

Универзитет у Београду
Филолошки факултет
Славица П. Гостимировић

Библиографија часописа „Развитак“ са
књижевноисторијском студијом

-Докторска дисертација-

Београд, 2016.

Ментор: проф. др Александра Вранеш

Филолошки факултет Београд

Ову дисертацију посвећујем мојој дјечи Лани и Павлу.

Захваљујем се мојој породици, и мами и сестри на свесрдној подршци и помоћи. Такође, велику захвалност желим да изразим колеги Драгану Мићићу на помоћи и несебично подијељеном знању, као и на проналажења литературе из своје личне библиотеке.

Велико хвала мом ментору, што ме водила кроз ово библиографско путовање.

Библиографија часописа „Развитак“ са књижевноисторијском студијом

Резиме:

Библиографија представља значајан сегмент културе и развоја једног народа, Из тог разлога израда „Библиографије часописа Развитак“ требало би да буде скроман допринос развоју науке и очувању српске библиографије, а уједно и да прикаже важност наше периодике у ширењу писмености, културе, те очувању културне традиције, а све то захваљујући ентузијастима, који су несебично радили на утемељењу српског културног идентитета.

Часопис „Развитак“, невелик обимом, у више наврата покретан, тешком муком и преданим радом, плод је и средство остварења циљева нашег Петра Кочића „Барда револуције“, како су га с правом, називали.

Свјесни чињенице да израђујући овакву библиографију, сабирамо на једно мјесто оно што је настало као продукт рада наших истакнутих личности, у одређеном историјском периоду веома значајном у развоју српског народа, ова библиографија представља збир свега онога што је доносио часопис, који је био активан у веома турбулентном времену. Основа за покретање часописа 1910. године биле су историјске и културне прилике у Босни и Херцеговини, у вријеме аустроугарске окупације, када је часопис одиграо значајну културну, историјску и политичку улогу, те је као инструмент послужио за постизање јединственог циља ондашњег грађанства и сељаштва, а тај циљ је очување отаџбине, што је заправо и безвремени циљ једног народа.

„Да наставимо!“

Кључне ријечи: *Библиографија, часопис „Развитак“, Петар Кочић, „Змијање“, Босанска крајина, Анексија Босне, Млада Босна, Бранко Чубриловић, Јово Зубовић, Божо Булатовић, Миодраг М. Вулин.*

Научна област: Библиотекарство

Ужа научна област: Библиографија

University of Belgrade

Faculty of Philology

Slavica P. Gostimirović

Bibliography of the Journal 'Razvitak' with
literary and historical study

-Doctoral dissertation-

Belgrade, 2016

Abstract:

Bibliography presents an important segment of culture and development of a nation. Therefore, work on the 'Bibliography of the Journal Razvitak' is supposed to be a modest contribution to the development of science and preservation of Serbian bibliography, and at the same time it should show the importance of our periodicals in the spread of literacy, culture and preservation of tradition, all owing to the enthusiasts who have altruistically worked on the establishment of Serbian cultural identity.

Journal 'Razvitak', initiated several times by hard work and commitment, is the result of achievement of goals by our Petar Kočić, 'The Bard of Revolution', as he was rightfully called.

Being aware of the fact that by creating this kind of bibliography we are collecting on one place works by our prominent figures in a certain historical period important in development of Serbian people, this bibliography presents summation of the Journal that was active in a very turbulent period.

The basis for the launch of the Journal in 1910 was the historical and cultural situation in Bosnia and Herzegovina during Austro-Hungarian occupation when the magazine played an important cultural, historical and political role, and has served as an instrument for achieving a single goal of the then bourgeoisie and the peasantry, which was the preservation of the fatherland, actually being the timeless goal of a nation.

Let us continue!

Keywords: *Bibliography, journal 'Razvitak', Petar Kočić, 'Zmijanje', Bosnian Krajina, annexation of Bosnia, Mlada Bosna ('Young Bosnia'), Branko Ćubrilović, Jovo Zubović, Božo Bulatović, Miodrag M. Vulin.*

Университет в Белграде
Филологический факультет
Славица П. Гостимирович

Библиография журнала „Развитак“ с
литературноисторическим изучением
- Докторская диссертация -

Белград, 2016.

Резюме:

Библиография означает значительный сегмент культуры и развития одного народа. По этой причине работа „Библиографии журнала Развитак” должна быть скромным вкладом развитию науки и сохранению сербской библиографии, а в тоже время она должна показать важность нашего периода в распространении грамотности, культуры, сохранении культурной традиции, а всё это благодаря энтузиастам, которые бескорыстно работали на уреждении серпского культурного тождества.

Журнал „Развитак” мальенкий по величине, несколько раз основыван большим усилием и преданным трудом, предствояет плод и средство осуществления целей нашего Петра Кочича „Барда революции”, как его справедливо звали.

Имея в виду, что работая такую библиографию складывае на одно место то, что возникло продуктом работы наших известных людей в определённом петорическом периоде, очень важном в развитии сербского народа, это библиография означает совокупность всего того, что показывал журнал, который был действующим в очень смутное время. Основой для основания журнала в 1910 году были исторические и культурные обстоятельства в Боснии и Герцеговине во время Австровенчерской оккупации когда журнал сыграл важную культурную, историческую и политическую роль и был инструментом для доситжения едыной цели тогдашнего гражданства и крестьянства а это цель предствояем сохранение отечества, а это вневременная цель одного народа.

„Продолжим!”

Ключевые слова: *библиография, журнал „Развитак”, Петар Кочич, „Змияне”, Боснийская Крайна, Аннексия Боснии, молодая Босния, Бранко Чубрилович, Иово Зубович, Божо Булатович, Миодраг М. Вулин.*

Садржај

Библиографија часописа „Развитак“ са књижевно-историјском студијом	
1. Увод	10
1.1 Методологија и хипотеза.....	11
2. Књижевно-културни часопис „Развитак“ 1910. године	14
2.1 Прилике (историјске, политичке и културне) које су претходиле настанку часописа	15
2.1.1 Темељи „Развитка“.....	19
2.2 Културна дешавања и покретање „Развитка“ 1910. Године	22
2.3 Петар Кочић	33
2.3.1 Први Кочићеви сарадници у „Развитку“	40
3. Поново покретање „Развитка“ 1935.	42
3.1 Бранко Чубриловић као уредник и покретач друге серије	50
3.2 Чубриловићеви сарадници	52
4. Структура „Развитка“ 1910, 1935-1941. година	55
5. Часопис „Развитак“ 1972-1975. Година	71
5.1 Божо Булатовић	71
5.2 Структура „Развитка“	72
6. „Развитак“ 1999. година	77
6.1 Миодраг М. Вулин	78
7. Библиографија чланака часописа „Развитак“	80
8. Именски регистар	385
9. Закључак	401
10. Литература	404
11. Прилози	406

Библиографија часописа „Развитак“ са књижевно-историјском студијом

1 Увод

„Значајан сегмент културе чини свакако и библиографија, наука која у историјској перспективи открива зачињање свести о важности сопственог народа кроз бележење података о његовој духовној баштини. Она се приметна још у античкој Грчкој, дубоко се у Европи укоренила у средњем веку, учврстила у време Француске револуције и широко разгранала током 19. столећа. ... Код српског народа библиографија је створена заједно са првим календаром и првим часописом, значи тек у осамнаестом веку, што у односу на Европу представља значајно кашњење. Није настала ни насумице ни случајно, већ из јасне уверености њеног аутора у њену неопходност. Зањихана је у Орфелиновом *Славено-сербском магазину*, усвојена од браће Маркидес – Пуљо и Димитрија Давидовића, скромно, али истрајно, негована у окриљу српске периодике прве половине 19. века, уздизана на труду Мушицког, Шафарика, одрасла уз Ђуру Даничића, Стојана Новаковића и Српску краљевску академију, а сазрела на почетку 20. века уз брижан надзор Павла Поповића.“¹ Овоме бисмо додали и чињеницу да је библиографију развијао и професор Душан Панковић, а теоријски потпомогли проф. др Александра Вранеш и проф. др Војислав Максимовић, који су допринијели учвршћењу њених коријена на нашим просторима.

Сматрајући библиографију важним сегментом културе и научноистраживачког рада, аутор и ментор се одлучују на израду Библиографије чланака часописа „Развитак“ са књижевно-историјском студијом. Овим радом желимо дати скроман допринос развоју науке и очувању српске библиографије како бисмо приказали важност наше периодике у ширењу писмености, културе, те

¹ Српска библиографија у периодици : 1766-1941 / Александра Вранеш. – Београд : Драганић, 1997. – стр. 20-21.

очувању културне традиције, а све то захваљујући ентузијастима који су несебично радили на утемељењу нашег културног идентитета.

1.1 Методологија и хипотеза

Библиографија часописа „Развитак“ израђена је према свим стандардима за писање научног рада. Што се тиче методологије, приликом њене израде коришћена је, прије свега, препоручена библиографска метода за обраду придружених дијелова у серијским публикацијама. С обзиром на то да је ријеч о библиографији чланака у часопису, ова библиографија према обухвату грађе коју обрађује је библиографија саставних дијелова публикације. Коришћен је, поштујући га досљедно, ISBD (CP) стандард (International Standar Bibliographic Description for Components Parts), односно стандард за опис придружених дијелова у публикацијама. Овим стандардом описано је, систематизовано и уређено 1485 библиографских јединица од чега из 1910. године 73, од 1935. до 1941. њих 896, затим 1972–1975. нешто мање, 499, те 1999. године 17 библиографских јединица. Јединице су устројене азбучним редом, према презимену аутора (ауторска библиографија), а у оквиру истог аутора редане су хронолошки.

Користећи подјелу библиографије према обухваћеној грађи, ову библиографију према основној подјели можемо сврстати у специјалну, а према обухвату грађе на исцрпну, јер је аутор у часопису обрадио све текстове, обавјештења и прилоге. Библиографију према облику сврставамо у самосталну, а према врсти извора у примарну, јер је рађена према виђеном материјалу. С обзиром на период излажења „Развитка“, према хронолошком одређењу, библиографија овог часописа је ретроспективна.

Пошто садржи исцрпне напомене, она је и аотирана јер, иако одражава субјективни став аутора, може се користити у научноистраживачке сврхе.²

Библиографија је ради лакшег сналажења опремљена и пратећим именским регистром.

² Основи библиографије / Александра Вранеш, Београд : Народна библиотека Србије, 2001.

Приликом истраживачког рада аутор библиографије је настојао да разријешу све иницијале и псеудониме, и у томе је углавном успио, наравно уз помоћ литературе и грађе која се односи на проучавани историјски период. Разријешени иницијали и псеудоними стављени су, осим у одредницу, и у угластим заградама на крају библиографске јединице. Због тога су приликом израде ове студије коришћене историјске и дескриптивне методе научног рада да би се могла обавити исцрпна и квалитетна књижевно-историјска студија, чији је циљ приказивање историјских, културних и других прилика које су претходиле оснивању часописа, те осврт на његову књижевну подлогу и вриједност.

Часопис „Развитак“, невелик обимом и у неколико наврата покретан, захваљујући мукотрпном и преданом раду, плод је и средство остварења циљева нашег Петра Кочића, названог „Бард Револуције“.

У турбулентном историјском периоду, периоду аустроугарске анексије Босне, часопис је одиграо значајну културну, историјску и политичку улогу, и послужио је као инструмент за постизање јединственог циља ондашњег грађанства и сељаштва, а тај циљ је очување отаџбине, што је у суштини и свевремени циљ једног народа.

Осим библиографије и студије о прилозима књижевног часописа „Развитак“, који је 1910. године у Бањалуци покренуо Петар Кочић, а излазио је само шест мјесеци, обрађени су и чланци поново покренутог „Развитка“, који је излазио од 1. јануара 1935. до априла 1941. године, а оживјела га је и покренула група ентузијаста који су били његови власници и издавачи. Били су то др Бранко Чубриловић и др Јован Зубовић, затим Коста Мајкић, Васо Глушац и сви који су били у вези с Културним друштвом „Змијање“, а његовом опстанку и дјеловању увелико су допринијели вјерни пријатељи, сарадници и аутори прилога.

У току истраживачког рада на часопису „Развитак“ наишли смо и на податак да је Књижевна заједница „Петар Кочић“, са жељом да освјежи сјећање на првог уредника и власника „Развитка“, 1. маја 1972. поново покренула часопис, који је излазио до конца 1975. године.

Овдје би требало истаћи да је Миодраг М. Вулин, велики познавалац Кочићевог лика и дјела, које је чинило окосницу његовог стручног занимања за

књижевност 20. вијека, те аутор библиографије чланака Кочићеве „Отаџбине“, 1999. године покренуо и четврти пут „Развитак“. Нажалост, тада је изашао само један број, те га придружимо овом библиографском раду.

С обзиром на то да смо дошли до сазнања да оваква исцрпна и свеобухватна библиографија с овом тематиком није урађена нити публикована, сматрамо да ће бити оригинално дјело и допринос библиографском истраживању периодичних публикација на нашем простору и темељ за проучавање историје Босанске Крајине наведеног периода. Иако без широког одјека, часопис својом садржајном дубином оставио је неизбрисив траг у нашој културној историји због чега заслужује да буде тема нашег истраживања, јер, како наводи проф. др Бранко Милановић, „...нису од културног и књижевног интереса само оне крупне и најкрупније појаве у историји, него и оне ситније, које тек у међусобној вези и накнадном освјетљењу откривају своју важност.“³

³ Књижевна настојања у Банjoj Luci између два рата / Branko Milanović // Banja Luka u novijoj istoriji (1978–1945) : Zbornik radova s naučnog skupa održanog u Banjoj Luci od 18. до 20. novembra 1976. godine. – Sarajevo : Institut za istoriju, 1976. – стр. 548.

2 Књижевно-културни часопис „Развитак“ 1910. године

Када говоримо о књижевно-културном часопису „Развитак“, цјелокупан период његовог излагања дијелимо на четири раздобља, временски веома удаљена.

Прва два су у вези с ауторима, сарадницима и историјским приликама, а друга два представљају сјећање на претходне.

Основа за покретање часописа биле су тадашње историјске и културне прилике на просторима Босне и Херцеговине, односно Босанске Крајине. Први период је његово шестомјесечно излагање, од јануара до јуна 1910, када је његов уредник био Петар Кочић. Други од јануара 1935. до априла 1941. године, када су му уредници првобитно били Јово Зубовић и Бранко Чубриловић, а затим Коста Мајкић, Петар Јовић, Петар Гаковић и Милан Јанковић. Покренут је као наставак Кочићевог „Развитка“ с циљем, као што је уредник навео у првом броју прве године излагања, „да буде вјерна слика народног живота; поклањаће пажњу лијепој књижевности и умјетности; доносиће краће радове из научног проучавања земље и прошлости народне, јер су ове области у том правцу врло занемарене и запуштене; обраћаће особиту пажњу, са гледишта науке и социјалне дисциплине, на све пороке и зле навике од којих народни организам пати и народни морал страда и слаби... Развитак (ће), преносећи потребне елементе из свјетске, модерне културе, гледати да пренесе само оно што одговара народној души и народном карактеру, а у томе, надамо се, биће нам од помоћи сви наши прави пријатељи и сва боња интелигенција нашег народа.“⁴

Пратећи прилоге које је часопис доносио, можемо закључити да је изњедрио многе значајне информације за упознавање народног живота и историје овог краја, приказе културних дешавања, научне прилоге и политичке приказе, што га сврстава у судионике који су били непревазиђени у свом времену и који су у садашњости веома

⁴ „Развитак“ // „Развитак. – Год. I, бр. 1 (1910). - Стр. 4.

значајни као вјерна историјска слика о нама, а посебно ради проучавања наше културне историјске баштине. Међутим, значајна обавјештења о „свјетској модерној култури“ и њеним развојним трендовима „Развитак“ није дао, нити је упућивао на њих, па тако није ни испунио циљ у том правцу.

„Развитак“ се појавио у моменту када је простор Босне и Херцеговине, а нарочито Босанске Крајине, био ускраћен за часописе, а који су њеном народу били насушна потреба за провођење слободарских идеја, напредних мисли и културног уздицања. Као што је био случај и са другим гласилима, која су била веома ријетка, и овај је прошао трновит пут док је угледао свјетлост дана, а онда због разних спољних елемената и фактора неколико пута био угашен и поново покретан.

На настанак његов, као и на настанак сваке прогресивне идеје, мисли или дјела, утицали су разни догађаји, а од пресудног значаја биле су историјске, политичке и друштвене прилике у Бањалуци у вријеме окупације, те послје, у вријеме анексије Босне и Херцеговине.

2.1 Прилике (историјске, политичке и културне) које су претходиле настанку часописа

Берлински уговор донесен на засједању Берлинског конгреса 1878. године доноси и најављује нову епоху и буран период у историјском развоју Босне и Херцеговине. У члану 25 Берлинског уговора наведено је: „Провинције Босну и Херцеговину ће окупирати и администрирати Аустроугарска.“⁵

За првог гувернера у тадашњој анексираној Босни и Херцеговини постављен је Бењамин Калај, министар за финансије Аустроугарске и министар за специјалне послове Босне и Херцеговине. За војног команданта постављен је Апел, аустроугарски конзул у Београду.

Окупација Босне и Херцеговине била је тек почетак политичких, стратегијских и економских циљева, које је преда се ставила Аустроугарска

⁵ Петар Кочић / Бранко Чубриловић. – Сарајево : Свјетлост, 1953. – стр. 28.

Монархија. Тим чином она је ступила на балканско тло настојећи да учврсти своје позиције. Могућност свога утврђивања видјела је у вођењу националних политика и с тим је наступила према Србији, Црној Гори, Македонији и Бугарској. За вођење такве политике нарочито плодно тло била је Босна и Херцеговина због своје структуре становништва.

У политичком смислу она је имала да ријешити српско и југословенско питање, те евентуалне опасности које је за Монархију имало ширење руског утицаја на западни свијет и да спријечи стварање јаке словенске државе. У том смислу настојала је да буде фактор који би одлучивао и рјешавао сва питања у вези с будућношћу европских посједа у Турској и да онемогући руске политичке утицаје на Балкану.⁶ Али прва и стратешки најважнија била је Босна.

„После аустроугарске окупације национална Бања Лука и Крајина су се повукле у себе, радећи на малим и наоко ситним културним и националним пословима и припремајући се за велико дело ослобођења“.⁷

У немогућности да се било шта промијени, народ ових простора је ћутао, трпећи све оно што је доносила нова власт. Није било начина да се тако моћној и великој царевини супротстави тако мала земља и мали народ. Ћутање је трајало пуне двије деценије. Незадовољства, која су се све више накупљала због потлачених односа, кметства и намета, резултирала су стварањем политичких покрета, који након 1900. године све више долазе до изражаја. Аустроугарске власти с Бењамином Калајем на челу служиле су се немогућношћу проналажења заједничких интереса између Срба, Хрвата и муслимана, те су несугласице настојали што више продубљавати како би на што лакши начин управљали овим просторима. Сматрали су да највећа опасност по Монархију представља међусобно приближавање Срба и муслимана. На привредном и политичком пољу његова политика, те како смо навели политика нејединства, у првим деценијама његове управе имала је одјек и постизала одређене циљеве. Калај је првенствено настојао да онемогући културни развитак

⁶ Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882–1903 : monografije I / Tomislav Kaljačić. – Banja Luka ; Srpsko Sarajevo : Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske, 2000.

⁷ Бања Лука и Крајина грађанског друштва за слободу и отаџбину / Ђорђе Микић. – Бања Лука: Институт за историју, 2002. – Стр. 38.

народа ових простора. Та његова настојања на овом културном плану доживјела су највећи неуспјех.⁸

Ситуација се увелико почела мијењати Калајевом смрћу, 13. јула 1903, када је за заједничког министра финансија дошао барон Стеван Буријан. Због околних дешавања „у Бечу се осетило да се у Босни и Херцеговини не може више настављати крути систем одрицања, кога се држао Калај, него да се мора тражити неки споразум, ако не ради чега другог а оно ради даљих аустриских планова на Балкану. Буријан је лично био предусретљив човек и либералнијих начела и стога сам није правио никаквих личних незгода, које су биле тако честе код врло субјективног и импулсивног Калаја“.⁹

За разлику од Калаја, доброг историчара а лошег политичара, оног с аутократским ставовима, Буријан као већ опробани дипломата настојао је пронаћи друга средства и начине за постизање већ раније постављених Калајевих циљева у Босни и Херцеговини. То су били учвршћивање аустроугарске власти у Босни и Херцеговини, односно потпуна и бескомпромисна анексија.

Иако је радила на угњетавању босанскохерцеговачког народа на свим нивоима, аустроугарска политика је тежила развоју школства, али оног које би слиједило њене принципе.

Започете идеје и опозициони покрети формирани 1900. године све су више јачали, и поред тога што су околности постајале нешто повољније. Године 1901. стасала је Срска академска омладина, као прва генерација напредне интелигенције и одмах кренула у акцију. Она је у мемоарима износила сву тежину окупаторског режима, покрећући слободарске идеје које су почеле закупљати сва три народа.

Од краја 1905. појављује се, јача и развија штампа. До тада је као значајније гласило постојала само „Босанска вила“, која је од 1885. па све до 1914. окупљала око себе значајна књижевна имена: Алексу Шантића, Јована Дучића, Светозара Ћоровића, Османа Ђикића, Авду Карабеговића Хасанбегова. У њој су они

⁸ Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak Bosne i Hercegovine od 1878. do 1914. / Mustafa Imamović. – Sarajevo : Svjetlost, 1976.

⁹ Босна и Херцеговина / Владимир Ћоровић. – Бања Лука : Глас Српске ; Београд : Арс Либри, 1999, Стр. 220-221.

показивали и развијали своје књижевне таленте. Међутим, у тридесет година свога излажења „Босанска вила“ је била искључиво књижевни лист, покренут у Сарајеву с циљем окупљања, афирмације и развоја књижевних талената. Иако је цензура у то вријеме била веома присутна, није могла зауставити нити омести јавни политички живот, изражен у листовима: „Српска Ријеч“ Васиља Грђића, „Народ“ из Мостара (1907), и „Мусават“ (1906), Смаил аге Ђемаловића, који је заједно с Владимиром Гаћиновићем уређивао часопис „Српска омладина“. Године 1907. придружује им се и „Отаџбина“ Петра Кочића. Сви ови часописи имали су сасвим другачију конотацију од „Босанске виле“, јер је осим бављења науком и књижевношћу покретано првенствено развијање и провођење слободарских и револуционарних идеја.

Срби су се борбом за црквено-школску аутономију показали као предводници слободарских идеја. Први корак који је направила српска интелигенција било је оснивање српског културног друштва „Просвјета“ 1902. у Сарајеву. Убрзо сазријевају идеје и за политичка реаговања и организовања. Престанком борбе за црквено-школску аутономију 1905. године, јасно се диференцирају четири политичке групације, формиране око својих листова: „Српска ријеч“, „Дан“, „Народ“ и „Отаџбина“, те ће тако политички дјеловати и изражавати своје ставове и све већа незадовољства.

Први вид политичког организовања код муслимана исказује се у оквиру формирања Муслиманске народне организације. Муслимани су се, осим за вјеру, борили и за ширу аутономију која је управо и настала из аутономног покрета. Саставни дио ове организације је и њен званични лист „Мусават“. Ова организација је заправо све до анексије Босне сматрала ове просторе званичним дијелом Турске царевине.

И Срби и муслимани борили су се за вјерско-просвјетну аутономију која се заправо претворила у борбу за политичку аутономију, против које су радили једино Хрвати у циљу спајања и уједињења са Хрватском. С обзиром на све већу нестабилност и јачање идеја политичке аутономије, те на проглашење уставности у Турској, аустроугарска влада је одлучила да 7. октобра 1908. прогласи анексију Босне и Херцеговине, која је изазвала велику нестабилност у Европи.

„Против анексије уложили су протест вође православних и муслимана у два маха. Најпре 7. септембра 1908. године у једном мемоару предатом министру Буријану на Илици, када су се почеле преносити прве речи о томе, а после у Будимпешти, 11. октобра после извршеног чина.“¹⁰

Послије тих протеста и мемоара наступа период дугогодишње и тешке борбе, до потпуног слома Аустроугарске монархије.

2.1.1 Темељи „Развитка“

Да бисмо што боље схватили услове у којима је био покренут и у којима је излазио часопис „Развитак“, требало би дати преглед још неких важних дешавања која су се у том периоду, периоду око анексије, а нарочито послије ње одигравала, те приказати настојања да се оствари замишљена улога овог часописа, али и идеје Петра Кочића, његових сарадника и судионика.

Као поприште непрестаних сукоба између слободољубивих снага и туђинске колонијалне силе, те социјалних превирања условљених тешким положајем кметова и фабричких радника, територијално подручје Босне и Херцеговине постаје, нарочито послије анексије, подручје у које све више пристиже инострани капитал за чији су рачун аустроугарски окупатори брутално гушили родољубиву активност домицилног становништва.

Било која политичка акција са ослободилачким циљевима наилазила је на веома оштре репресалије. Оне су, с обзиром на неповољне међународне прилике, потпуно умртвиле српску чаршију, неутралисале отпор муслиманског беговата и приклониле политичка струјања унутар хрватских групација ка идеји тријализма.

Долазак и активирање иностраног и формирање домаћег капитала изазвало је, међутим, брзе друштвене промјене, тако да се у том времену, упркос најжешћој експлоатацији, појавила млађа радничка класа као значајан политички фактор. Генералним штрајком, оснивањем синдикалне организације и

¹⁰ Босна и Херцеговина / Владимир Ћоровић. – Бања Лука : Глас Српске ; Београд : Арс Либри, 1999. - Стр. 225.

Социјалдемократске партије са органом „Глас слободе“, она је започињала дивовску борбу за кидање капиталистичких окова. Истовремено тече и процес паурперизације, односно тежња ка потпуном осиромашењу села, који је одузимао крајишком сељаку и најминималније могућности за опстанак, тјерајући га у град као нову јефтину радну снагу за капиталистичку привреду.

Српска народна интелигенција, мада угрожена непрестаним и снажним аустроугарским притиском, није у судбоносним тренуцима имала јединствене ставове о појединим важним питањима, као што је било аграрно, и проблем будућег државноправног положаја Босне и Херцеговине. Иако је Сарајевска резолуција представљала платформу за остваривање извјесног степена кохезије између српских политичких групација, ипак је незаинтересованост Српске народне организације за рјешење аграрног питања међу српским интелектуалцима из Босанске Крајине, окупљеним око бањалучке „Отаџбине“, изазвала одређену реакцију у прилог досљедној и неодложној борби за укидање кметства, које је у Босанској Крајини попримило најдрастичније размјере и најтеже облике, као недирнут остатак старих феудалних односа, уређених Сеферском наредбом.

Уредник „Отаџбине“ Петар Кочић, сматрајући Босну и Херцеговину дијелом југословенске цјелине а српско становништво у њој носиоцем борбе за национално ослобођење и уједињење, тежио је остварењу потпуне афирмације српског језика, као основног оруђа за сузбијање туђинског насиља и утицаја. То је, наравно, водило културном напретку домаћег становништва. Међутим, Кочић није занемарио ни остала два народа истовремено се борећи да и хрватском и муслиманском становништву буде осигурано исто право.

Кочић, сеоско дијете, детаљно проучава земљишне односе и одлучно прилази разматрању аграрног питања, уносећи истовремено у своја књижевна дјела народну традицију која је изражавала вјековну тежњу за социјалним и националним ослобођењем. Својим интензивним политичким радом Кочић је дао снажан подстицај народној интелигенцији и омладини да превазиђе међусобне политичке размирице и да се окупи око најважнијег заједничког циља – одлучног супротстављања туђинској завојевачкој политици.

Лист „Отаџбина“, као најборбеније српско гласило у Босни и Херцеговини, чији је уредник заступао гледиште да би народ требало властитом борбом извојевати слободу, са својим уредничким колегијумом доживио је најтеже ударце и престао излазити 1908. године, пред анексију. Кочић је допао затвора због чланка објављеног у „Отаџбини“ под називом „Барут мирише“, након чега је лист угашен, а сви уредници, ближи сарадници и штампари били су позатварани.

У тешким данима послје анексије гаси се и мостарски "Народ", а "Српска ријеч" у Сарајеву више није објављивала прилоге који су имали било какав борбенији призвук. Још је само лист „Дан“, као орган Српске самосталне странке, енергично заступао радикално рјешење аграрног питања, противећи се опортунистичком ставу Српске народне организације.

Инспирисана младотурском револуцијом, Муслиманска политичка организација издавала је часопис „Муслиманска свијест“ у коме је покушавала да у почетној фази свога дјеловања изгради било какав политички програм, али у томе није успјела.

Листови „Муслиманска слога“ и „Мусават“, иначе листови земљопосједника, уступали су мјесто искључиво реакционарној оријентацији, изражавајући притом крајњу приврженост застарјелом систему земљишних односа и нетрпељивости према српским кметовима.

Веома тешке и општре мјере предузете против „Отаџбине“ и Кочићеве групе, Кочићева неустрашивост и борбени дух, те вишеструко тамновање, одвратили су представнике српске чаршије од борбених идеала и подршке Кочићевим борбеним акцијама. С обзиром на то да је 1908. године био пуштен из затвора, утврдио је да у Бањалуци тренутно нема подршку за било какав политички рад, те се повукао у завичај и према Скерлићевом савјету наставио књижевни рад.

2.2 Културна дешавања и покретање „Развитка“ 1910. године

Покушаји да се у Бањалуци покрене културни живот били су веома тешки и трновити. За вријеме Калајевог режима, осамдесетих година 17. вијека, успјели су Срби, Хрвати и муслимани да отворе своје прве читаонице, које су касније прерасле у средишта културног живота и дјеловања тога града.

Културни грађански живот Бањалуке и Крајине започиње отварањем првих касино-читаоница, музичких концерата, светосавских академија, те позоришном дјелатношћу. Прва читаоница основана у Бањалуци уређена је и отворена у магази газда-Томе Радуловића, подигнутој 1863. године, те у Богословији. На тим мјестима почела се окупљати српска омладина да би читала часописе и књиге до којих је долазила. Међутим, пошто турским властима није одговарало да се окупља већа група народа на једноме мјесту, ова читаоница је убрзо утихнула, а газда-Томина магаза остала празна.

Овај период културне прошлости обиљежио је и Васа Пелагић, управник Српскоправославне богословије, који је при овој првој средњој школи за Србе у Босни оформио библиотеку-читаоницу. Заједно са хапшењем и протјеривањем Васе Пелагића, утихнуо је рад и Богословије и Читаонице. На њено поновно отварање или наставак рада чекало се до 1881. Године 1883. године Земаљска влада потврдила је Правила која су успоставили иницијатори обнављања њеног рада. Веома је занимљива чињеница да је читаоница усвајањем Правила добила одобрење тадашње окупационе владе о могућности ношења националног назива „Српска читаоница“, што је био прави изузетак у пракси нове управе. Неке одредбе ових Правила привлаче посебну пажњу. У њиховом уводном дијелу пише да се у Бањој Луци устројава српска читаоница „којој је цијел да распростире: изображење, човјечност и друштвеност међу становницима... Читаоницу оснивају и издржавају њезини чланови, у које могу пристати сви они који се броје међу лојалне, поштене и учтиве људе и који су синови Босне и Херцеговине или Аустро-угарске монархије“. Према томе, чланство у бањолучкој Српској читаоници се не условљава припадношћу српској нацији, како се то могло очекивати. Занимљиво је да се у цјелокупном тексту

Правила ријеч српски, осим у називу Читаонице, помиње још на два мјеста – у члановима 12. и 37. У првом се каже: “Конференцијални и пословни језик је српски, књиге и списи воде се ћирилицом“, у овом другом је наведено: „Ако би друштво српске читаонице у Бањој Луци ма из каквог узрока престало, све имање читаонице припада фонду православне основне школе у Бањој Луци“. Правила која су писана ћирилицом и руком, потписали су Спасоје Бабић и Јанко Зита у име Одбора за састављање Правила.¹¹

Као признати интелектуалац свога времена Васа је био и претплатник на дјела која су се тада штампала у околини. И многи други угледни грађани били су претплатници тадашњих издања, „Босанске виле“, на примјер, што је доказ стварања личних библиотека. Иако Богословија није дуго трајала, ипак је, заједно са својим управником Васом Пелагићем, кога су османске власти због наводног сукоба ђака ове школе с властима ухапсиле и протјерале, оставила неизбрисив траг у културној историји Бањалуке.

Дио атмосфере из Читаонице и о ономе шта је све она нудила својим посјетиоцима дочарава нам Петар Кочић у својој приповиједи „О, проклето вечерашње вечери“:

„Тек и неки калфица бојажљиво промакне у ону собицу гдје стоје већ ишчитани књижевни листови, као 'Босанска вила', 'Зора', 'Бранково коло', 'Тежак', 'Васпитач', 'Привредник', 'Искра', 'Просвјета', 'Виенац' и други.

Читаоница је набавила и набавља све готово књижевне листове осим 'Наде', док на пошљедњој сједници не предложи Јанко, калајџија, да се и 'Нада' поручи, јер су му се – вели – јако допали радови некаквог Бошка, некаквог Божидара, а особито некаквог Тугомира. А слике од Чепљина! Е, већ.“¹²

Још у вријеме турске окупације одржаване су и Светосавске бесједе. „Српска вила“ свједочи о њиховом постојању у Бањалуци 1886. и 1888. године. Оне су постале традиција у овим крајевима. О њима су биљежили и други листови, па је тако о Светосавској забави, приређеној у хотелу „Босна“ 1903, писао загребачки

¹¹ Српска читаоница у Бањој Луци 1868-1941. године : слова, сводови и читаоничари / Ђорђе Микић. – Бања Лука : Институт за историју, 1999.

¹² Сабрана дјела : књига I / Петар Кочић . – Сарајево : Свјетлост, 1967. – Стр.149.

„Нови Србобран“. Године 1911. Црквеношколски одбор Српске православне општине приредио је такође у хотелу „Босна“ Бесједу у чијем програму су учествовали Владислав Костић, Љубомир Марковић и Српско пјевачко друштво „Јединство“. Овдје је важно поменути и одржавање светосавске прославе у Бањалуци након ослобођења, 1918. године, на чијој је организацији предано радио Исаија Митровић, иначе вјерни сарадник „Развитка“.

Већ са аустроуграском окупацијом дошле су и прве идеје о позоришној умјетности. Забиљежено је неколико наступа путујућих позоришних група. Аустроугарска управа је 1878. и 1879. дала одобрење за одржавање представа позоришној групи Ђуре Протића за Сарајево и Мостар, а тек почетком 1884. добили су дозволу и за Бањалуку. Представљање је почело позоришним комадом „Дон Цесар од Базана“, а обавјештење о гостовању објавио је „Сарајевски лист“.

Позоришном представом „Бој на Косову“ и са још 11 представа бањалучка осамнаесточлана група представила се 1893. године сарајевској публици. Након, овога нема никакавих података о позоришној дјелатности до 1907. године када се у новопокренутој „Отаџбини“ појављује биљешка о гостовању позоришне групе Стјепана Јурковића.

У новоствореној држави у Бањалуци је 1919. године Дилетантски клуб приказао Молијерову представу „Љекар против воље“. То су били неки коријени и пут којим је тек 1933. године на оснивачкој скупштини у Бањалуци, у хотелу „Босна“, основан Бањалучки луткарски подсавез, који није забиљежио значајније успјехе. Почетком јануара 1936. Соколско друштво је поново иницирало покретање луткарског позоришта, чија је премијера „Чаробни цвет“ изведена у Соколском дому.

Улазак Бањалуке у позоришни живот Југославије одигравао се са закашњењем и уз велике материјалне потешкоће, што је био доказ о друштвено-политичким, материјалним и духовним приликама у којима су тај град а и Босна живјели у периоду између два рата. Позоришна група била је у веома оскудном саставу, а није било ни довољно финансијских средстава да се ангажују спољни сарадници. Међутим, већ у самом почетку Позориште показује запажене резултате и због тога побуђује видно интересовање јавности, што доводи до покретања иницијативе за

изградњу зграде Позоришта. Зграда је била завршена 1933. године. Што се тиче умјетничког ансамбла, глумаца и редитеља, требало би истаћи да је преко сцене Бањалучког позоришта прошло мноштво еминентних позоришних умјетника из свих крајева Југославије са дужим или краћим задржавањем. Ако се осврнемо на репертоар између два рата, може се рећи да је позоришно била заступљена квалитетна домаћа и страна литература. На репертоару су се могли наћи аутори прогресивне мисли, као, рецимо, Мирослав Крлежа, Максим Горки и други познати писци.

Спорадично су приказане и неке представе мање вриједности, које су биле на граници атрактивног шунда, што је изазвало жестоке расправе између критичара и управе Позоришта. Међутим, бањалучка публика је увијек знала исправно реаговати на добра дјела. Она ријетка, мање вриједна, а која су се повремено нашла на сцени, била су заправо одраз декаденције у драматургији тог времена.

Пажња је углавном посвећена босанскохерцеговачким драмским ауторима. Нека од тих дјела доживјела су своја прва извођења на овој сцени, да би касније била прихваћена и на сценама великих југословенских позоришта. Потребно је нагласити и чињеницу да се на репертоару Бањалучког позоришта није нашло ниједно дјело које није проткано прогресивним идејама. Битно је напоменути да су нека дјела наших напредних аутора, упркос чињеници да су цензуром забрањивана и скидана с репертоара свих југословенских позоришта, приказивана на бањалучкој сцени.

Будући да није имало традицију, бањалучко позориште се одређивало за реалистичку глуму и режију. Доживљавало је успоне и падове, али је имало важну улогу у културном животу града. Напредни књижевни критичари, као што је Звонимир Шубић, умногоме су допринијели да се позориште усмјерава правим путем, те да изгради квалитетан репертоар, онај у коме би били заступљени углавном еминентни позоришни ствараоци.

О раду Бањалучког позоришта редовно је извјештавао Звонимир Шубић у рубрици „Позоришни преглед“ у часопису „Развитак“.

Поред сељаштва и буржоазије, како смо већ навели, у том периоду јавља се и интелигенција као покретачка снага слободарских идеја. Њена спрега и изузетност

биле су истакнуте личности из књижевног и научног живота. Међу њима су се истицали књижевници Алекса Шантић, Јован Дучић и Петар Кочић, а уз њих и Светозар Ђоровић. Од научника активни су били: Владимир Ђоровић, Јован Цвијић, Јефто Дедијер и Владимир Скарић. У социјалном погледу већина њих је била из грађанских породица, осим Петра Кочића који је потицао из села и несебично му био привржен. Он је био први одјек који је допирао из сељачке босанске историје.

Послије „Отаџбине“, која је имала веома изражен одјек, Крајина је остала без иједног српског листа. Стога се осјетила потреба за оснивањем гласила. У то вријеме Кочић је већ био на слободи пошто је помилован и пуштен из тузланског затвора. С обзиром на то да је био у незавидном материјалном положају, без основних животних средстава и без занимања, под утицајем пријатеља почеће да размишља о покретању неког часописа. Утицај пријатеља Јована Цвијића, Васе Глушца, Владислава Скарића, Косте Мајкића и других напредњака, с којима се редовно састајао у кафани „Балкан“, љубав према родном крају и наклоност за испитивање прошлости Змијања утицали су на њега да почне радити на покретању часописа који би уз књижевност давао довољно мјеста фолклору, историји и постојећој социјалној проблематици. У тим приликама Кочић је говорио: „Да нам је штогођ листића, макар колик прст, само да се зна да смо живи.“ Кочић је своју замисао убрзо и остварио, окупивши у јесен 1909. године у Бањалуци групу интелектуалаца од којих су неки били даровити познаваоци појединих области народне културе и прилика у којима је народ живио, као што је био Владислав Скарић и њему слични.

Иницијатива за покретање часописа уочљива је из Прогласа упућеног пријатељима ради обезбјеђења материјалне базе за лист „Развиак“. У том прогласу је наведено:

„Драги пријатељу,

Намерни смо од 13. новембра о. г. издавати лист 'Развитак'. Лист ће се бавити књижевношћу и обраћаће пажњу на економске и социјално-политичке прилике у нашем народу. За ово наше подузеће потребна су нам материјална средства, а да бисмо до њих дошли, одлучили смо да се обратимо на људе који ће ово наше

подузеће потпомоћи и прикупити у свом мјесту извјесну суму прилога за почетак овог нашег рада.

Знајући тебе као човјека који ће знати оцијенити ово наше подузеће, молимо те да међу својим блиским пријатељима прикупиш 30 круна, а ако моћеш да их пошаљеш до 31. октобра по старом календару на Петра Кочића, књижевника у Бања Луци.

Увјерени и сигурни да ћеш се одазвати овоме позиву, да ћеш допринијети да наша намјера и остварена буде, чим ће се бар донекле осигурати и почетна зарада једном српском књижевнику, коме смо сви дужни помоћи, братски те поздрављамо¹³.

Писмо су потписали Владимир Скарић, др Ристо Божић, Коста Мајкић, Живко Њежић, Петар Кочић, др Васо Глушац и Перо Поповић. Из њега се јасно види цјелокупна материјална ситуација у којој се Кочић налазио, као и његова жеља да се покрене часопис, али и нада у помоћ пријатеља.

Већ 20. новембра ови ентузијастички поново пишу писмо, упућујући опет позив књижевницима, научницима и просвјетним радницима, које позивају на сарадњу у новом часопису и обавјештавају их да су имали у плану да од нове, 1910. године издају први број „Развитка“ који ће се, како наводе, „поред књижевности бавити и другим научним питањима, посвећујући особиту пажњу социјално-политичким и привредним приликама у нашој земљи“.¹⁴ У писму објашњавају и насушну потребу за постојањем оваквог једног часописа, који ће на ваљан начин ударити „чврсте темеље благостању и опстанку нашег племена“. Поред тога, упућују и на сву тежину посла и задатка који су себи наметнули, али који ће с вољом и љубављу чинити, те позивају пријатеље да им се у томе придруже и својим прилозима дају допринос остварењу циљева.

Поред оних који су га подржавали у намјерама да оснује часопис, Никола Кашиковић, уредник „Босанске виле“, у неколико наврата одговарао га је, нудећи му

¹³ Petar Kočić : Dokumentarna građa : [priredio] Todor Kruševac. – Sarajevo : Muzej književnosti Bosne i Hercegovine, 1967. – Стр. [301].

¹⁴ Исто. - Стр. 303.

прво главно сарадништво у „Босанској вили“, уз пристојан хонорар, а затим и неко мјесто „с правом на пензију“.¹⁵

Њихова иницијатива наишла је на широк одзив изабраног круга културних и политичких радника, тако да је већ у јануару 1910. године у Бањалуци изашао први број часописа „Развитак“, чији је назив симболично одражавао његов програм јачања слободарске свијести у ширим слојевима крајишког становништва. О називу часописа Владо Глушац је рекао: „Назвали смо га тим именом стога, да карактеришемо наше мале снаге, из којих ће се касније развити велик и снажан рад, који ће путем просвете и културе довести наш народ коначно до уједињења и ослобођења. Не смемо клонути духом, него храбро гледати стварности у очи, и припремити се за боља и сретнија времена“.¹⁶ Из овога је уочљива и јасна основна идеја часописа.

Уводна прокламација у првом броју часописа фокусира се на углед и свестрани успјех народа и појединца у зависности од њихове физичке, умне и моралне снаге, истичући да само јаки и вриједни могу осигурати свој опстанак и напредак у свеопштој конкуренцији.

Посебно је истакнут значај рада на културном уздизању народа. Истицано је да би носиоци културног и економског напретка требало да буду родољубиви и образовани људи, од којих се захтијева да у ту сврху уложе све напоре и снаге. Програм часописа одређен је и у погледу врсте појединих дисциплина које ће у њему бити заступљене, а као главне области наведене су: књижевност и умјетност, етнографска тематика, етички проблеми и социоекономска питања. Наглашено је да ће часопис бити прилагођен малом, обичном човјеку, настојећи да му помогне, па на тај начин и да користи општенародним интересима.

Већ у првом броју „Развитка“ појављују се угледна имена, чији радови одишу дубоким познавањем тадашње социјално-политичке и културне стварности.

¹⁵ Исто. – Стр. [301]-302, 304.

¹⁶ Штампа и штампарије у Бањалуци (до 1941) / Бојан Стојнић. – Бања Лука : Удружење архивских радника Републике Српске, 2006. – Стр. 48.

Тако, рецимо, Шантићева пјесма „На њиви“, објављена тик до уводне ријечи, снажно оцртава биједу и огорчење угњетаваног сељака, допуњавајући идеју која је изражена и у уводном дијелу.

За њу је Петар Кочић упутио посебно писмо Алекси Шантићу, гдје га моли да пошаље пјесму с обзиром на то да је добио вијест о његовом пристанку на сарадњу у „Развитку“. Тим поводом Кочић пише:

„Драги Алекса,

Послао сам ти молбу за сарадњу на нашем скромном 'Развитку'. Светко ми је јавио да си примио позив и да си му рекао да ћеш нам послати једну пјесму о тежаку.“ У писму такође наводи да је пјесму планирао за први број, те набраја и све оне који су пристали на сарадњу.¹⁷

И остали прилози, у којима су углавном обрађиване историјске теме, књижевни прикази и фолклорне биљешке свједоче о тежњама часописа, које се огледају у привржености интересима народа и оданости идеалу социјалне правде. Ову карактеристику су у пуном обиму задржали и наредни бројеви „Развитка“, објављујући историјску грађу и књижевне приказе, што је за тај период представљало најпоузданије средство за јачање националне свијести у народу. Тако је у броју 2 од 1. фебруара 1910. објављен чланак „Узајамна помоћ у народу“, а у броју 3 чланак „Супериорна и инфериорна раса“. Оба чланка написао је Коста Мајкић. У првом се истиче потреба за солидарношћу становништва, а у другом се оштро осуђују расистичка схватања и кастинска подвојеност у неким земљама, са позивом да се становници Босне и Херцеговине сложено одупру германизацији и економском притиску и утицају туђина. Почев од другог броја, часопис је у наставцима објављивао Кочићеву приповијетку „Суданија“, у којој су обрађени сатирични мотиви који илуструју апсурдна обиљежја аустријског кривичног правосуђа и исквареност језика суда који је настао мијешањем домаћих и страних израза у судском поступку.

¹⁷ Petar Kočić : Dokumentarna građa : [priredio] Todor Kruševac. – Sarajevo : Muzej književnosti Bosne i Hercegovine, 1967. – Стр. 309.

У току излагања у „Развитку“ је објављена и Кочићева краћа, али веома студиозна расправа „Историја имена Бање Луке“, у којој је аутор дошао до закључка да је ријеч „Бања“ присвојни придјев ријечи „бан“, што представља прилог проучавању топонима на нашим просторима.

Од веома великог значаја за овај часопис била је сарадња Кочићевог пријатеља и ментора Павла Лагарића, који у писму Петру Кочићу, упућеном 17. децембра 1909, потврђује сарадњу у часопису и шаље литерарну скицу „Jens Peters Jacobsen“.¹⁸ Лагарић се у часопису оглашавао есејима о великанима свјетске књижевности. Својим језгровитим стилем и улажењем у суштину приказиваних дјела успио је да читаоцим приближи дјела великих писаца.

У то вријеме др Васо Глушац је у својим приказима обрађивао дјела домаћих писаца, показујући притом завидно познавање ондашњих прилика и народне историје, а посебно књижевности.

Међу истакнутим прилозима свакако су радови Милана Карановића који се односе на област народног живота, као и историјске расправе Владе Скарића.

Из садржаја часописа видљиво је да је „Развитак“ нарочиту пажњу поклањао културној и борбеној традицији, о чему свједоче објављени одломци аутобиографија Васе Пелагића, Гавре Вучковића Крајишника и Војводе Пере Креце.

У појединим бројевима појављивали су се и анонимни прикази, као нпр. Приказ о Гаври Вучковићу Крајишнику, за који се с великом вјероватноћом може претпоставити да припадају Кочићу, према темпераментном стилу писања, као и према очигледним одличним познавањем народне традиције ужег Кочићевог завичаја.

Веома занимљив је и чланак Данила Димовића, објављен у двоброју, 5 и 6, под насловом „Жалбена молба“, у коме се, између осталог, наводи да суци страног поријекла, који не познају народни језик ни начин на који народ ових крајева функционише, не могу ни доћи до праве истине у процесима. Све ово је илустровано сатиричним случајевима несугласица међу појединим учесницима кривичног поступка, што је и Кочић сликовито приказао у свом дјелу „Јазавац пред судом“.

¹⁸ Исто. – Стр. 308.

живот“, „Бачко коло“, „Тежачко право“, „Књижевна Крајина“ и други.¹⁹

Међу циљевима Кочићевих другова у вези с „Развитком“, како смо већ навели, био је и тај да Кочићу путем овог часописа помогну личну борбу са животним недаћама, и да, између осталог, Кочић уз личну сатисфакцију има и нешто финансијске користи. Међутим, све је било кратког даха. „Развитак“ престаје излазити након само шест Почев од броја 3, у „Развитку“ су објављени и краћи текстови посвећени фолклору. Заједничка црта свих објављених прилога састоји се у њиховој високој научној и умјетничкој вриједности, дотјераности стила и, што се тиче научних радова, тачности наведених података и изведених закључака, јер су многи од њих у својим истраживањима користили фактографску грађу.

У току 1910. године изашли су бројеви „Развитка“: 1, 2, 3, 4, те двоброј 5 и 6. За све вријеме излажења његов власник и издавач био је књижевник Петар Кочић, а уредник Коста Мајкић. Сви бројеви часописа у тој години одштампани су на укупно 192 странице или 32 странице по броју, односно 2–3 табака формата октав, на средњефином папиру, ћирилицом, у штампарији Спиридона Угреновића у Бањалуци, у којој је била штампана и „Отаџбина“.

Спиридон Угреновић је потицао из веома сиромашне породице. Радио је као учитељ, а одласком у пензију досељава се у Бањалуку, када 1903. године оснива штампарско-књиговезачку радњу са књижаром. Синови Душан и Љубомир такође се придружују оцу у овом раду.²⁰

Штампарија је од свог оснивања неколико пута мијењала име и власнике. Првобитно је била Штампарија „С. Угреновић“, затим Штампарија „Сп. Угреновић и синови“, Штампарија „Браћа Угреновић“ и на крају Штампарија Душана Угреновића. Штампарију је 1922. године купила Народна радикална странка и промијенила јој је име у Глас Крајине д. д. Браћа Угреновић су основали нову штампарију и назвали је Штампарија и књиговезница „Угреновић“. У штампарији „Угреновић“ штампана је Кочићева „Отаџбина“, због које је Љубомир, након изласка

¹⁹ Штампа и штампарије у Бањалуци (до 1941) / Бојан Стојнић. – Бањалука: Удружење архивских радника Републике Српске, 2006.

²⁰ Старо српско књижарство / Велимир Старчевић. – Београд : Просвета, 1997. – стр. 316.

из штампе чланка „Барут мирише“, ухапшен заједно са словослагачима те у логору Арад тешко мучен.

У тој штампарији штампани су и бањалучки листови: „Наш мјесеци. Разлог престанка његовог излагања је у чињеници да се Петар Кочић, вјеран својим политичким идеалима и немирном духу, поново активирао у политичким дешавањима, те се након избора за посланика у Босански сабор преселио у Сарајево, а финансијски издаци за часопис били су превелики да би се могао даље одржати. Кочића као власника и издавача снашле су велике материјалне тешкоће, а његова борба с њима била је борба с вјетрењачама, јер су оне непрестано расле и поред значајне помоћи пријатеља, која је била недовољна за Кочићеву егзистенцију и редовно издавање „Развитка“. Тако нпр. у броју 4 часописа одштампано је обавјештење о новчаној помоћи у износу од стотину аустријских круна, коју је „Развитку“ упутио Управни одбор београдске Прометне банке“. Ова помоћ је значајно свједочанство о угледу који је часопис уживао и међу просторно удаљеним читаоцима. Иако је свака помоћ била добродошла, ова је, ипак, била исувише скромна, јер није могла да покрије само трошкове кауције у износу од 3000 круна коју су од Кочића затражиле аустријске власти због објављивања биљешке о дневном политичком догађају. О великим проблемима који су задесили „Развитак“ свједочи и садржај Кочићевог писма др Живку Њежићу, у којем се описује случај с кауцијом.²¹

Бањалука, која је три године раније остала без свог борбеног листа „Отаџбина“, гашењем „Развитка“, иако не заувјек, изгубила је и часопис који је показао јаку тенденцију да упозна становништво Босанске Крајине са српском и европском културом и развије солидарност српског живља у Босни и Херцеговини, не занемарујући притом ни интересе широких слојева становништва Босанске Крајине, те да утоли све већу глад њеног становништва за културним уздицањем.

²¹ Petar Kočić : Dokumentarna građa : [priredio] Todor Kruševac. – Sarajevo : Muzej književnosti Bosne i Hercegovine, 1967.

2.3 Петар Кочић

„Кочић је био национални песник и национално-политички борац. Он је трибун и врста гуслара. Био је бунтовник и робијаш. Био је лукав и наиван. Од свега тога има трагова у његовом стварању“.²² Тако је за нашег Петра говорила Исидора Секулић.

Петар Кочић рођен је 29. јуна 1877. у селу Стричићи, у области Змијање. Отац Јован, свештеник, који се касније закалуђерио и узео монашко име Герасим, у доба Петрова рођења вршио је службу у бањалучкој Врховини, а након смрти жене Маре, 1879. закалуђерио се у манастиру Гомионица.

Да би могао водити бригу о дјечи, синовима Петру и Илији и кћерки Милици, и материјално их издржавати и школовати, Јован је послуживао парохију и у селу Колима. Умро је 1905. као игуман манастира Гомионица и сахрањен уз манастирску цркву.

Отац Герасим био је наследник у свештеничкој породици Кочића. Учећи из дјела Васе Пелагића Герасим је попримао бунтовни дух, који је касније пренио на свог сина Петра. Осим тог духа оставио му је у аманет и љубав према отаџбини, народу и слободи.

Послије мајчине смрти Петра је, поред оца, васпитавала и баба Вида, да би га у седмој години живота отац одвео у Гомионицу те га уписао у манастирску школу. Двогодишње школовање у Гомионици оставило је дубоке трагове. Због веома израженог интелекта, али и плаховите нарави, Герасим га премјешта у културно јачу и ширу средину на даље школовање. Уписује га у основну бањалучку школу, гдје проширује и усавшава своје духовно знање. Међутим, током цијелог школовања прати га носталгија за планином, људима, оцем, родном грудом – за Змијањем. Ипак, у Бањалуци осим школовања успијева да склопи пријатељства, која ће га пратити цијелога живота. Међу првима с којима се зближио и с којима је пријатељевао био је Светотар Зрнић.

²² Кочићево дјело данас: зборник радова о Петру Кочићу / Мидхат Бегић. – Сарајево : Институт за језик и књижевност у Сарајеву. Одјељење за књижевност, 1979. – Стр. 19.

Након свршетка школовања 1891. године Кочић напушта Бањалуку и одлази у Сарајево и уписује се у Сарајевску гимназију. То је био период аустроугарске окупације и злогласног Калајевог режима, који се био нарочито окупио на просвјетно-културно-школску дјелатност. Већ у првим даним школовања нови гимназијалац се сукобљава са школском дисциплином опирајући се и самом наставном плану, јер у њему већ тада не мирује борбени дух. Његов изразити интелект убрзо је дошао до изражаја, а сопствени карактер доводи га на лидерско мјесто. Уз све то стално га је пратио и онај некомпромисни национализам и плаховита горштачка нарав. Због свега тога, у мају 1895, пред сам крај IV разреда, Наставнички савјет Сарајевске гимназије искључио га је из ове школске институције. Оптужен је због иступа на јавноме мјесту, а само због тога што је бранио част свога националног осјећања.

„Био је по годинама најстарији међу нама у IV разреду сарајевске гимназије. До крајности амбициозан, настојао је да буде најбољи у разреду. У том је донекле и успевао, али, чини ми се више радом него по природној интелигенцији, коју су неки његови другови имали у већој мери. Исти је такав био и при бацању камена с рамена. Силом је хтео да пребаци садашњег проту у Чајничу Јову Јовановића, званог, због велике снаге, 'Јупитером'. Овај је већином остајао победником при том такмичењу. Петар би се љутио и доказивао како то Јово постиже преваром. Исто је тако било и у хрвању на 'Јалији', иза малте на Бентбаши.“²³

Први Кочићев станодавац у Сарајеву био је Милан Лазаревић, на теразијама, у улици Ковачи бр. 118. Након Лазаревићеве смрти живио је код месара Андрије Ромека, улица Сулејманова бр. 19, Митра Ивановића, Абдесхана 13, те код ашчије Акискали Нурија, Нова цеста 43.

Међутим, одмах након искључења из школе власти га протјерују из Сарајева у Бањалуку. Не задржава се Петар дуго у Бањалуци, већ тог мјесеца одлази у Београд и наставља школовање у Првој гимназији.

²³ Лазар Кондић: Прве ђачке невоље Петра Кочића – „Преглед“, Св. 153, Књ. XII, Год. X. – септембар 1936, Стр. 474 – Сарајево. (Петар Кочић / Бранко Чубриловић. – Сарајево : Свјетлост, 1953. – Стр. 36.

„За Кочића као и за све остале Србе из поробљених крајева Србија је била идеал слободе, иако, у то време реакционарног обреновићевског режима, слободе у њој није било. Србија је за њих представљала националну светињу, идеал свеопштег људског морала и људског достојанства, иако је тада била оно што је Домановић назвао 'мртвим морем', иако су људско достојанство и родољубље били знаменовани 'дангом'.“²⁴

Послије окончања школовања у Београду Кочић се враћа у завичај да обиђе оца и осталу родбину и већ те, 1899. године уписује се на Филозофски факултет у Бечу. У почетку редован студент на предавањима Ватрослава Јагића, Кочић постепено запушта факултет јер га све више заокупљају књижевност и политичко дјеловање.

Ондашњу омладину карактерисао је изразити романтичарски дух и изглед, „фризура ала Бранко, алкава и лежерна тоалета, лептир-кравата, итд., као и специјалне боемске истом распупалог, полуоријенталног и нешто 'културтрегерском' инфилтрацијом измењеног изгледа самог Сарајева. Све се то постепено урезивало у Кочићеву рурикалику, још неизражену, али младу, и полетну животну снагу.“²⁵ Насупрот томе владала је крута и оштра формалистичка Калајева дисциплина. Оваквом шаблонском, пустом и штуром образовању супротставља се боемска, романтичарска, неуједињена кочићевска омладина. И наравно, међу њима најгласнији и први истицао се Петар Кочић, који све жешће и јаче испољава и проповиједа бунт. Прве своје књижевне радове читао је у тадашњем српском академском друштву „Зора“, гдје 1903. године први пут чита и свог „Јазавца пред судом“ и фактички је њиме на велика врата започео одлучну и оштру борбу против Аустрије и српске чаршије. Из тог разлога постаје омиљен међу српском омладином и студентима. С порастом угледа и мјестом лидера, почиње да расте и његов досије код аустријских власти.

Његов боравак у Бечу траје до 1904. године, када је апсолвирао филозофију. Петогодишњи боравак у том граду карактеришу биједа и сиромаштво. Чак и

²⁴ О књижевности: студије, есеји, критике, чланци: Петар Кочић / уредник Војислав Ђурић. – Београд : Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1965. – стр. 8.

²⁵ Петар Кочић / Бранко Чубриловић. – Сарајево : Свјетлост, 1953. – Стр. 36–37.

„Просвета“, која је организована да пружа помоћ српским сиромашним ђацима, остаје оглушена на његова обраћања и молбе, највише због његове оштре критике српске чаршије у Босни и Херцеговини.

Након окончаних студија филозофије 1904, због тешког материјалног стања приморан је да одмах тражи посао. Међутим, у својој земљи имао је већ полицијске досјее, па му је готово немогуће било наћи посао у државној служби. С обзиром на то да је те, 1904. у Београду био делегат „Зоре“ на скупштини српске и бугарске високошколске омладине, ту је створио и књижевне али и пријатељске везе, што ће му помоћи да крајем године добије мјесто наставника српског језика и књижевности у српској гимназији и учитељској школи у Скопљу, граду који му се трајно увлачи под кожу, те бива опијен његовом мирноћом. Стога у свом допису „Дану“ пише:

„Када бацам ове мисли на хартију, Скопље мирно почива уз тихано и поспано шумљење брзог Вардара, обасјаном пуним мјесецом који се издигао повисоко изнад Шар-Планине. Иако се одавно није смркло, нигдје по улицама живе душе, а из кућа скопљанских, које имају свој нарочит облик, не чује се никакав говор ни жагор.“²⁶

Године 1905. напушта мирно Скоље и враћа се у Босну. У организованим радничким покретима из маја 1906. Кочић је један од првих интелектуалаца који их подржава и који им се придружује. Отворено говори на многим организованим штрајковима, због чега се увелико замјера аустријским властима. Својим говорима дјеловао је на радничку класу, подстичући их тако на бунт. Тим својим храбрим понашањем стиче све већи углед код радника, постајући тако народни идеал, снага и понос.

Због ових иступа влада одлучује да га протјера из Сарајева, те се ускоро враћа у Бањалуку, у родни крај.

Иако видно измучен, дочекан је у Бањалуци као херој, што му даје додатну снагу и подстрек да настави са својом борбом. Што је више био прогањан, то му је више јачао углед у народу.

Тако је на Видовдан, 28. јуна 1907, са својим истомишљеницима као посебно обиљежје политичке борбе покренуо часопис „Отаџбину“.

²⁶ Исто. - Стр. 66.

„Појаву Кочићеве 'Отаџбине' ваља сагледати и доживети у склопу свеукупног покрета српског народа у Босни и Херцеговини за национално и социјално ослобођење, који је на Змијању и у Крајини попримио најреволуционарније обележје колико због богате слободарске традиције толико и због Кочићевог доласка у најодсуднијем тренутку за политичку акцију. Она није покренута само да би у Западној Босни пропагирала Сарајевску резолуцију, него вршила далеко ширу и значајнију улогу коју је од ње очекивао Кочић са кругом сарадника које је окупљао у Бањој Луци. Отуда она не представља почетак политичкоопозиционог покрета у Босни и Херцеговини против аустроугарске окупације који се јавио нешто раније, посебно у време борбе за црквено школску аутономију.“²⁷

Међутим, она свакако представља наставак те борбе, која ће још дуго бити присутна. Схватање братства и јединства наших народа „Отаџбина“ износи и начелно у својој уводној ријечи, јер тражи ослонац не само Срба у Босни и Херцеговини него и у Србији и ма гдје они живјели, и снажно пропагира идеју уједињења Јужних Словена. „Брату брат, Шваби рат“ биће звијезда водила национало-револуционарног програма овог листа. Као таква постиже велики углед у Босанској Крајини. „Али Отаџбина као носилац идеја југословенске државне заједнице, триумфира још више кад нешто касније Београд, Загреб и Љубљана поздрављају излагање самог листа.“²⁸

Због чланка „Тежак“ у броју 1 овог листа покреће се процес против писца Петра Кочића и главног уредника „Отаџбине“ Васа Кондића. Обојица су осуђени на по четири мјесеца робије, што је узбунило домаћу, али и инострану јавност.

Због чланка „Мирише барут“, који је објављен у осмом броју „Отаџбине“, ухапшени су сви припадници Управног одбора, те сви сарадници, што је био узрок њеног гашења, те није излазила све до 1911. године.

До покретања „Отаџбине“ Кочић је углавном заокружио свој књижевни рад и изњедрио све што је било најзначајније: „Мргуду“, „Кроз маглу“, „Симеуна Ђака“, „Јазавца пред судом“... Све оно што „доказује и сведочи да у Кочићу имамо писца

²⁷ Отаџбина I : монографија / Миодраг М. Вулин. – Сарајево : Свјетлост, 1991. – Стр. 29–30.

²⁸ Петар Кочић / Бранко Чубриловић. – Сарајево : Свјетлост, 1953.

који је имао уметничке снаге да наслика трагичне димензије човековог битисања, да оствари своју визију човековог хода по мукама – која говори многим епохама и одјекује у срцима многих поколења“.²⁹

Послије тога готово потпуно се предаје политичком раду, сматрајући да као писац не смије бити мимо народа и изван свог времена. У том периоду Кочић пише: „Ми већ скоро тридесет година живимо под једним тешким и немилосрдним апсолутистичким режимом. У том дугом и мрачном времену народ је наш много зла и невоље претуррио преко своје добросретне главе. Народна душа и тијело претрпјели су многа гоњења и неправде, вапијући и цвилећи у својој нечувеној потиштености и немоћи као ријетко који народ. Крици и јауци прегажене и увријеђене народне душе и мушког поноса испуњавали су својим немилим звуцима и одјецима земљу нашу и ваздух наш. Наш културни и политички живот развијао се под притиском туђинске непријатељске струје. Наш народ у том свом развијању пробијао се кроз тијесне кланце и богазе, промичући покрај бусија у страху и трепету да не изгуби лијепе и драгоцјене особине душе своје. (...) Представници наше умјетничке поезије не виде те очајне борбе, њих не боли њихова мека пјесничка душа што у тој борби постепено и тихано посрће и пропада један племенит и честит народ – њихов народ. (...) Ни једну слободну ни громовну ријеч не умједоше или не хтједоше рећи наши вајни пјесници, ти изабрани синови народа, против овог тридесетогодишњег стања, против угњетавања и беспримјереног исисавања народне масе и душе. (...) Поред свега тога ми очекујемо великог пјесника жудно и жељно, очекујемо његове крупне и громке ријечи да се заоре као јериконска труба кроз ову испаћену земљу, да распламти замрле и следњене осјећаје у прсима нашим. Он ће доћи. Он мора доћи!“³⁰

Године 1909. са новим пријатељима Кочић одлучује да покрене лист „Развитак“, те пише пријатељима:

„Драги пријатељу, намерни смо од 13. Новембра о. г. издавати лист „Развитак“. Лист ће се бавити Књижевношћу и обраћаће пажњу на економске и социјалне политичке прилике у нашем народу. За ово наше подузеће потребна су нам

²⁹ Кочићево трајно присуство / Димитрије Вученов. У: „Развитак“. – Год. I, бр. 1(1972), стр. 5.

³⁰ Књижевност Младе Босне / Предраг Палавестра. – Сарајево : Свјетлост, 1965. – Стр. 42.

материјална средства, а да бисмо до њих дошли, одлучили смо да се обратимо на људе који ће ово наше подузеће потпомоћи и прикупити у свом мјесту извјесну своту прилога за почетак овог нашег рада...³¹

Због великих финансијских проблема и Кочићевог одласка у Сабор у Сарајево, „Развитак“ је угашен послје само шест бројева.

У периоду уочи Првог свејтског рата група око „Отаџбине“ поново је оформљена, и то као грађанско-демократска, те се као таква и шири у народу. У том периоду, између 1912. и 1914. године, Кочић се веома мало бави књижевним радом. Крајем 1913. његово здравствено стање, нарушено тешким тамновањима и мучењима, увелико се погоршава и он осјећа физичку и психичку слабост. На такво измучено тијело и душу живот му задаје посљедњи ударац: умире му син јединац Слободан, због чега је Кочић потпуно изгубљен. Непрестано је био подложен нервним растројствима. Међутим, и у тој највећој личној борби Кочића не напушта борбени дух, родољубива снага и вјера у побједу.

Његови посљедњи дани и тренуци вјерно су осликани у дјелу „Ин мемориам Петру Кочићу“, који је 1926. године написао М. С. Јовановић у издању „Књижевног гласника“.

Петар Кочић је оставио трага, како у својим књижевним дјелима, тако и непресушном и бескомпромисном политичком борбом.

„Петар Кочић је цјелокупношћу свг бића и своје стваралачке усмјерености био окренут историјској и социјалној стварности свога времена и своје средине уткивајући у дјело мјестимице наглашену повијесну димензију. Показујући човјека и његов удес, горштака сатираног злехудом ћуди планина и неправедностима друштвеног система ('терором црних људи у бијелој кожи'), он је, природом свог стваралачког и људског темперамента, био заокупљен, прије свега, оним појавностима, судбинама и ликовима у којима се огледа непокретност босанског човјека у ропству, гордост и горкост његовог вјечног опирања злу и неправди, елементарни витализам горштачке природе, дакле свим оним што је утицало на

³¹Исто. - Стр. 177.

обликовање босанског планинског менталитета као психолошког феномена и свијета по себи.³²

2.3.1 Први Кочићеви сарадници у „Развитку“

Коста Мајкић

Коста Мајкић рођен је у Босанској Крупи 1873, а умро у Бањалуци 1952. године. У дјетињству се преселио у Сански Мост гдје је завршио основну школу, а послије је наставио школовање у Сарајеву и Београду, па затим студије у Грацу, Прагу и Берлину. Након завршетка студија живи у Загребу, а затим прелази у Сарајево када почиње да сарађује у Кашиковићевој „Босанској вили“. Покренуо је лист „Нови живот“, који убрзо запоставља због сарадње с Кочићем на покретању „Отаџбине“. Биће један од најближих сарадника Петра Кочића приликом покретања часописа „Развитак“, у коме је објавио и чланке: „Узајамна помоћ у народу“ и „Супериорна и инфериорна раса“. С обзиром на то да у Босанском сабору припада групи око „Отаџбине“, почетком рата је био протјеран у Дрвар. Године 1935. учествује у обнављању Кочићевог „Развитка“, гдје је и члан уређивачког одбора, све до 1941. Аутор је брошуре „Српство је у опасности“ (1922), а затим објављује неколико публицистичких текстова: „Патриотска опасност“, „Власт“, „Вратимо се патриотизму Петра Кочића“, те неколико радова посвећених традицији и фолклору.

³² Дијете и дјетињство у дјелу Петра Кочића / Зорица Турјачанин. У: Зборник радова о Петру Кочићу. – Институт за језик и књижевност у Сарајеву : Сарајево, 1977. – стр. 227.

Васа Глушац

Писац и сенатор др Василије-Васа Глушац рођен је 1897. у Слатини код Санског Моста, а умро у Београду 1954. године.

Користио је псеудониме Лахорски, Влатко Богићевић, Иван Вуковић. Отац му Михаило био је свештеник. Мајка Ружа дјевојачки се презивала Предојевић. Основну школу завршио је у Санском Мосту, Гимназију у Сарајеву, а Филозофски факултет у Бечу, гдје је и докторирао 1905. године. Радио је као професор у гимназији у Бањалуци и Тузли. Због националног рада у српским културним и другим друштвима хапшен је од аустроугарске власти и суђен на Велеиздајничком процесу (1915–1916) у Бањалуци као велеиздајник. Суспендован је с посла, а у затвору је одлежао двије године. Након рата (1914–1918) изабран је у Привремено народно представништво, на чему се убрзо захвалио. Постављен је за директора Гимназије у Тузли, али и даље остаје активан у политици те је у периоду 1932–1941. биран за сенатора. Говорио је њемачки, а служио се руским, бугарским, француским, латинским и грчким језиком.

Бави се изучавањем наше историје. Између осталих, познати су његови радови: *Босна и Херцеговина српске су земље по крви и по језику* (објавио под псеудонимом Влатко Богићевић), Мостар 1908; *Истина о богумилима, Повеља Матије Нинослава бана босанског и народност његових поданика* (1912) и други вриједни радови.

3 Поново покретање „Развитка“ 1935. године

Лик напредног борца и књижевника Петра Кочића остао је и последице његове смрти присутан у успоменама његових пријатеља и сарадника, који су користили сваку повољну прилику да се присјете и да што више прошире Кочићеву дјелатност, те да стасалим генерацијама народне интелигенције приближе лик и дјело Кочићево, на чији су патриотски и историјски значај указивале његове књиге и расправе објављиване последице Првог свјетског рата. Кочићева идеја, која се огледала у социјалном ослобођењу кметства у Краљевини Југославији, спровођена је веома споро, скоро цијелу деценију, укидањем феудалних односа и додјеливањем два милиона хектара свима који су заинтересовани за добијање земљишта, а било их је близу шестсто хиљада.

Коначно се остварио дуго сањани сан – кмет је постао власник земље од које је до тада давао трећину усјева и половину сијена. Међутим, најсиромашнији међу њима, бивши кметови из Босне и Херцеговине, добили су сразмјерно најмање земље, и то без инвентара и са досадашњим задужењем.

Првобитни земљишни максимум непрестано је увећаван, а то је највише поговарало богатим земљопосједницима шпекулантима. Они су разним трансакцијама настојали да за себе извуку максималну корист.

Будући да су живјели у релативно већим породичним заједницама, у условима примитивне пољопривреде, сељаци у Босанској Крајини нису након стварања ондашње Југославије осјетили знатније побољшање у односу на претходни период и неподношљиво стање.

Развој капиталистичких односа створио је нови терет, који су највише осјетили сиромашни сељаци, али сада и радници. Поред тога, уједињење је убрзо показало и своје лоше стране. Земља је била административно подијељена на бановине. На тај начин био је ојачан централистички бирократски систем, који је био добар једино одржавању апсолутне власти.

У таквој ситуацији, како смо већ навели, прилив и утицај иностраног капитала на унутрашњи политички живот бивао је све деструктивнији, служећи се подмуклим методама пребацивања кривице на поједине наше народе као цјелину која се, тобоже, супротстављала интересима другог народа израбљивајући притом домаће становништво. Све је ово довело до раздора међу народом, а уједно и до знатног погоршавања ионако тешког материјалног статуса ситних привредника и штедиша.

Непопуларне владине мјере за снижење чиновничких припадности нарочито су погађале ситне државне службенике, док су се виши државни функционери све више утапали у корупцију.

У фабрикама и занатским радионицама, поред ниских надница, радници су имали врло слабу или чак никакву хигијенско-техничку заштиту при раду, а били су извргнути и тлачењима послодаваца.

С обзиром на сложену националну структуру становништва у Босанској Крајини, буржоаски политичари покушавали су да изазову подијељеност радничких и сељачких маса, сада према вјерској и националној основи. То је био инструмент помоћу кога су настојали да скрену пажњу експлоатисаних слојева народа од све дубљих класних разлика и социјалне несигурности на оне ситне, националистичке. Међутим, оваква настојања нису могла у великој мјери завести народне масе, те је у радничким редовима солидарност нарочито јачала у Бањалуци, гдје су радници учествовали у акцијама напредних синдиката.

Радници и напредна интелигенција у граду Бањалуци, а посебно школска и академска омладина, постајали су све јединственији, а напредна социјална мисао се све више учвршћивала. У граду је било све више људи који су усвајали програм Комунистичке партије Југославије, која је радила илегално у веома тешким условима. Она је повезивала интересе радника и сељака, те других слојева народа, освјешћујући их и припремајући за обрачун с капиталистичким поретком.

Бањалучка академска омладина, окупљена у Клубу академичара у Бањалуци, радила је активно на свом идејном уздизању и стицању марксистичког образовања, ангажујући напредне интелектуалце за одржавање предавања и проводећи друге видове политичког и културног рада. Ученици бањалучке Реалне гимназије, окупљени

у свом литерарном окружењу „Млада Југославија“, организовали су дебате о социјалним и политичким актуелним питањима, као и књижевне вечери, развијајући се под утицајем напредне литературе.

У Бањалуци од 15. јула до 15. септембра 1935. излазе новине „Народна правда“, које уређују студенти Богдан Јерковић и Ненад Берић, питомци Бањалучке гимназије.

Атмосфера прогресивних културних стремљења захватила је и репертоар Бањалучког позоришта, у којем се понекад нашло неко напредно драмско дјело, као, рецимо, „Велика буна“ Братка Крефта, чије је приказивање тадашњи министар унутрашњих послова Корошец телеграфски забранио на цијелој државној територији. Међутим, др Боривоје Недић, тадашњи управник и редитељ Позоришта, игнорисао је наведену забрану, захваљујући личној храбрости и околности да у Бањалуци, као мањем граду, пажња полицијског апарата није била довољно усредсређена на културне догађаје.

Стога су напредне идеје путем културних дешавања полако али сигурно утирале свој слободарски пут.

Све што се у Бањалуци одиграло на културном нивоу између два рата а тичало се периодичних публикација, било је усмјерено на Кочића, кочићевску традицију и Змијање. Стога је 1927. године Јово Зубовић као први покушај у организовању неког листа који ће окупити напредне интелектуалне слојеве покренуо лист „Змијање“, који, нажалост, није имао одјека, па је те године након само два броја и угашен. Сва срећа да тај неуспјех није поколебао жељу вођену културним развитком тадашњих напредних мисли.

У јесен 1929. Бања Лука је постала средиште Врбаске бановине, те су осим изградње инфраструктуре и стамбених објеката уочљива и стремљења за покретање културног живота. Након бројних покушаја и настојања јачања културног живота, 1930. године коначно почиње с радом Бањалучко позориште, а почетком 1931. изашао је и први број литерарне ревије „Књижевна Крајина“. Она је представљала „мјесечно литерарни културни прилог Службеног листа Врбаске бановине“, чији је предводник био Божидар Весић. Међутим, иако је „Књижевна Крајина“ вршила своју

улогу ради које је и основана, није дала значајније резултате и није имала довољно снаге за мисију ради које је основана. Иако је била на линији Кочићеве традиције, осим неколико чланака о Кочићу није носила његове идеје. Није, дакле била у могућности да пренесе идеале и политичке ставове овог неуморног борца, политичара и најгласнијег агитатора слободарских идеја. У амбијенту све јаче друштвено-политичке поларизације око питања да ли ће демократија бити извојевана и да ли ће побједити социјална правда, када је унутар појединих културних установа и друштава у Бањалуци започињала борба за политички престиж између напредних и конзервативних елемената, након 25 година од изласка из штампе првог броја „Развитка“ дошло је до његовог поновног покретања, захваљујући групи бањалучких интелектуалаца окупљених у културном друштву „Змијање“, које је основано у Бањалуци крајем 1932. године. Оно је наслиједило остатак имовине истоименог друштва, основаног 1929, које је у Бањалуци подигло монументалан споменик Петру Кочићу прикупљањем прилога широм свијета, као и у цијелој нашој земљи, првенствено од српског становништва, а дијелом и од припадника осталих народа. Акција поновног покретања „Развитка“ имала је циљ да оживи успомену на Петра Кочића и спроведе у дјело његове још увијек неостварене идеје, бар на културном плану, пошто је сељак, притиснут економском биједом, непрестано чамио у мраку незнања и сиромаштва. Тако је „Развитак“ обећавао оживљавање и продужавање недосањаних снова, и под истим именом у Бањалуци покренут је јануара 1935. године.³³

Покретачи другог годишта „Развитка“ углавном су прихватили концепцију друштва „Змијање“ о примарној важности културног рада у народу и да се не ангажују у међусобним сукобима веома супротстваљених политичких снага. Њихова стремљења да дјелују независно од савремених политичких догађаја и дјеловања доводила су их у ситуацију да су међу интелектуалцима из Бањалучке и других мјеста могли одабрати веома мало сарадника будући да су истовремено били руковођени принципом одржавања завидног културног нивоа часописа, што је захтијевало

³³ Književna nastojanja u Banjoj Luci između dva rata / Branko Milanović. У: Banja Luka u novijoj istoriji (1978–1945) : Zbornik radova s naučnog skupa održanog u Banjoj Luci od 18. до 20. novembra 1976. године. – Sarajevo : Institut za istoriju, 1976.

селекцију радова, која се није могла досљедно проводити јер су прилози достављани и сарадња се заснивала на добровољној основи.

Власници и издавачи часописа били су Јово Зубовић и Бранко Чубриловић, који су му у почетку били и уредници, а затим су уређивачки рад часописа настављали Коста Мајкић, Петар Гаковић и Милан Јанковић. Они су у првом броју (број 1, година II, од 1. јануара 1935) објавили уводни чланак са дубоко сибмоличним називом „Да наставимо“. Њихове уводне ријечи пружају нам објашњење разлога који су претходили гашењу „Развитка“, те дају подробно објашњење због чега је Кочић 1910. године морао напустити Бањалуку. Овдје смо у могућности да схватимо да је са отварањем Босанског сабора тежиште борбе за ослобођење било пренесено у Сарајево, па је због свих тих околности културни рад остао у сјенци политичке борбе. Запажајући да је послије уједињења народ почео да се освјешћује и да схвата да је потпуно погрешно фаворизовати само велике центре, издавачи „Развитка“ даље наводе да сви дијелови земље имају право да се свестрано развијају, у чему треба да учествује и новопокренути часопис. Изражавајући задовољство и имајући вјеру у раскошно духовно богатство народа Босанске Крајине, потписници уводника истичу да би часопис, и поред другачијих околности и услова, требало да задржи своју некадашњу структуру, јер је то једини пут који води очувању моралних тековина народа пред најездом све јачег и веома сумњивог страног утицаја. Све ово требало би да омогући благотворни утицај позитивних вриједности свјетске културе на локално становништво, те да се на тај начин оно издигне на вишу културну инстанцу. Међутим, требало би изнијети констатацију да „Развитак“ није доносио много прилога и обавјештења о свјетским културним дешавањима, али су зато изнијети вриједни етнографски прилози за проучавање културе и традиције Врбаске бановине, Босанске Крајине, односно Босане и Херцеговине, што је и наговјештено у овом уводном чланку објављивањем прилога који се односе на изучавање народног живота, те објективно информисање читалаца о свим актуелним вијестима из земље и иностранства. Издавачи су, такође, као одани поштоваоци Петра Кочића и популаризатори његових идеја, очигледно тежили да успоставе континуитет другог годишта „Развитка“ с његовим, већ тада давно обустављеним првим годиштем.

И поред великог временског размака, те потпуно другачијих друштвених, политичких и културних прилика у земљи и свијету, ипак су успјели да у великој мјери остваре овај континуитет, како у погледу оних који су били сарадници часописа, као што су поново: Коста Мајкић, Павле Лагарић, Милан Карановић и други, тако и везивањем за Кочића, тако и честим објављивањем чланака у вези с његовим животом и дјелом. Приликом обиљежавања двадесете годишњице од смрти Петра Кочића, „Развитак“ је 1936. године том догађају посветио новембарски број. Тај број је у цијелости посвећен овом великану, те је садржао 12 пригодних чланака о Петру Кочићу, као и репродукцију његове фигуре са споменика. Ту су објављени вриједни текстови о Петру Кочићу, као што су чланак Косте Мајкића „Вратимо се патриотизму Петра Кочића“. Карановићеви прикази о Кочићу, његовој породици и чистоти његовог језика. Међутим, поред свих ових прилога веома би важно било истаћи два текста Душана Ђурина Поповића. Први, „Тибериус Грах – Петар Кочић“, објављен у „Развитку“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 326–335, у коме аутор пореди нашег Кочића, „вожда“ Крајишника са почетка 20. вијека, са историјском личношћу римског народног трибуна из 2. вијека п. н. е., те заступа тезу о великом угледању Кочићевом на Тиберијуса, који се највише огледао у залагању за спровођење аграрне реформе. Аутор је истовремено истицао и њихове разлике, које су се огледале у друштвеном и материјалном статусу: Тиберијус, син римских патриција, и Кочић, син крајишких сељака.³⁴

Поред успомене на лик свог покретача, „Развитак“ је свијетлио и чувао успомену и на младобосанце.

Тако је у првом броју II годишта „Развитка“, од 1. јануара 1935, објављен чланак Косте Мајкића о величини и значају израженог патриотизма наших народа као битног чиниоца побједи над Аустроугарском. У том броју изашао се и чланак Јуре Бегића са симболичним називом „О расама“, у коме се даје преглед научних хипотеза које обарају расистичке предрасуде, па у вези с тим аутор наводи: „Веле, да је човјек још прије милион година ходао по земљи. Њега на земљи није одржала ни

³⁴ Književna nastojanja u Banjoj Luci između dva rata / Branko Milanović. У: Banja Luka u novijoj istoriji (1978–1945) : Zbornik radova s naučnog skupa održanog u Banjoj Luci od 18. до 20. novembra 1976. godine. – Sarajevo : Institut za istoriju, 1976.

раса ни нација ни држава. Одржали су га способност прилагођавања, његова друштвеност, слобода и солидарност“.

Стални сарадници, који су добро владали широким дијапазоном проблематике унутар друштвених околности, бавили су се сложенијим питањима, те су на тај начин читаоцима омогућавали сазнања из различитих области друштвеног живота, а самим тим су утирали пут и друштвеном развоју. Поред тога, кроз „Развитак“ су се преплитале компоненте локалног обиљежја и савременог културног живота, због чега је тај часопис обезбиједио широку читалачку публику у сељачким, али и у интелектуалним редовима. Таква синтеза часописа свједочанство је о томе на коликом су завидном културном нивоу били његови уредници и сарадници.

„Развитак“ је многим књижевницима омогућио да се представе у свом стваралачком опусу, ставарјући на тај начин свој круг читалаца. Међу њима су и бањалучки књижевници Бранко Загорац, Звонимир Шубић, Бранко Ћопић, Гојко Бановић, Славко Мандић и други. Шубић и Мнадић су развијали свој таленат, при чему су привлачили своје сљедбенике те снажно утицали на генерације школске омладине.

Дужа сарадња већ добро познатих и прихваћених аутора прилога била је добра, јер је подизала углед часопису, дајући му јасна одређења и дижући му углед, а с друге стране, мана се огледала у томе што су спутавани почетници, којима је на тај начин умањена могућност уласка у њихов већ затворени круг.

Веома много простора посвећено је економским питањима и правној регулативи у вези са процесом уситњавања сеоског посједа, па су у бројним расправама изложена различита гледишта о могућностима његовог спречавања, те приједлозима о поновном покретању задругарства.

Часопис је доносио и многе значајне прилоге о фолклору, етнографији, мада, цијенећи фолклорно богатство ових простора, оваквих прилога је могло бити и више.

Да би постигло извјесну уједначеност гледишта сарадника о најважнијим културним и социјалним питањима, уредништво „Развитка“ је повремено одржавало састанке ради договора међу сарадницима. На једном таквом састанку били су изражени супротни ставови о томе да ли би уопште требало

објављивати политичке прегледе. Слично је било и у погледу обима рубрике о фолклору. Остајући при првобитној концепцији да се улога „Развитка“ исцрпљује у културном утицају на широке народне масе, нарочито на сеоско становништво Босанске Крајине, које је било у немогућности да се на други начин описмењује и културно уздиже, уредништво часописа је тежило усклађивању свога рада с Културним друштвом „Змијање“ и његовим програмом, који је био веома обиман и обухватао разноврсне акције, као што је просвјешћивање сеоског становништва и организовање културних манифестација, о чему су редовно изношени подношени извјештаји у „Развитку“. Из тог разлога и тих састанака и расправа о концепцији часописа, сасвим је јасно с каквом је озбиљношћу, подробношћу и научношћу редакција приступала његовом уређивању.

У „Развитку“ се стремило ка давању научних објашњења и едукацији становништа у свим областима друштвеног живота, па тако и пољопривредног становништва, које се манифестовало у рубрици „Поука тежаку“, гдје су аутори текстова, најчешће инжењери Драгомир Ђурђевић и Милан Јанковић давали савјете о начину обрађивања земљишта и обављања пољопривредних радова како би тежачка популација стекла потребна знања из ове области. Иако је имао намјеру да буде образовног карактера, због веома скромних финансија није било могуће повећати број примјерака а самим тим ни његову бесплатну дистрибуцију у руралним подручјима. Овако је часопис само дјелимично послужио сврси којој га је водила уређивачка политика, тако да је 1. јануара 1936. промијенио власнике и прешао у руке друштва „Змијање“. Ово му, међутим, није умањило вриједност, јер је уређивачки одбор остао исти.

Одговорни уредник часописа до 1939. године био је Коста Мајкић, а потом његов насљедник Петар Гаковић.

Када је ријеч о штампању „Развитка“, након 1918. у Бањалуци настављају рад старије штампарије, које су мијењале власнике и називе, али настају и неке нове. Некадашњу штампарију „Фон и Гргић“ откупио је Звонимир Јовић, промијенивши јој име у Штампарија Јовића и радила је до краја Другог свјетског

рата.³⁵ Стога је часопис једно вријеме штампан у штампарији „Графика“ у Бањалуци, а затим у Штампарији Јовића и другим постојећим штампаријама. Штампан је и даље у првобитном формату, али је имао више страница и прилози су му већ били дотјеранији, научнији, из чега се потврђује образованост његових сарадника.

Како смо већ навели, подједнако су употребљавана оба писама, заправо онако како су их користили сарадници који су били и српске и хрватске националности. С обзиром на то да је часопис у том периоду одисао југословенством, јасно је због чега је на корицама појединих годишта назив часописа писан ћирилицом и латиницом. „Развитак“ се на почетку свог поновног излажења представио читалачкој публици као савремен и квалитетан часопис, који даје и довољно простора лијепој књижевности, окупљајући веома талентоване младе књижевнике, али који превасходно третира научну и друштвену проблематику и подстиче биљежење народних предања и изучавања народне традиције и фолклора. Оновремена међународна и унутрашња дешавања не остају без одјека на страницама „Развитка“ јер је рубрику „Политички преглед“ углавном уређивао Стево Мољевић, а у каснијим годиштима и Александар Панов. Њих двојица, али и други њихови сарадници одређују се према значајнијим појавама ставовима с напредном подлогом, што је заправо и била сврха постојања тог часописа.

3.1 Бранко Чубриловић као уредник и покретач друге серије

Раније помињани др Бранко Чубриловић, уредник и покретач „Развитка“ 1935. године, сљедбеник је кочићевске традиције. Рођен је 4. новембра 1894. у Босанској Градишци као претпоследње, девето дијете. Отац Јово и мајка Савка Чубриловић представљали су грађанску породицу национално освијешћену и напредну, те су у таквим околностима одгајали и своју дјецу. Тежак ударац породица је претрпјела прераном смрћу оца Јове. Дјеца су остала на слабашним, али одважним плећима

³⁵ Banja Luka u prošlosti I / Aleksandar Ravlić. – Banja Luka : „Nezavisne novine“, 2002.

Оно што су некада сањали Петар Кочић и његови сљедбеници, што је био сан мајке Стане. Како су стасавали, бригу о млађој дјечи преузимала су она старија. Тако је брат Вељко након завршетка учитељске школе у Сомбору, као намјештеник Српске основне школе у Тузли, за собом повео и Бранка, који је већ првих гимназијских дана показивао бунтовну нарав, те борбени дух против аустроугарске политике. Бранко је све вријеме школовања био примјеран ученик и добар спортиста. Након матуре 1913. године прешао је из Тузле у Србију. Према савјету сестре Стаке, која је радила у болници у Крагујевцу, уписује се на студиј медицине у Бечу, који је у то вријеме био центар живе националне српске активности. У својој аутобиографији „Записи и моја сјећања“ Бранко је написао да су крајем 1913. студенти у Бечу на иницијативу Јована Зубовића, Славка Кесића и Бранка Чубриловића основали револуционарни кружок. Тада наводи и податак да су одмах након првог семестра његови другови одлучили да Бранко настави студије у Грацу како би могао дјеловати и ширити идеје међу тамошњом омладином.

С обзиром на то да је сасвим случајно сазнао да му је брат Васа учествовао у Сарајевском атентату, напустио је Грац и намјеравао да се преко Хрватске врати у Србију. Будући да је прво послом свратио у Босанску Дубицу, ту бива ухапшен те потом спроведен у Сарајево. Пошто се сазнало да није имао никакве везе с атентатом, пуштен је и пребачен у Тузлу.

Након атентата Аустроугарска је поштрила све мјере, па су било какви покрети и побуњенички покушаји били строго забрањивани и осуђивани. Послије процеса учесницима Сарајевског атентата, када су брата Васу осудили на робију а брата Вељка погубили са још неколицином организатора, настављао се и низ велеиздајничких процеса. На једном од њих, који је вођен од августа 1915. до априла 1916. године, против 156 угледних Срба, на 62. мјесту нашао се и Бранко, те је осуђен на 14 година затвора.

Посљедњи ударац Аустроугарска је добила 1918, када је српска војска пробила Солунски фронт. У Сарајеву је основано Народно вијеће на коме је за предсједника владе изабран Атанасије Шола, бивши осуђеник на велеиздајничком

процесу. Аустроугарска је тада доживјела потпуни слом, а српска војска је ушла у Босну и Херцеговину.

Бранка Чубриловића и другова, оно за шта је свој млади живот дао Вељко Чубриловић, коначно се остварило.

Инспирација Кочићем

Битно је још једном истаћи да је Бранко Чубриловић био подстицан Кочићевим идејама те је непрестано покушавао да оживи успомену на њега. Из тог разлога, осим бављења политиком, као предсједник Српске земљорадничке странке био је и члан Главног одбора друштва „Змијање“ за подизање споменика Петру Кочићу, који је у Бањалуци откривен 6. новембра 1932. године.

Желећи да сачува сјећање на Кочића, његове борбене путеве и да очува његову традицију, написао је и објавио 1934. године књигу „Петар Кочић и његово доба“.

Настојећи да настави Кочићеве идеје путем друштва „Змијање“, покреће 1. јануара 1935. књижевно-културни часопис „Развитак“, као наставак „Развитка“ из 1910, и постаје његов главни уредник.

Надао се да ће сачувати успомену на живот и дјело нашег Петра „за далека нека покољења“ и у томе је успио.

3.2 Чубриловићеви сарадници

Поред Бранка Чубриловића у обновљеном „Развитку“, као и у првом, сарађивао је Коста Мајкић. Поред њих велики допринос овом часопису дало је неколико ентузијаста:

Милан Карановић

Рођен је 1882. у Великој Руишкој код Босанске Крупе, а умро у Сарајеву 1955. године. Још као ученик гимназије Јована Цвијића је доживљавао као ментора обраћајући му се за помоћ приликом својих проучавања села у Босни и Херцеговини. Као свештеник веома је волио и предавао се етнографским истраживањима. Иако се није бавио политиком и политика га није много занимала, ипак се приклонио Кочићевој групи око „Отаџбине“.

Будући да је био у непрестаном контакту са Цвијићем, на његово инсистирање 1920. прелази на службу у Земаљски музеј гдје ради као кустос за етнографију. Ту је остао до смрти.

Сарађивао је и својим прилозима обогаћивао часописе „Гласник Земаљског музеја“, „Политику“, „Гласник етнографског музеја“ и „Развитак“ из 1910, али и многим прилозима обновљени „Развитак“ 1935–1941. године.³⁶

Васо Глушац

Васо Глушац рођен је 1879. у Слатини код Санског Моста у свештеничкој породици, а умро у Београду 1954. године. Студирао је у Бечу. Након завршених студија вратио се из Беча и радио је као професор бањалучке и тузланске гимназије. И њему је као и његовим другарима пријатељима сарадницима суђено у бањалучком велеиздајничком процесу. Послије рата био је директор Гимназије у Тузли, те члан Привременог представништва Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, а затим прелази у Бањалуку и бива постављен за директора чувене бањалучке Реалке. Био је укључен у развој културног живота Бањалуке и цијеле Врбаске бановине. Аутор је низа чланака из области књижевне критике и историје. Највише се бавио проучавањем историје средњевјековне Босне. Пријатељство с

³⁶ Отаџбина I : монографија /Миодраг М. Вулин. – Сарајево : Свјетлост, 1991.

Кочићем, започето још за вријеме студентских дана у Бечу, било је настављено у Бањалуци и на крају крунисано кумством. Заједно с Кочићем 1910. године покренуо је „Развитак“ те наставио рад на њему раме уз раме са Бранком Чубриловићем, као успомену на живот и дјело свога великог пријатеља.

4 Структура „Развитка“, 1910, 1935-1941. године

Развитак је, како смо већ навели, покренут 1910. године, што се сматра првом годином излажења. Почетак поновног покретања „Развитка“, 1935. обиљежено је као друго годиште, односно наставак првог. Нова серија излажења: 1971–1975. обиљежава се поново као година I, а као година I обиљежен је и број од 1999. године.

Обим појединих годишта је:

Год. I (1910), бр. 1–6, стр. 192;

Год. II (1935), бр. 1–12, стр. 418;

Год. III (1936), бр. 1–12, стр. 420;

Год. IV (1937), бр. 1–12, стр. 380;

Год. V (1938), бр. 1–12, стр. 396;

Год. VI (1939), бр. 1–12, стр. 386;

Год. VII (1940), бр. 1–12, стр. 376;

Год. VIII (1941), бр. 1–12, стр. 128.

Часопис је излазио једанпут мјесечно, а штампан је на фином писаћем папиру, формата 22 x 14,5 cm (октав) на 2–3 табака.

Области које је обрађивао су: књижевност (приповијетке, пјесме, есеји, драме, одломци из романа), филологија, култура, просвјета, етнологија, историја, географија, политика, економија, право и пољопривреда.

Покрећући „Развитак“ поново, 1935. године, након дуготрајне паузе уредништво је имало за циљ да настави и продуби кочићевску традицију, утичући на стварање духовне климе која је припомагала да дођу до изражаја таленти чије је дјело било јасно и одлучно на страни напретка, а против отуђења.

С обзиром на идејне позиције аутора чији су радови објављивани у „Развитку“, може се закључити да је уредништво овог часописа окупљало сараднике различитих праваца. Највећи дио простора у часопису заузимају литерарни радови

(поезија, приповијетке, одломци романа и драма, есеји, критички прикази), чији су аутори углавном критички реалисти.

Од тих радова издвајамо поезију објављену у „Развитку“, а која је на нивоу југословенске поезије тога времена, те се савршено уклапа у тадашњи пјеснички миље. Представљала је вјерне слике живота и као таква ће сачувати поетику младих и нових нараштаја, којој прилике нису омогућиле да каже своју завршну ријеч. Најзапаженији међу пјесницима свакако су Славко Мандић и Момчило Тешић.

Мандић је био пјесник крајишких балада и елегија, поријеклом Змијањац, и био је Кочићев сљедбеник. У његовом поетском стваралаштву уочљиво је да су садржина и тематика о којима је пјевао изникле из тадашње тешке стварности живота на селу. Припадао је генерацији бањалучких средњошколаца, која је била залуђена идеалима, сновима и визијом, те је његовала вјеру у човјека. Славко Мандић је првенствено био пјесник села, сеоских мотива и пејзажа, према пјесничком изразу био је наклоњен лиризму, а у звуку његових пјесама одзвањао је онај болни елегични крик. У његовој поезији сусрећемо олује и мећаве, магле и туче и све недаће змијањског поднебља. Његову поезију обиљежавају облаци, вјетрови, безнађе и пустош. Ова поезија има призивак јесењиновске носталгије.

Други, Момчило Тешић, најплоднији је сарадник у области поезије, чијих је 18 пјесама објављено у часопису у периоду од 1937. до 1941. године. Његов стил одише романтичношћу, али и он није могао да пређе преко муке и патње сељака па му је у пјесмама присутна опора критичност према тадашњој мукотрпној сеоској стварности.

Вриједне помена су и родољубиве и напредне пјесме Алексе Микића: „Сапутници“ (1939) и „Сјећање“ (1940).

Исаија Митровић, који је у „Развитку“ објавио низ пјесама, слиједи народну традицију и израз. У његовој родољубивој поезији основни мотив је љубав према отаџбини. Ова поезија није имала значајније умјетничке вриједности, али је вриједна пажње због тематике и садржинске поруке, те стамености која се увелико осјећала. Она одише искреним осјећањима и истрајношћу у тренутку када су многи одавно клонули духом.

Пјесник изразите социјалне тенденције Иво Клацић Жиц појавио се својим пјесмама: „Исељеници на поласку“ (1938), „Пароброд улази у луку“ (1938), „Својим синовима Рикарду и Ромену“ (1938), „Човек улази у свет и пева“ (1938), „Исељеник пред родном кућом“ (1939) и „Усидјелица“ (1939).

Оригиналношћу свога израза Клацић се издваја од пјесника који су обрађивали социјалну тематику и мотиве. Овај пјесник је поријеклом са острва Крка, и осјетио је веома тежак живот и борбу острвљана. На основу животне тешкоће и окрутне стварности изразио се стиховима љубављу и сажалењем према рибарима и исељеницима и дошао до горке истине да је једино „трнов вијенац“ судбина сиромаша на копну и на мору. Његова је поезија искрена и спонтана, заснована је на животним стварностима, те његове пјесничке слике реално и вјерно свједоче о тој стварности. Због својих напредних идеја овај пјесник је за вријеме Другог свјетског рата био хапшен и прогоњен, што га је коштало здравља. Његова пјесма, „Исељеник пред родном кућом“ уврштена је у зборник „Бањалука“, издање, „Младост“, Београд, 1974. година.

У периоду од 1938. до 1939. године у часопису су објављене пјесме Владе Влаисављевића: „У сутону“, „Подокница“, и „Мјесечева тужалка“, а од 1937. до 1941. објављено је осам пјесама Бранислава Лазића, које одишу изразитом нотом романтизма.

У „Развитку“ је, што се тиче поезије, заступљено укупно 70 поетских прилога, што је значајно у односу на драмске радове, којих је знатно мање, свега три, међу којима се истиче својим социјалним реализмом драма у једном чину „Сеоска свадба у околици Бањалуке“, Звонимира Шубића.

Часопис је 1935. године објавио одломке романа Звонимира Шубића: „Брак госпође Марије“ и слику „Из провинције“, који имају црту социјалистичког реализма, те изражавају напоре да се социјалне прилике прикажу у правом свјетлу. Те године објављен је и одломак „Село болује“ из романа „Лешинари“ аутора Месуда Куленовића, који је такође показао афинитет према социјалној проблематици, коју је уткао у структуру романа, чији је стил оновремен и проницљив.

Године 1936. објављен је у часопису одломак „Малограђани“ из романа „Љеркин живот“ Звонимира Кулунџића чије су литерарне вриједности високо оцијењене, као и његов критички став према стварности.

Оскудност прилога из области романа потиче из околности што је уредништво часописа окупљало ауторе искључиво са подручја Босанске Крајине, а разлог је био и недостатак средстава за хонораре.

Као најпогоднији вид књижевног изражавања за крајишке писце била је приповијетка. У њој су они могли лаганим и питким стилем да илуструју живот и невоље крајишког човјека, сељака, горштака, неуког а праведног, доброг и мудрог. Због те чињенице приповијетка је имала могућност развоја, јер је пред њом стајао поприлично необрађен живот крајишких села и планина. Крајина испреплетана свим вјерама и нацијама, богатством и сиромаштвом који иду у крајност, нашла је своје приповједаче. Они су преузели на себе тежак задатак – да писаном ријечју свијету прикажу крајишко село тадашњих социјалних, политичких и економских односа.

У часопису „Развитак“, објављено је 55 приповједачких радова. Године 1910. објављене су приповијетке Петра Кочића: „Књаз Микајло спасава Ратково“, из збирке „Јауци са Змијања“, те „Суданија“. Те године објављена је и приповијетка „Просидба“ Светозара Ћоровића.

Бранко Ћопић је 1938. дао свој прилог часопису приповијетком „Они који лутају“. Ова приповијетка одише карактеристикама социјалног реализма и пишчеве привржености завичају. Године 1940. објављена је приповијетка „Туцачи“ Алексе Микића.

Значајан допринос приповједачкој прози дао је и Звонимир Шубић, који је исказао реалну и болну истину о тешком, мукотрпном животу малог босанског човјека. У ред најбољих приповједача старије генерације винула га је збирка приповједача „Фазлића поток“.

Као и Кочић, и Шубић је осјећао неизмјерну љубав и разумијевање за крајишког сељака и искрено дубоко је саосјећао његове патње и чуо његове крике. У „Развитку“ су му објављене приповијетке: „Отимање“ и „Без одговора“ у којима

приказује реалну слику ондашњих друштвених односа истичући видно присуство малограђанштине.

И пјесници су се у „Развитку“ јављали као приповједачи, што указује на свестраност литерарних талената. Тако је Иво Клацић Жиц објавио приповијетку „Крик у ноћи“, а Момчило Тешић четири приповијетке. Милан Бабић, Гојко Бановић, Душан Ђурановић, Миодраг Борисављевић, Милорад Гајић и други такође су у својим приповијестима исказали неизмјерну љубав према селу, односима и сукобима између сељака и чаршије, сељака и власти, па најзад и међусобних сукоба.

Збирком приповједака „Село на Крајини“ Бранко Загорец се такође уврстио у ред реалиста и реалистичког приказа крајишког села и његових житеља. Био је револуционар, слѣдбеник Васе Пелагића, Петра Кочића и Веселина Маслеше, учесник Сарајевског атентата, а у Краљевини Југославији његове идеје постају још револуционарније и све више окренуте против буржоазије и њене владавине у којој су напаћени кметови, који су искрварили у бунама и ратовима за које је његова генерација Младе Босне дала толике драгоцене животе, остали и даље робови домаћег господара. Даровити прозаиста, љут Крајишник стаменог духа, схватајући јачину и моћ писане ријечи у класним биткама, постао је књижевник-борац, који је свој лични живот поистовјетио с интересима народних маса. Његове приповијетке су идеолошки и политички актуелне и говоре о тренутним друштвеним и политичким проблемима. На почетку стваралачког рада осјетила се његова надахнутост Кочићевом моралном величином, која му је, заправо, отварала видике за реални живот, те он ту и започиње своју жудњу за побуном и коначним рјешењем народних патњи. Једанаест Загорчевих приповијетки нашло је своје мјесто у „Развитку“. Њихов лајтмотив је тежак економски положај сиромашног крајишког сељака и љута нарав горштака „с планине и испод планине“. Процес масовног сиромашења и пропадања села Загорац је успјешно оцртао и истакао сву трагедију биједе. У својим приповијеткама Загорац је вјерно осликао и буђење тешких радника и мученика од којих млади постају ватрени борци радничког покрета (приповијетка „Дужари“).

Загорчево приповједачко дјело може се мјерити са савременим приповједачима. Уколико разматрамо документарност, тематици о животу

сиромашног сељаштва у капитализму, мало обрађиваној теми из овако напредног аспекта, оно садржи идејне и умјетничке вриједности.

Сагледавајући у цијелости приповијетке с мотивом села, може се рећи да оне губе на умјетничком зарад социјалног утиска. Са тог аспекта одишу једностраношћу. Ипак, морамо закључити да међу овим младим писцима има квалитета, али би их требало правилно разумјети. Тај мотив села у неким приповијеткама није довољно умјетнички уобличен, односно оне немају композицију и висок стилски квалитет, чиме, рецимо, обилују приповијетке Иве Андрића или Лазе Лазаревића. Ово нису особине ових писаца, али се те мањкавости надокнађују њиховом документарношћу. Значајка ових приповједака је да су у њима сажети сви романтичарски реквизити, те се осјети слух младих нараштаја да исправно сагледају стварност уочавајући два битна момента у развоју земље: процес осиромашења нашег села и јачање борбе радничке класе. Дакле, ови приповједачи у потпуности живе у свом времену и за своје нове садржаје прожете напредним ставовима исковали су нов литерарни израз.

Посебан значај у часопису имају чланци и есеји који обрађују проблематику тадашње литературе уопште. Актуелност и вриједност већине ових чланака остала је неумањена до данас и искористива као обилан извор података за научно истраживање и проучавање појединих писаца и њихових дјела.

Међу вриједне и значајне прилоге требало би уврстити есеј „Кочићев месијанизам“ Милана Будимира у којем је освијетљен развој Кочићевог књижевног талента, од субјективног лиризма ка политичком борбеном дјеловању у улози народног трибуна. Есеј „Петар Кочић и Павле Лагарић“ Васе Глушца оживљава период Кочићевих првих књижевних покушаја, те менторски утицај Павла Лагарића на његово књижевно опредјељење.

Још радова у вези с Кочићем дали су Милана Карановић прилозима „Родитељи Кочићеви“ и „О старини Кочићеве породице“, који су значајан прилог за проучавање прилика у вријеме анексионе кризе и Кочићевог дјетињства, рада и напора које је уложио на покретању часописа „Развитак“. У тексту се износе цртице из Кочићевог живота, испричане према усменим предањима оних који су познавали Петрову породицу, али и по фактима у облику писама које је наш писац упућивао

оцу и брату Илији. Из текста сазнајемо да су стварни Петрови ликови Лујо и Ђуро. Први лик приповијетке „Јаблан“, други приповијетке „Ђурини записи“.

Сретен Јакшић у есеју „Успомена Петра Кочића међу радницима“ вјерно приказује Кочићеву политичку борбу за национално и социјално ослобођење, те описује његове везе с радничким покретом.

Чланак Косте Мајкића „Вратимо се патриотизму Петра Кочића“ освјетљава Кочићев патриотизам, заснован на искреној љубави према народу, уз оштру критику плаћеничког патриотизма, који се претворио у робу након стварања националне државе. Ови прилози нас подсећају на везаност наставка излагања за кочићевску традицију.

Часопис број 11 из 1936. године даје нам пригодан прилог Јулке Срдић, која овим прилогом слави величину Кочићеву, те описује храброст коју његово животно дјело улива у народне душе: „Храбриш нас и соколиш у овим сивим и мучним данима реченицом 'Ко искрено љуби Слободу и Отаџбину...' у коју је стао сав твој кратки али часни и плодносни земаљски живот.“³⁷

Чланци Васе Глушца о приповједачкој дјелатности Васе Кондића објављени у часопису 1 и 2 за 1910. годину приказују нам прилике у којима је радио и које му нису омогућиле да створи обимније радове и упозна савремене правце у књижевности.

За проучавање књижевности значајни су и прилози Звонимира Кулунџића о Антуну Густаву Матошу, који освјетљавају живот и књижевни рад писца, приказујући прилике у којима је живио и стварао.

Када сагледамо и анализирамо ове прилоге, можемо закључити да овај часопис није оптерећивао своје рубрике већим бројем безначајних приказа, те да је зависно од литерарне вриједности дјела посвећиван и одговарајући простор. Књижевна критика је пратила и освјетљавала излазак из штампе свих значајнијих публикација објављених на територији Југославије.

Што се тиче приказа и критике дјела свјетске књижевности, може се издвојити есеј о Д. С. Мержековском Стеве Јањића, у коме се анализира значај студија овог

³⁷ „Нашем Петру“ / Јулка Срдић. У „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936). - Стр. 335.

аутора о европској културној историји и његовом утицају на формирање књижевних праваца у руској књижевности. Веома су вриједни и есеји Павла Лагарића о Гогољу и Чехову, Роберту Бурнсу, Јанс Петеру Јакобсону и значају њихових романа.

Када су у питању извјештаји о културним дешавањима, треба поменути свједочанства значајна за проучавање културне историје, а дала нам их је рубрика „Позоришни преглед“, која је доносила критичко-аналитичке осврте на позоришне представе, ауторе, али и публику. Грађа која је објављена с освртом на позориште освјетљава рад и историјат овог позоришта, које је заједно са градом у коме је настало проживљавало успоне и падове, недаће и непрестану борбу.

Посљедњи прилог рубрике о култури изашао је у 1941. у броју 4, када је рат зауставио нормалан живот.

Веома важан елеменат који је условио покретање и идејно усмјерење „Развитка“, било је константно праћење живота, рада и културних дјелатности, те просвјетљивања становништва Босанске Крајине. Иако ова тематика није имала своју посебну рубрику, заузимала је видно мјесто и простор, а њоме су се бавили многи реномирани аутори.

Сви аутори су се критички односили према сеоској и градској стварности и наглашавали потребу да се превазиђе јаз између села и града. Прокламовали су да се што више улаже у културно-просвјетну дјелатност и упозоравали на посљедице недовољне активности унутар те области.

Прилози су пратили рад бројних културних друштава, пратили њихове финансијске потребе, али и остварене резултате. О дјелатностима друштва „Змијање“ и активностима које је оно проводило објављивани су хронолошки подаци у рубрици „Змијање“. Ови подаци су били систематски сређени и давали су исцрпан преглед свеукупног рада и прогреса поменутог друштва, који је био веома обиман и који је, поред организовања и провођења културно-умјетничких приредби, обухватао и друге разноврсне акције: оснивање сеоских читаоница, курсеви за стручна оспособљавања пољопривредника и домаћица, помоћ сиромашним ученицима, оснивање интерната, организовање савјетодавне дјелатности и предавање из разних научних и друштвених области. Због своје напредне оријентације овом друштву правили су сметње

буржоаски политичари и властодршци, који су сумњичили његове активисте због политичког дјеловања усмјереног на рушење институција капиталистичког друштва.

У периоду од 1935. до 1941. у „Развитку“ су објављена 23 прилога које је написало 16 аутора. Ту су они проговарали о реалним проблемима који владају у просвјети, о неразуђености школске мреже, као и о хиперпродукцији интелектуалаца. Поједини међу њима настојали су да пронађу неко рјешење за пропорционално ширење школског простора, овисно о потребама привреде и пољопривреде, износећи показатеље у односу на школску мрежу и у другим земљама. Ту су се нашли и приједлози о реформама наставе увођењем кориснијих школских предмета у наставне планове и програме. Осим тога презентоване су и анализе о доприносима школских учитеља у побољшању животних услова на селу. Што се тиче тематике о образовању, просвјетним питањима и о потребним реформама наставе, изнесена су многа мишљења. Тако су о образовању и школству писали: Михаило Ђерић „Школе у Врбаској бановини“, „За васпитне школе“, „Наша школска реформа“; Бранислав Лазичић „Основна настава у Врбаској бановини“; Војислав Радовић „Техничко и занатско школство у Врбаској бановини“ и многи други. Књижевна, позоришна, ликовна и друге врсте критике заступљене су у бројним сажетим приказима.

Посебно је занимљиви и значајни прилог Милана Карановића: „О просвећености и животним приликама на Змијању“ објављеном у „Развитку бр. 1 из 1939, на страни 17-22, у којима се даје преглед развитка и ширења писмености на Змијању, уз констатацију да пораст становништва није праћен адекватним развојем писмености.

У „Писму сарадницима и пријатељима“ Петра Рађеновића, које је веома значајно јер аутор констатује да су „изузетне и тешке прилике у свијету“ те изазивају страх у нашем народу, гдје се осјети примјетан пад у друштвеним активностима на свим пољима. Он позива народ да не обраћа пажњу на те утицаје, него да се мора баш у овом бременитом времену показати наша снага. „И баш због тога ми не смијемо клонути, не смијемо се сагињати да би ударац који нас, можда, и неће моћи заобићи – био јачи и са тежим посљедицама. Наша прошлост и наша народна традиција у овим мутним тренуцима заповиједају нам више но икад да – као народ

који је толико удараца поднио а ипак успио да се одржи – свим силама настојимо да све те ударце спремни и заједнички дочекамо како би дјеловање њихово било што слабије и са мањим посљедицама.³⁸

Јасна је и Рађеновићева намјера којом указује да је веома важна и потреба уједињења у нестабилним тренуцима и временима, јер је наш народ навикао на тешкоће, али је и спреман да им се одупире.

Оно што су редакција и сарадници имали у погледу прикупљања народних умотворина, имајући у виду злу судбину историје Босне, била је да их, што је више могуће систематичније прикупе и обраде. Прикупљање и обраду цјелокупне грађе која је била написана о животу и обичајима народним схватили су као свој дуг, и управо због тога дали су немјерљив прилог историјском проучавању културе Босанске Крајине. Проучавање фолклора било је дио народних хтијења и достигнућа, јер је фолклор нераскидиво везан за све нити народне културе, умјетности и живота. За написе о народном животу уредништво „Развитка“ изабрало је врло упечатљив наслов, „Из народа о народу“, и ова рубрика почиње 1936. године од часописа број 2, с напоменом да се у овом његовом дијелу објављује све што може допринијети бољем и потпунијем познавању народног живота и особина народних творевина. Значајне прилоге у вези с етнографијом дали су у „Развитку“ Милан Карановић, Петар Рађеновић и други.

Грађа је прикупљана првенствено на подручју Босанске Крајине, а један дио из других крајева Босне и Херцеговине. Та чињеница да су народни обичаји прикупљани на ширем подручју створила је повољне услове за сарадњу широких народних маса. Проучаване су шире и свеобухватније појаве у народу које су у вези с традицијом, вјеровањима и обичајима. Овај рад на фолклору и његовом проучавању представља заправо наставак рада Васе Пелагића, Гавре Вучковића Крајишника, Ивана Фране Јукића, Анте Кнежевића и наравно Петра Кочића. Фолклор је, дакле, откривао богатство, сликовитост и визуелну садржајност народног живота Босанске Крајине.

³⁸ „Писмо сарадницима и пријатељима“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год.VII, бр. 9 (1940). – Стр. 275.

У објављеним прилозима у овој рубрици представљени су обичаји и вјеровања који су се односили на главне догађаје из свакодневног живота, а односили су се и на рађање, женидбу, умирање, те обиљежавање вјерских празника и слично.

Часопис је посвећивао и нарочиту пажњу језику и његовом проучавању. Од броја 10 из 1936. године уредништво уводи рубрику под називом „За чистоћу и богатство језика“, у којој су значајни прилози Александра Панова на пољу филологије. Он је заједно с Јованом Зубовићем објавио текст „Наш народни говор“, објављен 1935. године у „Развитку“ бр. 6, у коме аутори пишу о формирању нашег књижевног језика у Београду и Загребу. Рубрика „За чистоћу и богатство језика“ била је повремена рубрика часописа. У већем броју прилога у овој рубрици посебно је наглашавана потреба богаћења књижевног језика изразима који се користе у народном говору. Уредништво је апеловало на своје сараднике и читаоце да на подручју Босанске Крајине прикупљају изразе који заслужују да уђу у књижевност и потисну стране или невјешто сковане домаће ријечи, те што мање значаја и мјеста дају туђицама како би се очувала чистота језика.

Идеја за покретање ове рубрике налази се и у раду Кочићевом, јер се он оштро супротставља деформацијама којима је био изложен наш језик за вријеме аустроугарске окупације. Објављени чланци у тој рубрици приказују колико је насушна потреба очувања чистоте нашег језика, те о израженој појави његове деформације у градским срединама. Како тада, тако и данас непрестано траје борба за очување нашег језика од туђих утицаја, за шта и даље треба сви да се несебично залажемо.

У дијелу који се бавио историјским фактима сарађивало је и објављивало своје чланке 40 аутора, чијих 76 текстова представља непроцјењив допринос упознавању историјских дешавања. У чланцима су се могле уочити критичке анализе тих дешавања, разрјешавање њихових узрока и посљедица, као и праћење миграционих кретања. Будимир Милан прилогом „Двадесет година Југославије“, Матија Дивић: „Омер Паша и његово намјесништво у Босни“, Михаило Ђерић: „Аграрни уговори послје Сеферске наредбе“, Петар Гаковић: „Из историје Крајине“ само су неки од прилога и аутора који су објавили вриједне факте из наше историје.

Описивани су рад и дјелатност истакнутих историјских личности, које су својим дјелом обиљежиле епоху у којој су живјеле. Њима припадају Васа Пелагић, Иван Фране Јукић, Јован Јанчић Сарајлија, Петар Кочић, о којима су писали Бранко Чубриловић, Васо Чубриловић, Матија Дивић и други. У овим радовима, осим приказа њихових биографија, изложене су и њихове филозофске, политичке и социолошке концепције.

Уочљив је веома критички приказ мемоарске грађе обрађене у низу чланака, којима су обухваћени многи историјски догађаји који су се одиграли на подручју Босанске Крајине, као и веома значајни моменти у вези с подизањем устанка и подвига познатијих личности у одлучујућим и великим биткама.

Неколицина аутора је своје радове посветила Сарајевском атентату, као једном од најзначајнијих догађаја из тог периода. Ови аутори истичу да су атентат припремили родољуби из Босне и Херцеговине, без било каквих утицаја и учешћа са стране. Тако и Петар Рађеновић у свом опусу представља пет чланака у којима даје објашњење одређених појмова из историје Босне, те како су ова историјска догађања утицала на формирање свијести становништва. И тај аутор чланком „Пре четврт века“ пише о Сарајевском атентату, гдје закључује да је овај догађај био средство за постизање патриотских циљева.

Већином тих прилога аутори су настојали предочити територијални обим средњевјековне Босне. Вриједне документарне и историјске податке о њеној прошлости налазимо у прилозима Рудолфа Зеплота, Стојана Зарића, Владислава Скарића, Милана Карановића и других.

Студиозно је изложено и питање богумилства у Босни, којим су се бавили врло упућени сарадници. Свестрано су освијетљени и догађаји из периода аустроугарске окупације Босне и Херцеговине, као и дјеловање антиаустријских тајних омладинских организација и покрета у Босни.

О покретању напредних идеја илирског покрета које су имале одјека у књижевним дјелима и раду босанских фрањеваца говоре прилози Велимира Иловаче.

За разлику од чланака из области историје, проучавања на пољу географије и писања о њима одвијала су се нешто теже.

У писму из 1909. упућеном Кочићу као пристанак на сарадњу у „Развитку“, Јован Цвијић наводи:

„Драги госп. Кочићу,

Врло ме је обрадовало ваше писмо и вест да у Крајини покрећете лист, више за социјална питања, мање за белетристику (...) Народ Крајине је, као што ви то знате, етнографски свеж, и о њему нема готово ништа у научној литератури. Зато ће бити врло корисно, јако цењено ако ви на народни живот јачу пажњу обратите у свом листу...“³⁹

Чланак Петра Кочића који је изашао 1910. у броју I, 4, стр. 97–100, у почетку излажења „Развитка“ поздравио је иницијативу Јована Цвијића за антропогеографска проучавања. Уз то је остало запажено да су се на овај његов апел оглушили остали који би могли да се баве овом облашћу. Ово би се могло објаснити незаинтересованошћу интелектуалаца за научни рад и њиховим идејним лутањима.

Међутим, већ у броју 4 из 1910. године запажено је оснивање географског друштва, што ипак представља доказ да је апел Јована Цвијића имао ефекта.

С обзиром на то да је писање чланака о географско-антропошким истраживањима изискивало велику стручност и научни начин тестирања проблематике, указује на релативно мали број аутора (19 чланака и 12 аутора) који су објављивали антрополошке и географске радове. У погледу популарисања Цвијићевог дјела, Кочићу су се придружили Ђорђе Поповић (1937, IV, 2, стр. 33–34), Петар Рађеновић (1935, II, 7–8, стр. 258–260) и Рудолф Заплата (1935).

У овом другом излажењу „Развитка“ објављивани су радови који су се бавили историјском и географском терминологијом, који су приказивали раније објављене географске радове, описивали природна богатства и љепоте Босанске Крајине, о поријеклу, кретању, начину живота, имовинским и друштвеним односима, начину привређивања, те карактерним особинама и одликама становништва овог подручја. Притом су давани и исцрпни прегледи с научним показатељима и статистички подаци. Значи да су сви ови прикази имали чврсту научну основу.

³⁹ Petar Kočić : Dokumentarna građa. – Sarajevo : Muzej književnosti Bosne i Hercegovine, 1967. – Стр. 307–308.

Политичка и друштвена дешавања обрађивана су у рубрици „Политички преглед“, која редовно почиње излазити од броја 1, другог годишта (1935), иако је било мишљења да је не би требало објављивати будући да је часопис намијењен првенствено култури. И поред тога рубрика се одржала бивајући све одређенија. Прилози који су овдје били објављивани имају карактер хронологије и омогућавају саставни увид у тадашња политичка збивања у земљи и свијету.

У периоду свог другог објављивања, од 1935. до 1941, појавила су се ратна жаришта која су створена због фашистичке окупације. Ова рубрика је о тим дешавањима редовно извјештавала своје читаоце и била на страни нападнутих народа, те слала поруку родољубима у земљи да се одупру агресији која се назирала. Рубрика је пратила дипломатске контакте и активности, те извјештавала о свим ратним догађајима.

Обрађивана је и проблематика која се односила на политичка збивања у земљи. Бањалука као сједиште тадашње Врбаске бановине, иако је добила нове објекте, није се могла извући из заосталости, него је трпјела недаће мукотрпног живота и незапослености становништва. У том периоду активирале су се и националистичке снаге, међу којима је све више долазило до затегнутости и сукоба, при чему је најгласнија била српска буржоазија.

Ова рубрика је имала и посебне одјелке с поднасловима: „Унутрашњи политички преглед“ и „Вањски политички преглед“. У првом су редовно објављивани прилози који су се односили на дубоку друштвену кризу, а приказивали све дубље заостравање односа међу националистичким политичким партијама. Међутим, рубрика се бавила и односима између политичких струја на територији цијеле земље, осим Босанске Крајине. Рубрика није пратила борбу радничке класе са Комунистичком партијом Југославије на челу. Из тог разлога да се закључити да је уредништво „Развитка“ заобилазило кључну проблематику догађаја који су били у тијесној вези с питањима друштвеног живота.

У „Вањском политичком прегледу“ сумиран је широк дијапазон вијести које су се односиле на дипломатски живот, биљежећи вијести о пресудним политичким збивањима, од којих зависи судбина мира у свијету. Веома прецизно и поуздано

аутори прилога у овој рубрици су извјештавали о свим промјенама у међународним односима, при чему су изражавали симпатије према малим народима а аверзију према диктаторима. Најактивнији у овој рубрици и уопште у бављењу политичким питањима свакако је Свето Мољевић.

У рубрици „Привредни преглед“ сарађивало је 27 аутора који су својим прилозима дали видан допринос. Објављено је 69 прилога који садрже критичка гледишта о појавама које су се дешавале наносећи штету привреди. Рубрика је покренута 1935. у броју 3, а први текст, „Финансијске уредбе“, написао је Јово Зубовић. У овим радовима назирала су се рјешења и приједлози у вези с реорганизацијом привреде и пољопривреде. Њихови стручни осврти имали су мноштво питања из области економике и сродних дисциплина. Аутори су сагледавали посљедице индустријализације расправљајући о економским положајима радника и сељака и тиме настојали да укажу на штетности уситњавања сеоског посједа, на недостатке тадашњих прописа, те на утицај међународно условљених тешкоћа у привређивању и свјетске економске кризе, анализирајући њене узроке и сугеришући мјере за успостављање јединственог система у свијету.

У овој рубрици праћено је кретање незапослености и стање хигијенско-техничке заштите на раду. Аутори који су и познаваоци различитих научних дисциплина настојали су да пронађу практична рјешења како би анимирали привредну активност те удружили пољопривреднике као противтежу сталешким корпорацијама.

Чланци ових аутора садрже и показатеље о разним гранама привреде, њиховом развоју, рационализацији рада, имовинскоправним односима, те уређењу градова и насеља у Босанској Крајини. Они користе статистичке податке, те табеларне приказе, што говори о њиховој поузданости и научном приступу.

У тексту „Ближе селу“, у броју 3, од 1935. године, Милан Јанковић започиње низ текстова различитих аутора о селу, аграрним односима, пауперизацији села, образовању сељака и слично, те наводи да је однос између броја становника села и града 85 према 15, „а то је проценат који тражи 85% друштвених и народних брига и дјеловања у корист села“. Закључује да би требало више улагати у културно

подизање сеоског становништва, јер осим хљеба, како каже, „и сељак радо слуша лијепу ријеч и музику, гледа слике и изложбе“. Јер, „култура једног народа утолико је већа уколико је јаче учешће његових широких слојева у тој култури“. Он овдје констатује да је културе и образовања недовољно и узима за примјер Врбаску бановину гдје 95 процената становништва живи на селу, а постоји само једна „сељачка школа“. Из овог текста јасна нам је концепција цијелог „Развитка“ у вези с образовањем и културним уздизањем села у Босанској Крајини.

Најзначајнији аутор и сарадник у овом часопису је Драгомир Ђурђевић, који је 1939. године објавио 18 прилога с конкретним упутствима о сезонским пољопривредним радовима.

Истовјетни су били и остали прилози, од који су се неки односили на проблеме сточарства, као и о упутствима из савремене медицине.

5 Часопис „Развитак“ 1972-1975. године

Књижевна заједница „Петар Кочић“ из Београда, у настојањима да освјежи успомену на Петра Кочића и да врати сјећање на књижевно-културни часопис „Развитак“, ослањајући се на Кочићев „Развитак“ из 1910. године, покреће 1972. „Нову серију“ часописа „Развитак“, „часописа за књижевност, културу, уметност и науку“. Редакцију су сачињавали: Божо Булатовић, Момчило Ђерковић, Теодор Опалић, Лазар Радовановић и Никола Стијепчевић. Одговорни уредник био је Божо Булатовић до броја 8–9 (1974), када уредништво преузима Момчило Ђерковић. Редакцију сачињавају: Момчило Ђерковић, Тодор Опалић, Никола Стијепчевић и Лазар Радовановић.

5.1 Божо Булатовић

Први уредник „Нове серије“ Божо Булатовић, рођен је 6. јануара 1927. у Мојковцу, а умро 12. августа 2009. у Подгорици. Био је пјесник, приповједач, романијер, књижевни критичар, антологичар, драматург, позоришни коментатор, преводилац и културолог. Потиче из угледне црногорске и партизанске породице, а учесник је Другог свјетског рата као партизан. Завршио је Филозофски факултет у Београду 1952. године. Био је гимназијски професор на Цетињу и у Беранима. Уређивао је часописе „Сусрети“, „Развитак“, „Годишњак Иванградске гимназије“. Касније је био уредник у редакцијама „Борца“, „Побједе“, „Борбе“ и „Света“. Истовремено је био сарадник у десетак часописа. Прозу је почео писати 1947. као средњошколац У књижевној периодици објавио је мноштво приповиједака, есеја, драма, те стотине позоришних и књижевних критика и полемика.⁴⁰

⁴⁰ <https://hr.wikipedia.org>, 1. 3. 2016.

5.2 Структура часописа

Први број „Нове серије“ изашао је 1. маја 1972. године. Од тада па до децембра 1975. „Развитак“ је излазио у мјесечним и двомјесечним свескама у обиму од шест штампаних табака, формат 24 x 14, 5 (октав).

Часопис је штампан у Штампарији „Руско слово“ у Руском Крстуру.

На првој страници бр. 1. Год. I, из 1972, редакција је објавила текст са симболичним називом „Јеретици или сањари“:

„Припадамо удружењима, – а оснивамо књижевно друштво!

Сарађујемо са постојећим, – а покрећемо још један књижевни часопис!

Клијенти смо издавачких кућа, – а издајемо књиге! 'Чрезвичайни сврабеж књигопечатанија'? – Јеретици или сањари?

Не планирамо рушење старих, нити саздавање нових естетских норми. То остављамо другима. Ми једноставно отварамо још једна врата.

За књигу чији квалитет гарантује писац, а не књиговезац.

Први број часописа РАЗВИТАК отвара прву страницу своје прве свеске у новој серији. Основао га је 1910. године Петар Кочић, а сада га обнавља КЊИЖЕВНА ЗАЈЕДНИЦА 'ПЕТАР КОЧИЋ'.

Остало се налази између корица.“

Преглед бројева по годиштима:

Год. I (1972), бр. 1, 3–4, 4–5, 6, 7–8;

Год. II (1973), бр. 1–2, 3–5, 6–9, 10, 11–12;

Год. III (1974), бр. 1–2, 3, 4, 5, 6, 7;

Год. IV (1975), бр. 1, 2–3, 4–5, 6–7, 8–9;

Год. I (1999), бр. 1.

Потребно је нагласити да има грешака у нумерацији бројева, па се неки бројеви приликом двоброја подударају. Аутор је користио у библиографији бројне ознаке које су наведене на обрађиваној публикацији.

Што се тиче концепције часописа, био је диференциран на повремене и сталне рубрике. Иако представља наставак и у вези је с Кочићевим „Развитком“, ипак не доноси рубрике које су имала претходна годишта, а ни такву структуру нити идеју. Није намијењен приказу политичких питања, није намијењен друштвеним односима, развоју пољопривреде, географским и историјским истраживањима, медицини; имао је образовни карактер, и прије свега био је културни часопис, који се бавио лијепом књижевношћу, књижевним приказима и освртима, књижевном критиком. Дакле, свеобухватност тема у „Развитку“ до 1941. све се више сужавала да би овај из периода 1972-1975, био скоро потпуно уско профилисан. Иако је био насловљен као часопис за књижевност, културу, науку и умјетност, ипак се највише бавио књижевношћу и такав тренд задржао до престанка излажења. Рубрике које је обухватао су: „Нова имена“, „Нове странице“, „Поезија без граница“, „Књига о књизи“, „Библиографија“, „Дневник критичара“, „Реч и време“ и „Истраживања“.

Рубрика „Нова имена“ афирмише нова имена у поезији и прози, дајући тако шансу свима који желе да њихова писана ријеч угледа свјетло дана и нађе пут до читалаца. У овој рубрици своје литерарне радове су објављивали: Слободан Вучинић, Будимир Дубак, Мирко Иконић, Србољуб Тасић, Слободан Јанковић и многи други.

Међутим, поред тада неафирмисаних, на страницама часописа јављала су се и афирмисани књижевници: Божидар Тимотијевић, Јеврем Вуковић, Милутин Вељковић, Јово Радуловића и други, али и велика имена наше књижевности, попут Десанке Максимовић, Весне Парун, Драгана Лакићевића, Оскара Давича, Драгана Кулунџије, Добрице Ерића, Ранка Прерадовића и других.

Како смо већ навели, стална рубрика је и „Поезија без граница“, у којој се објављује поезија страних пјесника с циљем да публици донесе нешто из свјетске поезије и на тај начин је приближи читаоцима.

Важно је споменути и рубрику „Библиографија“, у којој се могу наћи: библиографија Васка Попе, Иве Андрића, О Иви Андрићу, Бранка Миљковића, Момчила Настасијевића, а аутор ових страница је Гојко Тешић. Ова рубрика излази током 1972. и објављене су три библиографије у 1973. години.

Још у „Развитку“ наилазимо на повремене рубрике: „Марксизам“, „Пером и кичицом“, „О томе“ и друге.

Рубрике „Реч и време“, „Дневник критичара“ и „Истраживања“ доносе приказе књижевних дјела, те критичке осврте и студије на поједина књижевна дјела, што је веома драгоцјено за оне који се баве истраживачким радом из наше књижевности. Вриједни су критички осврти и прикази Зорице Турјачанин, Сретка Вујковића, Божидара Булатовића, Изета Ханџића, Радојице Таутовића и других.

Карактеристика за ову серију су и четири тематска броја часописа. Један под називом „80 година Ива Андрића“ посвећен је нашем нобеловцу, гдје су се јављали аутори са пригодним текстовима о Андрићу и освртима на његова књижевна дјела. То је „Развитак“, бр. 6 из октобра 1972. Текстове о Андрићу дали су: Меша Селимовић: „У Андрићевом свету само је живот вечан“, Војислав Минић „Трагичност лепоте, лепота трагичности“, Зуко Џумхур „Сећање из Јевремове улице“ и други.

На почетку редакција даје пригодан текст „Мост на Жепи“ из кога издвајамо:

„Нећемо овдје, у овој здравици, на овом пријему који РАЗВИТАК приређује Иву Андрићу, о она два славна и трајна моста што Жепу и Дрину, времена и људе, вјере и намјере, премостише и премошћавају.

Сав Андрић је једно велико и тврдозидно мостовље, чији лукови стоје изнд времена и простора, а стубови су у тлу, минулом и садашњем. Мостовље мало и велико, које води од далеке прошлости у садашњост, а сеже ка будућности... Тако је неимарство овог писца постало неимарство трију наших генерација – минуле, садашње и оне која ће нас наслиједити.“⁴¹

Затим тематски број посвећен Мирославу Крлежи „80 година Мирослава Крлеже“, у коме су пригодне текстове о овом писцу написали: Василије Калезић:

⁴¹ Мост на Жепи // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972).

„Крлежа и наша школа“, Предраг Матвејевић: „Приступи и отпори Крлежи“, те је проф. др Мате Лончар сачинио избор из критике о Крлежи, те уврстио критике Петра Цацића, Оскара Давича, Веселина Маслеше, Ранка Маринковића и других.

У тематском броју „Развитка“, Год. II, бр. 4–6 из 1974, о слободи Београда садржане су тематске пјесме и приповијетке о Београду, слободи, пркосности града, државе и људи. Број почиње текстом „Из првог говора у слободном Београду“ Јосипа Броза Тита. Своје поетске прилоге дали су Бранко Миљковић: „Југославија“, Десанка Максимовић: „Београдске улице“, Оскар Давичо: „Два сонета са Бањичког гробља“, Мира Алечковић: „Београдска балада (1941)“, затим пјесници Бранко В. Радичевић, Григор Витез, Ристо Тошовић, Драган Колунџија, Стеван Раичковић. Пјесницима су се придружили и приповједачи: Вељко Петровић, Бора Ћосић, Лаза Лазић и други. Углавном су у овом броју као сарадници учествовали већ афирмисани пјесници и приповједачи.

Изашао је и тематски број овог часописа који је био посвећен македонској књижевности. У њему је објављено 36 пјесама савремених македонских пјесника, као што су Ацо Шопов, Гане Тодоровски, Матеја Матевски... Објављени су и приповједачки радови Славка Јаневског, Блаже Конеског, Јована Бошковског и других.

Иако је углавном презентовао књижевност, наилазимо на прилоге који се баве филозофским разматрањима. Такав је прилог Божицара Булатовића „Дежурство: велике богиње и велике богиње“, гдје је представљен пад умјетничких вриједности, затим Владе Влаисављевића „О естетичком далтонизму“, у рубрици „Савремене мисли“, која није имала континуитет, и још неки.

Часопис је за вријеме свог четворогодишњег излажења објавио укупно 533 поетска остварења, донио је 74 приповијетке, 65 приказа књига, 60 есеја који се односе на књижевност, марксизам, филозофију, те 58 критика. На његовим страницама објављена је једна драма, те неколико одломака из романа, те нешто писама и путописа.

Значајан је и аутограф Кочићеве приповијетке „Мргуда“, објављен у „Развитку“, Год. IV, бр. 6–7 из 1975. године.

Спорадично су се у појединим бројевима појављивали критички осврти на Кочићева дјела, есеји о животу и раду Петра Кочића, те нека његова писма. Све ово требало је да представља ту кочићевску нит, којом се желио овај „Развитак“ приказати наставком традиције.

У бројевима 1–2 из 1973. и 3 и 7 из 1974. године, у рубрици „Сведочанства“ објављени су текстови о културном друштву „Змијање“ Перке Вориновића: Друштво „Змијање“ и Културно друштво „Змијање“ те часопис „Развитак“,

Још је требало скренути пажњу на континуитет и наставак традиције, а то је слика насловне странице првог броја часописа из 1910, која се налазила на почетку сваког новог броја.

Како смо већ навели, на традицију у вези с Кочићем упућивали су и прилози о њему, његовом животу и његовим дјелима. У броју 1, Год. I, за 1972. годину на страницама 4–7 објављен је текст Димитрија Вученова „Кочићево трајно присуство“; у броју 4, за 1974, стр. 5–18 текст Иве Андрића: „Земља, људи и језик код Петра Кочића“; у броју 2–3 (1975) на страницама 51–55 објављен је текст Тодора Крушевца: „Књижевно формирање и утицаји“; у броју 4–5 (1975) Мирослав Петрић објављује текст „Жена у делима Петра Кочића“; у броју 8–9 (1975) на страницама 2–22 заступљен је Велибор Глигорић с прилогом „Приповетке Петра Кочића“; на страницама 23–24 објављена је „Кочићева реч“ Владете Вулетића.

Сви ови текстови су значајни за историчаре књижевности, али и за оне који желе да подробније упознају живот, те стваралачки и политички рад Петра Кочића.

6 „Развитак“ 1999. године

Водећи се мотивима својих претходника, те геслом „Да наставимо“, познати кочићолог Миодраг М. Вулин 1999. године поново покреће часопис „Развитак“, вјероватно не знавши да га је и Књижевна заједница „Петар Кочић“ у Београду 1972. већ покретала. У уводној ријечи он наводи: „'Развитак' је поново, по трећи пут, пред нама (...) 'Развитак' се у нашем граду појављује по трећи пут са жељом да успостави континуитет кочићевске традиције и због чврстог уверења да је оставио неизбрисив траг на овим нашим просторима, па и шире, чиме је обележио стазу 'књижевној Крајини' бана Светислава-Тисе Милосављевића и сенатора др Васе Глушца (1931–1932), обновљеном имењаку (1935–1941), као и 'Коријену' и 'Путевима' у другој половини нашега века. Уредништво ће настојати да часопис настави развитак нашег свеукупног друштвеног стваралаштва и допринесе осветљавању српске културе и националне прошлости.“⁴²

Уредник нам јасно указује на идеје и циљеве које је имао покрећући поново „Развитак“, те зашто је био тако важан да би заслужио поново покретање. Међутим, уредник није имао намјеру да његова судбина буде запечаћена изласком само овог, јединог броја.

Обимом од 183 странице и величином од 21 цм, број је био одлично конципиран. Јасно подијељен на рубрике, доносио је квалитетне научне текстове, критичке огледе и приказе.

У првој рубрици „Студије и огледи“ уредник нам износи свој компаративни приступ проучавања наше родољубиве поезије у оквиру поезије Дучића и Ракића. Веома исцрпно нам приказује све народне патње и боли које су Дучић и Ракић изнијели у својим родољубивим пјесмама.

У рубрици „Интерпретације“ наведени су прикази трију значајних књига, од којих је вриједан помена приказ „Књига докумената Арчибалда Рајса о злочинима окупатора у Србији 1914–1918“.

⁴² Уводна реч / Миодраг М. Вулин. У: „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999). - Стр. 5.

Рубрика „Поезија“ упознаје нас с поезијом Љубомира Симовића, а у рубрици „Проза“ сусрећемо се с приповједачком прозом Здравка Кеџмана. Ту су и рубрике „Поезија у преводу“, „Осветљења“ и „Културно наслеђе“, у којој су, као право културно наслеђе, објављена писма која су Јован Скерлић и Јован Цвијић упутили Петру Кочићу, те писмо Петра Кочића упућено Глиши Елезовићу. Оригинал писама похрањен је у Архиву града Сарајева.

Часопис садржи и рубрику „Годишњице“ у којој је објављен текст Милоја Приштића о књизи „Чујте, Срби“, те „Осврти и прикази“ са критичким освртом Радована Вучковића на књигу Николе Кољевића „Отаџбинске теме“.

Последња али не мање вриједна је рубрика „Писма“, у којој су објављена два писма. Једно Милорада Павића, након примања награде „Петар Кочић“, те Добрице Ћосића, упућена Миодрагу М. Вулину као предсједнику жирија за додјелу књижевне награде „Петар Кочић“.

6.1 Миодраг М. Вулин

Миодраг М. Вулин рођен је 1930. године у Дујаковцима, на Змијању, а умро 2008. у Бањалуци. Основну школу завршио је у Раткову Горњем, а учитељску школу и гимназију у Бањалуци. У Новом Саду дипломирао је 1964. године на Филозофском факултету на групи за југословенски језик и књижевност. Докторску тезу на тему „Петар Кочић – живот и дело“ одбранио је на Филозофском факултету у Сарајеву 1975. године

Радио је као учитељ у Уништима, Љубачеву и Крупи на Врбасу. Био је директор основне школе у Рибнику, предсједник општине Добрња (Змијање), просвјетни савјетник среза Бањалука, професор Учитељске школе у Бањалуци и виши стручни сарадник Музеја књижевности у Сарајеву.

У јануару 1972. затворен је у Централном затвору у Сарајеву гдје је у истрази био годину дана, након чега је осуђен на три и по године затвора за „великосрпску“ идеологију. Након издржане казне вратио се у Сарајево и до 1980. године био је

незапослен. Те године почиње да ради у библиотеци Педагошког факултета. У Сарајеву је био до 1992. када се због ратних дешавања вратио у Бањалуку.

У јулу 1992. изабран је за савјетника на Институту за историју, на коме је радио до 1995. када прелази на Филозофски факултет, гдје је изабран за ванредног, а затим 2000. године за редовног професора.

Од 1994. до отварања Филозофског факултета ради као гостујући професор на Педагошкој академији. Био је шеф Одсека за српски језик и књижевност на Филозофском факултету у Бањалуци и главни и одговорни уредник обновљеног часописа „Развитак“. Био је члан Матице српске у Новом Саду и један од уредника Лексикона за српску књижевност од 1970. године.

Добитник је Кочићеве награде за дјела из историје српске књижевности и културне историје српског народа. Аутор је бројних књига и радова о Кочићу, те књижевности 20. вијека.⁴³

⁴³ Десет година Филозофског факултета : 1994–2004. – Бања Лука : Универзитет у Бањој Луци, 2004.

7 Библиографија

1. А.
„Na poklonjenoj zemlji“ . Iz rukopisa `Od gospodina do seljaka`, koji je napisao jedan naš inteligentni kolonista“ / А . // „Развитак“ . – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 143-146.
2. АВЛИН, Клод
„Увод у Травничку хронику Ива Андрића“ / Клод Авлин // „Развитак“ . – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 24-[35].
 - *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Предговор Травничкој хроници.*
3. АГРАРНИ меморандум
„Аграрни меморандум“ // “Развитак“. – Год. I, бр. 5 - 6 (1910), стр. 189-190.
 - *Меморандум којим се тражи рјешење аграрног питања.*
4. АДАМОВИЋ, Драгиња
„Земља луг до неба“ / Драгиња Адамовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 34-[36].
 - *Рубрика Нове странице. – Поезија.*
5. АЛЕЧКОВИЋ, Мира
„Београдска балада : 1941“ / Мира Алечковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. [25].
 - *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
6. АНДРЕЕВСКИ, Петре М.
„Седми дан“ / Петре М. Андреевски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 74-[79].
 - *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

7. АНДРЕЕВСКИ, Петре М.
„Вертепова смрт“ / Петре М. Андреевски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 80-[83].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поема. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
8. АНДРЕЕВСКИ, Цане
„Човек седи крај језера“ / Цане Андреевски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 69-[70].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Пјесма. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
9. АНДРИЋ, Иво
Књижевност може осветлити и олакшати пут] / Иво Андрић // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. [3].
- *Текст Иве Андрића о значају књижевности . – 3. октобар, 1972.*
10. АНДРИЋ, Иво
„Земља, људи и језик код Петра Кочића“ / Иво Андрић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 5-[18].
- *Рубрика Андрић о Кочићу. – Извод из једног низа предавања о Петру Кочићу, објављено као предговор „Изабраним страницама из Петра Кочића“ у едицији, „Српска књижевност у 100 књига“, Нови Сад-Београд, 1961, стр. 7-26.*
11. АНДРИЋ, Мирко
„Обрачун“ / Мирко Андрић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1974), стр. 54-[76].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

12. АНТИЋ, Вера

„Два фрагмента из живота и рада Григора Прличева“ / Вера Антић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 54-[57].

- *Рубрика Реч и време. – Приказ књиге Григор Прличев Сердарот : аутобиографија“, Скопје, Мисла, 1968.*

13. АРСЕНОВИЋ, Томислав

„Исак и сунце“ / Томислав Арсеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2 (1974), стр. 51-[53].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

14. Б.

„Adam Pribićević : Seljak“ / В. // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 170.

- *Рубрика Прикази и биљешке. - Приказ књиге Адама Прибићевића.*

15. БАБИЋ, Жарко

„Новелистика Јована Грчића Миленка и проза српских реалиста“ / Жарко Бабић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 57-[68].

- *Рубрика Истраживања. – Проучавање Грчићеве прозе. – Књижевни осврт.*

16. БАБИЋ, Љубо

„Прикупљање свих снага“ / Љубо Бабић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. [33]-36.

- *Приказани су специфични услови у којима се одвија друштвени развитак у Босанској крајини у периоду између два рата и веома велики утицај омладине на оживљавање друштвеног живота.*

Љуб. С. Бабић [Љубо С. Бабић]

17. БАБИЋ, Љубо
„Oružane snage velikih sila. Maks Verner“ / Ljubo Babić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 346-347.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Вернерове која се бави односима војних снага у Европи.*
Lj. Babić [Љубо Бабић]
18. БАБИЋ, Милан
„Под вијенцем“ / Милан Бабић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 163-167.
- *Приповијетка.*
19. БАБИЋ, Милан Т.
„Хљеб мирише“ / Милан Т. Бабић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 232-233.
- *Приповијетка.*
20. БАЛАН, Душан
„Саломин плес“ / Душан Балан // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 39-[40].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Летњи двобој“, 2. „У зеницама обећано сунце.“*
21. БАЛКАНСКИ институт...
„Балкански институт Београд“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 100-101.
- *Рубрика Биљешке. Циљеви којима тежи Балкански институт.*

22. БАЛКАНСКИ патриотизам
„Balkanski patriotizam“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1936), стр. 137-138.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – Чланак објављен у листу „Јавност“ бр. 6, стр. 139-141. – Objavljeni su odlomci Uvodne riječi urednika knjige o Balkanu Ratka Parežanina.*
23. БАЛТИЋ, Светозар
„Поноћни летописи“ / Светозар Балтић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 72-73.
- *Рубрика Нове странице. – Пјесма.*
24. БАНОВИЋ, Гојко
„Радости Лазице Бркића“ / Гојко Бановић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 51-56.
- *Приповијетка.*
25. БАНОВИЋ, Гојко
„Успомени Миле Бекуте“ / Гојко Бановић // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938), стр. 80-83.
- *Биографија и књижевни рад прерано преминулог дјечака Миле Бекуте.*
26. БЕГИЋ, Јуре
„О расама“ / Jure Begić // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 7-11.
- *Расправа о расама и разноликости народа са критичким освртом на расистичке теорије.*

27. БЕГИЋ, Јуре
„Zakoni i uredbe za zaštitu zemlјoradnika“ / Jure Begić // „Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935), стр. 118-121.
- *Рубрика Привредни преглед. – О недостацима нове уредбе којом није уклоњен централизам, и поред извјесног побољшања стања у овим дјелатностима.*
#J. Бегић [Јуре Бегић]
28. БЕГИЋ, Јуре
„Криза диктатуре“ / Јуре Бегић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 404-407.
- *Фашизам и његова појава као посљедица завођења диктаторских режима у земљама европског и америчког континента.*
#Б [Јуре Бегић]
29. БЕГИЋ, Јуре
„Vlagaјnički zapisi“ / Jure Begić // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 58-60.
- *Рубрика Привредни преглед. О уредби која је донесена 2. јануара 1936. која регулише издавање нових државних обвезница.*
J. Б. [Јуре Бегић]
30. БЕГИЋ, Јуре
„Za: čistoću našeg jezika“ / Jure Begić // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1936), стр. 228-231.
- *О неправилној и све чешићој употреби туђица у трговини и занатству.*
J. Бегић [Јуре Бегић]
31. БЕГИЋ, Јуре
„Uredba o organizaciji Ministarstva šuma i rudnika“ / Jure Begić // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 281-284.
- *Рубрика Привредни преглед. – О недостацима нове уредбе којом није уклоњен централизам, и поред извјесног побољшања стања у овим дјелатностима.*
J. Бегић [Јуре Бегић]

32. БЕЛЕШКЕ о писцима
„Белешке о писцима“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1972), стр. 154-[156].
- *Списак и кратки биографски подаци о писцима у том броју.*
33. БЕСПЛАТАН каталог књига...
„Бесплатан каталог књига државне штампарије“ // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939), стр. 380.
- *Рубрика Прикази. Обавјештење да ће Државна штампарија лијепо урађен каталог бесплатно послати ко га буде затражио дописницом.*
34. БЕШЛИЋ, Милан
„Љубомир М. Давидовић“ / Милан Бешлић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 95-96.
- *Поводом смрти Љубомира Давидовића. – Цртице из његовог живота и рада.*
35. БИЈЕЛИЋ, Стојан
„Границе Босне и Крајине по народном схватању“ / Стојан Бијелић // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 211-212.
- *Рубрика Из народа о народу. – Како се одражава административна расцјепканост Босне у појединим раздобљима у прошлости на становништво рубних области Босне у погледу пограничних дијелова њених територија.*
36. БИЈЕЛИЋ, Стојан
„Укриња-Укрина“ / Стојан Бијелић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 336-337.
- *Рубрика Биљешке. – О називу Укриња, који се погрешно почео изговарати Укрина и тако ушао у прве теренске карте.
С. Б. [Стојан Бијелић]*

37. БИЛБИЈА, Владета
„Интелектуалци у нашем јавном животу“ / Владета Билбија // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1936), стр. [213]-217.
- *О потреби веће ангажованости интелектуалаца у културном и јавном животу.*
38. БИЛБИЈА, Владета
„Нова времена и нови људи“ / Владета Билбија // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 366-370.
- *Исказана потреба отклањања економских, социјалних и других разлика између села и града.*
39. БИЛБИЈА, Владета
„Наше Грахово : са економског и социјалног гледишта“ / Владета Билбија // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10 (1939), стр. [289]-294.
- *Босанско Грахово и околина и економска и социјална проблематика овог краја. Истакнут је и чин социјалне емиграције становништва, те су дати приједлози за оживљавање привреде.*
40. БИЛБИЈА, Илија
„Моји дођивљаји“ / Илија Билбија // „Разитак“. – Год. III, бр. 12 (1936), стр. 388-399.
- *О босанскохерцеговачком устанку и догађајима који су му претходили.*
И. Билбија [Илија Билбија]
41. БИЛБИЈА, Милан
„Два предавања г. д / Милан Билбија // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 306-307.
- *Рубрика Змијање. – Осврт на предавања др Алексе Ивића „Карађорђе и Аустрија“ и „Извори за српску историју“.*
М. Б. [Милан Билбија]

42. БЛАГОЈЕВИЋ, Божо
„Душан Поповић“ / Б. Б. // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 132.
- *Вијест о смрти Душана Поповића, напомена да је за живота био предани културни радник.*
Б. Б. [Божо Благојевић]
43. БЛАГОЈЕВИЋ, Радован
„Из Родослава љубави“ / Радован Благојевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 105.
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: „Цветна заповка“, Голуб белокрили“, „Дух тишине“.*
44. БЛАГОЈЕВИЋ, Радован
„Глас из урне дјечака на Калемегдану“ / Радован Благојевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр.[79].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
45. БОБАН, Едуард
„Život na ulici“ / Eduard Boban // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 194-203.
- *Приповијетка.*
46. БОБАН, Едуард
„Tamni dani“ / Eduard Boban // „Развитак“. – Год. III, бр. 12 (1936), стр. 407-415.
- *Приповијетка.*

47. БОБЕРИЋ, Душан Л.
„Нове 4% државне обвезнице и ратни добровољци“ / Душан Л. Боберић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1938), стр. 81-87.
- *Сврха добровољачких обвезница са приједлозима и мјерама које би требало предузети да би се спријечиле спекулације и проневјере.*
48. БОБЕРИЋ, Душан Л.
„Добровољачки зајмови“ / Душан Л. Боберић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 126-128.
- *Разматрања о висини, сврси, потреби и начину коришћења ових зајмова.*
Душ. Л. Боберић [Душан Л. Боберић]
49. БОБЕРИЋ, Душан Л.
„Проблем тежачког посједа“ / Душан Л. Боберић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. [313]-318.
- *Дат је поглед величине и карактеристика обрадивог земљишта с приједлозима за евентуалну реорганизацију а тиме и побољшање сеоског привређивања.*
50. БОГДАНОВИЋ, Милан
„Povratak Filipa Latinovicza“ / Milan Bogdanović // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 97-[101].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Чланак о роману Повратак Филипа Латиновића изашао у Политици, Бгд. 22. 1. 1933, Зборник Мирослав Крлежа, ЈАЗУ, Згб. 1963. – Из критикр о Крлежи. – Изабрао и приредио Мате Лончар.*
51. БОГУМИЛ
„Богумил“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 32.
- *У рубрици Биљешке. – О роману „Богумили“, чији је приказ објављен у 2. броју берлинске ревије „ Die Zukunft“ 9. октобра 1909.*

52. БОДЛЕР, Шарл
„Позив на путовање“ / Шарл Бодлер // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974),
стр. 67-[72].
- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија: 1. „Песма јесени“, 2. „Путовање“. – С француског превео Милован Данојлић.*
53. БОЖИН, Мирјана
„Ослобађам се свода“ / Мирјана Божин // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 30-[31].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија : 1. „Ослобађам се“, 2. „Елипса самоће“, 3. „Очај“, 4. „Сан“, 5. „Кораџи лета“.*
54. БОЖОВИЋ, Ратко
„Дијалектика креативног процеса : креативни процес и слободно време“ /
Ратко Божовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [27]-34.
- *Креативни процес као дио психолошких проучавања.*
55. БОЛНА Миља
„Болна Миља“ // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. 351.
- *Народна пјесма. Забиљежио Момчило Тешић.*
56. БОСАНСКА вила
„Босанска вила“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр. 63.
- *Обавјештење о изласки два броја „Босанске виле“.*

57. БОСНА од смрти...

„Босна од смрти бана Матије Нинослава до владе сремског краља Стевана Драгутина 1250-1284“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 95.

- *Приказ историјске расправе „Босна од смрти бана Матије Нинослава до владе краља Стевана Драгутина 1250-1284.“ Коју је написао Милован Ристић.*

58. БОСНИЋ, Јелена

„Све од снова“/ Јелена Боснић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1974), стр. 77-[78].

- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. “На старом Тамишу“, 2. „Радости и туге“, 3. „Што волим“.*

59. БОРБА. Орган социјалне...

„Борба. Орган социјалне демократије“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 95-96.

- *Обавјештење о почетку изласка „Борбе“.*

60. БОРИСАВЉЕВИЋ, Миодраг

„Значај и улога друштвених добара у националној привреди“ / Миодраг Борисављевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 14-21.

- *О врстама и пословању државних пољопривредних добара, са анализом рада државног пољопривредног добра Беље, у којем је због специфичног пословања запостављен рад на унапређењу пољопривреде.*

61. БОРИСАВЉЕВИЋ, Миодраг

„Савремена друштвена питања“ / Миодраг Борисављевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 5 (1935), стр. 179-181.

- *О економији, савременом друштву и узроцима економске кризе, са сугестијама за успостављање јединственог економског система у свијета.*

62. БОРИСАВЉЕВИЋ, Миодраг
„Сељаци. Цртице из лова“ / Миодраг Борисављевић // „Развитак“. - Год. II, бр. 5 (1935), стр. 196-197.
- *Приповијетка.*
63. БОЦАРИЋ, Шпиро
„Народна култура и наши музеји“ / Шпиро Боцарић // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. 333-336.
- *Важност и значај националне културе, историје, археологије, етнографије у смислу очувања духовне традиције, с посебним освртом на Босанску Крајину.*
64. БОШКОВИЋ, Мило
„Сахрана“ / Мило Бошковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 16-[21].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
65. БОШКОВИЋ, Мило
„Касно“ / Мило Бошковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 9-[10].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Ко љуби ту жену“. – Из заоставштине рано преминулог црногорског пјесника.*
66. БОШКОВИЋ, Слободан
„Низине“ / Слободан Бошковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 47-[48].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Остаци“, 2. „Нада“, 3. „Опет ријечи“.*

67. БОШКОВИЋ, Слободан
 „Црни дани“ / Слободан Бошковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975),
 стр. 53-[56].
- *Рубрика Нове странице. – Одломак.*
68. БОШКОВСКИ, Јован
 „Човек на крову“ / Јован Бошковски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975),
 стр. 42-[44].
- *Савремена македонска књижевност. – Приповијетка.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
69. БОШКОВСКИ, Петар Т.
 „Извор у шуми“ / Петар Т. Бошковски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
 (1975), стр. 99-[101].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. “Бубањ”, 2. “Рог”.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
70. БРАЈКОВИЋ, Драгомир
 „Виђења у теби ил смо буђења“ / Драгомир Брајковић // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 81-[83].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Ливада“, 2. „У поноћ“, 3. „Лето“, 4. „Везе“, 5. „Предсказивање“, 6. „Буђења у теби, или смо буђења“.*
71. БРАЈКОВИЋ, Драгомир
 „Драге ствари“ / Драгомир Брајковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2
 (1974), стр. 41-[42].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Траг“, 2. „Запис“, 3. „Пролеће“.*

72. БРАТУЊ, Ростислав
„Јарославна“ / Ростислав Братуњ // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 59-[60].
- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија. – Превео с руског Михајло Ковач.*
73. БРКОВИЋ, Јеврем
„Небо на нас сунце диже“ / Јеврем Брковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 23-4 (1972), стр. 57-[60].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија.*
74. БУДИМИР, Милан
„Organizacija južnoslovenskog zemljišta“ / Milan Budimir // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1935), стр. [331]-336.
- *Приједлог за адекватнију административну подјелу Југославије, те о условима за стварање самосталне заједнице Јужних Словена.*
75. БУДИМИР, Милан
„Кошћев месјанизам“ / Milan Budimir // „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936), стр. 341-351.
- *О продирању западне културе на тло Босанске крајине и слободарским тежњама Петра Кочића, које долазе до изражаја у карактерима ликова у његовим приповијеткама.*
- # М. Будимир [Милан Будимир]
76. БУДИМИР, Милан
„О južnoslovenskom usudu“ / Milan Budimir // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 363-366.
- *Поводом 20. годишњице уједињења Југославије, у тексту се као најважнији задатак наводи рад на културном и друштвеном напретку.*
- # М. Budimir [Милан Будимир]

77. БУДИМИР, Милан
„Два предавања г. др. Алексе Ивића“ / Милан Будимир // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 306-307.
- *Рубрика Змијање. – Приказ два предавања Алексе Ивића, везана за историјске личности и догађаје.*
#Б. М. [Милан Будимир]
78. БУДИМИР, Милан
„Словјенски препород“ / Милан Будимир // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 7-13.
- *Тежња словенских народа за стварањем заједнице.*
М. Будимир [Милан Будимир]
79. БУДИМИР, Иван
„Од Понта до Проклете авлије“ / Иван Будимир // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 6-[10].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Есеј о Андрићевим дјелима.*
80. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Разуђене обале Џунићеве прозе“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [74]-75.
- *Приказ књиге „Курјак“, Слободана Џунића, пишчево издање, 1971.*
81. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Мелем који отвара рану“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [76]-78.
- *Осврт на пјесме Неђе Мијушковића, „Силазак Орфеја“, Књижевна заједница Петар Кочић, Београд, 1972.*

82. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Дежурства : велика богиња и велике богиње“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [81]-85.
- *Филозофски текст о паду умјетничких вриједности.*
83. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Универзалност једног завичаја“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 136-137.
- *Рубрика Дневник критичара . – Приказ књиге Павле Павловић : „Жива земља“.*
84. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Необично обичне истине“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 137-139.
- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге М. Тодорович : „Поклон пакет“.*
85. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Казивање о седмој сили“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 139-[140].
- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге Душан Станковић Траила : „Новинар и новинарство“.*
86. БУЛАТОВИЋ, Божо
„Тешкоће књижевног еснафа“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 104-[106].
- *Рубрика Дежурства. – Иступање писаца из Удружења књижевника Србије.*

87. БУЛАТОВИЋ, Божо

„Ракетама духа против људског бесмисла“ / Божо Булатовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. [5-6].

- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Есеј о Крлежи посвећен јубилеју 80 година од рођења Мирослава Крлеже.*

88. БУТОЗАН, Васо

„Uloga veterine u ljudskom društvu“ / Vaso Butozan// „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 343-346.

- *Стручна студија о ветерини која приказује њен значај, тренутно стање и смјернице за даљи развој.*

89. ВА. Н.

„Последња борба“ / Н. Ва // „Развитак“. – Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 361- 362.

- *Приповијетка.*

90. ВАНГЕЛОВ, Атанас

„Цвет који не именујем“ / Атанас Вангелов // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. [126].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: I. „Покушај да се објасни порекло цвета“. – Избор текстова и превод с македонског језика Слободан Мицковић.*

91. ВАРЕНИКА, Новак

„Бојни отрови и наша стока“ / Новак Вареника // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 57-60.

- *Бојни отрови и начин на који дјелују на домаће животиње, те могућности које постоје да животиње открију бојне отрове.*
Н. Вареника [Новак Вареника]

92. ВАРЕНИКА, Новак
[Симптоми, ширење и лијечење свињске куге] / Новак Вареника //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 201-204.
- *Рубрика Поука тежаку.*
93. ВАРЕНИКА, Новак
„Црни пришт“ / Новак Вареника // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940),
стр. 308-311.
- *Рубрика Поуке тежаку.- Ток и лијечење болести црни пришт.*
94. ВАРЕНИКА, Новак
„О метиљу и метиљавости“ / Новак Вареника // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 12 (1940), стр. 373-376.
- *Рубрика Поука Тежаку. – Узроци, знаци, ширење заразе и начин лијечења метиљавости.*
Н. Вареника [Новак Вареника]
95. ВАРЕНИКА, Новак
„Осигурање наше стоке“ / Новак Вареника // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1
(1941), стр. 21-23.
- *Објашњава потребу за осигурањем стоке, те даје приједлоге за њену примјену.*
Н. Вареника [Новак Вареника]
96. ВАРЕНИКА, Новак
„Влашци (плућни црви)“ / Новак Вареника // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2
(1941), стр. 62 -64.
- *Рубрика Поука тежаку. – Узроци, знаци и ширење заразе, те начин лијечења.*
Н. Вареника [Новак Вареника]

97. ВАСИЉЕВИЋ, Жарко
„Босна“ / Жарко Васиљевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 26-[27].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Босна II“, 2. „Босна III“, 3. „У крајњем исходишту“.
98. ВЕЉКОВИЋ, Милутин
„Таузеров експеримент“ / Милутин Вељковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 74-[80].
- Рубрика *Нове странице*. – Филозофски есеј.
99. ВЕШОВИЋ, Радоња
„Акварел у завјеси“ / Радоња Вешовић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. [44].
- Рубрика *30 година слободе Београда*. – Пјесма.
100. ВИДОЈКОВИЋ, Живорад
„Мост“ / Живорад Видојковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр.[83].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Море“.
101. ВИЂЕН, Ана
„Лирски записи према свјетлости“ / Ана Виђен // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [42].
- Пјесма. – „И би ви“, „Пјесма усамљена“, *Плодности крај мора*“.

102. ВИЉЕМ Шекспир...

„Виљем Шекспир : Пробрана дела“ // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939),
стр. 230-231.

- *Рубрика Прикази. - Обавјештење да су изашла из штампе одабрана дјела Виљема Шекспира, у издању Државне штампарије у Београду, 1939.*

103. ВИНАВЕР, Станислав

„Наш класичан писац Андрић“ / Станислав Винавер // „Развитак“. – Год.
I, бр. 6 (1972), стр. 45-[46].

- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Станислав Винавер : „Београдско огледало“, Република, Београд, 14. 10. 1952.*

104. ВИНАВЕР, Станислав

„Истомишљеници“ / Станислав Винавер // „Развитак“. – Год. I, бр. 6
(1972), стр. 45-[46].

- *Рубрика 80 година Ива Андрића . – Тематски број. – Станислав Винавер : „Београдско огледало“, Република, Београд, 1952.*

105. ВИНХРАНОВСКИ, Никола

„На сивоме небу“ / Никола Винхрановски // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 69-[70].

- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија: 1. „Стоје сухи кукурузи“. – Превео с руског Михаило Ковач.*

106. ВИТЕЗ, Григор

„Један сусрет с Београдом“ / Григор Витез // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 41-[42].

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Поезија.*

107. ВИТОРОВИЋ, Александар
„Пендет- игра добродошлице“ / Александар Виторовић // „Развитак“. –
Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 61-[67].
- *Рубрика Крајеви и људи. – Путописни есеј.*
108. ВЛАИСАВЉЕВИЋ, Владо
„У сутону“ / Владо Влаисављевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938),
стр. 272.
- *Пјесма.*
109. ВЛАИСАВЉЕВИЋ, Владо
„Podoknica“ / Vlado Vlavisavljević // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939),
стр. 220.
- *Пјесма.*
110. ВЛАИСАВЉЕВИЋ, Владо
„Mesečeva tužaljka“ / Vlado Vlavisavljević // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7
(1939), стр. 221.
- *Пјесма.*
111. ВЛАИЋ, Ђорђе
„О естетичком далтонизму савремене мисли“ / Ђорђе Влајић //
„Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 46-[49].
- *Рубрика Ставови. – Филозофски есеј.*

112. ВЛАХОВИЋ, Вучић
„Светли конач свитања“ / Вучић Влаховић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5
(1972), стр. 90.
- Рубрика *Нова имена*. – Поезија: „Лице моста“, „Сан са улице“.
113. ВОГРИНЕЦ, Мартин
„У тражењу извора“ / Мартин Вогринец // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9
(1975), стр. 68-[69].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Лука Штековић : Неслућено слово*, Библиотека Ревује, Осиек, 1974.
114. ВОЈВОДИЋ, Момир М.
„Ободски вир“ / Момир М. Војводић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972),
стр. 48-[51].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: „Срђа злопоглеђа“, „Ђерђелез Алија“, „Ђеле-кула“.
115. ВОЈВОДИЋ, Момир М.
„Вук Мићуновић“ / Момир М. Војводић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12
(1973), стр. 49-[51].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Оскоруша“, 2. „Под бреговима Тавним“.
116. ВОЈИНОВИЋ, Перко
„Друштво `Змијање` за подизање споменика Петру Кочићу у Бањалуци
(1929-1933)“ / Перко Војиновић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 70-
[78].
- Рубрика *Сведочанства*. – Оснивање друштва за подизање споменика Петру Кочићу.- *Историјат*.

117. ВОЈИНОВИЋ, Перко
„Културно друштво „Змијање“ у Бањалуци (1933-1941) и часопис
Развитак 1935-1941)“ / Перко Војиновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3
(1974), стр. 95-[104].
- *Рубрика Свједочанства. – О друштву Змијање и часопису Развитак.*
118. ВРАЊЕШ, Ђорђе
„Питање без одговора“ / Ђорђе Врањеш // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8
(1972), стр. 94-[95].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: „Монолог срећног сиромаша“, „Диоба“.*
119. ВРАЊЕШЕВИЋ, Милан
„Три даме са књижевне пијаце“ / Милан Врањешевић // „Развитак“. –
Год. V, бр. 10 (1938), стр. 314-316.
- *Осврт на збирке пјесама Полексије Д. Димитријевића: Акценти
усамљености, Руле Миливојевића: Из срца и Зоре Ј. Топаловића: Живот
овичен тамом.
#М. Врањешевић*
120. ВУЈАДИНОВИЋ, Радован
„Најамница“ / Радован Вујадиновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2
(1974), стр. 60-[64].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

121. ВУЈИНОВИЋ, Јанко
„Бојана“ / Јанко Вујиновић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [63]-67.
- Рубрика *Ново име*. - Приповијетка.
122. ВУЈКОВИЋ, Сретен
„Сан о срећи : избор“ / Сретен Вујковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 135-150.
- *Поезија*: 1. „Спаситељ“, 2. „Прође ме живот“, 3. „На заласку : песма умирућег“, 4. „Прах и пепео“, 5. „Пијаца“, 6. „Сито“, 7. „Лепота рујева“, 8. „Небо у очима“, 9. „Икона“, 10. „Причин“, 11. „Вечни трептај света“, 12. „Еденско те цвеће слави“, 13. „На пијаци“, 14. „Са Врбасом“. – Овим избором песама редакција „Развитака“ честита Сретену Вујковићу књижевну награду „Петар Кочић“ за 1995. годину за књигу „Сан о срећи“.
123. ВУЈКОВИЋ, Сретко
„Терет дрвља и камења“ / Сретко Вујковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 74-[75].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Љубица Остојић : Испод дрвља и камења*“.
124. ВУЈКОВИЋ, Сретко
„Бјежање из градског метежа у тишину природе“ / Сретко Вујковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 76-[78].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Хусеин Дервишевић : Нигдина, Свјетлост, Сарајево, 1973*.
125. ВУЈКОВИЋ, Сретко
„Цјеловита симболизација“ / Сретко Вујковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 60-[62].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Ранко Рисојевић : Тако понекад, Веселин Маслеша, Сарајево, 1974*.

126. ВУЈКОВИЋ, Сретко
„Непесимистични `лелек горја тврда`“ / Сретко Вујковић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр. 70-[74].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Иван Кордић : Одбјегла Кринка, Свјетлост, Сарајево, 1972.*
127. ВУКАНОВИЋ, Јованка
„Оживљен ишчезли свијет“ / Јованка Вукановић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 8-9 (1975), стр. 64-[67].
- Рубрика *Књига и о књизи*. - Приказ књиге *Пера Стефановић : Људска запрега, Јединство, Приштина.*
128. ВУКАСОВИЋ, Милан
„Голуб и орао“ / Милан Вукасовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910),
стр. 69.
- *Басна*
129. ВУКАСОВИЋ, Милан
„Твор и лисица“ / Милан Вукасовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910),
стр. 69.
- *Басна*
130. ВУКОВИЋ, Владета
„Змај у свету романтизма и народне поезије“ / Владета Вуковић //
„Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 40-[52].
- Рубрика *Реч и време*. – Одломак из дужег огледа о *Јовану Јовановићу Змају.*

131. ВУКОВИЋ, Владета
„Девојачка туга“ / Владета Вуковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3
(1975), стр. 24-[25].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија*: 1. „Запис о мајци“, 2. „Запис о мајору“.
132. ВУКОВИЋ, Владета
„Допринос проучавању Лалићевог дела“ / Владета Вуковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3 (1975), стр. 84-[85].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – *Приказ књиге Радомир Ивановић : Романи Михаила Лалић, Народна књига, Београд, 1974.*
133. ВУКОВИЋ, Владета
„Нова књига Д. Јекнића“ / Владета Вуковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3 (1975), стр. 86-[88].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – *Приказ књиге Драгољуб Јекнић : Опет ме ево сејача, Обод, Цетиње, 1973.*
134. ВУКОВИЋ, Владета
„Кочићева реч“ / Владета Вуковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр. [23].
- *Пјесма о Кочићу.*
135. ВУЛИН, Миодраг М.
„Дучић и Ракић : Један компаративни приступ / Миодраг М. Вулин // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 13-58.
- Рубрика *Студије и огледи*. – *Студија и критички осврт на поезију Јована Дучића и Милана Ракића*. – *Белешке стр. 49-58.*

136. ВУЛИН, Радован
„Од дједова остало“ / Радован Вулин : У: „Развитак“. – Год. VI, бр. 4
(1939), стр. 124-131.
- *Приповијетка.*
137. ВУЛИН, Радован
„Лорта“ / Radovan Vulin // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 190-195.
- *Приповијетка.*
138. ВУЧЕНОВ Димитрије
„Кочићево Трајно присуство“ / Димитрије Вученов // „Развитак“. – Год.
I, бр. 1 (1972), стр. [4]-7.
- *Осврт на дјела Петра Кочића.*
139. ВУЧЕНОВ, Димитрије
„Сатиричарево виђење света“ / Димитрије Вученов // „Развитак“. – Год.
II, бр. 1 (1973), стр. 5-[13].
- *Рубрика Датуми. - Сатира Радоја Домановића, оглед. – Поводом
стогодишњице Рођења Радоја Домановића.*
140. ВУЧЕНИЋ, Слободан
„После боја“ / Слободан Вучинић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972),
стр. 125-126.
- *Рубрика Нова имена. –Пјесме: „Љубав у конаку“.*
141. ВУЧЕНИЋ, Слободан
„Писмо Исаилу“ / Слободан Вучинић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4
(1974), стр. 49-[51].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

142. ВУЧИЋ, Зоран
„Пролог“ / Зоран Вучић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 80.
- Рубрика *Нова имена*. – Поезија: 1. „Присојкиња из Ђигоса“.
143. ВУЧИЋ, Зоран
„Треба отпутовати“ / Зоран Вучић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 52- [53].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Рука“, 2. „Секира“.
144. ВУЧКОВИЋ, Гавро
„Гавро Вучковић“ // У: „Развитак“. – Год. I, бр.1 (1910), стр. 28-30.
- У рубрици *Биљешке, биографска биљешка о Гаври Вучковићу*.
145. ВУЧКОВИЋ, Гавро
„Поток и момак: басна“ / Гавро Вучковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр. 60.
- *Басна*.
- # Крајишник [Гавро Вучковић]
146. ВУЧКОВИЋ, Гавро
„Црно Путовање за Цариград“ / Гавро Вучковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4 (1910), стр. 107-114.
- *Опис хапшења и суђења ауторовог због уредништва у „Отаџбини“*.
147. ВУЧКОВИЋ, Гавро
„Долазак и Пребивање у Бејруту“ / Гавро Вучковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 142-151.
- *Писмо које је Гавро Вучковић написао у затвору 11. априла 1875. год.*

148. ВУЧКОВИЋ, Радован
„Отаџбинске теме Николе Кољевића“ / Радован Вучковић // „Развитак“. –
Год. I, бр. 1 (1999), стр. 173-176.
- *Рубрика Осврти и прикази. – Приказ књиге.*
149. ГАЈИЋ, Милорад
„Сељак продаје дрва“ / Милорад Гајић // „Развитак“. – Год. II, бр. 9
(1935), стр. 313-315.
- *Из збирке приповиједака „Шљиве“.*
#М. Г. [Милорад Гајић]
150. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Породица у Крајини“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2
(1935), стр. 8-11.
- *О узроцима и правцима миграционих кретања У Босанској Крајини са анализом географских и историјских услова под којима су настајале и развијале се поједине групе досељеника.*
151. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Рад Банског вијећа Врбаске бановине“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“.
–Год. II, бр. 3 (1935), стр. 113-114.
- *Рубрика Политички преглед. –О доношењу буџета Врбаске бановине за 1935. Годину.*
Г. [Петар Гаковић]
152. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Што ближе истини“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2
(1936), стр. 51-57.
- *Изложени су историјски аргументи тезе Бењамина Калаја о масовној исламизацији Босне.*

153. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„О власима : романски власи (Чичи) и Арбанашки власи“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939), стр. 358-367.
- *Питања припајања и мијешања Словена са романским елементима при доласку на Балкан.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]
154. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Из историје Крајине“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 51-57.
- *Величина територије коју је заузимала Босанска крајина у 13. вијеку. - Такође се и описују и прилике у којима је створена Војна крајина и тенденције потчињавања досељеника Влаха од стране хрватске властеле.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]
155. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Расап Босанске крајине“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 76-81.
- *Миграције које су се дешавале на подручју Босанске крајине у 17. И 18. Вијеку, а која су била проузрокована сукобима граничних велесила.*
156. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Босанска Крајина од 1463-1683“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 117-119.
- *Друштвена и народна структура Босанске крајине, историјски прејек, везан за одлучујућа међународна збивања, која су имала одраз на друштвено кретање у Босанској крајини.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]

157. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Путопис Бенедикта Курипешића“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. –
Год. VII, бр. 5 (1940), стр. 147-150.
- *Осврт на расправу Петар Матковић : Путовања по Балканском полуострву из 16. Вијека. - 2. Путовања Б. Курипешића, Л. Ногарока и Р, Ремберта. Рад Југословенске академије наука и умјетности, 1881, 56, 142-232. У овој расправи Петар Матковић анализира Курипешићево дјело из 1330.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]
158. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Исламизација Босне“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 5
(1940), стр. 163-164.
- *Рубрика Биљешке. Осврт на пропагандну брошуру Мехмеда Хаџића, о исламизацији Босне.*
П. Н. Г. [Петар Гаковић]
159. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Сочанички радоњићи“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр.
5 (1940), стр. 164.
- *Рубрика Биљешке. – Критички осврт на текст Вукашина Сировине, о поријеклу племена Радоњићи из Сочанице, а који је изашао у претходном броју Развитка.*
П. Н. Г. [Петар Гаковић]
160. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Г. Живојин Перић и историја“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 6 (1940), стр. 195-196.
- *Рубрика Биљешке. – Осврт на књигу Ж. Перића о историјским покрајинама.*
П. Н. Г. [Петар Гаковић]

161. ГАКОВИЋ, Петар Н.

„Арбанашки власи у Крајини“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 196-197.

- *Рубрика Биљешке. – Долазак неких арбанаских племена у Босанску крајину те њихово даље кретање на сјевер.*

162. ГАКОВИЋ, Петар Н.

„Насеља, сеобе, сељакања и миграционе струје“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 207-218.

- *Насељавање Босанске крајине и кретање српског живља са југа према сјеверу.*

163. ГАКОВИЋ, Петар Н.

„Миграциона струјања на Крајини“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940), стр. 250-266.

- *Критерији за утврђивање правца миграционих кретања.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]

164. ГАКОВИЋ, Петар Н.

„Миграциона струјања на Крајини“ / Петар Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 286- 292.

- *Миграциона кретања и утврђивање њиховог правца.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]

165. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Утицај мађарских досељеника на аграрне односе“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 303-305.
- *Рубрика Биљешке. – Појам беговата у различитим историјским раздобљима, те пружање отпора слободних крајишких сељака укмећивању.*
П. Н. Г. [Петар Гаковић]
166. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Тестамент Госта Радина“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 329-333.
- *О тестаменту Госта Радима представника Патаренске цркве на двору Стјепана Косача, из 1466 и положају патарена према православној и католичкој цркви. Дат је и дио текста из тестаментa.*
167. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Два предавања г. дра. Ивића“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 338-340.
- *Рубрика Змијање. – Два предавања везана за историјска дешавања на овим подручјима.*
168. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Ситњење сеоског посједа“ / Петар Гаковић Н // „Развитак“. – Год. VII, бр. 12 (1940), стр. [345]-354.
- *Изнесене и приказане посљедице ситњења сеоских посједа, које више није могуће зауставити.*
169. ГАКОВИЋ, Петар Н.
„Типови муслиманских насеља у Босни“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 13-17.
- *Историјске чиниоци који су довели до стварања муслиманских насеља у Босни, те били узрок сеоба становништва и прилагођавању новом начину живота.*

170. ГАКОВИЋ, Петар Н.

„Бањалука је земљаник а не Врбашки град“ / Петар Н. Гаковић //

„Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 23-25.

- *Рубрика Биљешке. – Некадашња територија Босанске крајине и њене границе, које су добијале називе према распореду старих мјеста.*

171. ГАКОВИЋ, Петар Н.

„Пад Босне и његове пошљедице“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. –

Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 42-47.

- *Однос турских власти према покороном становништву. – Догађаји који су претходили паду Босне.*

172. ГАКОВИЋ, Петар Н

„Нови поредак“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3

(1941), стр. 73-77.

- *Међународна политичка ситуација након Првог свјетског рата, те вањска политика Њемачке и Италије.*
П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]

173. ГАКОВИЋ, Петар Н

„Исламизација Босне : Суљага Салихагић, клаендар „Гајрет“ и Гргур

Божовић“ / Петар Н. Гаковић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 84-

86.

- *Брошура Суљаге Салихагића о исламизацији Босне у прошлости. – Положај босанскохерцеговачких муслимана у икриљу југословенске заједнице.*
#П. Н. Гаковић [Петар Гаковић]

174. ГАЛОГАЖА, Слободан
„Београду...“ / Слободан Галогожа // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 60-[61].

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*

175. ГЕОГРАФСКО друштво
„Географско друштво“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 192.

- *Обавијест да је Јован Цвијић послао писмо свим географским стручњацима у ком извјештава о оснивању Географског друштва 25. марта, текуће године.*

176. ГЕОРГИЕВСКИ, Ташко
„Жене на дрвеним столицама“ / Ташко Георгиевски // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 90-[93].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

177. ГЛИГОРИЋ, Велибор
„Aretej Miroslava Krleže“ / Velibor Gligorić // „Развитак“. – Год. II, бр. 10
(1973), стр. 146-[150].

- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Тематски број. – Одломак из књиге У вихору, Нолит, Београд, 1962. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.*

178. ГЛИГОРИЋ, Велибор
„Приповетке Петра Кочића“ / Велибор Глигорић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 8-9 (1975), стр. 5-[22].

- *Критички осврт на приповијетке Петра Кочића. – Одломак.*

179. ГЛОМАЗИЋ, Милисав
„О могућности заснивања марксистичке етике“ / Милисав Гломазић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 5-[11].
- *Рубрика Марксизам. – Филозофски есеј.*
180. ГЛОМАЗИЋ, Милисав
„Прилог јеврејском питању“ / Милисав Гломазић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 61-[67].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Теоријска студија о еманципацији Јевреја.*
181. ГЛУШАЦ, Васо
„Васо Кондић : књижевни приказ“ / Васо Глушац // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 17-20.
- *Приказ живота и дјела Васе Кондића.*
182. ГЛУШАЦ, Васо
„Васо Кондић: књижевни приказ“ / Васо Глушац : Свршетак // „Развитак“. – Год I, бр. 2 (1910), стр. 48-53.
- *Књижевни приказ. Приказ живота и дјела Васе Кондића.*
183. ГЛУШАЦ, Васо
„Додатак чланку Васо Кондић“ / Васо Глушац // „Развитак“. – Год 1, бр. 2 (1910), стр. 60-62.
- *Биографија Васе Кондића.*
184. ГЛУШАЦ, Васо
Историја српског народа од Стеве Калуђерчића / Васо Глушац // „Развитак“. – Год. I, бр. 4, (1910), стр. 122-125.
- *У рубрици оцјене и прикази, даје се приказ књиге Историја српског народа, те оцјена њене вјеродостојности.*

185. ГЛУШАЦ, Васо
„Годишњица Николе Чупића“ / Васо Глушац // „Развитак“. – Год. I, бр. 4
(1910), стр. 125-127.
- *У рубрици Биљешке. - Поводом изласка 25 књиге Годишњица коју је издавала у Београду задужбина Николе Чупића.*
186. ГЛУШАЦ, Васо
„Милован Ристић : Босна“ / Васо Глушац // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6
(1910), стр. 182-185.
- *У рубрици оцјене и прикази налази се приказ, те исправке у неким дијеловима књиге Босна Милована Ристића.*
В. Глушац [Васо Глушац]
187. ГЛУШАЦ, Васо
„Петар Кочић и Павле Лагарић“ / Васо Глушац // „Развитак“. – Год. III,
бр. 11 (1936), стр. 351-355.
- *Утицај Павла Лагарића на Кочићево стваралаштво у почетној фази.*
#В. Глушац [Васо Глушац]
188. ГОВЕДАРИЦА, Душан
„Словјанска легенда“ / Душан Говедарица // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
(1974), стр. [24].
- *Рубрика Награђени песници VI фестивала Југословенске поезије младих, Врбас, 1974. – Поезија.*
189. ГРЦИЋ, Илија
„Илија Билбија Брко“ / Илија Грцић // „Развитак“. – Год. IV, бр 1 (1937),
стр. 29.
- *Рубрика Биљешке. - Кратка биографија Илије Билбије Брке.*

190. ГРЧИЋ, Милан
 „Иво Ћипико : Пауци“ / Милан Грчић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910),
 стр. 89-92.
- Рубрика *Оцјене и Прикази*. – Приказ романа *Пауци Ива Ћипика*.
191. ДА се исправи
 „Да се исправи“ // Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 96.
- *Исправка грешака из претходног броја „Развитака“, у писму др Јована Скерлића написаног уз аутобиографију Васе Пелагића.*
192. ДАВИЧО, Оскар
 „Susret s Krležom“ / Oskar Davičo // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973),
 стр. 107-[111].
- Рубрика *80 година Мирослава Крлеже*. – Тематски број. – Република, Згб, 1953, бр. 7-8, зборник *Мирослав Крлежа, ЈАЗУ, Згб, 1963*. – Избор из критике о *Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар*.
193. ДАВИЧО, Оскар
 „Два сонета са бањичког гробља“ / Оскар Давичо // „Развитак“. – Год.
 III, бр. 4-6 (1974), стр. 11.
- Рубрика *30 година слободе Београда*. – Пјесма.
194. ДАГЛАРЦА, Фазил Хусни
 „Бог и ја“ / Хусни Фазил Дагларца // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975),
 стр. 66-[70].
- Рубрика *Песници света*. – Поезија: 1. „Ћутање“, 2. „Стара врата“, 3. „Лепота и ум“, 4. „Двојник“, 5. „Звездани предели“, 6. „Даљина“, 7. „Оно што носи чежња“, 8. „Љубав“, 9. „Растанак“, 10. „Шта је то?“, 11. „Глас црнокожаца кроз мрак Париза“, 12. „Цвет“, 13. „Последњи дах смрти милијарду година да продужи“, 14. „Исус Христос“. – Са турског превео Александар К. Нејман.

195. ДАЧОВИЋ, Милан
„Срце у чизмама“ / Милан Дачовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972),
стр. 86-[93].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
196. ДВАДЕСЕТ година Југославије
„Двадесет година Југославије“ // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр.
[358]-360.
- *Текст објављен поводом обиљежавања јубилеја, двадесетогодишњице
постојања Југославије.*
197. ДЕВЕЧЕРСКИ, Живко
„Господин Сима“ / Живко Девечерски // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6
(1910), стр. 138-142.
- *Приповијетка.*
Жив. Девечерски [Живко Девчерски]
198. ДЕКАРИС, Аугуст
„Turizam i turistička mjesta u Vrbaskoj banovini“ / August Dekaris //
„Развитак“. Год. IV, бр. 12 (1937), стр. [349]-354.
- *Осврт на стање туризма у земљи, уз завођење прописа о проглашењу
туристичких мјеста у Врбаској бановини, са њиховим описом.*
А. Dekaris [Аугуст Декарис]
199. ДЕНКОВИЋ-БРАТИЋ, Дивна
„Венецијанске реминисценције“ / Дивна Денковић-Братић // „Развитак“.
– Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр. 24-[31].
- *Есеј о Венецији. – Ин мемориам проф. др. Станку Шкрелу.*

200. ДЕРОЊА, Осман

„Маларија или грозница“ / Осман Дероња // „Развитак“. – Год. VII, бр. 5 (1940), стр. 169-172.

- *Рубрика Поука тежаку. –О узрочницима који доводе до настанка маларије, лијечењу и спрешавању, уз навођење дијелова Босанске крајине у којима се ова болест најчешће јавља.*
Дероња О. [Осман Дероња]

201. ДИВИЋ, Матија

„Fra Ivan Frano Jukić : prigodom osamdesetogodišnjice njegove smrti“ / Матија Дивић // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. [293]-298.

- *О сарадњи Ивана Фране Јукића са Илирским покретом и раду на проучавању етнографије у Босанској Крајини.*
Иво Димић [Матија Дивић]

202. ДИВИЋ, Матија

„Omer paša i njegovo namjesništvo u Bosni“ / Матија Дивић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 236-241.

- *Начин и акције које је спроводио Омер-паша Латас, а у циљу сузбијања побуна босанскохерцеговачких ага и бегова, те каснијим репресалијама против хришћанског становништва Босне.*
М. Дивић [Матија Дивић]

203. ДИВИЋ, Матија

„Dr Tomo Maretić“ / Матија Дивић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 59.

- *Рубрика Помен. Обавјештење о смрти Томе Маретића, Филолога који је језику, послје Даничића и Вука, дао велики допринос.*
М. Дивић [Матија Дивић]

204. ДИМИТРИЈЕ Закић
„Димитрије Закић“ // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. [109]-110.
- *Вијест о смрти Др Димитрија Закића и кратка биографија.*
205. ДИМИТРИЈЕ Николић
„Димитрије Николић“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр. 64.
- *Обавјештење о смрти Др Димитрија Николића, судског пристова.*
206. ДИМИТРИЈЕВИЋ, Коста
„Вангел Наумовски – Сликара животне радости“ / Коста Димитријевић
// „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 70-[79].
- *Рубрика Пером и кичицом. – Разговор с Вангелом Наумовским, македонским сликарем.*
207. ДИМИТРИЈЕВИЋ, Коста
„Године Андрићевог тамновања“ / Коста Димитријевић // „Развитак“. –
Год. I, бр. 6 (1972), стр. 65-[69].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Одломци из рукописа „Разговори и ћутања Ива Андрића“.*
208. ДИМИТРИЈЕВИЋ, Рашко
„Ех Ронто и моја генерација“ / Рашко Димитријевић // „Развитак“. – Год.
I, бр. 6 (1972), стр. 19-[21].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Есеј о Андрићевом дјелу Ех ронто.*
209. ДИМОВИЋ, Данило
„Жалбена молба“ / Данило Димовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 -6
(1910), стр. 129-131.
- *О жалбеној молби, односно правном лијеку против осуда окружних, као првостепених судова у правним споровима.*

210. ДМИТРОВИЋ, Никола
„Игра у тишини“ / Никола Дмитриовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5
(1975), стр. 30-[31].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија*: 1. „Бродари“, 2. „Оптимизирање“.
211. ДРАКУЛ, Симон
„Велики коњ“ / Симон Дракул // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
54-[59].
- Рубрика *Савремена македонска књижевност*. – *Приповијетка*. - *Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић*.
212. ДРАЧ, Иван
„Жена и море“ / Иван Драч // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 67-
[68].
- Рубрика *поезија без граница*. – *Поезија*: 1. „Лабуђа етида“. – *Превео с руског Михаило Ковач*.
213. ДРЕТАР, Томислав
„Пјесан домовини“ / Томислав Дретар // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3
(1975), стр. 78-[79].
- Рубрика *Нова имена*. – *Поезија*: 1. „Неки други глас“, 2. „Прва пјесма завичаја“, 3. „Крајолик пред зору“.
214. ДРОБЊАК, Радоман
„Три копља сјаја“ / Радоман Дробњак // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3
(1975), стр. 75-[77].
- Рубрика *Нова имена*. – *Поезија*: 1. „Шапат злоће“, 2. „Слутње очима скривене“.

215. ДРЧА, Данило
„Споменик Кочићев у Бањој Луци“ / Данило Дрча // „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936), стр. 368-369.
- *О покренутој акцији друштва „Змијање“ за подизање споменика „Петру Кочићу“ у Бањој Луци. Рад Антуна Аугустинчића и Ивана Радауша.*
216. ДУБАК, Будимир
„Плави добош“ / Будимир Дубак // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 98-[99].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Детињство“, 2. „Рађање“, 3. Венчање“, 4. „Пост скриптум“, 5. „Упорност“.*
217. ДУЛОВИЋ, Јован
„Пахуље“ / Јован Дуловић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 77-[82].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
218. ДУТИНА, Тодор
„Значајна књига“ / Тодор Дутина // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 56-[57].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Р. Пајковић : Шума и дрвеће у њој, Петар Кочић, Београд, 1974.*
219. ДУШАНИЋ, Светозар С.
„Српска школа у Тешњу“ / Светозар С. Душанић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 174-179.
- *Историјат школе објављен поводом њене незапажене годишњице.*

220. ДУШАНИЋ, Светозар
„Петар Богуновић : из усорског краја и околине“ / Светозар Душанић //
„Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 223.
- *Рубрика Прикази. Осврт на брошуру у којој је дат опис градова Тешањ, Теслић и Добој.*
С. Д. [Светозар Душанић]
221. ДУШАНИЋ, Светозар
„Права наших властелинки пре пет векова“ / Светозар Душанић //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 1 (1939), стр. 22- 24.
- *Права која су имале удате властелинке из босне и Србије у погледу располагања имовином, о чеми свједоче уговори и даровнице.*
С. Душанић [Светозар Душанић]
222. ДУШАНИЋ, Светозар Ст.
„Погибија Милић Харамбаше“ / Светозар Душанић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 5 (1940), стр. 151-156.
- *Дата је подробна анализа фолклорних елемената у пјесми Погибија Милић Харамбаше и биографски подаци о овој јунаку. На почртку је наведен и текст пјесме.*
#Свет. Ст. Кулишић [Светозар Душанић]
223. ЂАЛИЋ, Милосав
„Три књиге приповедача Богдана Шеклера“ / Милосав Ђалић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3 (1975), стр. 91-[93].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књига: 1. Приповетке „Незнабошци“, Графички завод, Титоград, 1971; 2. Роман „Сами смо криви“, Обод, Цетиње, 1973; 3. Приповетке „Сестре и браћа“, „Петар Кочић“, Београд, 1974.*

224. БЕВЕНИЦА, Фадил
„Час у ком сам нестао и живио тихо“ / Фадил Бевеница // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 15-[23].
- Рубрика *Нове странице*. – *Одломак из прозе Опело за једну ногу*.
225. БЕРИЋ, Михаило
„Наши културни радници“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 55.
- Рубрика *Биљешке*. *О оновременим културним радницима Хаџану Кикићу, Илији Грбићу, Васи Чубриловићу, Сретену Стојановићу, Лазару Дрљачи*.
226. БЕРИЋ, Михаило
„Два наша“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 56.
- Рубрика *Биљешке*. – *Сјећање на Ђуру Шарца и Милана Мајкића Јафета*.
227. БЕРИЋ, Михаило
„*Naša kulturna društva*“ / Mihailo Đerić // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 26-27.
- Рубрика *Друштва и Установе*. – *О раду културно.просвјетних друштава „Просвјета“, „Гајрет“ и „Напредак“, са закључком да би њихов рад требало прилагођавати захтјевима времена*.
228. БЕРИЋ, Михаило
[Sjećanje na Miška Jovanovića, trgovca iz Tuzle i Veljka Čubrilovića, učitelja iz Priboja, povodom dvadesetogodišnjice njihove pogibije u I svjetskom ratu] / Михаило Ђерић // „Развитак“, Год. II, бр. 2 (1935), стр. 28.
- Рубрика *Спомен*.
Мића Ђерић [Михаило Ђерић]

229. ЂЕРИЋ, Михаило
„Национална васпитања и васпитни чиниоци од дра В. Младеновића“ /
Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 29-30.
- *Рубрика Прикази и биљешке. Приказ књиге др Младеновића која се бави концептом школства и васпитањем.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]
230. ЂЕРИЋ, Михаило
[Основи педагогике, написао Радмило Вучић, проф. Велике школе] /
Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 30.
- *Рубрика Прикази и биљешке. Приказ књиге Основи педагогике, аутора Радмила Вучића.*
М. Ђ. [Михаило Ђерић]
231. ЂЕРИЋ, Михаило
[Учитељаки календар за просту 1935. годину. Издање Југословенског
учитељског удружења. Београд] / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр.
3 (1935), стр. 125.
- *Рубрика оцјене и прикази. Подаци о садржају календара.*
М. Ђ. [Михаило Ђерић]
232. ЂЕРИЋ, Михаило
„Статистичка изложба“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3
(1935), стр. 127.
- *Рубрика Биљешке. О отварању Статистичке изложбе у банској палати у
Бања Луци.*
#М. Ђ. [Михаило Ђерић]

233. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Школе у Врбаској бановини“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6 (1935), стр. 238-240.
- *Рубрика Просвјетни преглед. – О стању мреже основних школа у Врбаској бановини.*
234. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Рад „Змијања“ у прошлој години“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 7-8 (1935), стр. 298.
- *Рубрика Друштва и установе. – Извјештај са главне годишње скупштине друштва „Змијање“, одржане у Бањалуци, јуна 1935. , о културно-просвјетном раду и покретању часописа „Развитак“.*
 #Мил. Ђерић [Михаило Ђерић]
235. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Наше културне установе“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 395-397.
- *О оправданости постојања Народног позоришта у Бањој Луци и Музеја Врбаске бановине.*
236. ЂЕРИЋ, Михаило
 „За васпитне школе“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. [37]-40.
- *О потреби оснивања школа за народно образовање по узору на систем универзитета у Данској.*
237. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Magazin Severne Dalmacije“ / Mihailo Đerić // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 62.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – Осврт на вриједности ревије у погледу садржаја и проблематике коју третира.*
 #М. Ђ. [Михаило Ђерић]

238. ЂЕРИЋ, Михаило
„Турска хроника Михајла Константиновића“ / Михаило Ђерић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 64.
- *Рубрика Прикази и биљешке.- Приказ књиге Турска хроника Михајла Константиновића у издању Петра Н. Гаковића; превод Јосеф Павел Шафарик, штампарија Графика у Бањалуци.*
#М. Ђ. [Михаило Ђерић]
239. ЂЕРИЋ, Михаило
„Засједање банског вијећа“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. III, бр.
4 (1936), стр. 134-135.
- *Рубрика Политички прегледЗахтјев који је постављен у вијећу а које се тиче културног и совијалног подизања Врбаске бановине.*
М. Ђ. [Михаило Ђерић]
240. ЂЕРИЋ, Михаило
„Vladislav Savić : Bugarska“ / Mihailo Đerić // „Развитак“. – Год. III, бр. 4
(1936), стр. 135-136.
- *Рубрика Прилози и биљешке. – Приказ књиге Владислава Савића у издању књижаре С-Б Цвијановића, Београд, 1935. – Садржај књиге је посвећен историјском и културном развоју Бугарске. Назив издавача у тексту „Југословенско-бугарска лига.“*
#М. Ђ. [Михаило Ђерић]
241. ЂЕРИЋ, Михаило
„Потреба удружења“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. III, бр. 5
(1936), стр. [141]-144.
- *О потреби прилагођавања ситних привредника новм условима пословања у вези са помјерањем средишта и саобраћајних магистрала.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]

242. ЂЕРИЋ, Михаило
„Др. Мед. Вилхелм Штекл : писма једној мајци“ / Михаило Ђерић // . –
Год. III, бр. 5 (1936), стр. 171-172.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – Превела Р. Анђелковић-Чубриловић, Београд 1936, Издавачко књижарско предузеће Геце Кона. – Приказ књиге.*
#М. Ђ [Михаило Ђерић]
243. ЂЕРИЋ, Михаило
„Пруга Добој-Бања Лука“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. III, бр.
6 (1936), стр. 210.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – О економској оправданости изградње железничке пруге Добој- Бања Лука.*
М. Ђ.[Михаило Ђерић]
244. ЂЕРИЋ, Михаило
„За унапређење туризма“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. III, бр.
7 (1936), стр. 243.
- *Рубрика Биљешке. О значају туризма као привредне гране и потребе доприноса домаћег становништва његовом развоју.*
М. Ђ.[Михаило Ђерић]
245. ЂЕРИЋ, Михаило
„Аграрни уговори после Сеферске наредбе / Михаило Ђерић“ //
„Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 279-181.
- *О аграрним односима у земљи после Сеферске наредбе и постигнутом споразуму између Порте и хришћанских земљопосједника, са текстом уговора, са текстом уговора између власника земље и сељака који се темељи на успостављеним аграрним односима.*
#М. Ђерић [Михаило Ђерић]

246. ЂЕРИЋ, Михаило
„Око богумилства“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6
(1937), стр. 183-187.
- *Спорна питања око припадности босанске цркве православној или богумилској вјероисповијести.*
Мих. Ђерић [Михаило Ђерић]
247. ЂЕРИЋ, Михаило
„Више јединства у културном раду“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 214-216.
- *О културним и просвјетним друштвима у Бањалуци и потреби интензивирања њихове међусобне сарадње.*
#М. Ђерић [Михаило Ђерић]
248. ЂЕРИЋ, Михаило
„Цивилизирање села“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 9
(1937), стр. 268-270.
- *Различити видови утицаја сеоско становништво у циљу смањења заосталости.*
#М. Ђерић [Михаило Ђерић]
249. ЂЕРИЋ, Михаило
„Školske zgrade i nezgode“ / Mihailo Đerić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 10
(1937), стр. 293-295.
- *Значај локације на којима се граде сеоске школе, те брзина градње започетих школа у Врбаској бановини.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]

250. ЂЕРИЋ, Михаило

„Подела државне земље за обрађивање“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. –

Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 324-326.

- *Начин подјеле државне земље онима који је немају, компликације које су узроковане овом подјелом. Приједлог за превазилажење насталих проблема је да се као приоритетан основ за подјелу узме оскудијевање у обрадивој земљи код ратних добровољаца.*

М. Ђерић [Михаило Ђерић]

251. ЂЕРИЋ, Михаило

„Брига за подмладак“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 12

(1937), стр. 355-357.

- *Структура грађанског друштва, те велика потреба освјежења градских структура омладином са села, којој је потребно обезбиједити едукацију и школовање.*

М. Ђерић [Михаило Ђерић]

252. ЂЕРИЋ, Михаило

„Отварање интерната друштва „Змијање“ / Михаило Ђерић //

„Развитак“. – Год. IV, бр. 12 (1937), стр. 372.

- *Рубрика Биљешке. О намјери друштва „Змијање“ да отвори интернат за сиромашне ученике, због веома малог броја смјештајних капацитета постојећих интерната у Бањалуци.*

М. Ђ. [Михаило Ђерић]

253. ЂЕРИЋ, Михаило

„Кићење или стваран рад“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр.

1 (1938), стр. 10-12.

- *Потреба агресивнијег и бржег увођења сеоског становништва у модеран начин живота и привреживања.*

М. Ђерић [Михаило Ђерић]

254. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Промоција дра Ристе Јеремића“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 62-63.
- *Рубрика Биљешке. Обавјештење да је др Ристо Јеремић, промовисан у почасног доктора наука.*
 # М. Ђерић [Михаило Ђерић]
255. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Какви смо“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938), стр. 71-74.
- *Изнесене су и описане карактерне особине Крајишника.*
 #М. Ђерић [Михаило Ђерић]
256. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Велики неимари“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938), стр. 135-138.
- *Значајан допринос Томе Маретића у постизању језичког јединства.*
 # М. Ђерић [Михаило Ђерић]
257. ЂЕРИЋ, Михаило
 „За плански рад“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 197-199.
- *Расправа о ширини појма просвјетивање, те изношење става да он означава и описмењавање и подразумијева већи културни напредак. На остврању овог напретканеопходан је и плански рад просвјетно- културних друштава, поред мјера државних организација.*
 # М. Ђерић [Михаило Ђерић]
258. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Карактерисање човјека по имену“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 266-269.
- *Појава која се односи да давање надимака људима на основу њихових карактерних и физичких особина.*
 # Ђ. Михаило [Михаило Ђерић]

259. ЂЕРИЋ, Михаило
„Добровољци у Добруци“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 370-373.
- *Окупљање југословенских добровољаца у Одеси, те њихово учешће у ратним операцијама на подручју Добруца. Преглед добровољаца бањалучког среза, по селима.*
#М. Ђерић [Михаило Ђерић]
260. ЂЕРИЋ, Михаило
„Најпречи посао“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1938), стр. [78]-81.
- *Културно уздизање народа као један од најпречих послова, на којима је потребно ангажовати људе са јаким патриотским осјећањима.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]
261. ЂЕРИЋ, Михаило
„Алманах Просвете. Уредник Васо Гађиновић“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1939), стр. 107.
- *Рубрика Прикази. Приказ Просвјетиног алманаха, сарадника и прилога.*
М. Ђ. [Михаило Ђерић]
262. ЂЕРИЋ, Михаило
„О чему и за кога пишемо?“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 147-151.
- *О проблематици коју обрађује часопис „Развитак“.*
#М. Ђ. [Михаило Ђерић]

263. ЂЕРИЋ, Михаило
„Потврда без речи“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7
(1939), стр. 213-216.
- *О скромној цркви у Малом Блашку чији изглед свједочи о некадашњим тешким животним условима овог краја.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]
264. ЂЕРИЋ, Михаило
„Јефетов програм“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12
(1939), стр. 368-369.
- *Представљен је програм чешке организације коју су 1905. основали Ђуро Шарац и Милан Мајкић Јефет.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]
265. ЂЕРИЋ, Михаило
„Georgi Konstantinov : Vođi bugarskog narodnog pokreta“ / Mihailo Đerić //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939), стр. 379-380.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Георгија Константинова коју је с бугарског превео Тодор Маневић, а која је изашла у издању Балканског института у Београду.*
М. Ђ. [Михаило Ђерић]
266. ЂЕРИЋ, Михаило
„Неначелност“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940),
стр. [1]-2.
- *Стагнација културног и друштвеног развоја у Европи, настала усљед ратних догађаја и о потреби заснивања културе на алтруизму.*
М. Ђерић [Михаило Ђерић]
267. ЂЕРИЋ, Михаило
„Исаије Митровић : школска позорница. Збирка играказа за школску
младеж“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 66-67.
- *Рубрика Прикази. - Дати су приказ и литерарна вриједност збирке.*
М. [Михаило Ђерић]

268. ЂЕРИЋ, Михаило
„Цепање поседа“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 5 (1940),
стр. [141]-143.
- *Исказана је потреба стварања сеоских задруга, које би замијениле оне породичне.*
#М. Ђерић [Михаило Ђерић]
269. ЂЕРИЋ, Михаило
„Поводом једног предавања“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 6 (1940), стр. 197-198.
- *Рубрика Биљешке.- Приказ предавања Ђорђа Тасића о средњошколској омладини, које је одржано на Коларчевом универзитету у Београду.*
#М. Ђ. [Михаило Ђерић]
270. ЂЕРИЋ, Михаило
„Конгрес душтва „Просвете“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 7-8 (1940), стр. 242.
- *Рубрика Биљешке. - Извјештај са годишње скупштине друштва „Просвете“ из Сарајева, одржане у Бањалуци.*
М. [Михаило Ђерић]
271. ЂЕРИЋ, Михаило
„Редак споменик“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9
(1940), стр. 262-264.
- *Приказ надгробних споменика, са посебним освртом на споменик народног мудраца Митра Папића.*
#М. Ђерић [Михаило Ђерић]
272. ЂЕРИЋ, Михаило
„Сељачки разговори“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10
(1940), стр. 305-306.
- *Рубрика Белешке. – Умни сељачки разговори на тежачким састанцима, те закључак да се сељаци имају безрезервни слободарски дух.*
М. Ђ. [Михаило Ђерић]

273. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Наша школска реформа“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 333-336.
- *Потреба увођења њемачког и италијанског језика у школе као вид школске реформе.*
 #М. Ђерић [Михаило Ђерић]
274. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Ратне страхоте“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 40-42.
- *Ратна психоза страха и потреба развијања отпорности. – Психолошки спис.*
 # М. Ђерић [Михаило Ђерић]
275. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Уредба о унутрашњој колонизацији“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 83-84.
- *Рубрика Биљешке. – Овом уредбом жели се ријешити питање сељака оскудних земаља.*
 # М. Ђерић [Михаило Ђерић]
276. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Скрштених руку“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. 98-100.
- *Потреба просвјетивања сељака, јер је то његова највећа неимаџина.*
 # М. Ђерић [Михаило Ђерић]
277. ЂЕРИЋ, Михаило
 „Буњевка о Буњевцима. Уредила Мара Ђорђевић Малагурска“ / Михаило Ђерић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. 113.
- *Рубрика Биљешке. - Приказ књиге коју је уредила Мара Ђорђевић Малагурска, издате у Суботици, 1941. – У књизи је приказана етничка група Буњевци, те декларисање Буњеваца као Југословена.*
 # М. [Михаило Ђерић]

278. ЂЕРКОВИЋ, Момчило
„Сонети за туђинку“ / Момчило Ђерковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 26-[28].
- *Рубрика Нове странице.*
279. ЂЕРКОВИЋ, Момчило
„Романтични сонети“ / Момчило Ђерковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 14-[16].
- *Рубрика Нове странице. - Поезија.*
280. ЂЕРКОВИЋ, Момчило
„Чиле у срцу“ / Момчило Ђерковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 5-13.
- *Рубрика Нове Песме . – Поезија: 1. „У име зрна“, 2. „Прво лице“, 3. „Сусрет с Мајаковским“.*
281. ЂОКОВИЋ, Божидар
„Мићанова сахрана“ / Божидар Ђоковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 31-[33].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
282. ЂОНОВИЋ, Јанко
„Споменик мира“ / Јанко Ђоновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 5-[17].
- *Рубрика Путопис. – Одломак. – Путопис по Њемачкој.*

283. ЂОРЂЕВИЋ, Живорад
 „Тужна песма или ти родитељи“ / Живорад Ђорђевић // „Развитак“. –
 Год. III, бр. 8-9 (1974), стр. [23].
- Рубрика *Награђени песници VI фестивала Југословенске поезије младих, Врбас, 1974. – Пјесма.*
284. ЂОРЂЕВИЋ, Тихомир Р.
 „Рођење Душаново : фолклорне белешке“ / Тихомир Р. Ђорђевић //
 „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 13-17.
- *Сличност између народне пјесме Рођење Душаново и опис Кировог рођења по Херодоту. – У прилогу текст пјесме.*
 # Др Тих. Р. Ђорђевић.
285. ЂОРЂЕВИЋ, Тихомир Р.
 „Кожа бивољача“ / Тихомир Ђорђевић Р. // „Развитак“. – У: „Развитак“.
 – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 49-51.
- *О посудама за воду које су биле прављене од бивоље коже.*
 # Тих. Р. Ђорђевић
286. ЂОРЂИЋ, Стојан
 „Елементи поетике народне јуначке пјесме“ / Стојан Ђорђић //
 „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2 (1974), стр. 24-[40].
- Рубрика *Истраживања. – Студија о поетским елементима Народне епске поезије.*
287. ЂУКИЋ, Богомир
 „Магија поетске осјећајности“ / Богомир Ђукић // „Развитак“. – Год. I,
 бр. 1 (1999), стр. 119-132.
- Рубрика *Осветљења. – Осврт на књигу Сретен Вујковић : „Сан о срећи“, Завод за уџбенике, Српско Сарајево, 1998..*

288. ЂУРАНОВИЋ, Душан Р.
„Због цигара дувана“ / Душан Р. Ђурановић // „Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 15- 20.
- *Приповијетка.*
289. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
„Stočne zaraze. Napisao Dr Kosta Kandić, veterinarski i stočarski inspektor, Vanja Luka, 1935“ / Dragomir Đurđević // „Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936), стр. 35-36.
- *Рубрика Прикази и биљешке. Приказ садржај прописа о спречавању сточне заразе.*
#Д. Ђ. [Драгомир Ђурђевић]
290. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
„Штедња у државном газдинству“ / Драгомир // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1936), стр. 93-94.
- *Рубрика Привредни преглед. – Укидање пољопривредне службе при Генералној дирекцији жељезница, што се одразило на развој пољопривреде у Босанској крајини.*
Д. Ђ. [Драгомир Ђурђевић]
291. ЂУРЕВИЋ, Драгомир
„Стручно образовање нашег тежака II“ / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 249-251.
- *О потреби увођења практичне пољопривредне наставе у пољопривредним школама.*
292. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
„Пољопривредне коморе“ / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. [173]-177.
- *Оснивање пољопривредних комора у Врбаској бановини, те приказ њихове организационе структуре. Коморе се оснивају као интервенција државе у области привреде.*

293. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 „Міјо Марковић : Održanje seljačkog posjeda“ / Dragomir Đurđević : У:
 „Развитак“. – Год. IV, бр. 9 (1937), стр. 279-280.
- *Приказ књиге Мије Марковића, Одржање сељачког посједа у Издању Хрватске накладе, Загреб 1937.*
 # Д. Ђ. [Драгомир Ђукић]
294. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 „Јединствен задружни закон“ / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год.
 IV, бр. 11(1937), стр. 320-324.
- *Приказани су улога и значај задругарства у економском и друштвеном животу, са становишта правног регулисања.*
295. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 „Повјереништво „Змијања“ у Славонији“ / Драгомир Ђурђевић //
 „Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 31-32.
- *Рубрика Змијање. Залагање друштва Змијање да се отворе школе и читаонице у селу Милановац.*
 # Д. Ђ. [Драгомир Ђурђевић]
296. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 Драгомир Ђурђевић : [Поуке тежаку о пољопривредним радовима у прољеће]. У: „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 142-144.
- *Рубрика Поуке тежаку. Поднаслови. – 1. Сади што више кромпира. – 2. Брнај све њиве у прољеће. – 3. Орежи и отријеби своје воћке. – 4. Уреди ливаде па ћеш их лакше покосити, а имаћеш више сијена.*
 # Д. Ђ. [Драгомир Ђурђевић]
297. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поуке тежаку о исхрани стоке и повртларству] / Драгомир Ђурђевић //
 „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 175-176.
- *Рубрика Поуке тежаку. Поднаслови: 1. Да ти говеда не гладују, сиј кукуруз за њих. – 2. Побрнај кромпир и кукуруз. – 3. Не остављај пријелога. – 4. Закопај свако крепало крмче дубоко у земљу.*
 #Д. Ђ. [Драган Ђурђевић]

298. БУРЂЕВИЋ, Драгомир

[Поука тежаку о љетним радовима] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“.

– Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 207-208.

- Рубрика Поука тежаку. Поднаслови: 2. Окопавање кукуруза. – 3. Прочупавање репе и тргање лишћа са ње. – 4. Ранијом косидбом траве добива се боље сијено. – 5. Шта треба љети да радимо, па да нам воће буде здраво и воће дуговјечније.
Драг. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]

299. БУРЂЕВИЋ, Драгомир

[Поуке тежаку о жетвеним радовима] / Драгомир Ђурђевић //

„Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 238-240.

- Рубрика Поуке тежаку. Поднаслови: 1. Не касни са жетвом пшенице. – 2. Послије жетве заоравај стрџину. – 3. Иза стрви може се на јакој земљи посијати још какав усјев. – 4. Ново сијено није добро давати стоци док не одлежи. – 5. Црвени оатлициан или парадајз.
Драг. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]

300. БУРЂЕВИЋ, Драгомир

„Рад учитеља на популарисању пољопривредне науке на селу“ /

Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 263-266.

- Потреба која се указала за организовањем практичног пољопривредног рада уз редован наставни програм у школама на сеоском подручју.

301. БУРЂЕВИЋ, Драгомир

[Поука тежаку о јесењим радовима] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“.

– Год. VI, бр. 10 (1939), стр. 318-322.

- Рубрика Поука тежаку. Поднаслови: 1. Не дај да ти шљива пропадне. – 2. Како се спрема, чува и троши пекмез. – 3. Припреми пшенично сјеме за сјетву.
Д. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]

302. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поука тежаку о јесењима радовима] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 351-354.
- Рубрика *Поука тежаку*. Поднаслови: 1. *Озима зоб*. – 2. *Ори своје њиве у јесен*. – 3. *И башчу узори или прекопај у јесен*. – 4. *Што треба знати о сађењу воћака*.
303. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поуке тежаку о узгоју стоке] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939), стр. 383-386.
- Рубрика *Поуке тежаку*. Поднаслови: 1. *Храњење стоке*. – 2. *Чишћење стаја*. – 3. *Тимарење стоке*. – 4. *Оруђе и алат очисти и склони у суво*.
304. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поука тежаку о прољетним радовима] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 71-72.
- Рубрика *Поука тежаку / за мјесец фебруар*. – Поднаслови: 1. *Припремај оруђе и алат за прољетне радове*. – 2. *Не остављај поломљених грана на воћкама*. – 3. *Спремање гранчица за прољетно калемљење*.
305. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 „Апел сеоској интелигенцији на Крајини“ / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 100-101.
- Рубрика *Змијање*. Упућен је апел да на скуповима сеоским интелигенција чита рубрику *Поуке тежаку*, како би што више пољопривредника чули и како би оправдала рубрику *сврху постојања*.
 # Драг. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]
306. БУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поука тежаку о прољећним радовима] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 104-108.
- Рубрика *Поука тежаку*. – Поднаслови: 1. *Како би се тежак могао боље хранити*. – 2. *Шта треба за повртњак и како се у њему ради*. – 3. *Јара зоб се може сијати у јесенску бразду*. – 5. *Не остављај ђубрета у гнојницама*. – 6. *Брнањем се чува влага у земљи*.
 # Драг. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]

307. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поуке тежаку о повртларству] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. –
 Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 138-140.
- *Рубрика Поуке тежаку. – Поднаслови: 2. Посијте у баиши салату и грах. – 3. Зашто је боље кукуруз сијати сијачицом него руком. – Сиј сточну репу, јер она је одлична храна за свако благо.*
 # Драг. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]
308. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поука тежаку о љетним радовима] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“.
 – Год. VII, бр. 5 (1940), стр. 138-140.
- *Рубрика Поука тежаку: - Поднаслови.: 1. Не заборави побрати кукуруз и кромпир. – 3. Младу живину не ваља хранити чим се излази.*
 # Драг. Ђурђевић [Драгомир Ђурђевић]
309. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
 [Поуке тежаку о жетвеним радовима] / Драгомир Ђурђевић //
 „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 246-248.
- *Рубрика Поуке тежаку. – Поднаслови: 2. Како треба жети пшеницу. – 3. Коса је бржа од српа. – 4. Зашто се ору стрњишта иза жетве. – 5. Зелени кукуруз и пострна репица. – 6. Не заборавите посијати роткву (рокву).- 7. Како ћемо сачувати купус од црва.*
310. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
 Драгомир Ђурђевић : [Поука тежаку о јесењим радовима]. У:
 „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 312.
- *Рубрика Поука тежаку. – Поднаслови: 1. Како и с чим улазиш у зиму. – 2. Двије опасне новотарије у нашем селу. – 3. Једна врло посебна алатка. – 4. Туршија од паприка и зеленог парадајза.*
 #Д. Ђ. [Драгомори Ђурђевић]

311. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
[Поуке тежаку. Поднаслови: Како и с чим улазиш у зиму?. – 2. Двије опасне новотарије у нашем селу. - 3. Једна врло потребна алатка. – 4. Оерите њиве и башче; садите воће] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 341-344.
- *Рубрика Поуке тежаку.*
312. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
„Домаћинова биљежница“ / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 29-32.
- *Рубрика Поука тежака. Дат примјер како би тежаџи требало да воде дневнике и планове рада.*
313. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
„Прионимо на посао“ / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 90-91.
- *Рубрика Поука тежаку. – Посијати што више усијева.*
314. ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир
[Услови потребни за узгајање лана и конопље] / Драгомир Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. 125-128.
- *Рубрика Поуке тежаку (за мјесеџ април).*
315. ЂУРЂЕВИЋ, Душан
„Zbog kućnog broја“ / Dušan Đurđević // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 216-220.
- *Приповијетка.*

316. БУРЂЕВИЋ, Душан
 „Необично умирање“ / Душан Ђурђевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9
 (1940), стр. 270-272.
- *Приповијетка.*
317. БУРЂУЛОВ, Бранко
 „Три приче“ / Бранко Ђурђулов // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр.
 [39]-40.
- *Приче.* – „Стаза“, „Стари смо људи“ и „Голуб“.
318. БУРЂУЛОВ, Бранко
 „Снови“ / Бранко Ђурђулов // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 17-
 [20].
- *Рубрика Нове странице.* – *Приповијетка.*
319. БУРЂУЛОВ, Бранко
 „Вожња“ / Бранко Ђурђулов // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр.
 55-[60].
- *Рубрика Нове странице.* – *Приповијетка.*
320. БУРЂУЛОВ, Бранко
 „Смрт мог пријатеља“ / Бранко Ђурђулов // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-
 5 (1975), стр. 19-[22].
- *Рубрика Нове странице.* – *Приповијетка.*
321. БУРКОВИЋ, Максо
 „Незапосленост у нашој привреди“ / Максо Ђурковић // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 4 (1935), стр. 156-158.
- *Рубрика Привредни преглед.* – *О кретању незапослености према извјештају инспекције рада.* – *О броју и исходу радничких штрајкова у 1935.* – *О компетенцији радничких повјереника према одредбама закона о заштити радника.*
 # М. Ђурковић [Максо Ђурковић]

322. БУРКОВИЋ, Максо
„Инспекција рада“ / Максо Ђурковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 5
(1935), стр. 199-204.
- *Рубрика Привредни преглед. – Преглед података из збирног извјештаја свих инспекција рада о стању хигијене и техничке заштите на раду.*
М. Ђурковић [Максо Ђурковић]
323. БУРКОВИЋ, Перо
„Зборник у славу Филипа Вишњића и народне пецме“ / Перо М.
Ђурковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 9 (1935), стр. 323-325.
- *Рубрика Књижевни преглед. – Приказ садржаја Зборника радова објављеног поводом стогодишњице смрти Филипа Вишњића.*
324. БУРОВИЋ, Војислав
„О ћелији књижевног организма“ / Војислав Ђуровић // „Развитак“. –
Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 19-[23].
- *Рубрика Реч и време. – Есеј о књижевности и литератури.- Из књиге „Средства и дјела.*
325. БУРОВИЋ, Мирослав
„Релативности победа и пораза“ / Мирослав Ђуровић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 4 (1974), стр. 78-[80].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Богдан Шеклер : Сами смо криви, Обод, Цетиње, 1973.*
326. БУРОВИЋ, Перо М
„Зборник у славу Филипа Вишњића и народне песме“ / Перо М.
Ђуровић // „Развитак“. – Год. II, бр. 9 (1935), стр. 323-325.
- *Рубрика Књижевни преглед. Осврт на Зборник у славу Филипа Вишњића. Детаљно су приказани чланци и њихови аутори.*

327. ЕРИЋ, Добрица

„Земља се мени тобом умиљава“ / Добрица Ерић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 29-[32].

- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: „Ти бдиш“, „Знамење“, „Битна биљка дисања“, „Жиг сјаја“, „Претворите ми срце у белутак“, „Летећи ћилим ливада“.

328. ЕРИЋ, Добрица

„Боли ме сунце“ / Добрица Ерић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 21-[23].

- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Врзино коло“, 2. „Претпоноћно подне“, 3. „Блиставе капи“, 4. „Боли ме сунце“, 5. *Тек пао с воћке*“.

329. ЕРОТИЧНИ елементи у ...

„Еротични елементи у српским народним везовима“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 96.

- *Под псеудонимом Љуба Т. Даничић, крије се наш писац Јелица Беловић. Чланак је приказ њене студије „Еротични елементи у српским народним везовима“*

330. ЖИВКОВИЋ, Живан

„Ноћник“ / Живан Живковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 84.

- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Илузија“.

331. ЖИВКОВИЋ, Живорад

„Лепа монахиња“ / Живорад Живковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 61-[62].

- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Излагање опасности“, 2. „Заљубљена сфинга“.

332. ЖИВОТОПИС

„Животопис. Својеручно Перо Крецо, Војвода“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 31.

- *Приказ, односно биљешка о Аутобиографији војводе Пере Креце.*

333. ЖИГИЋ, Драган

„Бескрај“ / Драган Жигић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [45]-46.

- Пјесма. – „Песма“, „Шума“, „Ватра“.

334. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво

„Iseljenici na polasku“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 56.

- *Пјесма из циклуса „Острво наше пева“.*

335. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво

„Parobrod ulazi u luku“ / Ivo-Žic Klačić // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 57.

- *Пјесма.*

336. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво

„Svojim sinovima Rikardu i Romenu“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 187-188.

- *Пјесма.*

337. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво
„Čovek putuje u svet“ / Ivo-Žic Klačić // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9
(1938), стр. 270.
- *Пјесма из циклуса „Острво наше пева“.*
338. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво
„Iseljenik pred rodnom kućom“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“. - Год. VI,
бр. 2 (1939), стр. 66.
- *Пјесма.*
339. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво
„Usedelica“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“. - Год. VI, бр. 2 (1939), стр. 66.
- *Пјесма.*
340. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво
„Dragan R. Aćimović : za sedmu umetnost“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“.
– Год. VI, бр. 2 (1939), стр. 68.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Драгана Аћимовића, који је чланцима и есејима приказао еволуцију филма.*
341. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво
„Krik u noći“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр.
336-338.
- *Приповијетке.*
342. ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво
„Dobri Dimitrijević : golema žalba“ / Ivo Žic-Klačić // „Развитак“. – Год.
VI, бр. 11 (1939), стр. 349.
- *Рубрика Прикази. Приказ „почетничке збирке пјесама“ Доброг Димитријевића, „испјеване под разним утицајима“.*
I. Ž. K. [Иво Жиц Клачић]

343. ЖУЈО, Валеријан
„Догађа се онима што воле тишину“ / Валерија Жујо // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 89.
- Рубрика *Нова имена*. – „Одлазе жене“, „Нећу полако“.
344. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Ивановића вода“ / Бранко Загорац // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 147-150.
- Приповијетка из збирке „Село на Крајини“.
345. ЗАГОРАЦ, Бранко
„U magli“ / Branko Zagoras // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 34-40.
- Приповијетка.
346. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Selo sunca željno“ / Branko Zagoras // „Развитак“. – Год. II, бр. 5 (1935), стр. 192-196.
- Приповијетка.
347. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Дужари“ / Бранко Загорац // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 379-386.
- Приповијетка.
348. ЗАГОРАЦ, Бранко
[О представама: Мирослав Крлежа: „Глембајеви“; Бранислав Нушић: „Ујеж“; Валентин Петровић Катајев: „Путем цвијећа“] / Бранко Загорац // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 409-412.
- Рубрика *Позоришни преглед*.
#3. Б.

349. ЗАГОРАЦ, Бранко
„N. Terentjev : Problemi dalekog istoka. Naučna biblioteka Zagreb“ / Бранко
Загорац // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 415-416.
- *Рубрика Преглед књиге. - Осврт на књигу Н. Терентјева о борби империјалистичких сила за превласт на Пацифику.*
#Б. 3. [Бранко Загорац]
350. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Црни Кланац“ / Загорац Бранко // „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937),
стр. 89-94.
- *Приповијетка.*
351. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Ni ove godine nema kruva...“ / Branko Zagorac // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 7-8 (1937), стр. 241-244.
- *Приповијетка.*
352. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Изложба сликарских радова Б. Николића“ / Бранко Загорац //
„Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 61-62.
- *Рубрика Биљешке. Трећа изложба сликарских радова академског сликара Боже Николића у Бањалуци, децембра, 1938.*
Б. 3. [Бранко Загорац]
353. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Поводом Феферове књиге сарајевском атентату“ / Бранко Загорац //
„Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 204-212.
- *Припреме и извршење сарајевског атентата и начин вођења истраге.*

354. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Novi put preko naših sela“ / Branko Zagorac // „Развитак“. – Год. VI, бр.
8-9 (1939), стр. 277-281.
- *Приповијетка.*
355. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Zakon ti је као i raučina“ / Branko // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940),
стр. 27-29.
- *Приповијетка.*
356. ЗАГОРАЦ, Бранко
„За хљебом“ / Бранко Загорац // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940),
стр. 89-92.
- *Приповијетка из збирке „Село на крајини“. – посвечена Омерици П.*
357. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Прољеће“ / Бранко Загорац // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940),
стр. 220-224.
- *Приповијетка.*
358. ЗАГОРАЦ, Бранко
„Да се не заборави“ / Бранко Загорац // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3
(1941), стр. 77-80.
- *Приповијетка.*
359. ЗДРАВКОВИЋ, Милица
„Позно доба“ / Милица Здравковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12
(1973), стр. 63-[64].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Страх“, 2. „Ноћ“, 3. „Киша“.*

360. ЗАЛАД, Ђуро
 „Поводом концерта С.П.Д. `Јединства`“ / Ђуро Залад // „Развитак“. –
 Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 368-369.
- *Рубрика Биљешке. – Концерт СПД Јединства и осталих културних друштава из Босне и Херцеговине, одржан у Београду 23. Децембра 1940. – Критички осврт.*
 # Ђ. Залад [Залад Ђуро]
361. ЗАНИНОВИЋ, Вице
 „Уз тему о проучавању српске међуратне књижевности“ / Вице
 Заниновић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 12- [18].
- *Рубрика Истраживања. – Истраживање о проблемима српске и југословенске књижевности.*
362. ЗАПЛАТА, Рудолф
 „Свијіцева „Упутства за испитивање села у Bosni і Hercegovini“ / Rudolf
 Zaplata // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 391-395.
- *Објављено је неколико приватних писама Јована Цвијића, упућених Константину Херману, из којих се уочава све оно што је Цвијић замислио о начину прикупљања антропогеографске грађе.*
363. ЗАПЛАТА, Рудолф
 „Pretstavka Kršćana Banjalučkog Sandžaka Sultanu 1873. godine“ / Rudolf
 Zaplata // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 298-304.
- *Објављен текст захтјева претставника католичког и православног становништва банјалучког санџака од 18. 1. 1873, преданог по Марку Жуљевићу, опуномоћенику по вилајетској скупитини, одржаној исте године у Сарајеву. Уз текст захтјева објављени документи: Конзуларни спис из 1873. са девет питања аустријског конзула Светозара Тодоровића о подацима са вилајетске скупитине.*

364. ЗЕЉКОВИЋ, Светозар
[„Економско и културно подизање села“] / Светозар Зељковић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 12 (1936), стр. 384-386.
- *Објављено под заједничким насловом: Стручно образовање нашег тежака. – О општим и посебним условима за културно и економско уздизање села и тежака.*
Свет. П. Зељковић [Светозар Зељковић]
365. ЗЕЉКОВИЋ, Светозар
„Антитуберкулозна друштва“ / Светозар Зељковић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 177-179.
- *Статистички подаци о обољелима од туберкулозе у Југославији и приједлог за оснивање друштва за борбу против туберкулозе у циљу сузбијања болести.*
Свет. Зељковић [Светозар Зељковић]
366. ЗЕЉКОВИЋ, Светозар Н.
„Што ваља знати о болестима стоке и живине“ / Светозар Н. Зељковић
// „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 39-40.
- *Рубрика Поука тежаку. Набројане су и описане најчешће сточне болести у Босанској крајини и описано хигијенско држање стоке.*
Свет. Н. Зељковић [Светозар Зељковић]
367. ЗЛАТАНОВИЋ, Момчило
„Један осврт на врањанску поезију с историјском тематиком / Момчило
Златановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 85-[96].
- *Рубрика Истраживања. – Осврт на Врање кроз историју и поезију везану за поједине историјске периоде.*

368. ЗМИЈАЊАЦ

„Змијањац : аграрни односи у Румунији прије закона од 1864“ //

„Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 23-27.

- *Текст се односи на аграрне реформе које су бивале у том периоду у Молдавији и Влашкој, румунским областима.*

369. ЗМИЈАЊАЦ

„Насеља Српских Земаља“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. I, бр. 4

(1910), стр. 94-100.

- *Приказ „Насеље Српских Земаља“, тзв. издања Српског Етнографског Зборника којег издаје Српска краљевска академија.*

370. ЗМИЈАЊАЦ

„Историја имена Бање Луке“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и

6 (1910), стр. 176-182.

- *О постанку и поријеклу имена Бање Луке.*

371. ЗМИЈАЊАЦ

„Годишња скупштина“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. III, бр. 7

(1936), стр. 243-244.

- *Рубрика Змијање. Извјештај о годишњој скупштини Главног одбора „Змијање“ одржаној 7. јуна 1936. у Бањалуци.*

372. ЗМИЈАЊАЦ

„Рад на селу у прошлој години“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. III, бр.

8-9 (1936), стр. 292.

- *Рубрика Змијање. - О раду секције Змијање на културном уздизању села.*

373. ЗМИЈАЊАЦ

„Почаст успомени Кочићевој о двадесетогодишњем дану његове смрти“

/ Змијањац // „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936), стр. 378-380.

- *О прослави двадесетогодишњице Кочићеве смрти коју је организовало друштво „Змијање“ по Босанској крајини у августу мјесецу 1936.*

374. ЗМИЈАЊАЦ

„Сарадња омладине у Змијању“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. III, бр.

12 (1936), стр. 419-420.

- *Рубрика Змијање. - Исказана је потреба учлањења омладине у друштво Змијање.*

375. ЗМИЈАЊАЦ

„Јавна говорница Змијање“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2

(1937), стр. 66-68.

- *Рубрика Змијање. - О предавањима из научних и друштвених области одржаних у организацији друштва Змијање.*

376. ЗМИЈАЊАЦ

„Просвјеђивање села књигом“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. IV, бр. 3

(1937), стр. 103-104.

- *Рубрика Змијање. - О наставку рада друштва Змијање на набављању књига за село и просвјеђивању сеоског становништва.*

377. ЗМИЈАЊАЦ

„Змијање и село“ / Змијањац // „Развитак“. – Год. IV, бр. 11 (1937), стр.

347-348.

- *Рубрика Змијање.*

378. ЗМИЈАЊАЦ

[Предавање на тему „Воће и поврће каохрана и акција Змијања за подизање воћњака и повртњака] / Змијањац // „Развитак“. – Год. VI, бр. 1 (1939), стр. 33-36.

- *Рубрика Змијање. Предавање које је организовало друштво Змијање, а проф. Милан Јанковић био предавач, на тему узгоја воћа и поврћа.*

379. ЗОГОВИЋ, Радован

„Нема блага осим блага“ / Радован Зоговић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 19-[22].

- *Рубрика Нове странице. – Мајковски у метроу станица Мајаковски. – Поезија: 1. „Ја нисам сустао“, 2. „Опростите брзине!“, 3. „Допустите људи!“, 4. „И најзад- поезија и дежурство“.*

380. ЗОРИЋ, Стојан

„Дољанска буна“ / Стојан Зорић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 218-220.

- *Текст представља дио из Биљежака ауторових, а казује о оружане акције босанског народа и догађајима који су претходили босанскохерцеговачком устанку.*

381. ЗРЕЛЕЦ, Мартин

„Мајси otadžbini“ / Martin Zrelec // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 361-362.

- *Пригодан чланак поводом 20-огодишњице обиљежавања уједињења Југославије.*

382. ЗРЕЛЕЦ, Мартин

„Kada će prestati kriza“ / Martin Zrelec // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 151-156.

- *Начин на који се одвија привредна производња у свијету и услови у којима настаје економска криза, с освртом на економску и привредну ситуацију у Босанској крајини.*

383. ЗРНИЋ, Васо

„Из црквенословенске граматике“ / Васо Зрнић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 94-95.

- *Приказ.*

384. ЗУБОВИЋ, Јово

„Да наставимо“ / Јово Зубовић, Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 1-4.

- *Уводна ријеч покретача Развитка, те настојање да се објасни због чега је важно да опоновно покретање Кочићевог часописа.*

385. ЗУБОВИЋ, Јово

„О бољем живљењу“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 1-6.

- *О наглom ширењу страних културних утицаја у тадашњој држави и њиховој негативној улози у нашем културном развитку.*

386. ЗУБОВИЋ, Јово

„Nova vlada“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 23-24.

- *Рубрика Политички преглед. – О формирање владе Љубомира Јефтића.*
Ј. З. [Јово Зубовић]

387. ЗУБОВИЋ, Јово

„Evropska politika“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 24-25.

- *Рубрика Политички преглед. – О Сарском плебисциту и француско-италијанском споразуму.*
Ј. З. [Јово Зубовић]

388. ЗУБОВИЋ, Јово
„Finansijske uredbe“ / Jovo Zubović // „Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935),
стр. 116-118.
- Рубрика *Привредни преглед*. – *О привредној производњи у свијету у условима економске кризе, с освртом на привредну ситуацију у Босанској крајини*.
#J. 3. [Јово Зубовић]
389. ЗУБОВИЋ, Јово
„Сарадња културних друштава“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. II,
бр. 3 (1935), стр. 125-127.
- Рубрика *Друштва и установе*. *О раду друштва „Змијање“ на окупљању локалних културних друштава*.
#J. 3. [Јово Зубовић]
390. ЗУБОВИЋ, Јово
„Наша жељезничка мрежа и финансирање великих јавних радова“ / Јово
Зубовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 140-143.
- *О потреби употпуњавања жељезничких мрежа у Врбаској бановини и привредном значају појединих пруга чија се изградња предлаже*.
391. ЗУБОВИЋ, Јово
„Izbori“ / Jovo Zubović // „Развитак“. – Год. II, бр. 4, (1935), стр.153-154.
- Рубрика *Политички преглед*. *О активности политичких странака пред изборе за Народну скупштину*.
#J. 3. [Јово Зубовић]
392. ЗУБОВИЋ, Јово
„О културном раду на селу“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4
(1935), стр. 167-168.
- Рубрика *Друштва и установе*. – *О програму културног друштва „Змијање“ за културно подизње села, са критичким освртом на програме културних друштава из већих центара*.
J. 3. [Јово Зубовић]

393. ЗУБОВИЋ, Јово

„Šira i uža otadžbina“ / Jovo Zubović // „Развитак“. – Год. II, бр. 5 (1935),
стр. [173]- 179.

- *О појави локалног патриотизма, који је карактеристичан за јако рашичлањене заједнице, због чега и у нашој земљи друштвени живот има локални карактер.*

394. ЗУБОВИЋ, Јово

„Распоред јавних радова“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 5
(1935), стр. 198-199.

- *Рубрика Привредни преглед. О програму извођења већих јавних радова на изградњи путева и железница, од којих јавни радови у Врбаској бановини обухватају један посто предвиђених средстава.*
#J. 3. [Јово Зубовић]

395. ЗУБОВИЋ, Јово

„Народни говор“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 5 (1935), стр.
408-409.

- *О значају очувања чистоће и правилности народног говора.*

396. ЗУБОВИЋ, Јово

„Uništavanje šuma“ / Jovo Zubović // „Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936),
стр. 22-27.

- *Приједлог за организовање шумске службе у Врбаској бановини и доношењу прописа о заштити шума.*

397. ЗУБОВИЋ, Јово
„Земљиште Врбаске бановине : положај, облик и величина“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1936), стр. 118-123.
- *Географско проучавање простора Врбаске бановине.*
398. ЗУБОВИЋ, Јово
„Sitni kulturni rad po varošima“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 187-190.
- *Рад културно-просвјетних друштава у Босни након I. свјетског рата и потреби њихове тјешње сарадње.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
399. ЗУБОВИЋ, Јово
„Предузеће Дробљин – Дрвар“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 190-194.
- *Ј. Поткозарац = Јован Поткозарац (псеудоним). – Чланак је посвећен узроцима наглог пада рентабилности дрвно-индустријског предузећа Добрљин-Дрвар.*
Ј. Поткозарац [Јово Зубовић]
400. ЗУБОВИЋ, Јово
„Земљиште Врбаске бановине II. Прошlost и врсте земље“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 275- 279.
- *О структури земљине коре на подручју Врбаске бановине, са знаком за периоде из којих потичу поједине наслаге.*
401. ЗУБОВИЋ, Јово
„Darivanje kume“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 289-292.
- *Рубрика Из народа о народу. Народни обичај опјеван у народним пјесмама.*
#Ј. З. [Јово Зубовић]

402. ЗУБОВИЋ, Јово
„Организација шумарске и рударске службе“ / Јово Зубовић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 323-324.
- *Рубрика Привредни преглед. Рад надлежних органа за рударство и шумарство у Врбаској бановини након доношења нове уредбе.*
Ј. Поткозарац [Јово Зубовић]
403. ЗУБОВИЋ, Јово
„Окупљање људи“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936),
стр. 331-332.
- *Рубрика Змијање. Поновни позив на сарадњу културних друштава.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
404. ЗУБОВИЋ, Јово
[„Пољопривредне школе у Босанској крајини“] / Јово Зубовић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 12 (1936), стр. 386-388.
- *Објављен под заједничким називом: Стручно образовање нашег тежака. – О потреби отварања нових пољопривредних школа у Босанској крајини у циљу побољшања стручне оспособљености пољопривредника.*
405. ЗУБОВИЋ, Јово
„Предлози о реорганизацији“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1937), стр. 31-32.
- *Рубрика Змијање. Закључци који ће бити водила за реорганизацију друштва „Змијање“, а који сундонијети на конференцији главног одбора друштва, одржаној 6. 12, 1936, у Бањалуци.*
Ј. З. [Јово Зубовић]

406. ЗУБОВИЋ, Јово
 „Слике Петра Кочића“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
 (1937), стр. 32.
- *Рубрика Змијање. Обавјештење да је друштво умножило слику Петра Кочића у облику разгледнице, чију продају по школама није одобрило Министарство просвете. Те позива да сви поштоваоци Кочићеви помогну у дијељењу слике у народу.*
 # Ј. З. [Јово Зубовић]
407. ЗУБОВИЋ, Јово
 „Природна богатства Врбаске бановине“ / Јово Зубовић // „Развитак“. –
 Год. IV, бр. 3 (1937), стр. [69]-75.
- *Подаци о пољопривредном земљишту Врбаске бановине, те опис квалитета и врсте земљишта.*
408. ЗУБОВИЋ, Јово
 „Како да помогнемо селу“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4
 (1937), стр. 139-140.
- *Рубрика Змијање. О програму друштва Змијање за културни развитак села.*
 # П. Ј. = Поткозарац Јован [псеудоним] [Јово Зубовић]
409. ЗУБОВИЋ, Јово
 „Prijedor prednjači“ / Jovo Zubović // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937),
 стр. 171-172.
- *Рубрика Змијање. О раду друштва „Змијање“ у Приједору.*
 # Ј. З. [Јово Зубовић]
410. ЗУБОВИЋ, Јово
 „Prirodna bogatstva Vrbaske banovine : II Šume“ / Jovo Zubović //
 „Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 179-183.
- *Преглед шумовитости по срезовима и годишњем прираштају дрвета.*
Табеларни приказ.
 # Ј. Zubović [Јово Зубовић]

411. ЗУБОВИЋ, Јово
„Širenje knjiga po narodu“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8
(1937), стр. 252.
- *Рубрика Змијање. Акција ширења књига по селима у организацији друштва Змијање.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
412. ЗУБОВИЋ, Јово
„Prirodna bogatstva Vrbaske banovine. III Vode“ / Јово Zubović //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 9 (1937), стр. 262-265.
- *Подаци о падавинама, живим водама, ријекама, језерима и алкалним водама, те безводним подручјима Врбаске бановине.*
Ј. Zubović [Јово Зубовић]
413. ЗУБОВИЋ, Јово
„Наши неударжени сарадници“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 10 (1937), стр. 315-316.
- *Рубрика Змијање. Указује се потреба за што већим бројем сарадника у рад друштва „Змијање“.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
414. ЗУБОВИЋ, Јово
„Јово Јакшић : уставно питање у Југославији“ / Јово Зубовић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 344-345.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Јове Јакшића Уставно Питање у Југославији у издању Ослобођења. Београд.*
Ј. Зубовић [Јово Зубовић]

415. ЗУБОВИЋ, Јово
„Писмо пријатељима“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 12
(1937), стр. 379-380.
- *Рубрика Змијање. Исказана је потреба о већем учешћу интелектуалног грађанства у рад друштва „Змијање“.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
416. ЗУБОВИЋ, Јово
„Prirodna bogatstva Vrbaske banovine. IV podzemna bogatstva“ / Јово
Zubović // „Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 5-9.
- *Врсте и залихе рудног богатства на подручју Врбаске бановине.*
Ј. Zubović [Јовов Зубовић]
417. ЗУБОВИЋ, Јово
„Позив читаоцима и књижевницима“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год.
V, бр. 2 (1938), стр. 64.
- *Рубрика Змијање. Потреба сарадње друштва „Змијање“ са читаоцима и књижевницима.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
418. ЗУБОВИЋ, Јово
„Гусле“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938), стр. 89-90.
- *Пјесма.*
Ј. П. (Јован Поткозарац), псеудоним. [Јово Зубовић]
419. ЗУБОВИЋ, Јово
„Prirodne ljepote Vrbaske banovine“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год.
V, бр. 6 (1938), стр. [165]-169.
- *Ријечни токови и планински вијенци њихов опис, те карактеристичности земљишта на подручју Врбаске бановине. Посебно су описане природне љепоте појединих предјела овог краја.*

420. ЗУБОВИЋ, Јово

„Политичари и Змијање“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 227-228.

- *Рубрика Змијање. Рад има за циљ да прикаже учешће политичара у раду културног друштва Змијање.*
Ј. З. [Јово Зубовић]

421. ЗУБОВИЋ, Јово

„Змијање у Бихаћу“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 287-288.

- *Рубрика Змијање. Културно-просвјетни рад друштва на подручју Бихаћа.*
Ј. П. (Јован Поткозарац-псеудоним) [Јово Зубовић]

422. ЗУБОВИЋ, Јово

„За народни говор“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр. 301-304.

- *Филолошки прилог о народном говору и његовој деформацији у градској средини.*

423. ЗУБОВИЋ, Јово

„Проучавајте народну културу“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. 355-356.

- *Рубрика Змијање. Потреба и значај свестраног проучавања народне културе.*
Ј. З. [Јово Зубовић]

424. ЗУБОВИЋ, Јово

“Становништво Врбаске бановине“ / Јово Зубовић : У // „Развитак“. – Год. VI, бр. 1 (1939), стр. [1]-16.

- *Наведени су и описани поријекло, миграције, начин живота, имовински и дрштвени односи, привређивање и карактерне особине становништва Босанске крајине.*

425. ЗУБОВИЋ, Јово

„Тежачка привреда“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939),
стр. 174-175.

- *Рубрика Змијање. О прилозима у „Развитку“ који третирају проблеме пољопривреде.*
Ј. П. (Јован Поткозарац) [Јово Зубовић]

426. ЗУБОВИЋ, Јово

„Сарадња са читаоцима“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10
(1939), стр. 317.

- *Рубрика Змијање. Позив читаоцима на сарадњу, те истицање значаја сарадње.*
Ј. З. [Јово Зубовић]

427. ЗУБОВИЋ, Јово

„Југословенска народна мисао“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 11 (1939), стр. [323]-326.

- *Исказана је потреба јачања народног јединства у вањском и унутрашњем животу земље.*
Ј. Поткозарац (Јован Поткозарац) [Јово Зубовић]

428. ЗУБОВИЋ, Јово

„Narodno imanje u Vrbaskoj banovini“ / Jovo Zubović // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 1 (1940), стр. 2-15.

- *Приказано је национално богатство које посједује Босна и Херцеговина, те је дат преглед одговарајућих показатеља о обиму и вриједностима производње и кретању главних прибрених грана.*
Ј. Zubović [Јово Зубовић]

429. ЗУБОВИЋ, Јово
„Буђење Крајишника“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1
(1940), стр. 36-37.
- *Рубрика Змијање. Пјесма је спјевана и отпјевана уз гусле први пут за покладно сијело „Змијања“.*
Ј. П. (Јово Поткозарац) [Јово Зубовић]
430. ЗУБОВИЋ, Јово
„Ситњење тежачког посједа“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 3 (1940), стр. [73]-76.
- *Узроци који доводе до цијепања посједа и могућности које се јављају за увођење нових радиности истовремено са правним регулисањем питања сеоског посједа.*
Ј. Зубовић [Јово Зубовић]
431. ЗУБОВИЋ, Јово
„Народно имање у Врбаској бановини : кућна радиност и занатство“ /
Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 111-116.
- *Систематизован преглед и статистички подаци о капацитетима кућне радиности и занатства.*
432. ЗУБОВИЋ, Јово
„Ширење писмености“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 5
(1940), стр. 168-169.
- *Рубрика Змијање. Рад друштва Змијање на ширењу писмености.*
Ј. З. [Јово Зубовић]
433. ЗУБОВИЋ, Јово
„Још о širenju pismenosti“ / Јово Zubović // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6
(1940), стр. 200-201.
- *Рубрика Змијање. Рад друштва Змијање на ширењу писмености.*
#Ј. З. [Јово Зубовић]

434. ЗУБОВИЋ, Јово
„У ово доба“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. [205]-207.
- *Ратна збивања у свијету и потреба јачања одбрамбеног потенцијала. Напомена уредништва да је чланак писан прије француске капитулације.*
435. ЗУБОВИЋ, Јово
„Спремајте дрва за зиму“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 311-312.
- *Рубрика Поука тежаку.*
#Ј. З. [Јово Зубовић]
436. ЗУБОВИЋ, Јово
„Народно имање у Врбаској бановини : III Индустија“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 354-358.
- *Структура индустријских капацитета у Босанској крајини са показатељима о врстама и количини индустријске производње.*
437. ЗУБОВИЋ, Јово
„Др. Антон Корошец“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 20-21.
- *Вијест о смрти др Антона Корошеца, председника Ј. Р. З.-а. – Приказани су неки сусрети с Корошцем и дате су неке карактеристике његовог размишљања.*
438. ЗУБОВИЋ, Јово
„Друштво за прву помоћ“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 60-61.
- *Рубрика Змијање. – Рад друштва Змијање и ангажованост на збрињавању омладине са села.*
#Ј. З. [Јово Зубовић]

439. ЗУБОВИЋ, Јово

„Најмање тежачко имање“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. [65]-68.

- *Исказана је потреба за доношењем закона о најмањем сеоском посједу.*
Ј. Зубовић [Јово Зубовић]

440. ЗУБОВИЋ, Јово

„Народно имање у Врбаској Бановини : IV Саобраћај“ / Јово Зубовић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр.100-104.

- *О копненом и ријечном саобраћају у Врбаској бановини. – преглед и статистички подаци о врсти и вриједности саобраћајних средстава и путева, те о поштама и телефонским линијама.*
#Ј. Зубовић [Јово Зубовић]

441. ЗУРУНИЋ, Тодор П.

„Завршни напори у црквено-автономној борби“ / Тодор П. Зурунић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 187-195.

- *Преговори за школску и црквену аутономију између представника српског народа и аустријских функционера у Бечу. Значајну улогу у постизању споразума имао је митрополит Никола Мандић.*
Т. П. Зурунић [Тододр Зурунић]

442. ИВАНИШЕВИЋ, Бранко

„Поздрав Клод Авлина Пријатељу Иви Андрићу : писмо из Париза“ / Бранко Иванишевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 22-[23].

- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Рзговор са Клодом Авлином о Иви Андрићу.*

443. ИВАНОВИЋ, Мирјана
„Капљице среће“ / Мирјана Ивановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1
(1973), стр. 84.
- Рубрика *Нова имена*. – *Поезија : 1. „Одрицање“*.
444. ИВАНОВИЋ, Радомир
„У трагању за идентитетом“ / Радомир Ивановић : У: „Развитак“. – Год.
IV, бр. 4-5 (1975), стр. 46-[50].
- Рубрика *Реч и време*. – *О књижи Јован Павловски : Идентитет, Мисла, Скопје, 1974.*
445. ИВАНОВСКИ, Гого
„Глас“ / Гого Ивановски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 45-
[46].
- Рубрика *Савремена македонска књижевност*. – *Поезија: „Излет у пустош“.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
446. ИВАНОВСКИ, Србо
„Док је она била мртва“ / Србо Ивановски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1975), стр. 60-[62].
- Рубрика *Савремена македонска књижевност*. – *Поезија: 1. „Ружа поднева“, 2. „Ружин сан“, 3. „Балада о ружји.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
447. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Опћи или општи?“ / Бранко Иванчевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3
(1936), стр. 91-92.
- Рубрика *За чистоћу и богатство језика*. – *О гласовној промјени „шт“ у „шћ“ од . старословенских до савремених облика.*

448. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Народни језик у школама“ / Бранко Иванчевић // „Развитак“. – Год.
III, бр. 5 (1936), стр. 163-164.
- Рубрика *За чистоћу и богатство језика*. – Мијешање ијекавског и екавског дијалекта.
449. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Орси или оршти“ / Branko Ivančević // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4 (1937),
стр. 133-135.
- Рубрика *Разговори о језику*. У овом чланку покушавају се оповргнути тврдње Александра Панова о правилности употребе израза „општи“ у чланку „За чистоћу или богатство језика“ објављеног у „Развитку“ бр. 10, 1936. на стр. 312-318.
450. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Vukova stoperedesetogodišnjica“ / Branko Ivančević // „Развитак“. – Год.
IV, бр. 11 (1937), стр. [317]-319.
- Биографија Вука Стефановића Караџића и његов рад на стварању српског књижевног језика.
451. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Hrvatski jezik“ / Branko Ivančević // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938),
стр. 93-95.
- Оснивање привременог одбора друштва за „Хрватски језик“ у Загребу 1936. и покретање часописа „Хрватски језик“.
452. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Рад Змијања у прошлој години“ / Бранко Иванчевић // „Развитак“. –
Год. V, бр. 3 (1938), стр. 98-100.
- Рубрика *Змијање*. Извјештај са главне годишње скупштине друштва Змијање, одржане 20. фебруара 1938. У Бањалуци.
Б. Иванчевић [Бранко Иванчевић]

453. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„К. Ђорђевић : Вук Караџић“ / Бранко Иванчевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1939), стр. 106-107.
- *Рубрика Прикази. Приказ брошуре Ђорђевићеве која на 30 страна казује о животу и раду Вука Караџића.*
Б. И. [Бранко Иванчевић]
454. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Tristo godina od smrti Ivana Gundulića“ / Branko Ivančević // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. [145]-147.
- *Идејна и књижевна вриједност дјела Ивана Гундулића, с напоменом да се у свом књижевном раду писац у великој мјери ослободио италијанских утицаја, уједно показавши се као врстан познавалац историје словенских народа.*
455. ИВАНЧЕВИЋ, Бранко
„Ivo Žic-Klačić : Ostrvo naše peva“ / Branko Ivančević // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 347-349.
- *Рубрика Прикази. Приказ збирке поезије Жица-Клачића.*
Б. Иванчевић [Бранко Иванчевић]
456. ИЗ народа о ...
„Из народа о народу“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 66-67; бр. 3, стр. 101-103; бр. 4, стр. 138-140.
- *Из народа о народу. Нова рубрика коју од броја 2 (1936) уводи уредништво „Развитка“, а бави се објашњењем народних и архаичних ријечи.*
457. ИЗ преписке М....
„Из преписке М. Горког и Л. Ленова“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 66-77.
- *Писма.*

458. ИЗ савремене индијске ...

„Из савремене индијске поезије“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [57]-63.

- Рубрика *Поезија без граница. - Пјесме.* – 1. Сачидананд Хирананд Вацаен: „Зрно среће“, *Рибе у акваријуму*“; 2. Амрита Притам : „Капље светлости“, *Комад глине*“; 3. Гаџанан Мадав Муктибод : „Свето привиђење“; 4. Сати Кумар: „Епитаф за живе“, „Ексер“, „Пенео“; 5. Шрикант Варма: „Једнак свима“.

459. ИЗ савремене бугарске ...

„Из савремене бугарске поезије“ // „Развитак“. – Год. XIX, бр. 3-4 (1972), стр. 110-[124].

- Рубрика *Поезија без граница.* – 1. Веселин Ханчев: „Романса о Хозеу Санчи“, „Прстен“, „Жив сам“; 2. Павел Матев: „Родослов“, „Песници“; 3. Стефан Цанев: „Шест сати“, „Етида“, *Балада за аутопортрет*“, „Кретање према апсолутном“, *Права смрт*“; 4. Вања Петкова: „Затишје“, „Буди прегршит земље“, „Рибарева жена“; 5. Љубомир Лавчев: „Добар Човек“, „Тада“, *Чудно дрво*“. – С бугарског превео Момчило Берковић.

460. ИЗ управе и...

„Из управе и уредништва“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936), стр. 36.

- *Обавјештење да Друштво „Змијање“ преузима власништво над часописом, а редакција остаје непромијењена.*

461. ИЗЛОЖБА слика

[Изложба слика академског сликара Боже Николића] // „Развитак“. –

Год. III, бр. 3 (1936), стр. 100.

- *Обавјештење о постављању изложбе слика академског сликара Боже Николића.*

462. ИЗМЕЋУ разгласја и...
„Између разгласја и Шутње“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр. 75-[77].
- *Разговор са Зорицом Турјачанин.*
463. ИКОНИЋ, Мирко
„Лаж цвета“ / Мирко Иконић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 100.
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Ноћ планинска“.*
464. ИЛИЋ, Крстивоје
„Иза свега што тек треба да буде“ / Крстивоје Илић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 74.
- *Рубрика Нове странице. – Поезија „ Орфејево ћутање“.*
465. ИЛОВАЧА, Велимир
„Iz dnevnika bosanskog franjevsca“ / Velimir Ilovača // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 136-140.
- *О националној свијести и напредним идејама младе генерације босанских фрањеваца, са посебним освртом на живот и рад фра Аугустина Ченгића. Објављени су одломци његовог дневника писаног у Острогону 1876-1877. године. У потпису аутора штампарска грешка **фра Владимир Иловача.***
466. ИЛОВАЧА, Велимир
„Pirski pokret kod bosanskih franjevaca“ / Velimir Ilovača // „Развитак“. – Год. II, бр. 6 (1935), стр. 225-230.
- *О националној свијести и напредним идејама младе генерације босанских фрањеваца, са посебним освртом на живот и рад фра Аугустина Ченгића. Објављени су одломци његовог дневника писаног у Острогу 1876 1877. године. У потпису аутора штампарска грешка: **Фра Владимир Иловача.***

467. ИМАМОВИЋ, Хасиб
 „Мр. Др. Павбао Пајић проф у пензији“ / Хасиб имамовић //
 „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 55.
- *Рубрика Биљешке. - Вијест о смрти Г. Пајића председника Управе Дома Краља Петра Великог Ослободитеља, те кратка биографија.*
468. ЈАКИМОВСКИ, Чедо
 „Ноћ“ / Чедо Јакимовски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 122-
 [125].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. „Палма“, 2. „Пут ка граду“, 3. „Прошли смо Итаку“, 4. „У сан нам звезда паде“, 5. „Ти, за тобом празнина“. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
469. ЈАКШИЋ, Алекса
 [„Наша интелигенција“] / Алекса Јакшић // „Развитак“. – Год. II, бр. 7-8
 (1935), стр. [245]-249.
- *О пасивном ставу послужератне интелигенције према друштвеним збивањима.*
 #А. Јакшић [Алекса Јакшић]
470. ЈАКШИЋ, Сретен
 „Успомена Петра Кочића међу радницима / Сретен Јакшић //
 „Развитак“. – Год. III, бр. 11(1936), стр. 366-368.
- *Приказана идеолошка борба Петра Кочића за национално, економско и социјално ослобођење. То је био и основни мотив у његовим књижевним дјелима. Такође је приказан и Кочићев рад у политичком и парламентарном животу тадашње Босне и Херцеговине.*

471. ЈАНЕВСКИ, Славко
„Жега“ / Славко Јаневски // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [9]-
11.

- *Приповијетка. – Превео с македонског И. Цековић.*

472. ЈАНЕВСКИ, Славко
„Коњ велик као судбина“ / Славко Јаневски // „Развитак“. – Год. IV, бр.
1 (1975), стр. 5-[9].

- *Савремена македонска књижевност. – Приповијетка.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

473. ЈАНЕВСКИ, Славко
„Играчица на длану“ / Славко Јаневски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1975), стр. 10-[12].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: I. „Тишина“.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

474. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Ближе селу“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935),
стр. 89-92.

- *Аутор истиче значај села, компарирајући га са градом, филозофима и сл.*

475. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Култура села“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936),
стр. [1]-6.

- *Посматрано са социолошког и културног аспекта, уз наглашавање потребе интензивирања и прилагођавања културно-просвјетног рада, са специфичним условима на селу, дат је приказ сеоске стварности.*

476. ЈАНКОВИЋ, Милан

„Стручно образовање нашег тежака“ / Милан Јанковић // „Развитак“. –

Год. III, бр. 6 (1936), стр. 181-187.

- *О систему стручног образовања пољопривредника, уз приказ пропорционалног односа обрадиве површине и броја школа у земљи, те поређење података са другим земљама.*

477. ЈАНКОВИЋ, Милан

„Културни рад и политика“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. V,

бр. 3 (1938), стр. [65]-71.

- *Потреба проширења културе и политике, те координисању њиховог рада, а све у сврху просвјетног и културног унапређења друштва.*

478. ЈАНКОВИЋ, Милан

„Змијање савјетује“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4

(1938), стр. 132.

- *Рубрика Змијање. Покренута у Бањалуци и савјетодавна улога друштва Змијање.*
М. Ј. [Милан Јанковић]

479. ЈАНКОВИЋ, Милан

„Јаворове гусле на Крајини“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. V,

бр. 5 (1938), стр. 163-164.

- *Рубрика Змијање. Гуслара у прошлости и њихова улога у погледу јачања националне свијести.*
М. Ј. [Милан Јанковић]

480. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Збрињавајмо дјецу“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9
(1938), стр. 286-287.
- *Рубрика Змијање . Дјелатност друштва на образовању сеоске дјеце и помоћ око њихово укључења на занате.*
М. Ј. [Милан Јанковић]
481. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Подмлађивање народне културе“ / Милан Јанковић // „Развитак“. –
Год. V, бр. 10 (1938), стр. [290]-292.
- *Прилог о значају обиљежавања Дана народне културе, те садржини коју треба да имају овакве манифестације.*
482. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Веза Змијања са селом“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. V, бр.
10 (1938), стр. 319.
- *Рубрика Змијање. Начини сарадње друштва „Змијање“ са селом.*
#М. Ј. [Милан Јанковић]
483. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Како да унаприједимо сточарство“ / Милан Јанковић // „Развитак“. –
Год. V, бр. 11 (1938), стр. 336-340.
- *Мјере које је потребно предузети како у управљању тако и практично, да би смо добили напредније културе од домаћих примитивних сточних раса.*
484. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Двадесетпетогодишњица `Југославије`“ / Милан Јанковић //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1938), стр. 104
- *Рубрика Биљешке. Двадесет пет година од оснивања тајног ђачког друштва „Југославија“.*
М. Ј. [Милан Јанковић]

485. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Од воћа и поврћа до здравља и благостања“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 112-123.
- *Стање воћарства у Босанској Крајини и потреба његовог унапређења.*
486. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Селекција“ / Милан Јанковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 206-208.
- *Рубрика Поука Тежаку. Поднаслов: 1. Селекција. – О селекцији домаћих животиња.*
#М. Јанковић [Милан Јанковић]
487. ЈАНКОВИЋ, Милан
„Istinska služba : pismo učiteljima“ / Milan Janković // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. [241]-244.
- *Закључци са Скупштине учитеља одржане у јулу 1939, у Бањалуци на иницијативу друштва „Змијање“, а све у циљу да се што више активира друштвени рад учитеља на селу.*
488. ЈАНКОВИЋ, Слободан
„Окус туге“ / Слободан Јанковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 83-[86].
- *Рубрика Нова имена. – Приповијетка.*
489. ЈАНКОВИЋ, Слободан
„Ријеке као љубав“ / Слободан Јанковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 86-[89].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

490. ЈАНКОВИЋ, Слободан
 „Умирање једне приче“ / Слободан Јанковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 41-[44].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
491. ЈАЊИЋ, Стево Ђ.
 „D. S. Merežkovskij:povodom sedamdesetogodišnjice od rođenja“ / Стево Ђ. Јањић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 46-48.
- *О значају студије Димитрија Сергејевића Мережковског које обухватају теме из европске културне историје, са посебним освртом на његов утицај на формирање појединих праваца у руској књижевности.*
 # Ђ. С. Јањић [Стево Јањић]
492. ЈАПАНСКИ пацифизам
 „Јапански пацифизам“ // „Развитак“. – Год. II, бр. 1(1936), стр. 54.
- *Рубрика Биљешке. - Анегдота. – (Aux Econtes).*
493. ЈАУЦИ са Змијања
 „Јауци са Змијања“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 32,
- *Проглас Петра Кочића о изласку збирке приповиједака „Јауци са Змијања“.*
494. ЈАУЦИ са Змијања
 „Јауци са Змијања“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 93.
- *Обавјештење да је изашла збирка приповиједака Петра Кочића „Јауци са Змијања“.*
495. ЈЕДАН заборављени спис ...
 „Један заборављени спис Гавре Вучковића Крајишника“ // „Развитак“. - Год. I, бр. 3 (1910), стр. 92-93.
- *У рубрици Биљешке, редакција обавјештава да се један необјављени спис Гавре Вучковића налази код Петра Мирковића, управника основне школе у Зеници.*

496. ЈЕДНА добра новина...
 „Једна добра новина за тежака“ // “Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 29.
- *Рубрика Прикази. О листу „Сељачи буквар“.*
497. ЈЕДНА културна светковина
 „Једна културна светковина“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 192.
- *Обавјештење о прослави стогодишњице новосадске Гимназије, те о књизи Тихомира Остојића „Оснивање новосадске гимназије“, написаној овим поводом.*
498. ЈЕДНО неодржано предавање
 „Једно Неодржано Предавање“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 93.
- *О предавању Живка Њежића, „Босна и Херцеговина са гледишта међународног права аустроугарског државног закона и модерног јавног права од 5/10 1908.“, штампаном у Загребу у вријеме изласка „Развитка“.*
499. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
 „Овидије без Понта“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 85-[88].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Мирослав Ђуровић : „Овидије са Ибра“, Титоград, Графички завод.*
500. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
 „Неке песме“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 84-[85].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Велики талас“, 2. „Кост“, 3. „Говор“, 4. „Путников монолог“.*

501. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
„Мирис мртвих трава“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 99-[104].

- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Момир М. Војводић : „Мирис мртвих трава“*, Слово љубве, Београд, 1972.

502. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
„Песме о непознатом“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 110-[114].

- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Миодраг Жалица : Изабрана поезија*, Веселин Маслеша, Сарајево, 1972.

503. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
„У сјенци ластавице“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 101-[108].

- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ *Данчевићевих књига поезије „Жуч и мед“ и „Јесу да Нијесу“*.

504. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
„О поезији Жарка Ђуровића“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 68-[76].

- Рубрика *Књига и о књизи*.

505. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
„Књига девет песника“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1974), стр. 81-[83].

- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Панорама младих стваралаца*, библиотека „Улазница“, Зрењанин, 1973.

506. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
 „Повратак у планине“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7
 (1974), стр. 51-[53].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Трн“, 2. „Дрво“, 3. „Разликовање јутра“, 4. „Празнина“, 5. „Вече“.
507. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
 „Ни сан није спас“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9
 (1975), стр. 56-[58].
- Приказ књиге *Зоран Славих : Привид сребра, Стражилово, Нови Сад, 1974.*
508. ЈЕКНИЋ, Драгољуб
 „О деци, лугу, животињама“ / Драгољуб Јекнић // „Развитак“. – Год. IV,
 бр. 8-9 (1975), стр. 59-[63].
- Рубрика *Књига и о књизи*. - Приказ књиге *Момчило Тешић : Пада киша ситница, Графос, Београд, 1974.*
509. ЈЕРЕТИЦИ или сањари
 „Јеретици или сањари“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [3]
- Текст уредништва о поновном покретању „Развитка“.
510. ЈОВАНОВИЋ, Епаминонда
 „O lenosti“ / Eraminonda Jovanović // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937),
 стр. 148-151.
- *Психички и васпитни утицаји људске љености. Филозофски чланак.*
511. ЈОВАНОВИЋ, Јован
 „Криза друштва“ / Јован Јовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935),
 стр. 41-42.
- У рубрици „Научни преглед“.
 #Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

512. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Једна Краљева реч“ / Јован Јовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 6-7.

- „Господин јован М. Јовановић наш политички писац и дипломата, објављује на овом мјесту први пут један историјски говор Краља Петра I са својим коментаром“.
#Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

513. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Мора бити преуређења“ / Јован Јовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935), стр. 92-94.

- *О организационим мјерама као полазној тачки приликом реформисања друштва и одређивању њених функција, за које је потребно тражити нове садржаје.*
#Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

514. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Јавна реч“ / Јован Јовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 5 (1935), стр. 190-191.

- *О цензури и начину на који је она провођена у Србији и Босни од 1900. до 1934. год.*
#Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

515. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Краљ Енглеске“ / Јован М. Јовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6 (1935), стр. 210-212.

- *О краљу Енглеске Џорџу V.*
#Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

516. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Емил Лудвиг : вође Европе“ / Јован Јовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 7-8 (1935), стр. 292-294.

- *Приказ књиге Емила Лудвига „Вође Европе“, која је објављена 1935, у Београду у издању Космоса.*
#Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

517. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Омладина и данашњица“ / Јован Јовановић // „Развитак“, бр. 9 (1935),
стр. 311-312.

- *О актуелној проблематици укључивања омладине у колотечину и обавезе радног процеса.*
#Јов. М. Јовановић [Јован Јовановић]

518. ЈОВАНОВИЋ, Јован

„Џовјек и шума“ / Јован Јовановић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938),
стр.42-51.

- *Материјална повезаност човјека за шуму и улога шуме у одбрани земље. Приказана је предност затвореног огњишта и нерационалност грађења дрвених кућа.*

519. ЈОВАНОВИЋ, Милан А.

„Села Бакоњић и Смрдин“ / Милан А. Јовановић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 9 (1940), стр. 273-274.

- *Рубрика Биљешке. – Нродна предања која су забињезена о неким згодама које су се одиграле за вријеме Турске окупације у околини Маглаја. – Такође предање описује и настанак назива села.*

520. ЈОВАНОВИЋ, Милан А.

„Маглај и околина“ / Милан А. Јовановић // „Развитак“. – Год. VIII, бр.
2 (1941), стр. 47-49.

- *Историјат града Маглаја, те подаци о становништву, менталитету, етнографији. – Миграциона кретања становништва.*

521. ЈОВАНОВИЋ, Момо

„Мој стриц Јаков“ / Момо Јовановић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2
(1974), стр. 56-[59].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

522. ЈОВАНОВИЋ, Радоје М.
 „Радоје М. Јовановић“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр. 63-64.
- *Кратка биографија Радоја М. Јовановића, те обавјештење о стицању титуле доктора правних и економских наука.*
523. ЈОВАНОВИЋ, Рашко
 „Како умаћи традицији“ / Raško Jovanović // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 74-[83].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Поводом обнов „Госпоре Глембајеви“ у београдском Народном позоришту, у режији Миленка Маричића.*
524. ЈУГОСЛОВЕНСКИ културни клуб
 „Југословенски културни клуб“ // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 388-390.
- *Рубрика Биљешке. Вијест о оснивању Југословенског културног клуба 26. Октобра, 1938. у Београду. Чланак преузет из часописа „Видици“, бр. 2. Стр. 299-300.*
525. КАВАФИС, Констандинос
 „Александријски краљеви“ / Констандинос Кавафис // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 80-[82].
- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија : „Очекујући варваре“, „Манојло Комнен“, „Поподневно сунце“. – Превео Петар Вујичић.*
526. КАЈТАЗ, Омер
 „Из Народа о народу“ / Омер Кајтаз // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 175-176.
- *Рубрика Из народа о народу. – Чаролија којом се навлачи киша. – О значењу ријечи дилбагија и хамајлија.
 # О. К. [Омер Кајтаз]*

527. КАЛЕЗИЋ, Василије
„Krlježa i naša škola“ / Vasilije Kalezić // „Развитак“. – Год. II, бр. 10
(1973), стр. 62-[73].
- Рубрика *80 година Мирослава Крлеже*. – Симпозијум „Крлежа у нашој школи“ у организацији листа „Одјек“, одржан у Сарајеву 26-27 април, 1973.
528. КАЛЕЗИЋ, Милорад
„Гласови слика“ / Милорад Калезић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3
(1975), стр. 88-[100].
- Рубрика *Стихови чланова књ. Клуба библиотеке „Милутин Бојић“*. – Поезија: 1. „Песма заповедна“, 2. „Ниси била ту“, 3. „Калеарина“, 4. „Љубавна песма прва“.
529. КАНДИЋ, Душан
„Избор и припрема сјемена за озиму сјетву“ / Душан Кандић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940), стр. 276-280.
- Рубрика *Поука тежаку*
530. КАРАНОВИЋ, Милан
„О Земљорадничким задругама“ / Милан Карановић // „Развитак“. –
Год. I, бр. 5 -6 (1910), стр. 174-176.
- *Потреба и начин оснивања земљорадничких задруга. О карактеру старих српских задруга и узроцима њиховог пропадања, са освртом на појаву савременог задругарства у земљи и свијету.*
531. КАРАНОВИЋ, Милан
„Откуда име област `Змијање`“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год.
II, бр. 1 (1935), стр. 45-46.
- Рубрика *Научни преглед. Проучавање настанка имена области Змијање, према тумачењу Дервиша Кокута, кустоса Музеја на Цетињу.*

532. КАРАНОВИЋ, Милан
„Родитељи Кочићеви“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2
(1935), стр. 12-16.

- *О приликама у вријеме Кочићевог дјетињства и историји Кочићеве породице.*

533. КАРАНОВИЋ, Милан
„Кочић и чистота језика“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. II, бр.
7-8 (1935), стр. 266-267.

- *О иницијативи Петра Кочића да се у босанском Сабору формира одбор за исправљање језичких неправилности у законским одлукама. Наведена су реаговања Петра Кочића на језичке грешке у законским актима.*

534. КАРАНОВИЋ, Милан
„Пошетак једне Кочићеве приповијетке“ / Милан Карановић //
„Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1935), стр. 349-352.

- *Ово је почетак Кочићеве приповијетке „Ђурини записи“, који је изостављен приликом штампања 1901. године у „Босанској вили“. Уз све то и коментари о мноштву етнографске грађе у приповијеткама Петра Кочића.*

535. КАРАНОВИЋ, Милан
„Свети Сава у фолклору Босанске Крајине“ / Милан Карановић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936), стр. 6-22.

- *Систематизација фолклорне грађе о Светом Сави; Народне приче о Светом Сави; Народна предања о мјестима везаним за Светог Саву; Молитве у којима се спомиње Свети Саво.*

536. КАРАНОВИЋ, Милан
„Динарска плаховитост“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. III, бр.
5 (1936), стр. 147-153.

- *Проучавања Јована Цвијића и закључцима до којих је дошао о карактерним цртама становништва динарског подручја.*

537. КАРАНОВИЋ, Милан
„Крајишке ношње на свеславској изложби и у крајишком музеју“ /
Милан Карановић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1936), стр. 223-228.
- *О народној ношњи са простора Босанске крајине која се у потпуности очувала само у области бањалучке Врховине. Два примјерка женске ношње била су намијењена на свесловенску етнографску изложбу у Москви 1867. год, на коју стицајем околности нису присјеле.*
538. КАРАНОВИЋ, Милан
„Динарска племена Немањићког поријекла“ / Милан Карановић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 304-312; бр. 12, стр. 397-407;. – Год.
IV, бр.1 (1937), стр. 13-21; бр. 2, стр. 52-60; бр. 3, стр. 76-84; бр. 4, стр. 113-
122; бр. 5, стр. 159-165;
- *О процесу формирања племена с освртом на стварање легенди које указују на тежњу многих динарских племена да увеличавају своју старину, истичући крвну везаност за Немањића.*
539. КАРАНОВИЋ, Милан
„Ношење јела и пића о крсној слави“ / Милан Карановић // „Развитак“.
– Год. III, бр. 10 (1936), стр. 330-331.
- *Рубрика Из народа о народу. – О народном обичају из Западне Крајине.*
#М. К. [Милан Карановић]
540. КАРАНОВИЋ, Милан
„О старини Кочићеве породице“ / Милан Карановић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 11 (1936), стр. 335-338.
- *Кочићево вријеме, вријеме анексионе кризе, покретање Развитка, те о поријеклу и старини Кочићева рода и имена.*

541. КАРАНОВИЋ, Милан
„Ораће радило“ / Милан Карановић // „Развитак“. Год. IV, бр. 11(1937),
стр. 326-335.
- *Детаљан опис плуга.*
542. КАРАНОВИЋ, Милан
„Вук и слављење Божића у Босни“ / Милан Карановић // „Развитак“. –
Год. V, бр. 1 (1938), стр. [1]-5.
- *Божјићно славље и значење ријечи „сјакање“, која је ушла у Вуков рјечник, а описује управо обред славља Божића у Босни.*
543. КАРАНОВИЋ, Милан
„Бањолучани и Вукова књига о обичајима“ / Милан Карановић //
„Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 36-41.
- *Заинтересованост бањалучких читалаца за Вукову књигу о обичајима.*
544. КАРАНОВИЋ, Милан
„Воћарство у Поуњу“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4
(1938), стр. 110-114.
- *Стање воћарства и начин прераде воћа.*
545. КАРАНОВИЋ, Милан
„Бабине `уке“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938),
стр. 130.
- *Рубрика Из народа о народу. Нагле климатске промјене на крају зиме које се у народу називају Бабине `уке.*
М. К. [Милан Карановић]

546. КАРАНОВИЋ, Милан
„Фрањевац Јукић о крајишкој ношње / Милан Карановић // „Развитак“.
– Год. V, бр. 6 (1938), стр. 169-174.
- *Кратак осврт на живот и рад Фрањеваца Ј. Јукића, те његов приказ крајишке ношње.*
547. КАРАНОВИЋ, Милан
„Фрањевац Јукић о манастиру Гомионица“ / Милан Карановић // „Развитак“.
– Год. V, бр. 7 (1938), стр. 199-204.
- *Приказ Јукићевог описа путовања кроз босанске крајеве и посјете манастиру Гомионица.*
548. КАРАНОВИЋ, Милан
„Илинденски вашар у Вечићима“ / Милан Карановић // „Развитак“.
– Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 262-266.
- *Народне светковине у Вечићима и Герзову које су током времена добиле привредни значај.*
549. КАРАНОВИЋ, Милан
Милан Карановић : „Два типа жена по народним пјесмама“. У:
„Развитак“.
– Год. V, бр. 10 (1938), стр. 297-301.
- *Карактерне особине два различита женска типа која сусрећемо у нашој народној поезији.*
550. КАРАНОВИЋ, Милан
„О просвијећености и животним приликама на Змијању“ / Милан
Карановић // „Развитак“.
– Год. VI, бр. 1 (1939), стр. 17-22.
- *Прве појаве писмености у најужим самостанским и црквеним круговима на Змијању и улози сеоских општина у развоју овог краја.*

551. КАРАНОВИЋ, Милан
„Светозар Душанић : самртни и погребни обичаји православних Срба у Усори“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 1 (1939), стр. 32-33.
- *Рубрика Прикази. Рад о народним обичајима везаним за погреб објављен и прештампан из часописа „Хришћанско дело“, Скопље 1938.*
М. К.
552. КАРАНОВИЋ, Милан
„Благовијести, Троје приповијести“ / Милан Карановић // „Развитак“.
– Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 139-140.
- *Рубрика Из народа о народу. Сликовито народно изражавање, којим се симболизује и дочарава несталност климатских промјена у рано прољеће.*
553. КАРАНОВИЋ, Милан
„Једно писмо Петру Кочићу“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 30-31.
- *Дат је коментар уз текст писма које је Кочић упутио из Бањалуке 28. 5. 1907. Попу Степи Трифковићу у Сарајево. Садржај писма свједочи о тешкој финансијској ситуацији и неуморном раду Петра Кочића на припремању првог броја „Отаџбине“.*
554. КАРАНОВИЋ, Милан
„Ован као божићни полазник“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 36.
- *Рубрика Из народа о народу.*
М. К. [Милан Карановић]

555. КАРАНОВИЋ, Милан
„Завјетна слава“ / Милан Карановић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2
(1940), стр. 67.
- Рубрика *Из народа о народу. Обичај прославе завјетне славе који се сачувао у Јању.*
#М. К. [Милан Карановић]
556. КАРАНОВИЋ, Милан
„Народно предање о племенском мирењу на Тронеђи“ / Милан
Карановић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 5 (1940), стр. 165-168.
- *О племенској крвној освети која је и присутна чак на динарским областима.*
557. КАРАЦИЋ, Драгољуб М.
„Модерни човек данашњице“ / Драгољуб М. Караџић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 8-9 (1974), стр. 87-[89].
- Рубрика *Књига и о књизи. – Приказ књиге Миодраг Ђупић : Антенска шума, Обод, Цетиње, 1973.*
558. КАРАЦИЋ, Миле
„Поново над поезијом Тина Ујевић“ / Миле Караџић // „Развитак“. –
Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 107 - [111].
- Рубрика *Трагови у времену. – Приказ Поезије Тина Ујевића.*
559. КАРИН Михаелис
„Карин Михаелис : Биби“ // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 231-
232.
- Рубрика *Прикази. Осврт на дјечији роман „Биби“. С данског је превео Миливој Продић, а изашао је у издању Државне штампарије у Београду, 1939.*

560. КЕБЕЉИЋ, Бранко

[Приказ представа Бранислава Нушића: „Др“, комедија у четири чина, „Пут око света“, комедија у девет слика, В. Миљушковић и Јован Геџ: „Моји Ђетићи“, комедија у три чина. – општа примједба о репертоару] / Бранко Кебељић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 32-34.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
Б. К. [Бранко Кебељић]

561. КЕБЕЉИЋ, Бранко

[Prikaz predstava: Viljam Šekspir : „Romeo i Julija“, tragedija u pet činova, Varner Viljam: „Novi ljudi“, komedija u tri čina, Geno Senečić: „Neobičan čovjek“, tragikomičan događaj u šest slika. Milovan Glišić : „Podvala“, komedija u pet činova] / Branko Kebešlić // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 64-66.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
В. К. [Бранко Кебељић]

562. КЕБЕЉИЋ, Бранко

[Приказ представе Максима Горког „На дну“, драмска слика у четири чина] / Бранко Кебељић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 129-131.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
Б. Кебељић [Бранко Кебељић]

563. КЕБЕЉИЋ, Бранко

[Приказ представа: Василиј Васиљевић Шваркин : „Лира на послугу“, весела игра у три чина, Љубинка Бобић: „Породица Бло“, комедија у три чина] / Бранко Кебељић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 198-200.

- *Рубрика позоришни преглед.*
Б. Кебељић [Бранко Кебељић]

564. КЕЦМАН, Здравко
„Чвор“ / Здравко Кеџман // „Развитаџ“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр.101-103.

- *Рубрика Проза. – Приповијетка.*

565. КЕЦМАН, Здравко
„Руска цеста“ / Здравко Кеџман // „Развитаџ“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 104-108.

- *Рубрика Проза. – Приповијетка.*

566. КИЛИБАРДА, Новак
„Поетска функција турџизма у народној поезији“ / Новак Килибарда // „Развитаџ“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 43-[47].

- *Рубрика Истраживања. – Осврт на турџизме и њихову функцију у народној поезији.*

567. КЉУЧО, Хамзо
„Рад у народу“ / Хамзо Кључо // „Развитаџ“. – Год. VI, бр. 10 (1939), стр. 313-316.

- *Потреба сарадње учитеља са здравственим установама.
Х. Кључо [Хамзо Кључо]*

568. КЉУЧО, Хамзо
[Поука тежака о повртларству] / Хамзо Кључо // „Развитаџ“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 137-138.

- *Рубрика Поука тежаку.- Поднаслов: 1. Што треба тежаку да зна о болести тифуса или огњу?
Х. Кључо [Хамзо Кључо]*

569. [КЊИЖЕВНА заједница „Петар Кочић“...]
[Књижевна заједница Петар Кочић препоручује] // „Развитак“. – Год.
III, бр. 8-9 (1974), стр. 93-94.
- *Списак књига у издању Књижевне заједнице Петар Кочић.*
570. КОВАЧ, Михаило
[Кратки биографски подаци о украјинским пјесницима] / Михаило
Ковач // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 72-[74].
- *Рубрика Поезија без граница. – Неколико речи уз избор из савремене украјинске поезије.*
М. Ковач [Михаило Ковач]
571. КОВАЧЕВИЋ, Божидар
„Историја хеленске књижевности“ / Божидар Ковачевић // „Развитак“.
– Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 92-[93].
- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге Милош Н. Ђурић : „Историја хеленске књижевности“.*
572. КОВАЧЕВИЋ, Божидар
„Вариа о Андрићу“ / Божидар Ковачевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 6
(1972), стр. 36-[42].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Есеј о Андрићу.*
573. КОВАЧЕВИЋ, Божидар
„Вешала на теразијама“ / Божидар Ковачевић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 4-6 (1974), стр. [26].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*

574. КОВРЛИЈА, Сава
„Изокрет“ / Сава Коврлија // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 63-
[66].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

575. КОЛУНЦИЈА, Драган
„Покраден сан“ / Драган Колунција // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972),
стр. [35].

- *Пјесма.*

576. КОЛУНЦИЈА, Драган
„Град у повељи“ / Драган Колунција // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 62-[63].

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Поезија.*

577. КОНДИЋ, Душан
„Границе Босанске Крајине / Душан Кондић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 12 (1936), стр. 420.

- *Рубрика Из народа о народу. Границе Босанске крајине према схватању народа Приједора и околине.*

578. КОНДИЋ, Симо
„Облаци“ / Симо Кондић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 134.

- *Пјесма.*

579. КОНДИЋ, Симо
„Југословенска легенда“ / Симо Кондић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 1
(1939), стр. 25.

- *Пјесма. Посвећена 20-огодишњици уједињења Југославије.*

580. КОНЕСКИ, Блаже
„Љубав“ / Блаже Конески // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 13-
[26].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
581. КОНЕСКИ, Блаже
„Записи“ / Блаже Конески // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
27-[29].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. „Уочи годишњице очеве смрти“, 2. „Јелен самотњак“, 3. „Превој“, 4. „Цврци“, 5. „Лептирица“. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
582. КОНЕСКИ, Блаже
„Стерна“ / Блаже Конески У // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
30-[32].
- *Рубрика Савремена македонска поезија. – Поезија: 1. „Виј“. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
583. КОНСТАНТИН Е. Циолковски
„Konstantin E. Ciolkovski“ // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр.
418.
- *Обавјештење о смрти Константина Едвардовића Циолковског у руском граду калуги.*
584. КООПЕРАЦИЈА културних друштава...
„Кооперација културних друштава у Врбаској бановини“ // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 205-206.
- *Рубрика Змијање. Исказана потреба координисаног рада свих културних друштава на подручју Босанске крајине у циљу што ефикасније културно просвјетне активности.*

585. КОРОТИЧ, Виталиј
„Предсмртне жеље старога лирика“ / Виталиј Коротич // „Развитак“. –
Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 65-[66].
- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија: I: „Јесења“. – Првео с руског
Михаило Ковач.*
586. КОСТИЋ, Душан
„Пјесма Београду“ / Душан Костић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 33-[34].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
587. КОСТИЋ, Милорад
„О сањаријама : прилог анализи душе“ / Милорад Костић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 10 (1935), стр. 358-363.
- *Психоанализа појаве сањарења.*
588. КОСТИЋ, Милорад
„Пољопривредна мобилизација“ / Милорад Костић // „Развитак“. – Год.
II, бр. 11-12 (1935), стр. 386-391.
- *О потреби постављања плана развоја пољопривреде.*
589. КОСТИЋ, Милорад
„Латас у Бањој Луци“ / Милорад Костић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7
(1936), стр. 231-238.
- *Одломак из I чина мелодраме „Кара-Севдах“.*

590. КОСТИЋ, Милорад
„Познанство с целатом“ / Милорад М. Костић // „Развитак“. – Год. V,
бр. 12 (1938), стр. 373-384.
- *Сјећање аутора на боравак у Црној Гори у својству аустријског судског тумача за вријеме Првог свјетског рата.*
591. КОСТИЋ, Милорад
„Ситњење сељачког посједа“ / Милорад Костић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 7-8 (1940), стр. 234-236.
- *Исказана потреба стварања задруга, да би се избјегла пауперизација села.*
592. КОСТИЋ, Милорад
„Наше стро цвијеће и народна пјесма“ / Милорад Костић // „Развитак“.
– Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 322-328.
- *Симболика у народним пјесмама која је изражена употребом имена различитих цвјетова.*
593. КОТЕСКИ, Јован
„Запис“ / Јован Котески // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 94-
[95].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: I. „Отпутовању до Малесије“, 2. „У зло доба“. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
594. КОЧИЋ, Душица П.
„Роман од Душана Радића“ / Душица П. Кочић // „Развитак“. – Год. V,
бр. 3 (1938), стр. 95-97.
- *Рубрика Прикази. Реалистички опис савременог села, те његов отпор градском утицају. Роман је изашао у издању Српске књижевне задруге.*

595. КОЧИЋ, Душица П.

„Бранко Ћопић : Под Грмечом“ / Душица П. Кочић // „Развитак“. – Год.

V, бр. 8-9 (1938), стр. 275-277.

- *Рубрика Прикази. Приказ збирке приповиједака Бранка Ћопића у коме велича његов књижевни таленат поистовјећујући га са Кочићевим.*

596. КОЧИЋ, Душица П.

„Књижевници као борци за слободу народа“ / Душица П. Кочић //

„Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 81-86.

- *Учешће Вука Стефановића Караџића у Првом српском устанку, Богољуба Атанацковића у револуцији из 1848, Војислава Илића- Млађег у српско-бугарском рату, Владислава Стевана Каћинског у херцегвачком устанку 1861, Стевана Сремца у српско-турском рату, Милана Ракића у балканском рату, Петра Кочића у босанском Сабору, Алексе Шантића и Светозара Ћоровића на оснивању часописа „Зора“ и друштва „Гусле“.*

597. КОЧИЋ, Петар

„Књаз Микаило Спасав Ратково“ / Петар Кочић // „Развитак“. – Год.

I, бр. 1 (1910), стр. 5-8.

- *Одломак из приповијетке Змијање, која ће бити уврштена у збирку „Јауци са Змијања“.*

598. КОЧИЋ, Петар

„Суданија“ / Петар Кочић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр. 38-

42.

- *Одломак из приповијетке.*

599. КОЧИЋ, Петар

„Суданија“ / Петар Кочић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 69-74.

- *Приповијетка. Други наставак. Наставак из претходног броја.*

600. КОЧИЋ, Петар
„Суданија“ / Петар Кочић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4 (1910), стр. 100-106.
- *Одломак из приповијетке. Трећи наставак.*
601. КОЧИЋ, Петар
„Суданија“ / Петар Кочић // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 -6 (1910), стр. 151-158.
- *Одломак из приповијетке. Четврти наставак.*
602. КОЧИЋ, Петар
„Мргуда“ / Петар Кочић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 5-[9].
- *Приповијетка из Збирке С планине и испод планине. – Рукопис.*
603. КОЧИЋЕВ број Развитака...
„Кочићев број „Развитака“ изаћиће 1 новембра и биће цио посвећен успомени Кочићевој“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 330.
- *Рубрика Биљешке. - Уредништво „Развитака“. – О садржају часописа „Развитака“ број 11, 1936. год. који ће у ијелини бити посвећен Петру Кочићу.*
604. КРАЉ, Ђорђе
„Šta nam је nedostajalo“ / Đorđe Kralj // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 339-343.
- *Питање уједињења југословенских народа од регионалних концепција до стварања националних држава.*

605. КРАЉ Петар Други
„Краљ Петар Други“ // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. [97].
- *Вијест да је Краљ Петар други 27. марта, 1941. преузео владарску дужност.*
606. КРЕФТ, Братко
„Via Krlesiensis“ / Bratko Kreft // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973),
стр. 7-[23].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Са словеначког превела Татјана Дечичек.*
607. КРЕЦО, Перо
„Из Автобиографије Пере Креце“ / Војвода Перо Крецо // „Развитак“. –
Год. I, бр. 4 (1910), стр. 118-122.
- *Аутобиографија Војводе Пере Креце. Завршетак и садржи дијелове : далматинчев коњ, Перо Крецо се разболио, Окршај на Челељебићу, Смрт храброг Танасије Смиљанића, Пустолов Ђоко Драганић.*
608. КРИЗМАН, Хинко
„Сељачки покрет“ / Хинко Кризман // „Развитак“. – Год. II, бр. 9 (1935),
стр. [299]-301.
- *О социјалном и економском положају села и потреби отклањања преживјелих односа властитим снагама.*
609. КРИЛОВИЋ, Бранка
„Несаница“ / Бранка Криловић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975),
стр. 32-33.
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Тако обично путујеш“, 2. „Несаница“, 3. „Невера ноћи“.*

610. КРНИЋ, Исмет
„Хајде жено да се мијењамо“ / Исмет Крњић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 27-[28].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија.*
611. КРЊЕВИЋ, Вук
„Традиција и критичка свијест“ / Вук Крњевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [47]-49.
- *Филозофски текст о критичкој свијести.*
612. КРСТАНОВИЋ, Здравко
„Живи и мртви језик“ / Здравко Крстановић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 79.
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Лука Штековић : Непрестани повратак, Аугуст Цесарец, Загреб, 1972.*
613. КРСТИЋ, Ђорђе
„Да ли има лијека ситњењу сеоског посједа?“ / Ђорђе Крстић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 24-26.
- *У чланку је изражена критика својине и појединачног права на земљу, који је довео да се уситни сеоски посјед. Оцењује секао бољи за развој пољопривреде систем задруга, уз закључак да је систем општенародне својине свакако најповољнији и омогућава њену најрационалнију обраду.*
614. КРУШЕВАЦ, Тодор
„Књижевно формирање и утицаји“ / Тодор Крушевац // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 5-16.
- *Рубрика Реч и време. – Текст објављен у Бразди, Год. IV (1949), бр. 9, стр. 663-667, а затим у књизи „Петар Кочић“. О књижевном раду Петра Кочића.*

615. КУЛЕНОВИЋ, Месуд
„Selo boluje : Odlomak iz romana 'Lješinari'“ / Mesud Kulenović //
„Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935), стр. 108-112.
- *Одломак из романа.*
616. КУЛЕШОВ, Аркадиј
„Снопови“ / Аркадиј Кулешов // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972),
стр. 128-[129].
- *Поезија без граница. – Пјесма.*
617. КУЛИШИЋ, Шпиро
„О Васиљци“ / Шпиро Кулишић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938),
стр. 174-179.
- *Опис новогодишњих и божићних догађаја у неким мјестима у Босанској крајини.*
618. КУЛИШИЋ, Шпиро
„Неки божићни обичји у Бос. Крајини“ / Шпиро Кулишић //
„Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 212-216.
- *Опис неких божићних обичаја, којима је сврха да заштите усјеве од птица.*
619. КУЛИШИЋ, Шпиро
„Verovanje o ljeskovini u Bosanskoj Gradiški i Kordunu“ / Špiro //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 2 (1939), стр. 48-60.
- *Народна вјеровања у Босанској Крајини и Кордуну, која представљају остатак анимизма.*

620. КУЛИШИЋ, Шпиро
 „Ђурђевдански обичај у Бос. Крајини и Кордуну“ / Шпиро Кулишић //
 „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 160-163.
- *Обичаји о Ђурђевдану, кићење цвијећем и умивање водом у коју је стављено разноврсно биље.*
621. КУЛИШИЋ, Шпиро
 „Mataruga kod Prijedora“ / Špiro Kulišić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12
 (1939), стр. 370-375.
- *Прилог о географском положају, становништву и обичајима мјеста Матаруге у близини Приједора.*
622. КУЛИШИЋ, Шпиро
 „Змија као духовни представник духа жита“ / Шпиро Кулишић //
 „Развитак“. – Год. VII, бр. 5 (1940), стр.143-147.
- *Исправан наслов: Змија као животињски представник духа жита. – Вјеровање да змија има магичну моћ на плодност њива.*
623. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Milan Selaković : Lirika slobode“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. -
 Год. II, бр. 5 (1935), стр. 206.
- *Рубрика Белешке . – Осврт на прву збирку пјесама Милана Селаковића објављену у Загребу 1954. године.*
624. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Štedimlija : Mistifikatori likvidiraju umjetnost“ / Zvonimir Kulundžić //
 „Развитак“. – Год. II, бр. 5 (1935), стр. 207.
- *Рубрика Белешке. – Осврт на књигу Саве Штедимлије, о моралном и литерарном профилу представника такозване бескомпромисне социјалне литературе.*

625. КУЛУНЦИЋ Звонимир
 „Vladimir Rabe. Odjeci rata“ / Zvonimir Kulundžić / „Развитак“. – Год.
 II, бр. 6 (1935), стр. 243-244.
- *Рубрика Оцјене и прилози. – Критички осврт на збирку пјесама.*
626. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Ante Gustav Matoš“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. – Год. II, (1935),
 бр. 7-8, стр. 282-287; бр. 9, стр. 316-321.
- *Студија која је као говор поводом обиљежавања двадесете годишњице смрти Антуна Густава Матоша. С обзиром на то да из техничких разлога комеморација није одржана, студија је из два дијела објављена у бројевима 7-8 и 9, а поводом издавања сабраних дијела А. Г. Матоша, у издању издавачке куће Биноза из Загреба.*
627. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Matoš revidius“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. – Год. II, бр. 7-8
 (1935), стр. 297.
- *Рубрика Биљешке. – О сабраним дјелима А. Г. Матоша, у издању Беноза, Загреб.*
628. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Miroslav Krleža : Evropa danas“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 9 (1935), стр. 326-327.
- *Рубрика Књижевни преглед. - Приказ књиге Мирослава Крлеже Европа данас, у издању Актуеле књиге из Загреба.*
629. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Hasan Kikićeva Provincija u pozadini“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“.
 – Год. II, бр. 9 (1935), стр. 327-329.
- *Рубрика Књижевни приказ. – Приказ књиге Хасана Кикића „Провинција у позадини“. – Критички осврт.*

630. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Selo u očima našeg seljaka“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. – Год. –
 II, бр. 10 (1935), стр. 352-358.
- *О литерарном раду Павлека Мишкина, са анализом стила његових дијела и освртом на јаз између града и села у периоду између два рата, којег је писац уочио, оптуживши градски елемент за тешке прилике на селу.*
631. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Malograđani : Isječak iz malograđanskog života današnjice“ / Zvonimir
 Kulundžić // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1936), стр. 88-90.
- *Рад је одломак романа „Љеркин живот“, који је написан у облику дневника.*
632. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Kalman Mesarić. Међу нама“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. – Год.
 III, бр. 3 (1936), стр. 100.
- *Рубрика Биљешке и прикази . – Осврт на драме: „Корак преко рампе“, „И у нашем граду“ и „Пословне тајне“, под заједничким насловом „Међу нама“.*
633. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Hasan Kikić. HO-RUK“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. – Год. III, бр.
 7 (1936), стр. 240-241.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Хасана Кикића, која је изашла у издању „Слово“, Загреб, 1936.*
634. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
 „Dušan Đurović : Међу брђанима“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. –
 Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 344-345.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Душана Ђуровића Међу Брђанима, објављене у издању Наше књиге, Београд, 1936.*

635. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
„Krešimir Kovačević : Smijeh naš svagdanji“ / Zvonimir Kulundžić //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 12 (1937), стр.374-376.
- Рубрика Прикази. Приказ књиге *Смијех наш свагдањи Крешимира Ковачевића*, у издању Бинозе, Загреб.
636. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
„Branimir Ćosić : Kroz knjige i književnost“ / Zvonimir Kulundžić //
„Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 280-281.
- Рубрика Прикази. Приказ књиге *Бранимира Ћосића* у којој је објављено 28 новинских чланака који су заправо, прикази и књижевни огледи о писцима и њиховим дјелима. Чланци су излазили у часопису „Правда“.
637. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
„Milan Marjanović : Stjepan Radić“ / Zvonimir Kulundžić // „Развитак“. –
Год. V, бр. 10 (1938), стр. 316-318.
- Рубрика Прикази. Кратак приказ и оцјена политичког дјела.
638. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
„Миле Павловић : Стеван Сремац“ / Звонимир Кулунџић // „Развитак“.
– Год. V, бр. 11 (1938), стр. 354-355.
- Рубрика Прикази. Приказ књиге *Милета Павловића о Стевану Сремцу*. Ово дјело би требало представљати свеобухватну студију о животу и раду Стевана Сремца.
639. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
„Мита Димитријевић : Ми и Хрвати“ / Звонимир Кулунџић //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 225-228.
- Рубрика Прикази. Приказ књиге *Мите Димитријевића* која на веома добар начин осликава тзв. *Хрватско питање* и односе између Срба и Хрвата.

640. КУЛУНЦИЋ, Звонимир
„Hamza Humo : Zgrade na ruševinama“ / Zvonimir Kulundžić //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 285-286.
- *Рубрика Прикази. Приказ дјела Хамза Хуме, који је критички представио умирући муслимански феудализам.*
Z. K.
641. ЛАГАРИЋ, Павле
„Јенс Петер Јакобзен“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2
(1910), стр. 53-58.
- *Приказ живота и рада Јенса Петра Јакобзена, приповједача.*
642. ЛАГАРИЋ, Павле
„Јенс Петер Јакобзен“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3
(1910), стр. 79-84.
- *Приказ живота и рада Јенса Петера Јакобсена, наставак.*
643. ЛАГАРИЋ, Павле
„Зимске Ноћи На Селу“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4
(1910), стр. 100.
- *Пјесма у прози.*
644. ЛАГАРИЋ, Павле
„Гогољ и Чехов“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4 (1910),
стр. 107-114.
- *О Гогољу и Чехову.*

645. ЛАГАРИЋ, Павле
„Роберт Бернс“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6
(1910), стр. 167-174.
- *Кратка биографија пјесника Роберта Бернса.*
646. ЛАГАРИЋ, Павле
„На гробу Петра Кочића“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год . III, бр.
11 (1936), стр. 338-341.
- *Медитације на гробу Петра Кочића које представљају израз дубоке привржености личности и дјелу мртвога писца.*
647. ЛАГАРИЋ, Павле
„Ренесанса“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937), стр.
151-158.
- *О умјетничким облицима, који су се појавили у доба ренесансе, са освртом на мијењање стила по узору на антички.*
648. ЛАГАРИЋ, Павле
„Барок“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр.
216-223.
- *Разлика између ренесансе и барока и улога католичке цркве у развоју барокног стила. Дате су и његове основне карактеристике.*
649. ЛАГАРИЋ, Павле
„Рококо“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 9 (1937), стр. 270-
276.
- *Умјетнички правац Рококо као одраз владајућих друштвених схватања у 18. вијеку, који су разузданости давали предност у односу на смјерност.*

650. ЛАГАРИЋ, Павле
„Ампир“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937), стр. 296-301.
- *Основне карактеристике стила ампир, те великом заокрету у умјетности условљеном нестајањем аристократије . Умјетничке креације сада се прилагођавају животној стварности.*
651. ЛАГАРИЋ, Павле
„Приповетке Николе П. Петровића“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 347.
- *Рубрика Прикази. Приказ Књиге Приповиједака Николе Петровића.*
652. ЛАГАРИЋ, Павле
„Са обале усамљености“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 259-261.
- *Приповијетка.*
653. ЛАГАРИЋ, Павле
„Баба Лена и њено цвеће“ / Павле Лагарић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 213-216.
- *Приповијетка.*
654. ЛАЂАРСКИ, Иван
„Песник“ / Иван Лађарски // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 75-76.
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Портал средњевековне цркве у дебру“, 2. „Берач звезда“.*

655. ЛАЗАРЕВИЋ, Златан
„Рударске песме“ / Златан Лазаревић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9
(1975), стр. 32-[33].

- *Пјесма.*

656. ЛАЗИН, Ђорђе
„Свирач на огради“ / Ђорђе Лазин // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975),
стр. 28-[29].

- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „У соби твоје мајке“, 2. „Папирната звезда у сну“, 3. „Ватерло“, 4. „Свирач на огради“.*

657. ЛАЗИЋ, Жикица
„Остаје записано“ / Жикица Лазичић // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972),
стр. 58-[64].

- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. - Есеј о Андрићу.*

658. ЛАЗИЋ, Лаза
„Поздрав Београду“ / Лаза Лазичић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 80-[82].

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Есеј.*

659. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„San“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2 (1937), стр. 60-61.

- *Пјесма.*
#Br. Lazičić [Бранислав Лазичић]

660. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Čovek“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937), стр.
165-167.

- *Пјесма.*
Bran. Lazičić [Бранислав Лазичић]

661. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Мрачни видици“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 12
(1937), стр. 366.

- *Пјесма.*

662. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Разумни човек“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр.
1 (1938), стр. 20.

- *Пјесма.*

663. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Туга“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938),
стр. 220.

- *Пјесма.*
#Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]

664. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Планина“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8 -9
(1938), стр. 271.

- *Пјесма.*
Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]

665. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Иње на цвијећу“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5
(1939), стр. 167.

- *Пјесма.*
#Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]

666. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Самоћа“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941),
стр. 51-52.

- *Пјесма.*
#Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]

667. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Некад и сад. Поводом двадесетогодишњице Кочићеве смрти /
Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936), стр. 371-374.

- *О Кочићеву борбу за политичку слободу и економско и социјално подизање села, нарочито села у Босанској крајини након стварања националне државе.*

668. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„San“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2 (1937), стр. 60-
61.

- *Пјесма.*
В. Lazičić [Бранислав Лазичић]

669. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Човек“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937), стр.
165-166.

- *Пјесма.*
#Bran. Lazičić

670. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Мрачни видици“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. - Год. IV, бр. 12
(1937), стр. 366.

- *Пјесма.*

671. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Ламиначки злочин“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 1
(1938), стр. 13-14.

- *Друштвени и други узроци за појаву криминала, поводи вишеструких убистава из интереса у селу Ламинцима.*
Бр. Лазичић [Бранислав Лазичић]

672. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Разумни човек“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 1
(1938), стр. 20.

- *Пјесма.*

673. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Salkin Zekan“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938),
стр. 114-117.

- *Приповијетка.*

674. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Истрага о Сарајевском атентату. Поводом књиге Леа Пфефера“ /
Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938), стр. 148-154.

- *Историјски узроци који су довели до Првог свјетског рата и чињенице које су утврђене током истраге о сарајевском атентату.*
Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]

675. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Cina Jote : Prokor“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. V, бр. 6
(1938), стр. 191-193.

- *Рубрика Прикази. Приказ и обрада поеме Цина Јоте.*
В. Л. [Бранислав Лазичић]

676. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Туга“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 220.
- *Пјесма.*
677. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Рад на селу“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 195-196.
- *Рубрика Змијање. Извјештај са проширене сједнице управе и чланова друштва Змијање, одржане 1. Маја, 1938. у Бањалуци.*
Б. Л. [Бранислав Лазичић]
678. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Славко Мандић : Звуци и јауци“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 221-223.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге пјесама Славка Мандића, издате у Бањалуци. Осврт и на интензивнијем развоју прозе у Босанској крајини и одликама ове Мандићеве збирке, у којој су осликани сески мотиви.*
Б. Л. [Бранислав Лазичић]
679. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Планина“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 271.
- *Пјесма.*
Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]
680. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Dr. Ante Trumbić“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 390-391.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти Анте Трумбића и његов животопис и рад.*
В. Л. [Бранислав Лазичић]

681. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Виноградовштина“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4
(1939), стр. [109]-112.

- *Расправа о проневијери новца прикупљеном у добротворне сврхе, учињеној продајом маркица Друштва за слијепе дјевојке у Београду.*
#Бран. Лазичић [Бранислав Лазичић]

682. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Иње на цвећу“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5
(1939), стр. 167.

- *Пјесма.*

683. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Три крајишка учитеља слободe“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 244-249.

- *Прилог о великом утицају Фра Ивана Јукића, Васе Пелагића и Петра Кочића на остваривање и стварање напредних идеја у Босанској крајини.*
#Бран. Лазичић [Бранко Лазичић]

684. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Основна настава у Vrbaskoj banovini“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 259- 262.

- *Мрежа и развијеност основних школа у Vrbaskoj бановини.*
#В. Л. [Бранислав Лазичић]

685. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Друштво пријатеља Француске“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 286-287.
- *Рубрика Белешке. Приказ рада Друштва пријатеља Француске, као школе француске културе и духа.*
Б. Л. [Бранислав Лазичић]
686. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Dragiša Lapčević“ / Branislav Lazičić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9
(1939), стр. 287.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти Драгише Лапчевића. Несебичан посвећеник народног рада, посланик социјалистичке партије, утемељитељ борбе за радничка права у Србији.*
В. Л. [Бранислав Лазичић]
687. ЛАЗИЧИЋ, Бранислав
„Самоћа“ / Бранислав Лазичић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941),
стр. 51- 52.
- *Пјесма.*
688. ЛАКИЋЕВИЋ, Драган
„Тајне руке“ / Драган Лакићевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2
(1974), стр. 49-[50].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Тамна пјесма“, 2. „Олистали косач“, 3. „Снијег“, 4. „Кобна биљка“, 5. „На циљу задњи“.*
689. ЛАКИЋЕВИЋ, Драган
„Снијег“ / Драган Лакићевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1974),
стр. [25].
- *Рубрика Награђени песници VI фестивала Југословенске поезије младих, Врбас, 1974.*

690. ЛАКИЋЕВИЋ, Драган
 „Шума“ / Драган Лакићевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 26-[28].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Теби оче“, 2. „Дан“, 3. „Морача“, 4. „Колашин“.
691. ЛАЛИЋ, Иван В.
 „Камена поема за град : пролог“ / Иван В. Лалић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. 16-[17].
- Рубрика *30 година слободе Београда*. – Поезија.
692. ЛИСЕ, Вјекослав
 „Андрић и приповједачка Босна“ / Вјекослав Лисе // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 30-[32].
- Рубрика *Реч и дело*. – О приповједачкој прози *Иве Андрића о Босни*.
693. ЛОНЧАР, Ивица
 „Зора под челом“ / Ивица Лончар // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 24-[26].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Пјесник“, 2. „Птица“, 3. „Шетач“, 4. „Спавач“, 5. „Самоубица“.
694. ЛОНЧАР, Мате
 „Struktura Krležinih legendi“ / Mate Lončar // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 130-[138].
- Рубрика *80 година МИрослава Крлеже*. – Тематски број. – *Антитезе и Антологијеу крлежиним легендама, Зборник ЕКСПРЕСИОНИЗАМ, Хрватска књижевност, Згб, 1969. Избор из критике о Крлежи / Избрао и приредио Мате Лончар*.

695. ЛУКИЋ, Света
 „По слици Београда оданде“ / Света Лукић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. 74-77.
- Рубрика *30 година слободе Београда. – Есеј о Београду.*
696. ЉУБИБРАТИЋ, Деланира
 „Разломљена вена“ / Деланира Љубибратић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 129-130.
- Рубрика *Нова имена. – Пјесма.*
697. ЉУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „За самоуправе“ / Драгослав Љубибратић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 133-135.
- *О самоуправљању као битном садржају савремене политичке демократије и потреби увођења самоуправе у свим областима друштвеног живота.*
698. ЉУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „Задруге и удружења“ / Драгослав Љубибратић // „Развитак“. – Год. II бр. 6 (1935), стр. 212-220; бр. 7-8 (1935), стр. 249-258; бр. 9 (1935), стр. 304-310; бр. 10 (1935), стр. 336-349.
- *О историјској и друштвеној условљености задругарства, са анализом друштвено-економског развитка у земљи и иностранству и освртом на кризу капиталистичког система. - Корпоративизам је дефинисан као корекција политичке демократије у правцу веће друштвене стабилности без одлучујућег утицаја на основне друштвене односе. - О удружењима као противтежи политичким странкама и сталешким корпорацијама.*
699. ЉУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „Наша спољна трговина у 1935. Години“ / Драгослав Љубибратић : // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1936), стр. 92-93.
- Рубрика *Привредни преглед. – О пасивности платног биланса и структури увезене и извезене робе.*
 # Д. Љ. [Драгослав Љубибратић]

700. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Предоснова грађанског законика“ / Драгослав Љубибратић //
„Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 270-275.
- *О ефикасности грађанског законика за регулисање правних односа грађана и потреби проширења основе Законика о породичним задругама.*
701. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Један културни добитак“ / Драгослав Љубибратић // „Развитак“. –
Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 367.
- *Рубрика Биљешке. – Отварање средње пољопривредне школе у Бањалуци.*
Д. [драгослав Љубибратић]
702. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„За појачање поштанске службе“ / Драгослав Љубибратић // „Развитак“.
– Год. III, бр. 10 (1936), стр. 322-323.
- *Рубрика Привредни преглед. О оснивању ПТТ дирекције и Поштанске штедионице за Врбаску бановину.*
Д. Љ. [Драгослав Љубибратић]
703. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Poštanska služba u Vrbaskoj Banovini“ / Dragoslav Ljubibratić //
„Развитак“. – Год. III, (1936), бр. 12.
- *Приказано лоше стање ПТТ саобраћаја на подручју Врбаске бановине и потреби отварања нових пошта у мањим мјестима.*
704. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Секула Зечевић : Сиромаштво Југославије, Београд 1936“ / Драгослав
Љубибратић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1(1937), стр. 24-25.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Секуле Зечевића.*
Д. Љ. [Драгослав Љубибратић]

705. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Železnice u Vrbaskoj banovini“ / Dragoslav // „Развитак“. – Год. IV, бр.
5 (1937), стр. [141]-148.

- *Приказ тренутног стања жељезничке мреже, те пројекти за њено побољшање са приказом пруге нормалног и уског колосјека.*

706. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Незапосленост. Свеска VII и VIII“ / Драгослав Љубибратић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 249.

- *Рубрика Прикази. Обавјештење да је Радничка комора у Сарајеву издала на тему незапослености осам малих свезака. Њихови писци су Владета Билбија и Бранко Тадић.*
Д. Љ. [Драгослав Љубибратић]

707. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Штедња и кредит у Врбаској бановини“ / Драгослав Љубибратић //
„Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938), стр. 139-148.

- *Криза новца и продирање страног капитала помоћу кога се оживљава привреда. Указује се на потребу усклађивања пасивне и активне каматне стопе, те укидање повластица великим банкама.*

708. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
„Пример из Индије“ / Драгослав Љубибратић // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 2 (1939), стр. 39-47.

- *О индиској филозофији, учењу, вјеровању, религији.*

709. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „Списи Светог Саве и Стевана Првовјенчаног : превео Л. Мирковић“ /
 Драгослав Љубибратић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 174.
- *Рубрика Прикази. Приказ списа старе књижевности у издању Државне штампарије у Београду.*
710. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „Јован М. Јовановић“ / Драгослав Љубибратић // „Развитак“. – Год. VI,
 бр. 7 (1939), стр. 223-224.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти Јована М. Јовановића, председника Земљорадничке странке. Неколико цртица из његовог живота.*
 # Д. Љ. [Драгослав Љубибратић]
711. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „Nova reforma javnih dažbina“ / Dragoslav Ljubibratić // „Развитак“. –
 Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 34-35.
- *Рубрика Привредни преглед. Таксативно су наведене пореске олакшице уведене 21. 3. 1939, као и нови порески намети. Ефекат реформе огледа се у повећању пореских прихода, што је довело до побољшања положаја сељака, посебно у пасивним подручјима.*
 # Д. Лј. [Драган Љубибратић]
712. ЛЈУБИБРАТИЋ, Драгослав
 „Трговина у Врбаској бановини“ / Драгослав Љубибратић //
 „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. [33]-40.
- *Криза која влада у трговини на мало,м приликом продирања крупног капитала. - Табеларни приказ трговине по градовима, струкама и годинама.*
713. ЛЈУБИНКОВИЋ, Боривоје
 „Видовњак“ / Боривоје Љубинковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3
 (1975), стр. 71-[74].
- *Рубрика Нова имена. – Приповијетка.*

714. ЛЈУШТАНОВИЋ, Југослава
„О Прусту и Бодлеру“ / Југослава Лјуштановић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 3 (1974), стр. 24-[30].
- *Рубрика Реч и време. – О Марселу Прусту.- О стогодишњици Бандела и Реове смрти (1867-1967).*
715. М. Х.
„Ситњење сељачког посједа“ / М. Х // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11
(1939), стр. 350-351.
- *Рубрика Змијање. Конференција друштва „Змијање“ одржане у септембру 1939. о узроцима ситњења сеоског посједа у Босанској крајини.*
716. МАЂАРСКА Аграрна банка
„Мађарска Аграрна Банка. Савремена студија од Владимира Андрића“ //
„Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр. 62.
- *Приказ студије Владимира Андрића о Мађарској Аграрној банци.*
717. МАЈКИЋ, Коста
„Узајамна помоћ у народу“ / Коста Мајкић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2
(1910), стр. 33-37.
- *Текст говори о тешком положају сељака. Обухвата социјална питања.*
718. МАЈКИЋ, Коста
„Супериорна и инфериорна раса“ / Коста Мајкић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 3 (1910), стр. 65.68.
- *О расама, култури и подрици словенским народима, и Србима да трезвемим радом докажу своју вриједност.*
К. Мајкић [Коста Мајкић]

719. МАЈКИЋ, Коста

„Патриотска опасност“ / Коста Мајкић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 11-14.

- *Чланак који је обојем слободарским и патриотским духом, и идејама оснивача овог часописа.*

720. МАЈКИЋ, Коста

„Власт“ / Коста Мајкић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 129-133.

- *О значењу друштвене критике у отклањању појава корупције у државној управи.*

721. МАЈКИЋ, Коста

„Држава и њени непријатељи“ / Коста Мајкић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 251-270.

- *О настојању да се спријече појединци од злоупотребе власти и потреби да се обезбиједи законитости, о циљу очувања државне заједнице од унутрашњих и вањских непријатеља.*

722. МАЈКИЋ, Коста

„Вратимо се патриотизму Петра Кочића“ / Коста Мајкић // „Развитак“. – Год. III, бр. 11(1936), стр. 355-358.

- *О патриотизму Петра Кочића, и његовој великој љубави према народу, уз оштру критику плаћеничког патриотизма.*

723. МАЈКИЋ, Коста

„Размишљање о животу и смрти“ / Коста Мајкић : У: „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938), стр.[101]-102, бр. 5. 133-135.

- *Теолошки погледи на етичке проблеме и дефинисање живота као припремне фазе за загробни живот.*

724. МАКСИМОВИЋ, Десанка
„Пјесникови завичаји“ / Десанка Максимовић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 1 (1972), стр. [8].
- *Пјесма.*
725. МАКСИМОВИЋ, Десанка
„Тишина спава“ / Десанка Максимовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1972), стр. [8].
- *Пјесма.*
726. МАКСИМОВИЋ, Десанка
„Летонија“ / Десанка Максимовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4
(1972), стр. 37-[43].
- *Рубрика Крајеви и људи. – Есеј.*
727. МАКСИМОВИЋ, Десанка
„Београдске улице“ / Десанка // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974),
стр. 9 - [10].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
728. МАКСИМОВИЋ, Мирослав
„На толој обали Саве“ / Мирослав Максимовић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 4-6 (1974), стр. [73].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*

729. МАЛАЋАРСКИ, Иван
„Светозар Марковић у Крагујевцу“ / Иван Малаћарски // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 39-[40].
- *Рубрика Нове странице . – Поезија: 1. „Одлазак“.*
730. МАЛЕЗАНОВИЋ, Небојша
„Господин Лемке и библиотека“ / Небојша Малезановић / „Развитак“.
– Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 45-[48].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
731. МАЛЕСКИ, Владо
„Прво вече“ / Владо Малески // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
36-[41].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка.- Избор
текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
732. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
„Sait Orahovac : „Lirska saopštenja“ / Ristan Malešević // „Развитак“. –
Год. V, бр. 1 (1938), стр. 27-28.
- *Рубрика Прикази. Приказ збирке поезије Лирска саопштења, издате у
Сарајеву, 1938.
М. Р. [Ристан Малешевић]*
733. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
„Њен јединац“ / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938),
стр. 117-119.
- *Приповијетка.*

734. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
„Oblaci nad kolibama. II knjiga 'Nove biblioteke'“ / Ristan Malešević //
„Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 386-387.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Облаци над колибама, која представља слику стварности босанскохерцеговачког села у стиху и прози.*
М. Р. [Ристан Малешевић]
735. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
[Извјештај о раду друштва на годишњој сједници друштва Змијање одржаној 14. јануара 1940. године у Бањалуци] / Ристан Малешевић //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 68-70.
- *Рубрика Змијање.*
Р. Малешевић
736. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
[Извјештај са конференције о занатским и техничким школама, коју је 9. Фебруара организовало друштво Змијање у Бањалуци. – Извјештај са главне годишње скупштине „Змијања“ у Приједору, од 11. Фебруара. – Приредба друштва Змијање на покладном сијелу, 9. Март 1940] / Ристан // „Развитак“.
– Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 101-103.
- *Рубрика Змијање.*
737. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
„Рад у марту“ / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4
(1940), стр. 133-137.
- *Рубрика Змијање. – Приредбе које су одржане широм Босанске крајине у организацији Змијања.*

738. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
 Ристан Малешевић / „Разговор у биртији“ // „Развитак“. – Год. VII, бр. 5 (1940), стр. 157-159.
- *Приповијетка.*
739. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
 Ристан Малешевић / „Расправа о задругарству“ // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 243-245.
- *Рубрика Змијање. –Дат је извјештај са Конференције о стању земљорадничких задруга у Босанској крајини, одржане 9. Маја 1940. – Извјештај о пословањеу обласне кредитне задруге „Змијање“ у Бањалуци. # Р. Малешевић [Ристан Малешевић]*
740. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
 „Мићун П. Павићевић : црногорци у причама и анегдотама“ / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940), стр. 274-275.
- *Рубрика Прикази. – Двадесет пета књига о црногорцима, која садржи оригиналне анегдоте из црногорског живота. # Р. М. [Ристан Малешевић]*
741. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
 [Збирка предавања културне Секције удружења Војвођана у Београду] / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940), стр. 275.
- *Рубрика Прикази. – Обавјештење о изласку Збирке из штампе. # Р. М. [Ристан Малешевић]*
742. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
 „Путник“ / Ристан Малешевић / „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940), стр. 275.
- *Рубрика Прикази. – Обавјештење о поновном покретању часописа „Путник“, у издању друштва „Фрушка Гора“ из Новог Сада, који је излазио 1862. године. # Р. М. [Ристан Малешевић]*

743. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
[Дан народне културе. Приказ приредбе у организацији дрштва
Змијање одржане 8. Новембра 1940. У Бањалуци] / Ристан Малешевић //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 307.
- *Рубрика Змијање. - О раду обласне кредитне задруге Змијање у Бањалуци.*
Р. М. [Ристан Малешевић]
744. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
„Позориште“ / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10
(1940), стр. 307-308.
- *Приказ рада бањалучког позоришта, те постављење Живојина Петровића за
Управника.*
745. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
[О представама: Љубинка Бобић : Породица Бло, комедија у три чина. –
Паул Шурек : „Улични свирачи“, позоришна игра у три чина са музиком и
пјевањем. – Расим Филиповић : „Откако је Бањалука постала“, комад са
пјевањем, написан по мотивима истоимене народне пјесме.- Имро Енерих
Каламан: „Бајадера“, оперета у три чина] / Ристан Малешевић //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 337-338.
- *Рубрика Позориште. – Приказ премијера за октобар.*
746. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
[Дан народне културе: Припреме за обиљежавање овог дана. –
Предавање Др Зубовића: „индустрија и индустријализација Врбаске
бановине] / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр.
340-341.
- *Рубрика Змијање.*

747. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан

[Приказ представа: Јанош Бека : „Супруга“, комедија у три чина. – В. Миушковић и Јован Гец: „Моји Ћетићи, комедија у три чина. – Братко Крефт: „Цељски грофови“, драма у пет чинова. – Луис Вернуил : „Рођака из Варшаве, комедија у три чина] / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 371-372.

- *Рубрика Позоришни преглед.*

748. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан

„Младост прође“ / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 49-51.

- *Приповијетка.*

749. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан

[Приказ представа: „Злочин и казна“, драмска сцена и 10 слика, с епилогом по роману Фјодора Достојевског. – Лазић Бус фекета: „Више него љубав“, комад у шест слика] / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 59-60.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
Р. Малешевић [Ристан Малешевић]

750. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан

[Главна годишња скупштина друштва „Змијање“, одржана 9. 2. 1941. у Бањалуци.- Покладна приредба друштва, одржана у Бањалуци] / Ристан Малешевић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 87-89.

- *Рубрика Змијање.*

751. МАЛЕШЕВИЋ, Ристан
 „Ванредна скупштина задруге“ / Ристан Малешевић // „Развитак“. –
 Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. 114-115.
- Рубрика *Змијање*. – *О ванредној сједници друштва одржаној 16. марта 1941.*
 – *Извјештај о раду Обласне кредитне задруге Змијање, те о раду друштва.*
 #Р. Малешевић [Ристан Малешевић]
752. МАМУЗИЋ, Илија
 „Lice u lice : Teorija jedne budne savesti“ / Илија Мамузић // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 9 (1935), стр. 329-330.
- Рубрика *Књижевни преглед*. – *О социјалним мотивима друге књиге пјесама*
Илије Дреновца, свештеника из Рудимаца у Славонији, Осиек 1935.
753. МАМУЗИЋ, Илија
 „Josip Horvat : Politička povijest Hrvatske“ / Илија Мамузић // „Развитак“.
 – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 246-248.
- Рубрика *Прикази*. *Приказ књиге Јосипа Хорвата Политичка повијест*
Хрватске, у издању „Биноза свјетски писци“, Загреб, 1936.
 # I. Мамузић [Илија Мамузић]
754. МАНДИЋ, Зоран М.
 „Улица на улици“ / Зоран М. Мандић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3
 (1975), стр. 82-[83].
- Рубрика *Нова имена*. – *Поезија*. 1. „Венац и музика у песку“, 2. „Човек и
 геометрија“.
755. МАНДИЋ, Игор
 „Истрошена форма“ / Игор Мандић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
 (1974), стр. 9-[12].
- Рубрика *Социјална функција песме*. – *Теоријски огледи о пјесништву*.

756. МАНДИЋ, Светислав
„Звездара : одломци“ / Светислав Мандић // „Развитак“. – Год. III, бр.
4-6 (1974), стр. 14-15.

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Поезија.*

757. МАНДИЋ, Славко
„Хоћу да постанем козар“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. II, бр.
2 (1935), стр. 22.

- *Пјесма.*

758. МАНДИЋ, Славко
„Са Змијања“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. II, бр. 9 (1935),
стр. 315.

- *Пјесма.*

759. МАНДИЋ, Славко
„Немири“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. II, бр. 9 (1935), стр. 316.

- *Пјесма.*

760. МАНДИЋ, Славко
„Povratak orača u suton“ / Slavko Mandić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6
(1939), стр. 195.

- *Пјесма.*

761. МАНДИЋ, Славко
„Nadahnuće“ / Slavko Mandić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр.
196.

- *Пјесма.*

762. МАНДИЋ, Славко
„Слава“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 219.
**Пјесма.*

763. МАНДИЋ, Славко
„Одмор косача“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939),
стр. 220.
* *Пјесма.*

764. МАНДИЋ, Славко
„Дипле Тодорове“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3
(1940), стр. 93.

- *Пјесма.*

765. МАНДИЋ, Славко
„Празно јутро бабе Спасеније“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 4 (1940), стр. 131.

- *Пјесма.*

766. МАНДИЋ, Славко
„Киша“ // Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр.
194.

- *Пјесма.*

767. МАНДИЋ, Славко
„Прољеће на гробљу мојих дједова“ / Славко Мандић // „Развитак“. –
Год. VII, бр. 7 и 8 (1940), стр. 234.

- *Пјесма.*

768. МАНДИЋ, Славко
„Народна вјеровања о грозници и лијековима против ње“ / Славко
Мандић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 102-103.

- *Рубрика Из народа о народу. Начин на који се лијечи грозница о најруралнијим дијеловима Змијања.*

769. МАНДИЋ, Славко
„На копаку“ / Slavko Mandić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4 (1937), стр.
128-133.

- *Приповијетка.*

770. МАНДИЋ, Славко
„Povratak orača u suton“ / Slavko Mandić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6
(1939), стр. 195.

- *Пјесма.*

771. МАНДИЋ, Славко
„Nadahnuće“ / Slavko Mandić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр.
196.

- *Пјесма.*

772. МАНДИЋ, Славко
„Слава“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 219.

- *Пјесма.*

773. МАНДИЋ, Славко
„Одмор косаца“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939),
стр. 220.

- *Пјесма.*

774. МАНДИЋ, Славко
„Дипле Тодорове“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3
(1940), стр. 93.

- *Пјесма.*

775. МАНДИЋ, Славко
„Празно јутро бабе Спасеније“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 4 (1940), стр. 131.

- *Пјесма.*

776. МАНДИЋ, Славко
„Киша“ / Славко Мандић / „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 194.

- *Пјесма.*

777. МАНДИЋ, Славко
„Прољеће на гробу мојих дједова“ / Славко Мандић / „Развитак“. –
Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 234.

- *Пјесма.*

778. МАНДИЋ, Славко
 „Нова песма на Змијању“ / Славко Мандић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 237-241.
- *Прикупљен је и објављен је низ народних поскочица и пјесама које су настале на Змијању, те је дата напомена да су неке од њих потпуно оригиналне.*
779. МАРИНКОВИЋ, Ранко
 „Крај s Керемпухове žice“ / Ranko Marinković // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 102-[106].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Тематски број. – Арс, I, бр. 1, стр. 10.12, Загреб, јануар 1937. Зборник Мирослав Крлежа, ЈАЗУ, зб. 1963. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.*
780. МАРИНОВИЋ, Ване
 „Трећи“ / Ване Мариновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 36-[42].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
781. МАРИНОВИЋ, Ване
 „Дринка“ / Ване Мариновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 80-126.
- *Драма.*
782. МАРЈАНОВИЋ, Вид
 „Сански Мост са околином“ / Вид Марјановић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 17-19.
- *Постанак и историјат града Санског Моста од римског доба на овамо. – Уз то је дат опис рудног богатства и природних љепота овог краја.*

783. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Поновни дијалог са завичајем“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 101-[103].
- Рубрика *Дневник критичара* : „Приказ књиге Михаило Ражнатовић : „Питомо јато“.
784. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Песма као виђење света“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 61-[63].
- Рубрика *Дневник критичара*. – Приказ књиге Лазар Ћ. Радовновић : „Једанпут виђен свет“.
785. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Студија о Срезејевићу“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 92-[95].
- Рубрика *Књига и о књизи* . – Приказ књиге Д. Огњановић : Трагични визионар Душан Срезејевић, Замак културе, Врњачка Бања, 1972.
786. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Од срџбе до опраштања“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 109-[112].
- Рубрика *Нове странице*. – О поезији Божидара Шујице.
787. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Стваралаштво за децу Славка Јаневског“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 77-[84].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Одломак, 4. Поглавље из студије У простору свежине (фрагмент).

788. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Враголије детињства“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4
(1974), стр. 75-[77].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Николе Дреновца, Враголије, Графос, Београд, 1973.*
789. МАРЈАНОВИЋ, Воја
„Од иреалног до реалног“ / Воја Марјановић // „Развитак“. – Год. III, бр.
7 (1974), стр. 61-[64].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Зоран Станојевић : Рођак Гло, Културни центар, Нови сад, 1971.*
790. МАРКОВИЋ, Мила
„Јараби шућур Алаху!“ / Мила Марковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6
(1935), стр. 230-237.
- *Приповијетка.*
791. МАРКОВИЋ, Слободан
„Вољени град“ / Слободан Марковић / „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 59.
- Рубрика *30 година слободе Београда*. – *Пјесма у прози.*
792. МАРТИНОВИЋ, Миrash
„После рождества мог“ / Миrash Мартиновић // „Развитак“. – Год. II, бр.
3-5 (1973), стр. 95-[96].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија: 1. „Слово о рождеству“, 2. „Буђење праха“.*

793. МАРТИНОВИЋ, Миранш
„Ноћ пре ритуала“ / Миранш Мартиновић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 30-[31].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Орфеј“, 2. „Глад северних звезда“.
794. МАРЦИНКЈАВИЧУС, Јустинас
„Зид“ / Јустинас Марцинкјавичус // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 130-[135].
- Рубрика *Поезија о граници*. – Пјесма.
795. МАСЛЕША, Веселин
„Miroslav Krleža : U agoniji“ / Veselin Masleša // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 95-[96].
- Рубрика *80 година Мирослава Крлеже*. – Тематски број. - Издање Српске књижевне задруге Београд, 1931. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.
796. МАТВЕЈЕВИЋ, Предраг
„Pristupi i otpori Krleži...“ / Predrag Matvejević // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 42- [49].
- Рубрика *80 година Мирослава Крлеже*. – Тематски број. – Есеј о Крлежиној умјетности.
797. МАТВЕЈЕВИЋ, Предраг
„Iz 'Razgovora s Miroslavom Krležom' : o tendenciji i revoluciji u umjetnosti“ / Predrag Matvejević // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 160-[162].
- Рубрика *80 година Мирослава Крлеже*. – Тематски број. – Одломак из књиге *Разговори с Мирославом Крлежом, Напријед, Загреб, 1969*. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.

798. МАТЕВСКИ, Матеја
„Циклус о свицима“ / Матеја Матовски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1975), стр. 50-[53].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. „Раѓање свица“, 2. „Свичева смрт“, 3. „Језеро“, 4. „Таман круг магли“.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
799. МАТИЋ, Душан
„Са Андрићем у Крањској гори“ / Душан Матић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 6 (1972), стр. 17-[18].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Есеј о Андрићу и његовим дјелима.*
800. МАТИЋ, Душан
„Београд октобра 1941“ / Душан Матић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. [24].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
801. МАТИЋ, Душан
„Октобар 1944“ / Душан Матић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974),
стр. 55-[58].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Есеј.*
802. МАТИЦКИ, Миленко
„Први дан рата“ / Миленко Матицки // „Развитак“. – Год. III, бр. 3
(1974), стр. 50-[53].
- *Рубрика Нове странице. – Из књиге Приче са венере.*

803. МАТКОВИЋ, Маријан
„Svijet riječi Miroslava Krleže“ / Marijan Matković // „Развитак“. – Год. II,
бр. 10 (1973), стр. 151- [159].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Тематски број. – Форум, Загреб, 1973, бр. 7-8. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.*
804. МАХМУТЕФЕНДИЋ, Кемал
„Бјегство“ / Кемал Махмутефендић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9
(1975), стр. 43-[47].
- *Приповијетка.*
805. МАШАНОВИЋ, Димитрије Л.
„Неке карактеристике примењене поетике и метода у делу Исака Самоковлије“ / Димитрије Л. Машановић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8
(1972), стр. 53-[68].
- *Рубрика Реч и време. – Критички осврт на прозу Исака Самоковлије.*
806. МЕЖЕЛАЈТИС, Едуардас
„Зрно“ / Едуардас Межелажтис // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972),
стр. [127].
- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија: „Зрно“, „Зрно ражи“, „Стрелац“.*
807. МЕКУЛИ, Есад
„Флаша на слемџу“ / Есад Мекули // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972),
стр. [25].
- *Пјесма из збирке Авша ада.*

808. МЕКУЛИ, Есад
„Алтан кум“ / Есад Мекули // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [25].
- *Пјесма из збирке Авша ада.*
809. МЕКУЛИ, Есад
„Два света“ / Есад Мекули // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. 26.
- *Пјесма из збирке Авша ада.*
810. МИЛАДИЋ, Јово
„Одгонетање љубави“ / Јово Миладић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 54-[56].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Обична пјесма“, 2. „Заборављена пјесма“, 3. Сонет о слободи“.*
811. МИНДЕРОВИЋ, Чедомир
„За Београд, за слободу“ / Чедомир Миндеровић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. 35-40.
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Приповијетка.*
812. МИОЧИНОВИЋ, Мирјана
„Krlježin dramski krug“ / Mirjana Miočinović // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 139-145.
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Тематски број. – Мирослав Крлежа, Зборник, Просвета, Бгд, 1967. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.*
813. МИЈОВИЋ, Вељко
„Последњи поглед“ / Вељко Мијовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 41-[47].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

814. МИЈОВИЋ, Вељко
„Сапутници“ / Вељко Мијовић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 43-[49].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
815. МИЈОВИЋ, Вељко
„Самоћа“ / Вељко Мијовић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 24-[30].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
816. МИЈОВИЋ-КАНТ, Миодраг
„Сведочење угарка“ / Миодраг Мијовић-Кант // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. [22].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
817. МИЈОВИЋ-КАНТ, Миодраг
„Јесен у Карађорђевој парку“ / Миодраг Мијовић-Кант // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 58-[60].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
818. МИЈУШКОВИЋ, Неђо
„Икарово подне“ / Неђо Мијусковић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 59-[60].
- *Рубрика Нове странице. – Пјесма.*
819. МИКАШИНОВИЋ, Бранко
„Српске народне песме у енглеском преводу“ / Бранко Микашиновић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 69-[80].
- *Рубрика Истраживања. – Значај српских народних пјесама у свјетској књижевности.*

820. МИКИЋ, Алекса
„Туцачи“ / Алекса Микић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1938), стр. 97-101.

- *Приповијетка.*

821. МИКИЋ, Алекса
„Спутници“ / Алекса Микић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 169.

- *Пјесма.*

822. МИКИЋ, Алекса
„Сјећања“ / Алекса Микић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 194.

- *Пјесма.*

823. МИКИЋ, Алекса
„Они који траже“ / Алекса Микић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 190-193.

- *Приповијетка.*

824. МИКИЋ, Радивоје
„Српско песништво у простору интелектуалне осећајности“ / Радивоје Микић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 105-[111].

- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Милан Комненић : Ноије српско песништво, Књижевна омладина Србије, Београд, 1972.*

825. МИКИЋ, Радивој
„Рат као карневал“ / Радивоје Микић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1999), стр. 61-68.

- *Рубрика Интерпретације. – Слика света у прози Миодрага Булатовића. – Из дужег рада.*

826. МИЛАН Ђуковић
[„Милан Ђуковић. Помен“] // „Развитак“. – III, бр. 2 (1936), стр. 65.

- *Рубрика Помен. – Обавјештење о смрти Милана Ђуковића, који је умро, 23. Јануара 1936.*

827. МИЛЕКИЋ, Ђуро
„Све више се бојим“ / Ђуро Милекић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
(1974), стр. 79-[80].

- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „П. С.“, 2. „Гласом птице“, 3. „Мирис ветра“.*

828. МИЛЕТИЋ, Љубица
„Чемпрес у граду“ / Љубица Милетић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5
(1975), стр. 32-[33].

- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Сегменти“, 2. „Помрачење слова“, 3. „Наступ сна“, 4. „Алхемија бесмисла“, 5. „Повратак свести“.*

829. МИЛИВОЈЕВИЋ, Милан
„Време на твојим уснама“ / Милан Миливојевић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 4-5 (1972), стр. 88.

- *Рубрика Нова имена. – Пјесма.*

830. МИЛИЋ, Лазар С.
 „Примједба на Билбијине `Доживљаје`“ / Лазар С. Милић //
 „Развитак“. Год. IV, бр. 1 (1937), стр. 28-29.
- *Рубрика Биљешке. Критика очевица на описане догађаје у Билбијиним Доживљајима објављеним у Развитку бр. 12 (1936).*
831. МИЛОВИЋ, Момир
 „Доктор“ / Момир Миловић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр.
 34-[39].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
832. МИЛОШЕВИЋ, Велимир
 „Као пре хиљаду година“ / Велимир Милошевић // „Развитак“. – Год.
 II, бр. 6-9 (1973), стр. 14-[15].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Свака је песма звезда“, 2. „После хуљаду година“, 3. „С киме да пијем вино“, 4. „Сувише лако пишем“.*
833. МИЛОШЕВИЋ, Велимир
 „Песнички народ“ / Велимир Милошевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5
 (1972), стр. 22-[25].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: „Може се живети од ваздуха“, „Буде човек“, Песнички народ“.*
834. МИЛОШЕВИЋ, Владо
 „Мелографски рад Лудвика Кубе по Босни и Херцеговини“ / Владо
 Милошевић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 176-186.
- *Дат је приказ рада чешког музичара Лудвика Кубе на проучавању и прикупљању народних појевки у Босанској крајини.*

835. МИЛОШЕВИЋ, Владо
„Концерт Лава Врбанића“ / Владо Милошевић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 7-8 (1940), стр. 242-243.
- *Рубрика Биљешке. – Осврт на концерт Лава Врбанића и Лазара Марјановића, који је одржан у Бањалуци.*
В. М. [Владо Милошевић]
836. МИЛОШЕВИЋ, Владо
„Сеоско пјевање у бањалучкој Врховији“ / Милошевић Владо //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 11 (1940), стр. 318-322.
- *Народне појевке села Горње Ратково.*
837. МИЛОШЕВИЋ, Здравко
„Одбегла песма“ / Здравко Милошевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7
(1975), стр. [41].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Невидећа песма“.*
838. МИЛОШЕВИЋ, Момчило
„Црноречје“ / Момчило Милошевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1
(1973), стр. 79-80.
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Славинки“*
839. МИЛОШЕВИЋ, Перо
„Скупштина бановске секције бановског удружења“ / Перо Милошевић
// „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 287.
- *Рубрика Биљешке. Извјештај о годишњој скупштини одржаној у Бањалуци почетком јула 1939. године.*
П. М. [Перо Милошевић]

840. МИЛОШЕВИЋ-ЧАУШЕВИЋ, Бранка
„Песма Уни“ / Бранка Милошевић-Чаушевић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 11 (1940), стр. 336.
- *Пјесма.*
841. МИЛОШЕВИЋ-ЧАУШЕВИЋ, Бранка
„Будите горди“ / Бранка Милошевић-Чаушевић // „Развитак“. – Год.
VIII, бр. 4 (1941), стр. 108-109.
- *Пјесма.*
842. МИЛОШЕВИЋ-ЧАУШЕВИЋ, Бранка
„Песма Уни“ / Бранка Милошевић -Чаушевић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 11 (1940), стр. 336.
- *Пјесма.*
843. МИЛОШЕВИЋ-ЧАУШЕВИЋ, Бранка
„Будите горди“ / Бранка Милошеви-Чаушевић // „Развитак“. – Год.
VIII, бр. 4 (1941), стр. 108-109.
- *Пјесма*
844. МИЉКОВИЋ, Бранко
„Југославија“ / Бранко Миљковић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 7-[8].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
845. МИНИЋ, Војислав
„Три мисаоне линије у приповеци Иве Андрића `Мост на Жепи`“ /
Војислав Минић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [15]-19.
- *Књижевни приказ приповијетке Иве Андрића Мост на Жепи.*

846. МИНИЋ, Војислав

„Синтеза научних схватања значења Његошеве филозофске рефлексije“

/ Војислав Минић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [79]-82.

- *Критички осврт на књигу Слободана Томовића : „Његошева луча“, Графички завод, Титоград, 1971.*

847. МИНИЋ, Војислав

„Мотивска структура лирике Блаже Стјепановића“ / Војислав Минић //

„Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 15-[22].

- *Рубрика Реч и време. – Осврт на лирику Блаже Шћепановића.*

848. МИНИЋ, Војислав

„Епско обликовање новије српске историје“ / Војислав Минић //

„Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 9-15.

- *Рубрика Реч и време. – Осврт на роман Добрица Ћосић : „Време смрти“.*

849. МИНИЋ, Војислав

„Трагичност лепоте, лепота трагичности“ / Војислав Минић //

„Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 70-[77].

- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – О женским ликовима у Проклетој авлији.*

850. МИНИЋ, Војислав

„Нови роман Борислава Пекића“ / Војислав Минић // „Развитак“. –

Год. II, бр. 1 (1973), стр. 39-[48].

- *Рубрика Реч и време. – Књижевна студија романа Борислава Пекића „Ходочашће Арсенија Његована“.*

851. МИНИЋ, Снежана
„И спавам“ / Снежана Минић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр.
58-[60].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Ноћи, сагори у мени“, 2. „Добар дан, небо“.*
852. МИТРОВИЋ, Исаија
„Врбасу“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8 -9 (1939), стр.
254-259.
- *Пјесма.*
853. МИТРОВИЋ, Исаија
„Босанској крајини“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12
(1939), стр. 375-376.
- *Пјесма.*
854. МИТРОВИЋ, Исаија
„Поп Вајан : (1875)“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3
(1940), стр. 93.
- *Пјесма.*
855. МИТРОВИЋ, Исаија
Спасоје високи : (1878) / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII, бр.
5 (1940), стр. 150.
- *Пјесма.*
856. МИТРОВИЋ, Исаија
„Рајко од Змијања“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6
(1940), стр. 193.
- *Пјесма.*

857. МИТРОВИЋ, Исаија
„Авдо Карабеговић : (1897)“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 10 (1940), стр. 303.
- *Пјесма.*
858. МИТРОВИЋ, Исаија
„Перо Крецо крајишки војвода“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год.
VII, бр. 12 (1940), стр. 362-363.
- *Пјесма.*
859. МИТРОВИЋ, Исаија
„Христос се роди!“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1
(1941), стр. 19.
- *Пјесма.*
860. МИТРОВИЋ, Исаија
„Српске школе у Бос. Крајини за турске управе“ / Исаија Митровић //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 254-259.
- *Зачеци школства у самостанима Бос. Крајине, крајем 17. Вијека и отварање првих школа.*
861. МИТРОВИЋ, Исаија
„Врбасу“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр.
281.
- *Пјесма.*
862. МИТРОВИЋ, Исаија
„Босанској Крајини“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12
(1939), стр. 375-376.
- *Пјесма.*

863. МИТРОВИЋ, Исаија
„Mitrova pesma“ / Isaija Mitrović // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940),
стр. 60-62.

- *Приповијетка.*

864. МИТРОВИЋ, Исаија
„Поп Вајан“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940),
стр. 93.

- *Пјесма.*

865. МИТРОВИЋ, Исаија
„Спасоје Високи : (1878)“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 5 (1940), стр. 150.

- *Пјесма.*

866. МИТРОВИЋ, Исаија
„Рајко од Змијања“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6
(1940), стр. 193.

- *Пјесма.*

867. МИТРОВИЋ, Исаија
„Авдо Карабеговић : 1897“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 10 (1940), стр. 303.

- *Пјесма.*

868. МИТРОВИЋ, Исаија
„Перо кресо : крајишки војвода“ / Исаија Митровић // „Развитак“. –
Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 362-363.

- *Пјесма.*

869. МИТРОВИЋ, Исаија
„Христос се роди!“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1
(1941), стр. 19.

- *Пјесма*

870. МИТРОВИЋ, Исаија
„Удес“ / Исаија Митровић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 80
-82.

- *Приповијетка.*

871. МИТРОВИЋ, Стефан
„Гроб од бисера“ / Стефан Митровић / „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4
(1972), стр. 69-[71].

- *Рубрика Нове странице. – Одломак из поеме.*

872. МИТРОВИЋ, Стефан
„Црни вјетар“ / Стефан Митровић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 11-[13].

- *Рубрика Нове странице. – Поезија: I. „Јаче од мучила“. – Из предратне лирике.*

873. МИТРОПОЛИТ Василије Поповић
„Митрополит Василије Поповић“ // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938),
стр. 391-392.

- *Рубрика Помен. Вијест о упокојењу Митрополита Василија Поповића. Приказ његовог живота и рада.*

874. МИХАИЛОВИЋ, Миливоје
„Лице човека“ / Миливоје Михаиловић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9
(1975), стр. 37.

- *Поезија: 1. „Човек“.*

875. МИХИЋ, Илија
„Југославија` у Бањој Луци“ / Илија Михаић // „Развитак“. – Год. VI, бр.
6 (1939), стр. [177]-179.

- *Настанак и дјеловање омладинске организације „Југославија“, која је и даље под великим утицајем Кочићевог лика и дјела.*

876. МИХИЋ, Мирко В.
„Моји“ / Мирко В. Михаић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 168.

- *Пјесма.*

877. МИХИЋ, Мирко В.
„Двојнице“ / Мирко В. Михаић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939),
стр. 377.

- *Пјесма.*

878. МИХИЋ, Мирко В.
„Жетва“ / Мирко В. Михаић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр.
63.

- *Пјесма.*

879. МИХИЋ, Мирко В.
„Двојнице“ / Мирко В. Михаић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939),
стр. 377.

- *Пјесма.*

880. МИХИЋ, Мирко В.
„Жетва“ / Мирко В. Мухић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 62.
- *Пјесма.*
881. МИШИЋ, Љубиша
„Тихана“ / Љубиша Мишић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 83-84.
- *Рубрика Нова имена. – Поезија.*
882. МИШИЋ, Љубиша
„Реквијем за оне којих нема“ / Љубиша Мишић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 57-[59].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Ноктурно“, 2. „Нема више повратка“.*
883. МЛАДЕНОВИЋ, Танасије
„Патетична“ / Танасије Младеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. 12-[13].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
884. МОКРИН-ПАУЕР, Вида
„Птица у клетци“ / Вида Мокрин-Пауер // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 111-115.
- *Рубрика Поезија у преводу. – Превео са словеначког Здравко Кеџман.*

885. МОЉЕВИЋ, Стево
„Европа прије рата и данас“ / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. II,
бр. 1 (1935), стр. 22-26.
- *Геополитичка разматрања.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]
886. МОЉЕВИЋ, Стево
„Меморандум“ / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935),
стр. 47-48.
- *Рубрика Политички преглед. Преглед спољнополитичких дешавања.*
С. М. [Стево Мољевић]
887. МОЉЕВИЋ, Стево
„Друштво народа“ / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр.1 (1935),
стр. 48-49.
- *Рубрика Политички преглед. Преглед спољнополитичких дешавања.*
С. М. [Стево Мољевић]
888. МОЉЕВИЋ, Стево
„Сеоско питање“ / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1
(1935), стр. 49-50.
- *Рубрика Политички преглед. Преглед спољнополитичких дешавања.*
С. М. [Стево Мољевић]
889. МОЉЕВИЋ, Стево
„Мађарска на оптуженичкој клупи у Женеви“ / Стеван Мољевић //
„Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1935), стр. 50-51.
- *Рубрика Политички преглед. - Преглед спољнополитичких дешавања.*
С. М. [Стево Мољевић]

890. МОЉЕВИЋ, Стево

„Дипломатски претставници Совјетске Русије на Балкану“ / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 25-26.

- *Рубрика Политички Преглед. – О доласку Совјетских дипломатских представника у Софију и Букурешт.*

891. МОЉЕВИЋ, Стево

„Vanjska politika Poljske“ / Stevan Moļjević // „Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935), стр. 104-108.

- *Слапање пакта о ненападању између Пољске и Њемачке, те спољнополитички односи Пољске према осталим земљама.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

892. МОЉЕВИЋ, Стево

“Преглед Вањске политике“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 154-156.

- *Рубрика Политички преглед. Поднаслови 1. Немачка једноставно поништила пету главу Версајског уговора; 2. Венизелосова резолуција у Грчкој; 3. Односи између Југославије и Италије на бољем путу.*
#С. М. [Стево Мољевић]

893. МОЉЕВИЋ, Стево

„Француско-руски пакт о узајамној помоћи“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6 (1935), стр. 240-242.

- *Рубрика политички преглед. – О значају и важности склапања споразума између Француске и Русије.*
#С. М. [Стево Мољевић]

894. МОЉЕВИЋ, Стево
„Чехословачко-совјетски споразум о узајамној помоћи“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6 (1935), стр. 242.
- *Рубрика Политички преглед. – О важности склапања споразума између Русије и Чехословачке.*
#С. М. [Стево Мољевић]
895. МОЉЕВИЋ, Стево
„Маршал Јосиф Пилсудски“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6 (1935), стр. 242-243.
- *Обавјештење и изрази саучешћа пољском народу поводом смрти Маршала Јосифа Пилсудског.*
#С. М. [Стево Мољевић]
896. МОЉЕВИЋ, Стево
[О унутар политичким несугласицама и несугласицама о тадашњој Влади г. Стојадиновића; О спољнополитичким дешавањима, о повлачењу Масарика и избору Бенеша за предсједника Чехословачке Републике] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936), стр. 33-35.
- *Рубрика политички преглед. О унутрашњој и спољној политици.*
#С. Мољевић [Стево Мољевић]
897. МОЉЕВИЋ, Стево
„Жерајићев атентат“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 41-45; бр. 3 (1936), стр. 72-75.
- *О активностима омладинских и ђачких организација у БиХ и идејно-политичкој основи атентата Богдана Жерајића на гувернера Босне и Херцеговине Маријана Варешенина.*
#С. Мољевић [Стево Мољевић]

898. МОЉЕВИЋ, Стево

[Унутрашњи. О прекиду односа између званичне Југословенске радикалне заједнице и главног одбора. Иступ двојице министара из владе; Вањски. Смрт енглеског краља Ђорђа V] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 60-62.

- *Рубрика Политички преглед. Унутрашњи :О прекиду односа између званичне Југословенске радикалне заједнице и главног одбора. Иступ двојице министара из владе; Вањски: Смрт енглеског Краља Ђорђа V.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

899. МОЉЕВИЋ, Стево

[О издвајању посланика око клуба Драгољуба Јефтића у посебне групе. О тенденцији стварања блока европских држава за одбрану од фашизма] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1936), стр. 95-96.

- *Рубрика Политички преглед.*
#Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

900. МОЉЕВИЋ, Стево

„Општинске дажбине у нашим варошима“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1936), стр. 83-88; бр. 4, стр. 127-132.

- *Подаци о аутору су пронађени у годишњем садржају „Развитка“. А текст даје дијелове из представке Трговинске индустријске коморе у Бањалуци, упућене Банској управи.*

901. МОЉЕВИЋ, Стево

„[Двјесто тридесет и три] 233 вагона кукуруза“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1936), стр. 124-126.

- *О могућностима сузбијања сиромаштва на селу пружањем помоћи пасивним крајевима инвестирањем у привреду.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

902. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. О критици владине унутрашње политике и ЈРЗ у Сенату. Вањски. О кршењу Версајског уговора од стране Њемачке запосједањем демилитаризоване зоне на Рајни] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр.4 (1936), стр. 133-134.

- Рубрика *Политички преглед*.
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

903. МОЉЕВИЋ, Стево

„Za apelacioni sud u Vanjoj Luci“ / Stevo Moljević // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 144-147.

- *О судству у земљи, његовом стању и организацији, с посебним освртом на Врбаску бановину. Приједлог за оснивање апелационог суда ради лакшег остваривања права.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

904. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. О проблемима владе и Сената; Вањски. Појава концентрационих логора и узнемиреност европских земаља због тога; Немоћ друштва народа пред талијанском агресијом у Абесинији; Захтјев Турске за измјену Лозанског уговора] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 168-170.

- Рубрика *Политички преглед*.
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

905. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. О предизборној борби политичких странака за улазак у Народну скупштину; Вањски. Састанак представника Балканског пакта и предсавника Мале антанте у Београду. О побједи Италије у Абесинији] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 203-206.

- Рубрика *Политички преглед*.
Ст. Мољевић

906. МОЉЕВИЋ, Стево

„Још нешто о Пелагићу“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 211.

- Рубрика *Прикази и биљешке. Још нека цртица из живота Васе Пелагића.*
С. М. [Стево Мољевић]

907. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. Преговори политичких странака унутар Удружене опозиције; Вањски. О укидању санкција према Италији; О реформи Друштва народа и захтјеву Турске за наоружање Дарданела] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1936), стр. 238-240.

- Рубрика *Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

908. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. О избору Петра Живковића за предсједника ЈНС-а и утицају резултата општинских на сенатске изборе; Вањски. О отпору шпанског народа фашистичкој агресији] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 284-286.

- Рубрика *Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

909. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. О изборној борби у Моравској и Врбаској бановини; Вањски. Грађански рат у Шпанији. Негативан однос Португала према увозу оружја у Шпанију. О нацистичком конгресу у Нирнбергу] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 324-327.

- Рубрика *Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

910. МОЉЕВИЋ, Стево

„Мирише барут“ / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936), стр. 348-366

- У чланку се почијају негативна мишљења о Драгомиру Јанковићу, уреднику „Отаџбине“, са освртом на историјат овога листа и приказом процеса изазваног чланком „Мирише барут“, објављеног у часопису „Отаџбини“, бр. 8. 1908. године.
#Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

911. МОЉЕВИЋ; Стево

[Политички преглед Унутрашњи. О избору Адама Прибичевића за предсједника Самосталне демократске странке; Вањски. Пасивни став демократских држава према фашистичком режиму. Ратна дешавања у Шпанији. Социјалне реформе у Америци након доласка Френклина Рузвелта на власт.] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 12 (1936), стр. 416-417.

- Рубрика *Политички преглед*.
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

912. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. Скупштинска расправа о верификацији мандата замјеницима осуђених посланика Арнаутовића и другова. Расправа о буџету и конкордату; Вањски О фашистичком ауторитативном режиму, питањима Шпаније, Италије, Средоземног мора, колонија и Далеког истока] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1(1937), стр. 21-33.

- Рубрика *Политички преглед*.
С. Мољевић [Стево Мољевић]

913. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед Унутрашњи. Пакт о вјешном пријатељству Југославије и Бугарске, потписан у Београду; Вањски. Рат у Шпанији. Састанак г. Геринга са г. Мусолинијем] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2 (1937), стр. 64-65.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

914. МОЉЕВИЋ, Стево

Стево Мољевић : [Политички преглед. Унутрашњи. Расправа о буџету у Народној скупштини. Засиједање Банског вијећа Врбаске бановине; Вањски Састанак представника Балканског споразума у Атени. Отпор Абесиније Талијанским агресорима. Настојање Адолфа Хитлера да подвоји Малу антанту]. У: „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 96-98.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

915. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи. Расправа о буџету у Народној скупштини и учешће народног посланика Тодора Лазаревића у њој. Долазак грофа Циана у Београд; Спољашњи. Споразум Њемачке и Италије о подјелиинтересних свера. Грађански рат у Шпанији након завођења међународне контроле о увозу оружја. О посјети Мусолинија Либији и Триполију] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4 (1937), стр. 135-136.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

916. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи. Политичко затишје због одмора Скупштине и Сената] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937), стр. 168-169.

- *Рубрика Политички преглед.*
#Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

917. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи. Критика парламентарних избора одржаних 5. Маја 1937. Неуспјех преговора између СДК и србијске У.О. Концепт конфедеративног уређења земље; Вањски: Свечаност крунисања у Лондону и њена политичка позадина. Питање Подунавља- Чехословачке, Аустрије, па чак и Мађарске.] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 198-199.

- *Рубрика Политички преглед.*
#Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

918. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи : Стваови појединих политичких партија у погледу концепције сложене државе; Вањски: Одржан састанак земаља чланица Мале антанте, пад владе Леона Блума у Француској, намјера Италије и Њемачке да продуже интервенцију у Шпанији у Франкову корист.] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 245-246.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

919. МОЉЕВИЋ, Стеван

„Гађиновић и омладински покрет у Босни“ / Стеван Мољевић //

„Развитак“ . – Год. IV, бр. 9 (1937), стр. [253]-261.

- Рад Владимира Гађиновића, на оснивању антиаустријских организација.
С. Мољевић [Стево Мољевић]

920. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи. Изненадни сазив и изношења законских приједлога, те приједлог о конкордату који је довео до жучне расправе између ЈНС и ЈРЗ; Изван скупштине конкордат је изазвао сукоб са српском православном црквом; Вањски. Састанак представника владе Мале антанте у Прагу] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 9 (1937), стр. 277-278.

- *Рубрика Политички преглед.*
#С. Мољевић [Стево Мољевић]

921. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Споразум између београдске У.О. и загребачке С.Д.К; Вањски: Мусолинијева посјета Хитлеру и Трећем Рајху. Подршка Енглеске и Француске Друштву народа. Рат у Кини] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937), стр. 312-313.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

922. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Потписан Споразум 8. 10. 1937, између представника Удружене опозиције и Сељачке демократске коалиције. Засједање Скупштине и Сената; Вањски: Обновљен пакт пријатељства између Француске и Југославије 12. 10. 1937. у Паризу. Односи Италије и Њемачке. Повлачење „добровољаца“ из Шпаније. Рат у Кини] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 343-344.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

923. МОЉЕВИЋ, Стеван

[Политички преглед. Унутрашњи: Затишје у политици, Потреба за Апелационим судом; Вањски: Пут лорда Халифакса у Немачку. Враћање Енглеске на споразум с Њемачком. Бриселска конференција.] / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 12 (1937), стр. 371-372.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

924. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Претрес приједлога буџета од стране финансијског одбора Народне скупштине. Нови банови Душан Давидовић и Тодор Лазаревић; Вањски: Састанак британско-француских државника у Лондону. Шпански рат. Кинеско-јапански рат] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 25-26.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

925. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи. Завршетак рада Финансијског одбора на претресу буџета. Предстојећи избори за Сенат; Вањски: Јачање Подунавских земаља кроз заједништво. Француска нова влада г. Шотана с лијевице прелази у центар. Поново борбе у Шпанији. У кини припреме за велике борбе] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 57-58.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

926. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Избор Гаврила Дожића за Патријарха српског. Буџетска дебата у Народној скупштини; Вањски: Независност Аустрије. Оставка г. Идна] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938), стр. 91.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

927. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Буџетска дебата са Скупштине пренесена на Сенат. Корошец наговијестио изборе за Народну скупштину; Вањски: Аншлус који је ненадано замијенио плебисцит. Италија и Југославија за сусједа добијају велику Немачку] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938), стр. 122-123.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

928. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Затишје на политичкој сцени. Вањски: Енглеско-италијански споразум. Француско-италијански преговори. Дешавања на Далеком истоку] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938), стр. 161-162.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

929. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Конференција коју су одржали Перо Живановић, предсједник ЈНС, Васо Јовановић и Васо глушац, те одржавање низа састанака по Крајини; Вањски: Догађаји око Чехословачке. Ток рата у Шпанији. Ток рата на Далеком истоку] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 188-189.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

930. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Мртва сезона у политици; Вањски: Шпанска трагедија при крају рата. Кина герилском борбом баца у очај јапанске снаге] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 221.

- *Рубрика Политички преглед. Податак о аутору из годишњег садржаја.*

931. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Подвојеност у редовима бањолучке мјесне организације Ј.Р.З; Вањски: Посјета енглеског краља Паризу. Руско-јапански затегнути односи због руског заузимања Чанкунфенкога] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 273-274.

- *Рубрика Политички преглед. Податак о аутору из годишњег садржаја.*

932. МОЉЕВИЋ, Стеван

[Политички преглед. Унутрашњи: Вањски догађаји су потисли унутрашње политичке догађаје. Посјећање на посјету Мачекову Београду; Вањски: Окосница вањске политике је чехословалки спор.Националистичка Њемачка први пута наилази на отпор] / Стеван Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр. 312-314.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

933. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Избори за Народну скупштину расписани за 11. децембар; Вањски. Минхенски споразум. Далеки исток ратна срећа се окреће у корист Јапанаца] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. 352-353.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

934. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Изборна борба. Вањски: Чехословачка је добила границе. Посјета Чемберлена и Халифакса Паризу. Смрт Кемала Ататурка. Погроми против Јевреја. Француско-Њемачка декларација] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 385-386.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

935. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Избори за народну скупштину; Вањски: Сличност Европе и некадашњег Балкана. Рат на Далеком истоку] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 1 (1939), стр. 30-32.

- *Рубрика Политички Преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

936. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички Преглед. Унутрашњи: Народна скупштина сазвана 16. Јануара. Вањски: Посета грофа Ђана Југославији. Грађански рат у Шпанији. Далеки исток] / Стево Мољевић // „Развитак“. - Год. VI, бр. 2 (1939), стр. 67-68.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

937. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Пад владе Драгољуба Стојановића. Претрес буџета од стране финансијског одбора; Вањски: Састанак представника држава Балканског пакта у Букурешту. Признање владе генерала Франка од стране Енглеске и Француске. Кинеско-Јапански рат] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1939), стр. 102-103.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

938. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Народна скупштина претресла буџет. Сенат акламацијом усвојио буџет; Вањски: Крај независности Чехословачке. Говор Мусолинија о Јадранском мору. Рат у Шпанији се завршава предајом Мадрида] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр.135-136.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

939. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Преговори за рјешавање хрватског питања воде Цветковић и Мачек; Вањски: Губитак државне самосталности Албаније. Пут Цинцар-Марковића у Венецију и Берлин. Енглеске гаранције Румунији и Грчкој] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 171-173.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

940. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Неуспјели преговори Цветковића и Мачека; Спољни: Закључен савез између Њемачке и Италије. Уговор између Енглеске, Француске и Русије] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 201-202.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

941. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Одјек споразума између Цветковића и Мачека и морална вриједност која му опада. Нестабилности у опозицији узроковане смрћу Јоавана Јовановића Пижона; Спољни: Енглеско-Француски преговори са Русијом. Предаја Александрете Турској] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 224-225.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Мољевић [Стево Мољевић]

942. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Актуелност Споразума.

Пречишћавање у редовима ЈРЗ у Врбаској бановини; Спољни: Данцишко питање. Ток преговора између Енглеске, Француске и Русије. Шпански сукоби] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 283.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

943. МОЉЕВИЋ, Стево

„Три народа па ипак унитарна држава од Драгослава П. Ђорђевића“ /

Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 284-285.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Драгослава Ђорђевића у којој аутор говори о Сенату Краљевине Југославије и ставу Сената о Хрватском питању.*
С. М. [Стево Мољевић]

944. МОЉЕВИЋ, Стево

[Политички преглед. Унутрашњи: Постигнут споразум Мачек-

Цветковић. Влада споразума; Спољни: Рат на истоку Европе завршен трагичним поразом Пољске. Русија се враћа у Европу] / Стево Мољевић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10 (1939), стр. 308-309.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ст. Мољевић [Стево Мољевић]

945. МОСТ на времену

„Мост на времену“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. [5].

- *Уредништво. – Посвећен прилог обиљежавању 80 година од рођења Иве Андрића.*

946. МРДАЉ, Милан
 „На тавану света“ / Милан Мрдаљ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7
 (1975), стр. [42].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија: 1. „Пасторци неба“*.
947. МУРАТБЕГОВИЋ, Ахмет
 „О вгједности жене као мајке“ / Ahmet Muratbegović // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 7-8 (1935), стр. 288-290.
- *О васпитној и друштвеној улози жене. Предавање које је одржано 12. маја 1935. године, на Мајчин дан, у Хрватском глазбеном заводу.*
 #Муратбеговић А. [Ахмет Муратбеговић]
948. МУШГ, Алберт
 Уклањање Сфинге“ / Алберт Мушг // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972),
 стр. [50]-56.
- *О књижевној умјетности у послјератној Европи, с посебним освртом на експресионизам у њемачкој књижевности“*. – „С њемачког превео Александар Ђ. Поповић“.
949. Н. В. Б.
 „Италија и Абисинија“ / N. W. B. // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935),
 стр. 399-404.
- *О узроцима напада Италије на Абисинију, са освртом на посљедице таквог чина на међународне односе.*
950. Н. Д. Б.
 „Govor Maksima Gorkog na prvom kongresu sovjetskih pisaca“ / N. D.
 B. // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 397-399.
- *О културном развоју радног човјека.*

951. НАРОДНИ говор

„Narodni govor“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2 (1937), стр. 61-63.

- *Одговор уредништва г. Панову који је у „Нашем језику“, објашњавао појмове драговољац и добровољац. Из одговора је јасно да се редакција не слаже са његовим објашњењима.*

952. НАРОДНО коло

„Narodno kolo, nedeljni list, za gospodarstvo i narodnu prosvjetu“ // „Развитак“. – Год. II, бр. 9 (1935), стр. 330.

- *Рубрика Књижевни преглед. – Обавјештење о покретању листа народно коло.*

953. НАШ пут

„Наш пут“ // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. [1]-3.

- *Изнесе се разлози за покретање Развитака, као часописа намијењеном за ширење културе и писмености, на чему ће и даље предано радити.*

954. НАША интелигенција

„Наша интелигенција“ // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. [419].

- *О тадашњој нашој интелигенцији.*

955. НАШЕ народно јединство

„Наше народно јединство“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4 (1937), стр. [105]-113.

- *О питању народног јединства у Југославији са историјског, етничког и социолошког гледишта.*

956. НЕДЕЛКОВСКИ, Миле
„Љубавници на трапезу“ / Миле Неделковски // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 1 (1975), стр. 96-[98].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
957. НЕДИМОВИЋ, Богољуб
„Тајна је светиња моја“ / Богољуб Недимовић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 3-4 (1972), стр. 127-128.
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: „На Кавказу одморшите Прометеја“.*
958. НЕДИМОВИЋ, Богољуб
„Тајне двери“ / Богољуб Недимовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5
(1973), стр. [97].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: I. „Сновиђења“.*
959. НЕДИЋ, Боривоје
„Мало одговора г. критичару“ / Боривоје Недић // „Развитак“. – Год.
IV, бр. 12 (1937), стр. 367-370.
- *Рубрика Позоришни преглед. Критика на приказе Звонимира Шубића, који се односе на низ, Позоришних представа.*
960. НЕДИЋ, Боривоје
„Исправак г. Б. Недића“ / Боривоје Недић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7
(1939), стр. 222.
- *Рубрика Позоришни преглед. Исправак везан за г. Боривоја Недића, упућен Уредништву, везан за Позоришни преглед из Развитка бр. 6, од 1939.*

961. НЕДИЋ, Боривоје
 [„Devetsto četrnaesta. Roman. Napisao St. J. Jakovljević. Izdanje „Naša knjiga“, Beograd, 1934] / Borivoje Nedić // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 161-163.
- Рубрика *Књижевни преглед*. – *О специфичности композиције дјела с ратном тематиком и импресивности догађаја у роману „Деветсто четрнаеста“ Стевана Ј. Јаковљевића.*
 #Нед. [Боривоје Недић]
962. НЕЈМАН, Александар К.
 „Фазил Хусни Дагларца“ / Александар Нејман К. // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 62-[65].
- Рубрика *Песници света*. – *Приказ поезије Фазила Хуснија Дагларца.*
963. НЕКОЛИКО писама из...
 „Неколико писама из Старе Крајине“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 191.
- *Обавјештење да је др Б. Јеровић у 11 свесака „Знапствених вијести из Босне и Херцеговине“ штампао 20 писама из 16. и 17. вијека.*
964. НЕМАЊА, Стеван
 „Завештање о језику“ / Стеван Немања // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 9-10.
965. НЕЧИСТА крв
 „Нечиста крв“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 4 (1910), стр. 128.
- *Обавјештење о штампању „Нечисте крви“ Борисава Стапковића.*
966. НЕЧИСТА крв
 „Нечиста крв“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 190-191.
- *Обавјештење да је изашао из штампе Роман Нечиста крв Борисава Стапковића, те кратки приказ овог дјела.*
 # Шац.

967. НЕШТО из историје...
„Nešto iz istorije željezničke pruge Banja Luka- Dobrljin“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 172-175.
- *О историјату жељезничке пруге Бања Лука-Добриљ.*
968. НИКОЛА Тесла
„Никола Тесла“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. [177]-181.
- *Биографски подаци о Николи Тесли, поводом 80. Годшњице од рођења. – Приказ научних достигнућа.*
969. НИКОЛАЈЕВИЋ, Димитрије
„И тако цео живот“ / Димитрије Николајевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 38-[40].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: „Ветар, а ти не затвараш прозоре“, „Ноћна, пролећна песма“, „Кише“, „У ноћи ниског месеца“.*
970. НИКОЛИЋ, Драгослав
„Кривоноги“ / Драгослав Николић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 61- [68].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
971. НОВА
„Нова књига Г. Ст. Новаковића“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 -6 (1910), стр. 188-189.
- *Рубрика билешке.- Обавјештење о изласку пове књиге Стојана Новаковића.*
972. НОВАК, Звонимир Т.
„Када бих могао“ / Звонимир Т. Новак // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 80-[81].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: I. „Ноћ је“.*

973. НОВИ живот

„Нови живот“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 - 6 (1910), стр. 190.

- *Обавјештење да је 15. маја изашао први број народног листа „Нови живот“ у Босанском Новом.*

974. НОВИЧИН, Љиља

„У брдима“ / Љиља Новичин // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 81-[82].

- *Рубрика Нова имена. – Поезија.*

975. ЊЕЖИЋ, Живко

„Томаш Масарик“ / Живко Њежић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937), стр. [285]-293.

- *Говор одржан на комеморацији коју је у Бањалуци, поводом Масарикове смрти приредила југословенско-чехословачка лига, 19. септ. 1937.*

976. ЊЕСКИЋ, Живко

„Годишњица `Бутирке`“ / Живко Њескић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 15-23.

- *Догађаји који су описани у прилогу догодили су се 1919. године и представљају цртицу из живота једне групе Југословена у СССР-у, а који су били окупљени у српску војну мисију, те су контактирали с представницима југословенског одбора у циљу формирања добровољачких јединица.*

977. ОЖЕГОВИЋ, Ђорђе

„О рационализацији рада“ / Ђорђе Ожеговић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. [229]-233.

- *Покушај да се рационализација рада прикаже теоретски и научно, правци истраживања у овој области и резултати експеримената. Подаци о аутору из годишњег садржаја.*

978. ОЖЕГОВИЋ, Ђорђе
„Рационализација рада у нашем привредном пословању“ / Ђорђе
Ожеговић // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр. 292-296.
- *Могућности упореде примјене и научне организације рада у домаћој привреди.*
979. ОЛИЈНИК, Борис
„Реч“ / Борис Олијник // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 63-
[64].
- *Рубрика Поезија без граница. – Поезија: „Није за децу“. – Превео с руског
Михајло Ковач.*
980. ОПАЛИЋ, Теодор
„Самоћа“ / Теодор Опалић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр.
81-[82].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија.*
981. ОПАЛИЋ, Теодор
„Тишина“ / Теодор Опалић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр.
61-[62].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „У пејзажу љубави“, 2. „Море“, 3.
„Јесен“.*
982. ОПАЧИЋ, Предраг
„Књига докумената Арчибалда Рајса о злочинима окупатора у Србији
1914-1918 / Предраг Опачић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 69-75.
- *Рубрика Интерпретације. – Приказ књиге Аустроугарско-бугарско-немачка у
Србији 1914-1918. године, коју су приредили Милоје Пршић и Слађана
Бојкивић, у којој су сабрани текстови проф. др Арчибалда Рајса из Првог
свјетског рата.*

983. ОСТОЈИЋ, Карло
 „Држава као апсурд“ / Карло Остојић // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 51-[57].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Есеј о књизи На Дрини ћуприја.*
984. ОТАЏБИНА
 „Отаџбина“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5-6 (1910), стр. 192.
- *Обавјештење да је почео излазити часопис за забаву, науку и књижевност „Отаџбина“ у Припц Руперту (Капада), под уредништвом Д. У. К. Дулетића.*
985. ПАВИЋ, Борислав
 „Завичајност Кочићеве прозе“ / Борислав Павић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 5-9.
- *Рубрика Реч и време. – Осврт на мотив завичаја у Кочићевом књижевном раду.*
986. ПАВИЋ, Владимир
 „Шума“ / Владимир Павић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 16-[18].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Луталица“, 2. „Кнежева вечера“, 3. „Судбина“, 4. „На гробу Тина“.*
987. ПАВИЋ, Милорад
 [Драги пријатељи, драги Кочићеви земљаци, драги Срби из Босне] / Милорад Павић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 179-180.
- *Рубрика Писма. – Реч академика Милорада Павића приликом примања награде „Петар Кочић“. – У Београду, августа 1994.- Писмо упућено проф. др Миодрагу М. Вулину, председнику жирија за доделу књижевне награде „Петар Кочић“.*

988. ПАВЛИЋ, Никица
„Povodom smrti Anri Barbisa“ / Nikica Pavlić // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 373-379.
- *О величини Анри Барбиса, овог напредног француског књижевника и борца за мир и социјални програм. - Извод из његовог тестаментa, у којем се позивају напредни интелектуалци на отпор реакционим снагама и на борбу литерарним средствима за побједу напредних покрета уз свијету. Уз то и приједлог за формирање интернационалне лиге писаца.*
989. ПАВЛИЧКО, Дмитро
„Сонет о подољској јесени“ / Дмитро Павличко // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 61-[62].
- *Рубрика Поезија без граница – Поезија: 1. „Лапавица“. - Превео с руског Михајло Ковач.*
990. ПАВЛИЧКО, Дмитро
„Дедал и икар“ / Дмитро Павличко // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 40-[45].
- *Рубрика Песници света. – Поезија: 1. „Време“, 2. „Мост“, 3. „Дрва“, 4. „Освенћим“, 5. „Хлеб“, 6. „Звезде“, 7. „Дедал и Икар“, 8. „Морам“.- Белешка, избор и превод са украјинског Радослав Пајковић.*
991. ПАВЛОВИЋ, Миодраг
„Истомишљеници“ / Миодраг Павловић // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 49-[50].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Милорад Павловић : „Из необјављених рукописа“, Народна библиотека СР Србије.*

992. ПАВЛОВИЋ, Миодраг
„Одбрана нашег града“ / Миодраг Павловић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 4-6 (1974), стр. 29-[30].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
993. ПАВЛОВСКИ, Божин
„Паничар између две државе“ / Божин Павловски // „Развитак“. – Год.
IV, бр. 1 (1975), стр. 114-[121].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
994. ПАВЛОВСКИ, Радован
„Попис народа“ / Радован Павловски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1975), стр. 110-[113].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. „Чарнојевић“, 2. „Историја вокала : Клименту Охридском“. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
995. ПАЈИЋ, Петар
„Победник на Калемегдану“ / Петар Пајић // „Развитак“. – Год. III, бр.
4-6 (1974), стр. [72].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
996. ПАЈКОВИЋ, Радослав
„Кукавно мајушно зрно“ / Радослав Пајковић // „Развитак“. – Год. II,
бр. 6-9 (1973), стр. 25-[27].
- *Рубрика Нове странице. – Из романа Иг.*
997. ПАЈКОВИЋ, Радослав
„Пустош стеже душу“ / Радослав Пајковић // „Развитак“. – Год.
VI, бр. 2-3 (1975), стр. 17-[20].
- *Рубрика Нове странице. – Одломак из романа.*

998. ПАН Володијовски
 „Пан Володијовски : Роман Хенрика Сјенкјевића“ // „Развитак“. – Год.
 V, бр. 3 (1938), стр. 92.
- *Рубрика Прикази. Приказ романа. С пољског превели Ђорђе Живановић и Војислав Поповић. Издање Српске књижевне задруге, Београд.*
999. ПАНИЋ-СУРЕН, Милорад
 „Тврђава“ / Милорад Сурен-Панић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
 (1974), стр. [43].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
1000. ПАНОВ, Александар
 „Наш народни говор“ / Александар Панов // „Развитак“. - Год. II, бр.
 6 (1935), стр. 220-224.
- *О формирању књижевних језика у Београду и Загребу и значају народног говора у погледу језичке компетенције.*
1001. ПАНОВ, Александар
 „Naše podneblje“ / Aleksandar Panov, Jovo Zubović // „Развитак“. - Год.
 III, бр. 3 (1936), стр. 75-83.
- *Јово Зубовић коаутор.- О организацији метеоролошких служби у појединим земљама Европе, а посебно у Босни и Херцеговини, са датим табеларним прегледом средње температуре и просјечне количине падавина у градовима Босанске крајине.*
 # А. Панов [Панов Александар]
 # Ј. Зубовић [Јово Зубовић]
1002. ПАНОВ, Александар
 „Za čistoću ili bogatstvo jezika?“ / Aleksandar Panov // „Развитак“. –
 Год. III, бр. 10 (1936), стр. 312-314.
- *Приказна је потреба усклађивања принципа богаћење језика са принципом чистоће језика.*
 # А. Панов [Александара Панов]

1003. ПАНОВ, Александар
„Играју се копилади“ / Александар Панов // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 3 (1937), стр. 101-102.
- Рубрика *Из народа о народу. О пастирској игри у западном дијелу Босанске крајине.*
А. Панов [Александар Панов]
1004. ПАНОВ, Александар
„Da Razvitak bude bolji“ / Aleksandar Panov // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 7 (1939), стр. 233-238.
- Рубрика *Змијање. Закључци са конференције друштва Змијање, одржане 7. јуна 1939. године, а који се односе на недостатке часописа Развитак и смјернице за будући рад.*
1005. ПАНОВ, Александар
[Политички преглед. Октобар Унутрашњи: Влада Цветковић- Мачек продужује у правцу своје југословенске политике. Вањски: Рат у Европи даље траје; Новембар. Унутрашњи: Влада ради министри путују. Бановина Хрватска постепено сређује своје прилике. Вањски: Рат се и даље наставља]
/ Александар Панов // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939), стр. 377-379.
- Рубрика *Политички преглед.*
А. [Александар Панов]
1006. ПАНОВ, Александар
[Politički pregled. Unutrašnji: Aktivan politički život; Vanjski. Evropa ratuje. Italija je spremna da podrži Fince] / Aleksandar Panov // „Развитак“. – Год. VII, бр. 1 (1940), стр. 31-32.
- Рубрика *Политички преглед.*
А1. [Александар Панов]

1007. ПАНОВ, Александар

[Politički pregled. Unutrašnji: Objavljen projekat izbornog zakona. Nj. V. Knez namjesnik dočekan je svečano u Zagrebu; Vanjski: Potreba sporazuma na Balkanu. Linije Mažino i Sigfrid se odmaraju. Rumunija predmet interesovanja velikih sila] / Aleksandar Panov // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 63-64.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ал. [Александар Панов]

1008. ПАНОВ, Александар

[Политички преглед. Фебруар. Унутрашњи: Питање преуређења Југославије и одређивање граница српске јединице; Вањски: Састанак чланица Балканског споразума у Београду. Оставка бугарског премијера Кјосе Иванова. Међународни спор Енглеске и Норвешке због случаја с њемачким бродом „Алтмарк. Продор совјетских трупа на финску територију. Проглашење ванредног стања у Турској због инцидента на граници] / Александар Панов // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 94-95.

- *Рубрика Политички преглед.*
Ал. [Александар Панов]

1009. ПАНОВ, Александар

[Политички преглед. Унутрашњи: Активности демократске странке с Миланом Гролом на челу. Доношење пореске уредбе април-јули 1940. Вањски. Образовање владе Пијера Реноа у Француској. Утврђивање нових граница финске након капитулације. Састанак Хитлера и Мусолинија] / Александар Панов // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 128-129.

- *Рубрика Политички преглед*
Ал. [Александар Панов]

1010. ПАНОВ, Александар
 „Прече од пречега“ / Александар Панов // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9
 (1940), стр. [249] – 250.
- *Потреба за проширење школске мреже на подручју Босанске карјине.*
 #А. Панов [Александар Панов]
1011. ПАНОВ, Александар
 „Старнпутица“ / Александар Панов / „Развитак“. – Год. VIII, бр. 1
 (1941), стр. 3-7.
- *Тзв. „Унутрашња колонизација“, неправилно спровођење јер одлуке о колонизованим објектима не подлијежу контроли управних судова.*
 #А. Панов [Александар Панов]
1012. ПАНОВ, Александар
 „Босанска крајина и лов“ / Александар Панов // „Развитак“. – Год.
 VIII, бр. 2 (1941), стр. 55-58.
- *Рубрика Биљешке. – Састанак представника ловачких друштава одржан 19. Јануара 1941. – Салихагић је изнио историјат крајишких ловаца, те описан је њихов положај.*
 #Ал. [Александар Панов]
1013. ПАРАУШИЋ, Момчило
 „Колективно језичко искуство и пјесничка индивидуалност“ /
 Момчило Параушић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 97-[100].
- *Рубрика Дневник критичара. – Индивидуално и колективно у модерној поезији.*
1014. ПАРАУШИЋ, Момчило
 „Поход“ / Момчило Параушић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12
 (1973), стр. 113-[114].
- *Рубрика Књига о књизи. – Приказ Илкићевог романа Поход.*

1015. ПАРУН, Весна

„Доброта камења“ / Весна Парун // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1972), стр. [12]-14.

- *Поезија: 1. „Осамљен човјек на клупи“, 2. „Мислити тебе“, 3. „Анђео на води, у једну зору“, 4. „Ми недовршени у свим тим рукама“, 5. „Чаробњак и вјетар кретање“.*

1016. ПАШИЋ, Милутин

„Одбрамбени механизам главног јунака `Лелејске горе`“ / Милутин
Пашић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 29-[38].

- *Рубрика Реч и време. – Књижевни оглед дјела Лелејска Гора Михајла Лалића. – Одломак из необјављеног рукописа.*

1017. ПЕЈЧИЋ, Јован

„Врело неисцрпно“ / Јован Пејчић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8
(1972), стр. 112-[119].

- *Рубрика Трагови у времену. – Приказ књиге : „Уочи трећих петлова“, СКЗ, Београд, 1972.*

1018. ПЕЈЧИЋ, Јован

„Мере одговорности поезије“ / Јован Пејчић // „Развитак“. – Год. II,
бр. 6-9 (1973), стр. 50-[58].

- *Рубрика Реч и време. – О поезији Ханса Магнуса Енцензбергера.*

1019. ПЕЈЧИЋ, Јован

„На мрежи емоције и рефлексije“ / Јован Пејчић // „Развитак“. – Год.
III, бр. 1-2 (1974), стр. 65-[67].

- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Д. Миленковић : „Копно“, Градина, Ниш, 1973.*

1020. ПЕЛАГИЋ, Васо
 „Из Аутобиографије Васе Пелагића / Васо Пелагић // „Развитак“. –
 Год. I, бр. 2 (1910), стр. 42-48.
- *Одломак из аутобиографије Васе Пелагића.*
1021. ПЕЛАГИЋ, Васо
 „Из Аутобиографије Васе Пелагића. Рад у Бањалуци“ / Васо Пелагић //
 „Развитак“. – Год. I, бр. 3 (1910), стр. 74-79.
- *Наставак из броја 2.*
1022. ПЕРЕНЧЕВИЋ, Јован
 „Стање соколства у Врбаској бановини“ / Јован Перенчевић //
 „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 180-184.
- *Извјештај о раду Соколског друштва на подручју Врбаске бановине.
 # Ј. Перенчевић [Јован Перенчевић]*
1023. ПЕРКОВИЋ, Радоман
 „Поезија и човјек који је изгубио навике“ / Радоман Перковић //
 „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 34-[36].
- *Рубрика Реч и време. – О поезији и пјесницима.*
1024. ПЕРКОВИЋ, Радоман
 „Пустоловина Растка Петровића“ / Радоман Перковић // „Развитак“. –
 Год. III, бр. 4 (1974), стр. 43-[46].
- *Рубрика Реч и време. – О могућности интерпретације поеме Вук.*
1025. ПЕРКОВИЋ, Радоман
 „Газда Младен“ / Радоман Перковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7
 (1975), стр. 58-[62].
- *Рубрика Реч и време. – Критички осврт на књигу Борисава Станковића
 Газда Младен.*

1026.[ПЕРО Трумић]

[Обавјештење да је Перо Трумић изабран за ванредног проф.

Универзитета у Београду] // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8 (1940), стр. 241.

- *Рубрика Биљешке.*

1027.ПЕРОВИЋ, Вукашин

„Podjela državnog zemljišta“ / Vukašin Perović // „Развитак“. - Год.

IV, бр. 12 (1937), стр. 357-359.

- *О правној и социјалној основи подјеле државног земљишта.*

1028.ПЕРОВИЋ, Милош

„Пред историјом“ / Милош Перовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2,

(1910), стр. 37.

- *Пјесма.*

1029. ПЕСМЕ

„Песме Владе А. Поповића“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 4 (1910), стр. 128.

- *У рубрици Биљешке, обавјештење о штампи књиге пјесама Владе А. Поповића.*

1030. ПЕТРОВ, Детко

„Човек и жена иза закључаних врата“ / Детко Петров : У: „Развитак“. –

Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 52-[58].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

1031. ПЕТРОВИЋ, Бранислав

„Муње и љубичице“ / Бранислав Петровић // „Развитак“. – Год. III,

бр. 4-6 (1974), стр. [69].

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*

1032. ПЕТРОВИЋ, Вељко
„Командант и девојчица“ / Вељко Петровић : У: „Развитак“. – Год. III,
бр. 4-6 (1974), стр. 64-[65].
- Рубрика 30 година слободе Београда. – Приповијетка.
1033. ПЕТРОВИЋ, Душан
„Црни сонети“ / Душан Петровић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972),
стр. [96].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: „Шпански мач“, „Надирање мртвих“.
1034. ПЕТРОВИЋ, Душко М.
„Споменик“ / Душко М. Петровић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2
(1972), стр. 83-85.
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија.
1035. ПЕТРОВИЋ, Душко М.
„Будуће песме“ / Душко М. Петровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-
3 (1975), стр. 34-[36].
- Рубрика *Нове странице*. – Пјесма.
1036. ПЕТРОВИЋ, Милан
„Зора првог снега“ / Милан Петровић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2
(1974), стр. 54-[55].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Исходиште“, 2. „Пут“.
1037. ПЕТРОВИЋ, Милан
„Повратак“ / Милан Петровић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1972), стр.
130- [131].
- Рубрика *Нова имена*. – Поезија: „Зелена шкољка“.

1038. ПЕТРОВИЋ, Милан
„Повратак“ / Милан Петровић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1972), стр. 130- [131].
- Рубрика *Нова имена*. – Поезија: „Зелена шкољка“.
1039. ПЕТРОВИЋ, Милан
„Гнеза дозива“ / Милан Петровић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. [43].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Празновање“.
1040. ПЕТРОВИЋ, Милорад М.
„На Студенцу“ / Милорад Петровић М. // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 132.
- Пјесма из збирке *Сељанчице*.
1041. ПЕТРОВИЋ, Мирослава
„Жена у делима Петра Кочића“ / Мирослава Петровић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 51-[55].
- Рубрика *Реч и време*. – Анализа дјела *Петра Кочића*.
1042. ПЕТРОВИЋ, Нина
„Светковина“ / Нина Петровић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 37-[38].
- Рубрика *Нове странице*. – Поезија: 1. „Елегија“, 2. „Плава јесен“.
1043. ПЕТРУ Кочићу о...
„Петру Кочићу о двадесетој годишњици смрти му 28 VIII 1916 - 28 VIII 1936“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9, (1936), стр. [245]-247.
- Чланак у спомен *Петру Кочићу, посвећен годишњици његове смрти, са акцентом на Кочићеву борбеност и повезаност са завичајем и народом*. # Ур.

1044. ПИСМА Петру Кочићу

„Писма Петру Кочићу“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 153-157.

- *Рубрика Културно наслеђе. – Писмо Јована Скерлића; Писмо Јована Цвијића; Једно писмо Петра Кочића. Оригинал писма похрањен у Архиву града Сарајева. Збирка П. О., инв. Бр 1405.*

1045. ПОЛИТИКА као уметност

„Politika kao umetnost“ // „Развитак“. – Год. III, бр.7 (1936), стр. 241-242.

- *Рубрика Белешке. Из чланка г. Милана Марјановића објављеног у 17. броју „Јавности“.*

1046. ПОПА, Васко

„Београдска књижница“ / Васко Попа // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. [5].

- *Рубрика Датуми. – Пјесма.*

1047. ПОПА, Васко

„Повратак у Београд“ / Васко Попа // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. [83].

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*

1048. ПОПОВ, Андрија

„За живљи културни рад по вароши“ / Андрија Попов // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 210-211.

- *Рубрика Прикази и биљешке. О бољој координисаности рада културних друштва на подручју Босанске крајине.*

1049. ПОПОВИЋ, Богдан
„Поезија и критика поезије“ / Богдан Поповић // „Развитак“. – Год.
I, бр. 3-4 (1972), стр. 10- [14].
- *Рубрика Реч и време. – Рад прочитан на фестивалу Поезије младих, који је одржан маја ове године.*
1050. ПОПОВИЋ, Бранко
„Приступ проблему верзија књижевног дела“ / Бранко Поповић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. [33].
- *Рубрика Реч и време. – Из књиге „Романсијерска уметност Михајла Лалића“.
-Узроци настанка нових верзија књижевних дијела.*
1051. ПОПОВИЋ, Ђорђе
„Јован Цвијић“ / Ђорђе Поповић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2 (1937),
стр. [33]-48.
- *Дио предавања одржаног поводом десетогодишњице смрти Јована Цвијића.
У чланку налазимо биографске податке о Цвијић, те податке о резултатима
његовог истраживачког рада, са посебним освртом на његов опис
карактерних особина Југословена.*
1052. ПОПОВИЋ, Ђуро П.
„Тежње народних учитеља“ / Ђуро П. Поповић // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 8-9 (1939), стр. 250-253.
- *Конгрес учитеља Босанске крајине одржаном у Бањалуци 1939. године.*
1053. ПОПОВИЋ, Јован
„Далекоме граду“ / Јован Поповић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 27-[28].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*

1054. ПОПОВИЋ, Лаза
„Говор о св. Сави“ / Лаза Поповић // „Развитак“. – Год. II, бр. 5
(1935), стр. 182-190.
- *О животу и раду Растка Немањића.*
1055. ПОПОВИЋ, Милан М.
„Сточна репа и дјетелина“ / Милан М. Поповић // „Развитак“. –
Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 91-96.
- *Поука тежаку. – Узгој сточне репе и дјетелине, те најбоље сорте.*
1056. ПОПОВИЋ, Милош Ђурин
„Тиберијус Грах-Петар Коџић“ / Miloš Đurin Popović // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 11 (1939), стр. 326-335.
- *Приказани су аграрни односи у римској империји и постојању заједничких карактеристика у програму Тиберија Граха и Петра Кочића у погледу захтјева за распарчавање земљишних посједа и њихову подјелу ситним сељацима.*
М. Đurin Miloš [Милош Ђурин Поповић]
1057. ПОПОВИЋ, Милош Ђурин
„Аграризам Петра Кочића и народњаштво Васе Пелагића“ / Милош
Ђурин Поповић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. 45-51.
- *Пауперизација села у Босанској крајини у периоду пред први свјетски рат, са освртом на ставове које су заузимали Петар Кочић и Васа Пелагић у погледу права власништва на земљу.*
1058. ПОПОВИЋ, Никола Б.
„Утицај Н. Ј. Данилевског на Николу Пашића“ / Никола Б. Поповић //
„Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 76-78.
- *Рубрика Интерпретације. – Утицај Данилевског на Србе и приказ његовог капиталног дела Русија и Европа.*

1059. ПОПОВСКИ, Анте

„Самуил“ / Анте Поповски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 71-[73].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Пјесма.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

1060. ПОСЉЕДИЦЕ турских напада...

„Посљедице турских напада на угарског краљевство“ // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. 104-106.

- *Миграциона струјања која доводе до промјена у структури становништва у Босни. – Миграције су посљедица турских продора на сјевер и сјеверозапад.*

1061. [ПОТОКАР, Тоне]

„Примож Трубар“ / Тоне Потокар / „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1936), стр. 328-330.

- *Објављено у „Правди“ од 4 VII 1936.*

1062. ПРАЊИЋ, Крунослав

„Легитимност лингвистичкога- стилистичкога приступа књижевном тексту“ / Крунослав Прањић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр.30-[33].

- *Рубрика Истраживања. – Филозофска студија о језику и књижевности.*

1063. ПРЕДГОВОР Горкога француском...

„Предговор Горкога француском издању `Јазавац`“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 77-80.

- *Предговор који је написан као обавјештење Горком о намјери француске издаваче куће „Ридер“ да објави његова сабрана дјела.*

1064. ПРЕЛЕВИЋ, Милош
„Неки аспекти друштвене суштине војне силе НОР-а“ / Милош
Прелевић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 94-109.
- *Рубрика О томе. Историјски и друштвени аспекти НОР-а.*
1065. ПРЕЛЕВИЋ, Раде
„Животна горчина у дечјем роману“ / Раде // „Развитак“. – Год. III,
бр. 3 (1974), стр. 88-[91].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Анђелко Вулетић : Клесар Тадија
Тегоба, Веселин Маслеша, Сарајево, 1973.*
1066. ПРЕРАДОВИЋ, Ранко
„Пјеснички животопис“ / Ранко Прерадовић // „Развитак“. – Год. II,
бр. 1 (1973), стр. 89-[90].
- *Рубрика Књига и о књизи . – Приказ пјесама Дане Стоиљковића.*
1067. ПРЕРАДОВИЋ, Ранко
„Привиђа се живот“ / Ранко Прерадовић // „Развитак“. – Год. III, бр.
4 (1974), стр. 54-[55].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
1068. ПРИЛОЗИ проучавању наше ...
„Прилози проучавању наше народне керамике.“ // „Развитак“. – Год IV,
бр. 4 (1937), стр. 137.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Прилози проучавању наше народне керамике,
коју је издао Етнографски музеј у Београду као Посебно издање, Св. 6,
Београд, 1936.*

1069. ПРИЧА попа Марка

„Прича попа Марка“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 31.

- У рубрици *Биљешке*, биљешка о причи коју је написао Јован Бијелић, а која је објављена у „Српској Ријечи“.

1070. ПРОМЕТНА

„Прометна банка за Развитак“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 4 (1910), стр. 128.

- Рубрика *Биљешке*. Обавјештење да је Прометна банка листу „Развитак“ дала повчану допацију.

1071. ПРОСЛАВА Лава Толстоја

„Proslava Lava Tolstoja u Moskvi“ // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 417-418.

- Рубрика *Биљешке*. – Осврт на прославу која се десила у Москви поводом 25-огодишњице смрти Лава Николајевича Толстоја.

1072. ПРШИЋ, Милоје

„О књизи Чујте Срби“ / Милоје Пршић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 161-169.

- Рубрика *Годишњице*. – Историјски оглед о књизи *Чујте Срби*.

1073. РАД Змијања у...

„Рад Змијања у Приједору“ // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр. 320.

- Рубрика *Змијање*. Резултати рада друштва *Змијање у Приједору*.

1074. РАДАНОВИЋ, Ненад
„Смрт Алојза Кризмана“ / Ненад Радановић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 7-8 (1972), стр. 83-[93].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
1075. РАДЕНКОВИЋ, Радосав
„Давидово дрво“ / Радосав Раденковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-
9 (1975), стр. 39-[42].
- *Приповијетка.*
1076. РАДИЋ-БЕЋИРИЋ, Слободанка
„Јунак наших дана“ / Слободанка Радић-Бећирић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр. 48-[52].
- *Рубрика Подсећања. – Приказ дјела Јанка Веселиновића Подсећања.*
1077. РАДИЧЕВИЋ, Бранко В.
„Београд“ / Бранко В. Радичевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 47-[48].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
1078. РАДОВАНОВИЋ, Лазар
„Покрет руке“ / Лазар Радовановић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1972), стр. [41]-44.
- *Пјесма. – „Време“, „У трагању“.*
1079. РАДОВАНОВИЋ, Лазар
„Један запис“ / Лазар Радовановић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-
12 (1973), стр. 52-[54].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Уздах ветра“, 2. „Вали сна“, 3. „Златни лишај“, 4. „Уморна сен“.*

1080. РАДОВАНОВИЋ, Лазар
„Поетске исповести о виђењу света“ / Лазар Радовановић /
„Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 92-[94].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Светозар Пилетић : Двери, Багдала, Крушевац, 1972.*
1081. РАДОВИЋ, Војислав
„Техничко и занатско школство Врбаске бановине“ / Војислав Радовић
// „Развитак“. – Год. VII, бр. 6 (1940), стр. 186-190.
- *Значај, стање и перспектива струковног школства на подручју Врбаске бановине.*
1082. РАДОВИЋ, Војислав
„Инж. Фрањо Дивишек“ / Војислав Радовић // „Развитак“. – Год. VIII,
бр. 2 (1941), стр. 52-55.
- *Рубрика Биљешке. - Вијест о смрти Фрање Дивишека, директора Државне средње техничке школе и Мушке занатске школе.*
1083. РАДОВИЋ, Милица
„Лингвостилистички приступ анализе песме „Повратак у Београд-
Васка Попе“ / Милица Радовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр.
49-[52].
- *Рубрика Реч и време. – Књижевна анализа пјесме.*
1084. РАДОВИЋ, Милица
„Инструментал без предлога као стилско средство у пјесмама
Момчила Настасијевића“ / Милица Радовић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-
5 (1973), стр. 48-[56].
- *Рубрика Истраживања. – Функција инструментала у поезији Момчила Настасијевића.*

1085. РАДУЛОВИЋ, Јован
„Раде Баша“ / Јован Радуловић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12
(1973), стр. 65-[73].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

1086. РАДУЛОВИЋ, Јован
Јован Радуловић : „Посљедњи запис из цестарске књиге
доњокожловачког цестара К. Ш.“. У: „Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975),
стр. 10-[14].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

1087. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Босна и њезине границе“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. II,
бр. 1 (1935), стр. 43-45.

- *Рубрика Научни преглед. О границама које обухвата Босна и народ који у њој живи.*

1088. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Епохални догађаји у породичним предањима“ / Петар Рађеновић
// „Развитак“. – Год. II, бр. 3 (1935), стр. 94-104.

- *О прелазу који настаје у историји нашег народа пропашћу његових самосталних држава и одразу ратних дешавања у народним предањима.*

1089. РАЂЕНОВИЋ, Петар
[„Гласник етнографског музеја у Београду, књига IX, уредник Д-р
Боривоје М. Дробњаковић, Београд, 1934“] / Петар Рађеновић //
„Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр. 169-171.

- *Рубрика Биљешке. – Обрађени су чланци који су објављени у овом Зборнику.*

1090. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Није до чекања“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. II, бр. 7-8
(1935), стр. 258-266.
- *Приказ књиге Јована Цвијића „Насеља и порекла становништва“, која је објављена 1902. године у издању Српске краљевске академије.*
1091. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Петар Ж. Петровић : О народним песмама у Рудничком
подунављу“ / Петар Рађеновић // „Развитак“ . – Год. II, бр 7-8 (1935), стр.
295-296.
- *Рубрика Биљешке. – О књизи Петра Ж. Петровића „О народним песмама у Рудничком подунављу, која је објављена у Београду 1935. У издању Етнографског музеја. У њој је обрађена област Рудничко подунавље и први пут су забиљежене народне пјесме са овог подручја.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1092. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Св. Сава као наследна породична слава. Написао Милан Карановић,
кустос Музеја у Сарајеву“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. II, бр. 9
(1935), стр. 326.
- *Рубрика Књижевни преглед. – Приказ књиге Св, Сава као наследна породична слава“, коју је написао Милан Карановић, кустос Музеја у Сарајеву.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1093. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Проблеми Кулина Бана : написао Милан Карановић кустос Музеја у
Сарајеву, Сарајево, 1935. Страна 31.“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. II, бр. 11-12 (1935), стр. 416-417.
- *Приказ расправе у којој су изложени писани извори о Кулину бану и опис кулинове плоче.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1094. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Проучавање народних вјеровања и обичаја : поводом најновијег дјела
дра Е. Шневајса“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 1, (1936),
стр. 27-33.
- *Осврт на књигу Edmund Schnewaissa : Grundris des Volksglaubens und
Volksbrauchs des Serbokroaten.*
1095. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„А. Чичић. С Вардара на Сочу“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 3 (1936), стр. 97-99
- *Рубрика Прикази и биљешке. О издавању друге збирке пјесама Фра Аугустина
Чичића, у којој преовладавају патриотски мотиви. Издавач је Наша књига,
Београд, 1935. године.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1096. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Незадовољство покретач набоље“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 4 (1936), стр. [105]-110.
- *Појава незадовољства као посљедица субјективних или објективних сукоба.
Филозофски спис.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1097. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Гласник етнографског музеја у Београду. Књига десета, уредник Др
Боривоје М. Дробњаковић, Београд 1935“ / Петар Рађеновић // „Развитак“.
– Год. III, бр. 4 (1936), стр. 136-137.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – Резиме објављен у прилогу.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1098. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Marijan Matijašević : I licu gnjevnom“ / Petar Rađenović // „Развитак“.
– Год. III, бр. 5 (1936), стр. 172.
- Рубрика *Прикази и биљешке*. – *Приказ књиге Маријана Матијашевића у издању Савремених погледа Славонски Брод*.
П. Р. [Петар Рађеновић]
1099. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Васа Чубриловић : Порекло муслиманског племства у Босни и Херцеговини“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 206-207.
- Рубрика *прикази и биљешке*. *Расправа и њен кратак садржај*.
П. Р. [Петар Рађеновић]
1100. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Петар Митропан : српска штампа и почетак приповедачког рада у Ст. Србији“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 208-209.
- Рубрика *Прикази и биљешке*. *Расправа прештампана из Јужног прегледа*.
П. Р. [Петар Рађеновић]
1101. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Стручно образовање тежака ваља да буде обавезно“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1936), стр. 218-223.
- *Намеће се потреба организовања пољопривредних курсева, да би се стручно оспособили пољопривредници*.

1102. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Споменица Василија Грђића“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 286-289.
- *Рубрика Прикази. – Приказ књиге Споменица Василија Грђића, Издање друштва Просвета, Сарајево, 1935. – У овој Споменици је освјетљен новинарски рад Грђићев и његов допринос идеји народног јединства.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1103. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Vladimir Juričić : Kako su mislili hrvatski književnici i umjetnici“ / Petar
Rađenović // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 288-289.
- *Рубрика Прикази. – Приказ књиге и интерпретација карактеристичних мјеста из збирке чланака Владимира Јуричића, која открива недостатак материјалне и моралне подршке писцима и умјетницима од стране њихове средине.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1104. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Тих. Р. Ђорђевић : Белешке из наше народне поезије“ / Петар
Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 327.
- *Приказ књиге Тихомира Р. Ђорђевића. Представља биљешке штампане најприје у I свесци Прилога проучавању народне поезије.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1105. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Ladislav Žimbrek : Razgovori o književnosti“ / Petar Rađenović /
„Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 328.
- *О идејној и литерарној вриједности књижевних радова Фрање Хорвата Киша, Милана Беговића, Николе Полића и Љубе Визнера.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1106. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Преглед. Књига XII“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр.
11 (1936), стр. 375-376).

- *Рубрика Прикази и биљешке. Резиме прилога о Петру Кочићу: Михајло Благојевић: Кочићево доба (1876-1916); ивко Њежић: У помен другу Петру Кочићу; Милан Карановић: Кочићево Змијање; Лазар Кондић: Прве ђачке невоље Петра Кочића; Јово Поповић: Петар Кочић према селу и аграрном питању; Владета Билбија: Петар Кочић и раднички покрет; Никола Сричић: Петар Кочић и омладина; Јован Кршић: Смисао књижевног дјела Кочићева.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]

1107. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Сехословачка“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. III, бр. 12 (1936),
стр. 418-419.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге „Чехословачка“, која је изашла као 267. Књига Српске академија наука и умјетности. Предговор је написао др Е. Бенеша, а превод урадио др Бранко Милетић.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]

1108. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Владета Билбија и Бранко Тадић : Незапосленост“ / Петар Рађеновић
// „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1937), стр. 25.

- *Рубрика Прикази. Садржај шест свезака у којима се описују животни услови незапослених.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1109. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Vinko Sesić . Čovjek odvija upitnik“ / Petar Rađenović // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 1(1937), стр. 26.

- *Рубрика Прикази. Приказ збирке пјесама Винка Цецића : Човјек одвија упитник, издате у Загребу, 1936. године.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1110. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„М. Илић : мисао и сврха живота“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 1 (1937), стр. 26.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге М. Илића у којој аутор заступа хуманистичку тезу о смислу живота.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1111. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Помозимо наш музеј“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр.
1 (1937), стр. 26-28.

- *Рубрика Биљешке. Позив да се обнови музеј прикупљањем предмета историјске вриједности.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1112. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Водени суди“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1937), стр. 29-30.

- *Рубрика Из народа о народу. Називи и врсте и облици посуда за воду у Босанској крајини.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1113. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Sličnosti u sklopu i građi porodičnih predanja“ / Petar Rađenović //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 84-88.

- *Настанак варијација у народним предањима која имају исте мотиве.*

1114. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Glasnik etnografskog muzeja u Beogradu“ / Petar Rađenović //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 98-99.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Гласник етнографског музеја, која је изашла под редним бројем 11, у Етнографском музеју у Београду. Уредник др Боривоје Дробњаковић.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1115. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Даница С. Марковић : Мелодије народних игара за виолину и певање“
/ Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 99.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Данице Марковић Мелодије народних игара за виолину и певање.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1116. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Петар А. Митропан : Први интелектуалци на Југу“ / Петар Рађеновић
// „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 99.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Петра Митропана Први интелектуалци на Југу, издате 1936. године у Скопљу.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1117. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Стопедесетгодишњица смрти Руђера Бошковића“ / Петар Рађеновић
// „Развитак“. – Год. IV, бр. 3 (1937), стр. 100.

- *Кратка биографија написана поводом 150 година од смрти Руђера Бошковића.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1118. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Sličnosti u sklopu i građi porodičnih predanja“ / Petar Rađenović //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 4 (1937), стр. 122-127.
- *Варијације народних предања о истим мотивима, те узроцима настанка тих различитости.*
1119. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Milenko Vidović : Prva i posljednja revolucija“ / Petar Rađenović //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937), стр. 169- 170.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Милека Видовића Прва и последња револуција издате у Сарајеву 1937.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]
1120. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Петар А. Митропан : Пушкин и Срби“ / Петар Рађеновић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 199-200.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Петра Митропана „Пушкин и Срби“, издате у Скопљу, 1937, поводом стогодишњице смрти Пушкинове.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1121. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Требају нам напредније домаћице“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. [206]-213.
- *Потреба образовања жена на селу путем организовања нових и унапређења наставе на постојећим курсевима.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1122. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Прошња и свадба у селима на утоку Унца“ / Петар Рађеновић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 224-236.
- *Опис сватовског народног обичаја, у мјестима око Кулен-Вакуфа.*
1123. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Тих. Р. Ђорђевић : Белешке из наше народне поезије (V)“ / Петар
Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 248-249.
- *Рубрика Прикази. Приказ Књиге Тихомира Ђорђевића, који у пет биљежака проучава карактеристична мјеста у народним пјесмама, те објашњава појаве и схватања која се на тим мјестима јављају. Књига је изашла у Београду, 1937.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1124. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Милан Карановић : Динарска племена Немањићког поријекла“ /
Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8 (1937), стр. 249.
- *Рубрика Прикази. Обавјештење да је обимни и свакако врло значајан рад Милана Карановића Динарска племена Немањићког поријекла из Развитка прештампан у засебну свеску.*
#П. Р. [Петар рађеновић]
1125. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Слављење крсног имена у селима на утоку Унца“ / Петар Рађеновић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937), стр. 301-311.
- *Обичај и начин прославе имендана у селима околине рјечице Унац.*
1126. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Antologija lirskih pesama. Urednik Zdravko Popović“ / Petar Rađenović //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937), стр. 314.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Антологија лирских песама, објављене у издању Југословенског расвита, Београд, 1937. Уредник Антологије Проф. Здравко М. Поповић.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1127. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Milan Karanović : Granica srednjevekovne bosanske župe“ / Petar Rađenović // „Развитак“. – Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 345-347.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Милана Карановића. Земљаник, Сепаратски отисак Гласника Земаљског музеја, Сарајево, 1936.*
1128. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Милан Карановић : Неколико писама Владимира Гађиновића“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 12 (1937), стр. 373.
- *Рубрика Прикази. Приказ рада преиштампаног из шасописа „Просвете“, а објављеног поводом двадесетогодишњице смрти Владимира Гађиновића, Сарајево, 1937.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1129. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Љубица и Даница С. Јанковић : Народне игре, 2. књига“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4 (1937), стр. 373-374.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге о народним играма Објављене у Београду, 1937. Приказ Прве књиге објављен је такође у Развитуку.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1130. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Наше народне приповетке (Антологија), приредио проф. Младен Лесковац“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 26-27.
- *Рубрика Прикази. Приказ Антологије Народних приповедака коју је приредио Младен Лесковац.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1131. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Бранислав Нушић“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2
(1938), стр. 60-61.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти нашег комедиографа Бранислава Нушића, те кратка биографија и списак његових дјела.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1132. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Даница С. Јанковић : жена у нашим народним играма“ / Петар
Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 2 (1938), стр. 63.
- *Рубрика Прикази. Рад који је посебно одштампан у „Гласнику етнографског музеја“, Београд, 1937.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1133. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Гласник етнографског музеја у Београду Књига XII“ / Петар
Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938), стр. 92-93.
- *Рубрика Прикази. Приказ о прилозима који се налазе у Гласнику етнографског музеја у Београду, Уредник Боривоје Дробњаковић, Београд 1937.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1134. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Др. Тодор Лазаревић“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4
(1938), стр. 123-124.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти Др Лазаревића, те кратак преглед његовог живота.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1135. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Сијело Змијање“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 4
(1938), стр. 130-132.
- *Рубрика Змијање. О приредби друштва Змијање која је одржана 6. марта, 1938.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1136. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Веселин Брезанац : Љубав живота“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. V, бр. 5 (1938), стр. 162.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге пјесама Веселина Брезанца, издате у Београду, 1938.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1137. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Тих. Р. Ђорђевић : Белешке из наше народне поезије“ / Петар
Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938), стр. 162-163.
- *Рубрика Прикази. Приказ двије биљешке Тихомира Ђорђевића о нашој народној поезији.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1138. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Перо Дрљача“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6
(1938), стр. 189-191.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти Пере Дрљаче, те кратак преглед његовог живота.*
П. Р. [Петар Рађеновић]

1139. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Владислав Скорић : Жупа Земљаник и стара нахија Змијање“ / Петар
Рађеновић : У: „Развитак“. – Год. V, бр. 7 (1938), стр. 224-225.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Владислава Скорића, у којој су дати етнографски, и економски подаци везани за подручје Змијања, а на основу података из повеље бана Пријезде.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1140. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Дијелови ораћег радила“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V,
бр. 7 (1938), стр. 225-227.
- *Рубрика из Народа о народу. Опис дијелова оруђа за орање, те компарација са описом ових алатки Милана Карановића.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1141. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Milan Karanović : Duborezna soba“ / Petar Rađenović // „Развитак“. –
Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 278.
- *Рубрика Прикази. Приказ рада Милана Карановића у коме описује дуборезне шаре којима је била украшена соба Темаловића куле у Благају.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]
1142. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Tihomir R. Đorđević : Zle oči u vjerovanju Južnih Slovena“ / Petar
Rađenović // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 278-280.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Тихомира Ђорђевића који је обрадио обимну грађу о злим очима код Јужних Словена.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1143. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Петар Билбија“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9
(1938), стр. 284-286.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти Петра Билбије истакнутог радника за опште добро и сарадника друштва Змијање. Живот и дјело.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1144. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Тихомир Р. Ђорђевић : Медицинске прилике у Србији (1815-1839)“ /
Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр. 318-319.
- *Рубрика Прикази. Приказ Књиге Тихомира Ђорђевића која је посвећена проучавању и приказу стања у здравству у Милошевој Србији.*
#П. Р. [Петар рађеновић]
1145. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Matija Divić“ / Petar Rađenović // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938),
стр. 393-394.
- *Рубрика Помен. Вијест о смрти сарадника „Развитка“ Матије Дивића. Те приказ његовог живота и рада.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]
1146. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Косни алат“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2 (1939),
стр. 68-70.
- *Рубрика Из Народа о народу. Опис косе и алата за кошење.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1147. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Писмо претплатницима“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 2 (1939), стр. 71-72.
- *Рубрика Змијање. Молба за измирење дуга за пртплату на Развитак.*
П. Р. [Петар рађеновић]

1148. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Glasnik Etnografskog muzeja u Beogradu“ / Petar Rađenović //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 3 (1939), стр. 105-106.

- *Рубрика Прикази. Приказ прилога објављених у Гласнику Етнографског музеја.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1149. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Покладно сијело у Бањој Луци“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 3 (1939), стр. 108.

- *Рубрика Змијање. О одржавању сијела о покладама које је организовало друштво Змијање.*
Поуњац [Петар Рађеновић]

1150. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Тihomir R. Ђорђевић : Beleške o našoj narodnoj poeziji“ / Petar Rađenović
/ „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 136-137.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге у којој је писац објавио 40 биљежака у којима расвјетљава необичније дијелове наше народне поезије.*
#Р. Р. [Петар Рађеновић]

1151. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Тihomir R. Ђорђевић : Nekoliko samrtnih običaja u Južnih Slovena“ /
Petar Rađenović // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 137.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге, која је изашла као посебно издање из Годшњице Николе Чупића, књ. XLVIII. Овим писац завршава своја излагања о самртним обичајима.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1152. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Polaganje samrtnika na zemlju“ / Petar Rađenović // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 137.
- *Рубрика Прикази. Чланак из Прилога за књижевност, језик историју и фолклор. О народном самртном обичају.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]
1153. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Ђ. Пејановић : становништво, школство и писменост у крајевима бив. Бос.-Херц“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 203.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Пејановићеве у којој су дата поређења података из неколико пописа становништва.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1154. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Милан Јанковић : `Слобода` и `Југославија`, предратна тајна ђачка друштва“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 203-204.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Милана Јанковића о ђачким друштвима која су дјеловала прије рата, те њихов утицај на развој омладинске свијести.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1155. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Melko Čingrija : Dubrovnik i hrvatsko pitanje“ / Petar Rađenović // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 228.
- *Рубрика Прикази. Још једна књига о хрватском питању, у којој Чингрија јасно износи своје залагање за народно јединство.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]

1156. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Martin Zrelec : Narodni sporazum“ / Petar Rađenović // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 228-229.
- Рубрика Прикази. Приказ још једне књиге која даје објашњења Хрватског питања и чији се аутор залаже за идеје народног јединства.
Р. Р. [Петар Рађеновић]
1157. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Милан Карановић : Историско-етнографске цртице у жупама Рами и Скопљу / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 230.
- Рубрика Прикази. Приказ Карановићеве књиге који у њој даје приказе вриједности историографских истраживања на просторима жупе Рами и Скопља.
П. Р. [Петар Рађеновић]
1158. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Некадашња област Милан-Кнежина“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 8-9 (1939), стр. 266-277.
- *Поријекло становништва подножја планине Чемернице, према народном предању.*
1159. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Prvi uslov boljitku“ / Petar Rađenović // „Развитак“. – Год. VI, бр. 12 (1939), стр. [356]-358.
- *Исказана је потреба што више координисати друштвене акције за унапређење пољопривреде.*
Р. Р. [Петар Рађеновић]
1160. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Пре четврт века“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр. [41]-42.
- *Сарајевски атентат и његова права квалификација уз закључак да је атентат био средство за постизање патриотских циљева.*
Поуњац [Петар Рађеновић]

1161. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Светозар Душанић : Серафим дабробосански митрополит“ / Петар
Рађеновић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 96-97.
- *Приказ расправе Светозара Душанића која је добар прилог за расвјетљавање црквених прилика код наснакон укидања Пећке патријаршије.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1162. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Писмо сарадницима и пријатељима“ / Петар Рађеновић // „Развитак“.
– Год. VII, бр. 9 (1940), стр. 275-276.
- *Позив сарадницима да још више појачају акцију на културном уздизању народа.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1163. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Око прве бразде“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 10
(1940), стр. [281]- 286.
- *Програм и могућности просвјетливања сеоског становништва Босанске крајине.*
1164. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Дан народне културе“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 12 (1940), стр. 364-367.
- *Извјештај са одржане митровданске свечаности у организацији друштва Змијање.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1165. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Конференција школских надзорника“ / Петар Рађеновић //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 368.
- *Рубрика Биљешке. – Конференција школских надзорника одржана 25. и 26. новембра 1940. у Бањалуци, а тема су проблеми основне наставе и просвјетливање одраслих.*
П. [Петар Рађеновић]

1166. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Милан С. Филиповић : Манастир Возућа у Босни и манастир Удрим
или Гостовић у Босни“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 12
(1940), стр. 370-371
- *Рубрика Прикази.*
П. Р. [Петар Рађеновић]
1167. РАЂЕНОВИЋ, Петар
„Предавање дра Богумила Вошњака“ / Петар Рађеновић //
„Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 26-29.
- *Рубрика Змијање Предавање одржано у организацији „Змијања“ 15. 12. 1940.
– Предавач Вошњак, био је члан Југословенског одбора за вријеме свјетског
рата, те Министар у Прагу. – Наслов предавања југословенски погледи на
рад.*
#П. Р. [Петар Рађеновић]
1168. РАЖНАТОВИЋ, Михаило
„Јабланово шјутра“ / Михаило Рађнатовић / „Развитак“. – Год. I, бр.
3-4 (1972), стр. 5-[9].
- *Рубрика Реч и време. – Есеј.*
1169. РАИЧКОВИЋ, Стеван
„Калемегдан“ / Стеван Раичковић // „Развитак“. – Год. III, бр.
4-6 (1974), стр. [66].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
1170. РАЈКОВИЋ, Љубиша
„Кула светиља“ / Љубиша Рајковић // „Развитак“. – Год. VI, бр.
2-3 (1975), стр. 60-[61].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „На Сутјесци“, 2. „Земља“.*

1171. РАЈКОВИЋ, Радомир
„Моје године непозвани гости“ / Радомир Рајковић // „Развитак“. – Год.
I, бр. 7-8 (1972), стр. 106.
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: „Старац“.*
1172. РАЈКОВИЋ, Радомир
„Метаморфозе“ / Радомир Рајковић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5
(1975), стр. 23-[25].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија.*
1173. РАКИЋ, Радослав
„Прелазак окупаторских трупа код Бос. Градишке“ / Радослав Ракић
// „Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 195-197.
- *Кретање аустријске војске која је прешла Саву код Босанске Градишке у циљу окупације Босне.*
1174. РАКИЋ, Радослав
„Из прошлости Босанске Градишке“ / Радослав Ракић // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 2 (1939), стр. 60-64.
- *Описан је постојање раскрснице римских друмова и града званог Сервитиус, на мјесту гдје се данас налази Босанска Градишка. -Помињу се и први написи о Босанској Градишки који датирају из 18. вијека.*
1175. РАКИЋ, Слободан
„Жеља“ / Слободан Ракић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр.
125-127.
- *Рубрика Нова имена. – Пјесме: „Без наслова“.*

1176. РАС, Ева
„Једноглави роман“ / Ева Рас // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975),
стр. 11- [15].
- *Рубрика Нове странице . – Одломак из романа.*
1177. РАСУЛИЋ, Тома
„Пут у зору“ / Тома Расулић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр.
88-[91].
- *Рубрика Свједочанства. – Из необјављене књиге.*
1178. РАЦКОВИЋ, Никола
„Мисли“ / Никола Рацковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр.
32-[33].
- *Рубрика Нове странице.*
1179. РАЦКОВИЋ, Никола
„Лењинов однос према култури“ / Никола Рацковић // „Развитак“. –
Год. III, бр. 8-9 (1974), стр. 28-[34].
- *Рубрика Актуелна тема. – Текст о Лењиновој суштини пролетерске културе
и партијског односа према култури.*
1180. РАШКОВИЋ, Марко
„Уморни галеб“ / Марко Рашковић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3
(1975), стр. 37-[38].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Уклето море“, 2. „Без маха“, 3. „Боње
би било“.*

1181. РЕЂЕП, Драшко
„Песма или дијалог“ / Драшко Ређеп // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
(1974), стр. 5-[8].
- *Рубрика Социјална функција песме. – Есеј о пјесничком дијалогу.*
1182. РИБНИКАР, Јара
„Кућа у Ботићевој улици“ / Јара Рибникар : У: „Развитак“. – Год. III, бр.
4-6 (1974), стр. 18-[23].
- *Рубрика 30 година слободе Београда . – Роман одломак.*
1183. РИСОЈЕВИЋ, Ранко
„Смрт мога оца“ / Ранко Рисојевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5
(1975), стр. 5-[8].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
1184. РИСТИЋ, Марко
„Alfabetске варијације на fugu Krležinom“ / Marko Ristić // „Развитак“. –
Год. II, бр. 10 (1973), стр. 86-[92].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – НИИ, бр. 465, Бгд. 29. 11. 1959.
(Зборник Мирослав Крлежа, ЈАЗУ, Згб. 1963. - Избор из критике о Крлежи /
изабрао и приредио Мате Лончар.*
1185. РИСТЕГОРАЦ, Иван
„Торњеви-мачеви“ / Иван Ристегорац // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1972), стр. [40].
- *Пјесме. – „Скитачка корачница“.*

1186. РОБОТИЋ, Мартин
 „Novak Simić : Nepoznata Bosna“ / Martin Robotić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2 (1937), стр. 65-66.
- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Непозната Босна Новака Симића, која је заправо повезана цјелина седам новела у којима се провлаче исти ликови.*
 # М. Р. [Мартин Рађеновић]
1187. РОБОТИЋ, Мартин
 „Cina Jote : Danas“ / Martin Robotić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6 (1937), стр. 200-202.
- *Рубрика Прикази. Осврт на социјалну тенденцију и језичке недостатке збирке пјесама Цина Јоте „Данас“, издате у Загребу, 1937.*
 # М. Р. [Мартин Роботић]
1188. РОБОТИЋ, Мартин
 „Problem kulture uopće, a narodne narose“ / Martin Robotić // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. [321]-325.
- *Компарација и закључак да је наша народна култура у истој равни са културама других народа, иако се она развијала у неповољнијим историским условима.*
1189. РОБОТИЋ, Мартин
 „Дани народне културе“ / Мартин Роботић // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 394-396.
- *Рубрика Змијање. Приредба поводом дана народне културе у организацији друштва Змијање.*
 # М. Р. [Мартин Роботић]
1190. РОЖДЕСТВЕНСКИ, Роберт
 „Музика“ / Роберт Рождественски // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 120-[122].
- *Рубрика Поезија без граница. - Поезија: „У јесен“.*

1191. РОСИЋ, Тиодор
„Вал“ / Тиодор Росић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974), стр. 58-[60].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија*: 1. „Божур поље“, 2. „Друмови“.
1192. РУЗМАРИН, Персида
„Трагови“ / Персида Рузмарин // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. [60].
- Рубрика *Нова имена*. – *Поезија*: 1. „Вечерња песма“.
1193. САВИЋ, Никола
„Vasa Pelagić u Osijeku“ / Nikola Savić // „Развитак“. – Год. V, бр. 7-8 (1938), стр. 258-259.
- *Свједочанство Миће Савића, осјечког грађанина о боравку Васином у Осјеку*.
1194. САВИЋ-ВУКАНОВИЋ, Јованка
„Роботи из станијолске земље“ / Јованка Вукановић Савић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975), стр. 63-[65].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – *Приказ књиге Мирослав Лилек : Станиолска земља, Издање аутора, Београд, 1974*.
1195. САМАРЦИЋ, Јован
„На вашару“ / Јован Самарцић // „Развитак“. – Год. III, бр. 10 (1936), стр. 314-322.
- *Приповијетка*.
1196. САМАРЦИЈА, Саво
„Куд се ђеде...?“ / Саво Самарција // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 55-56.
- Рубрика *Биљешке*. – *о начину изградње црквених објеката*. #С. С. [Саво Самарцић]

1197. САРАЈЛИЋ, Изет
 „Из књиге писама“ / Изет Сарајлић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5
 (1972), стр. 16-[17].
- *Рубрика Нове странице. – Писма: „Лојзету Кракару“, Лази К. Лазаревићу“, Васку Попи“, „Андреју Вознесенском“, „Лучијану Морандинију“.*
1198. СВ. САВА У...
- „Св. Сава у фолклору Босанске крајине : написао Милан Карановић,
 кустос Музеја у Сарајеву. – Бањалука, 1936“ // „Развитак“. – Год. III, бр. 2
 (1936), стр. 64.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – О изласку из штампе брошуре „Св. Сава у фолклору Босанске крајине.“*
1199. СВИТЛИЧНА, Хана
 „Мудрост“ / Хана Свитлична / „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973),
 стр. [71].
- *Поезија без граница. – Поезија. – Превео Михаило Ковач.*
1200. СЕДАМНАЕСТОГОДИШЊИЦА Совјета
 „Седamnaестогодишњица Совјета“ // „Развитак“. – Год. II (1935), бр. 1,
 стр. 54.
- *Показатељи рада и успјеху који је донијела московска „Правда“ поводом 17-годишњице Октобарске револуције.*
1201. СЕКУЛИЋ, Исидора
 „У друштву Андрића, Дучића и Војновића“ / Исидора Секулић //
 „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 43-[44].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Исидора секулић : „Прстенови у стаблу традиције“, Дубровник 1957. – Год III, стр. 3-4.*

1202. СЕЛИМОВИЋ, Меша
 „У Андрићевом свету само је живот вечан“ / Меша Селимовић //
 „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 11-[16].
- Рубрика *80 година Ива Андрића*. – Есеј о Андрићу и његовим дјелима.
1203. СЕРГЕЈЕВСКИ, Димитрије
 „Шта причају камени споменици“ / Димитрије Сергејевски //
 „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр. 235-257.
- Приказани су натписи на историјским споменицима из римског периода, који свједоче о односима Илира према Риму, култури илирског становништва. Ови споменици су пронађени на подручју Босне и Херцеговине. Такође су објављени у тексту и натписи на споменицима.
1204. СИМОВИЋ, Љубомир
 „Здравица о Београду“ / Љубомир Симовић // „Развитак“. – Год. III,
 бр. 4-6 (1974), стр. [67].
- Рубрика *30 година слободе Београда*. – Пјесма.
1205. СИМОВИЋ, Љубомир
 „Љуска од јајета“ / Љубомир Симовић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
 (1999), стр. 81-98.
- Рубрика *Поезија*. – Поезија: 1. „Вашке“, 2. „Слово о светлости“, 3. „Ивањдан“, 4. „Мравињак“, 5. „Молитва из потопа“, 6. „Поглед са Београдске тврђаве према северу“, 7. „Цео свет“, 8. Три студије јајета“, 9. „Основе рачуна“, 10. „Рибарница“, 11. „Јутро у Ковиљу“, 12. „Кванташка пијаца“, 13. „Аутопортрет са главом на столу“, 14. „Часови рачуна“, 15. „Опитинска кланица“, 16. „Тамни вилајет“.
1206. СИМОНЕНКО, Васиљ
 „Људи“ / Васиљ Симоненко // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
 (1973), стр. [62].
- Рубрика *Поезија без граница*. – Поезија. 1. „Осећам“.- Превео с руског Михаило Ковач.

1207. СИРОВИНА, Вукашин
„Зарјеча у Крњину“ / Вукашин Сировина // „Развитак“. – Год. VI, бр.
3 (1938), стр. 93-97.

- *Настанак села Зарјече, те породице које ју насељавају и њихова поријекла.*

1208. СИРОВИНА, Вукашин
„Сочаница и сеочани Радоњићи“ / Вукашин Сировина // „Развитак“.
– Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 86-89.

- *Настанак села Сочанице, те обичаји славе обиљежја људи који у њој живе, а посебан осврт на фамилију Радоњића.*

1209. СИРОВИНА, Вукашин
„Мушка ношња у околини Добоја“ / Вукашин Сировина // „Развитак“.
– Год. VII, бр. 5 (1940), стр. 159-163.

- *Дат је детаљан опис мушке народне ношње.*

1210. СИРОВИНА, Вукашин
„Сеоска ношња“ / Вукашин Сировина // „Развитак“. – Год. VII, бр. 7-8
(1940), стр. 225-228.

- *Дат је детаљан опис свих дијелова народне ношње из околине Теслића.*

1211. СИРОВИНА, Вукашин
„Сеоско одело“ / Вукашин Сировина // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9
(1940), стр. 264-269.

- *Детаљан опис сеоске одјеће и начин њене израде.*

1212. СИРОВИНА, Вукашин
„Историјска и географска номенклатура по старом тешањском срезу“ /
Вукашин Сировина // „Развитак“. – Год. VII, бр. 12 (1940), стр. 358-361.
- *Анализа назива појединих мјеста у околини Тешња којом се утврђује веза између имена мјеста и историјских чинилаца од којих су ова имена изведена.*
1213. СИРОВИНА, Вукашин
„Из прошлости православне цркве у Врућици код Теслића“ / Вукашин
Сировина // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 2 (1941), стр. 58-59.
- *Расправа Бранка К. Поповића објављену у листу „Братство“, бр 11-12 за 1940.. осврт.*
1214. СИСОЈЕВИЋ, Мирјана
„Питање“ / Мирјана Сисојевић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974),
стр. 73-[74].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Завет“, 2. „Враћање прапочетку“.*
1215. СЈЕЛСКИ, Станко
„Трагови прастаре културе у Поуњу“ / Станко Сјелски // „Развитак“.
– Год. VI, бр. 6 (1939), стр. 184-190.
- *Археолошка налазишта у околини ријеке Уне, из разних историјских епоха, укључујући и камено доба.*
1216. СКАРИЋ, Владислав
„Топографске примједбе : на Хаџи-Калфипо дјело `Румелија и Босна` /
Владислав Скарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 20-23.
- *Допуна и примједбе стављене на географско дјело „Румелија и Босна“ Хаџи-Калфе.*

1217. СКАРИЋ, Владислав
„Семберија“ / Владислав Скарић // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910),
стр. 58-60.

- *О поријеклу имена Семберија.*
- # Влад. Скарић [Владислав Скарић]

1218. СКАРИЋ, Владислав
„Гаврило Михајловић“ / Владислав Скарић // „Развитак“. – Год. I, бр.
3 (1910), стр. 84-89.

- *Биографија Гаврила Михајловића дабробосанског митрополита од 1740. до 1752.*
- # Влад. Скарић [Владимир Скарић]

1219. СКАРИЋ, Владислав
„Једна стара вијест о Змијању“ / Владислав Скарић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 12 (1937), стр. 360-361.

- *Објављен је текст извјештаја коштајничког кадије Ибрахима бањалучком Пехају-бегу из 17. Вијека о злоупотребама Ђуре „кнеза од Омашког“, при узимању харача на подручју Змијања.. Уз текст уводна биљешка.*

1220. СОЛЕВ, Дмитар
„Лудо лето“ / Дмитар Солев // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
63-[68].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

1221. СПАСИЋ, Живојин А.
[„Звонимир Шубић. Фазлића поток. Едиција `Наша књига`, уредник
Ж. Милићевић. Издање Геце Кона“] / Живојин А. Спасић // „Развитак“. – Год
II, бр. 3 (1935), стр. 121-125.

- *Рубрика Оцјене и прикази. Приказ збирке приповиједака Звонимира Шубића, те о високој умјетничкој вриједности њихове тематике. Збирка приповиједака Фазлића поток објављена је у Београду, 1934. године.*
- # Ж. А. Спасић [Живојин Спасић]

1222. СПРЕМО, Угљеша
[„Шта мисле појединци о рјешавању привредне кризе“] / Спремо
Угљеша // „Развитак“. – Год. III, бр. 1 (1936), стр. 36.

- *Рубрика Прикази и Биљешке. О нагомилавању незапослености и тешком рјешавању овог питања и привредне кризе.*

1223. СРДИЋ, Јулка
„Сјећање нашем Петру“ / Јулка Срдић // „Развитак“. – Год. III, бр.
11 (1936), стр. 334-335.

- *Есеј. – Представљен је лик и дјело, те велика борба књижевника Петра Кочића.*
Срдић рођ. Поповић Јулка.

1224. СРДИЋ, Јулка
„Наша жена на селу“ / Јулка Срдић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2
(1937), стр. 48-52.

- *Тежак положај жена на селу и њихов неравноправан и мученички положај.*
Јулка Бец. Срдића

1225. СРДИЋ, Јулка
„Сцећица“ / Јулка Срдић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937), стр. 166-
167.

- *Поводом двадесетогодишњице смрти Тодора Љ. Поповића.*
#Јулка В. Срдић

1226. СРДИЋ, Јулка
„То Фериде сама ашикује“ / Јулка Срдић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2
(1939), стр. 64-65.

- *Приповијетка.*

1227. СРЕДОЈЕВИЋ, Љиљана
„За тобом бродим“ / Љиљана Средојевић // „Развитак“. – Год. II, бр.
3-5 (1973), стр. 92-[94].

- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија*: 1. „Скадарска невеста“, 2. „И ево ти
цветам“, 3. „Медејина песма“.

1228. СРЕЋАН рад
„Srećan rad“ // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10 (1939), стр. 316.

- *Поводом постављања Бранка Чубриловића за министра пољопривреде, те се
истиче његов допринос у „Развитку“ изразује жељу за успјех у даљем
раду.*

1229. СРПСКА књижевна задруга
„Српска књижевна задруга“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 31-
32.

- *Рубрика Биљешке. Биљешке о Српској књижевној задрузи.*

1230. СРПСКА катедра у ...
„Српска катедра у Петрограду“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 2 (1910), стр.
63.

- *Обавјештење о отварању Српске катедре на Практичној Оријенталној
Академији у Петрограду.*

1231. СТАМБОЛИЈА, Милан
„О критици концерта С. П. Д. „Јединство““ / Милан Стамболија //
„Развитак“. – Год. VIII, бр. 1 (1941), стр. 25-26.

- *Рубрика Биљешке. – Приказ и осврт на критику коју је уредништво
„Развитка“ дало у бр. 12, стр. 368-369, 1940, под насловом „Поводом
концерта С. П. Д. Јединство“.*
М. Стамболија [Милан Стамболија]

1232. СТАМИЋ, Анте
„Покушај периодизације савремене хрватске књижевности“ / Анте
Стамић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 34-[39].
- *Рубрика Истраживања. – Шема периодизације хрватске књижености.*
1233. СТАНИЧИЋ, Милош
„Зашто не трошимо више воћа“ / Милош Станичић // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 157-159.
- *Анализа стања воћарства у Босанској крајини, са становишта унапређења
производње воћа.*
1234. СТАНОЈЕВИЋ, Мирослав В.
„Сведочанства“ / Мирослав В. Станојевић // „Развитак“. – Год. I, бр.
3-4 (1972), стр. 141-[144].
- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге: Коста Димитријевић : “Јунаци
српске трилогије говоре“.*
1235. СТЕВАНОВИЋ, Јован К.
„Родољуб : епизода из живота Петра Кочића у једном чину / Јован К.
Стевановић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр. 115-125.
1236. СТЕВАНОВИЋ, Годор
„Жвале за обичне узде“ / Годор Стевановић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 6-7 (1975), стр. 63-[65].
- *Рубрика Трагање за песмом. – Критички приказ на дјело Годора Стевановића.*

1237. СТИЈОВИЋ, Милоња
„19. октобар“ / Милоња Стијовић :У: „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 49-54.
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – стр: 52-54, 20. Октобар. – Из дневника.*
1238. СТИЈАНОВИЋ, Перо
„Свраб-шуга-чеша“ / Перо Стјепановић // „Развитак“. – Год. VII, бр.
7-8 (1940), стр. 245-246.
- *Рубрика Поука тежаку. – Опис болести и начин лијечења.*
1239. СТОЈАНОВИЋ, Душан Т.
Душан Т. Стојановић : „Манифест за још ненаписану песму“ //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. 45-[53].
- *Рубрика Проблеми поетског стварања. – Есеј о поетици.*
1240. СТОЈАНОВИЋ, Јелена
„Загонетно цвеће“ / Јелена Стојановић // „Развитак“. – Год. III, бр. 3
(1974), стр. 57.
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: 1. „Повратак“, „Тиха песма“.*
1241. СТОЈАНОВИЋ, Јелена
„Свет једне песничке збирке“ / Јелена Стојановић // „Развитак“. – Год.
III, бр. 8-9 (1974), стр. 84-[86].
- *Рубрика Књига о књигама. – Приказ Збирке пјесама Манојло Гвариловић :
Сунце и кочије, Просвета, Београд, 1973.*

1242. СТОЈАНОВИЋ, Јелена
„Уочи прометања“ / Јелена Стојановић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. [29].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија: 1. „Тајни склад“*.
1243. СТОЈНИЋ, Велимир
„Већери крај Уне...“ / Velimir Stojnić // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр. 307-312.
- *Приповијетка*.
1244. СТУДЕН, Драган
„Змијање“ / Драган Студен // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 90-[91].
- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија: 1. „Ропће прошлост“, 2. „Долина борова“, 3. „Славобитник“*.
1245. СУЂИЋ, Лазар
„Режиско пословање у државним шумама“ / Лазар Суђић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 9 (1937), стр. 266-268.
- *Могућности које се пружају како би се ускладио рад на експлоатацији шума са интересима пољопривреде.*
Л. С. [Лазар Суђић]
1246. СУЂИЋ, Лазар
„Крчење и уништавање шума“ / Lazar Sudić // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3 (1941), стр. 68-75.
- *Експлоатација шума у Босанској крајини, тренутно лоше стање и могућност његовог поправљања.*
L. S. [Лазар Суђић]

1247. СУЧЕВИЋ Бранко П.
 „Ćaćin Žaket“ / Branko P. Sućević // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938),
 стр. 83-89.
- *Priповijetka.*
1248. СУЧЕВИЋ, Бранко П.
 „К problemu naših sredwih škola“ / Branko P. Sućević // „Развитак“. –
 Год. VI, бр. 10 (1939), стр. 294-297.
- *Увођење бесплатне наставе у нижим разредима средњих школа за опште образовање, као реформска мјера школског система.*
1249. ТАДИЋ, Бранко
 [„Земља остављена“] / Бранко Тадић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4
 (1935), стр. 168-169.
- *Рубрика Биљешке. – Осврт на збирку приповиједака Петра П. Петровића. 11 св. Библиотека „Наша књига“, издање Геџе Кона, Београд, 1935.*
 # Тад. [Бранко Тадић]
1250. ТАДИЋ, Бранко
 „Кроз живот“ / Бранко Тадић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935), стр.
 169.
- *Рубрика Биљешке. – Осврт на збирку приповиједака Душана Радића. 12. Св. Библиотека „Наша књига“, Београд.*
 # Тад. [Бранко Тадић]
1251. ТАДИЋ, Бранко
 [„Крива Дрина. Збирка приповиједака од Марка Марковића, издање
 групе сарајевских књижевника, Сарајево 1935“] / Бранко Тадић //
 „Развитак“. – Год II, бр. 4 (1935), стр. 169.
- *Рубрика биљешке.- О тематици и ликовима приповиједака.*
 # Тад. [Бранко Тадић]

1252. ТАМАШ, Јулијан
„Песма се увек пише за неког“ / Јулијан Тамаш // „Развитак“. – Год.
III, бр. 8-9 (1974), стр. 17-[20].

- Рубрика *Социјална улога песме. – Тематика савременог пјесништва.*

1253. ТАРТАЉА, Гвидо
„Песма о Београду“ / Гвидо Тартаља // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр.31-[32].

- Рубрика *30 година слободе Београда. – Пјесма.*

1254. ТАСИЋ, Србољуб
„Загонетка“ / Србољуб Тасић // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972),
стр. [91].

- Рубрика *Нова имена. – Поезија: „Пределни знани“.*

1255. ТАСИЋ, Србољуб
„Њива“ / Србољуб Тасић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр.
[38].

- Поезија: 1. „Камен међаш“, 2. „Бразда“.

1256. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Лирска реч у драматичном времену“ / Радојица Таутовић //
„Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [68]-73.

- Приказ књиге *Изета Сарајлића „Стихови за лаку ноћ“, издање Просвета, Београд, 1971.*

1257. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Непоновљиви тренутак“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. – Год. I,
бр. 3-4 (1972), стр. 132-134.
- Рубрика *Дневник критичара*. – Приказ књиге Зазара Ђ. Радовановића : „Једанпут виђен свет“.
1258. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Црвена Звезда над Звездаром“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. –
Год. I, бр. 2 (1972), стр. 134-[135].
- Рубрика *Дневник кризичара*. – Приказ књиге Томе Расулића : „Хроника Звездаре 1941-1944“.
1259. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Šesti kontinent umesto utopije“ / Radojica Tautović // „Развитак“. –
Год. II, бр. 10 (1973), стр. 50-[61].
- Рубрика *Реч и време*. – Тематски број. - Оглед о путописима Мирослава Крлеже. – Одломак.
1260. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Луј Алтисе против Карла Маркса“ / Радојица Таутовић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 11-12 (1973), стр. 14-[30].
- Рубрика *За и против*. – Марксизам Карла Маркса и Алтисеов имагинарни марксизам.
1261. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Другарски двојев“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. – Год. III, бр.
1-2 (1974), стр. 74-[75].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге Раде Обреновић : „Тата, звони телефон“, Улазница, Зрењанин, 1973.

1262. ТАУТОВИЋ, Радојица
 „Распевана мисао о растењеу“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. –
 Год. III, бр. 3 (1974), стр. 85-[87].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – *Приказ књиге Ђорђе Фишер : Како расту маме, Улазница, Зрењанин, 1973.*
1263. ТАУТОВИЋ, Радојица
 „Срце као часовник“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. – Год. III, бр.
 8-9 (1974), стр. 35-[41].
- Рубрика *Реч и време*. – *Критички осврт на поезију Десанке Максимовић.*
1264. ТАУТОВИЋ, Радојица
 „Вечна младост“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
 (1974), стр. 42-[48].
- Рубрика *Реч и време*. – *Оглед о нашој револуционарној поезији.*
1265. ТАУТОВИЋ, Радојица
 „Ратна књижевност у послератном свету“ / Радојица Таутовић //
 „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр. 18-[29].
- Рубрика *Реч и време*. – *О актуелном значају литературе НОБ.*
1266. ТАУТОВИЋ, Радојица
 „Повратак на Итаку“ / Радојица Таутовић // „Развитак“. – Год. IV, бр.
 1 (1975), стр. 127-[131].
- Рубрика *Савремена македонска књижевност*. – *Приказ романа Божин Павловски : Дува : роман, Братство и јединство, Нови Сад, 1974.*

1267. ТАУТОВИЋ, Радојица
„Певање младости и подмлађивање песме“ / Радојица Таутовић //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 8-9 (1975), стр. 53-[55].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге Миомир Нешић : *Игра предсказања*, СПАЈ, Београд, 1975.
1268. ТВАРДОВСКИ, Александар
„Раж и хлеб“ / Александар Твардовски / „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12
(1973), стр. 97-[100].
- Рубрика *Поезија без граница*. – *Поезија: 1. „Мајур“*, 2. „*Мојим критичарима*“. – *Превод с руског Божидар Шујица, Предраг Чудић, Ибрахим Хаџић*.
1269. ТЕКСТ измјене правила...
„Текст измјене правила „Змијања“ // „Развитак“. – Год. IV, бр. 9 (1937),
стр.
- У рубрици *Змијање*. - *Измјена правила друштва „Змијање“ у смислу закључака годишње скупштине од 25. априла 1937. године*.
1270. ТЕОДОСИЈЕВИЋ, Јасмина
„Визија смрти у нашој барокној поезији“ / Јасмина Теодосијевић //
„Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 34-[45].
- Рубрика *Истраживања*. – *Огледи о нашој барокној поезији*.
1271. ТЕШИЋ, Гојко М.
Библиографска грађа о Бранку Миљковићу“ / Гојко М. Тешић //
„Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1972), стр. [86]-91.
- *Библиографија*.
1272. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Библиографска грађа о Момчилу Настасијевићу“ / Гојко М. Тешић //
„Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 145-[153].
- Рубрика *Библиографија*.

1273. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Патетични и комични говор поезије“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 94-[96].
- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге Остоја Кисић : „Један век српске поезије“.*
1274. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Библиографска грађа о Васку Попи“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 107-[120].
- *Рубрика Библиографија.*
1275. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Прилог библиографији Иве Андрића“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. I, бр. 6 (1972), стр. 81- [92].
- *Рубрика Библиографија. – Тематски број.*
1276. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Библиографска грађа о Иви Андрићу : II литература о Иви Андрићу“
/ Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 144-[155].
- *Рубрика Библиографија.*
1277. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Између жене, траве и тишине“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 1 (1973), стр. 91- [94]
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Милица Здравковић : Иван од цветања, Културно просветна Заједница, Титово Ужице, 1971.*

1278. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Библиографска грађа о И. Андрићу“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 1 (1973), стр. 95-[112].
- *Рубрика Библиографија.*
1279. ТЕШИЋ, Гојко М.
Библиографска грађа о И. Андрићу / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 125-[148].
- *Рубрика Библиографија.*
1280. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Библиографска грађа о Иви Андрићу“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 115-[126].
- *Рубрика Библиографија.*
1281. ТЕШИЋ, Гојко М.
„Библиографска грађа о И. Андрићу : Андрић у иностранству“ / Гојко М. Тешић // „Развитак“.
– Год. III, бр. 1-2 (1974), стр. 76-93.
- *Рубрика Библиографија.*
1282. ТЕШИЋ, Љубомир
„Дух и дах нашег времена“ / Љубомир Тешић // „Развитак“.
– Год. IV, бр. 2-3 (1975), стр. 89-[90].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Богдан Шеклер : Браћа и сестре, Књижевна заједница Петар Кочић, Београд, 1974.*
1283. ТЕШИЋ, Милосав
„Утециште“ / Милосав Тешић // „Развитак“.
– Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 87.
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: Буна.*

1284. ТЕШИЋ, Милосав

„Поетске запосвести Мирослава Краљачића“ / Милосав Тешић //

„Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 141-[143].

- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге Мирослав Краљачић : „Рука“, Свјетлост, Сарајево, 1972.*

1285. ТЕШИЋ, Милосав

„По „Бестражју“ Хусеина Вашића / Милосав Тешић // „Развитак“. –

Год. II, бр. 1 (1973), стр. 57-[60].

- *Рубрика Дневник критичара. – Приказ књиге поезије Проклетије, Хусеина Вашића.*

1286. ТЕШИЋ, Милосав

„О дечјој поезији Ивице Вање Рорића“ / Милосав Тешић // „Развитак“.

– Год. III, бр. 1-2 (1974), стр. 71-[73].

- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ збирке пјесама Ивица Вања Рорић : Ево иде бубамара.*

1287. ТЕШИЋ, Момчило

„Просјаци“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937),

стр. 312.

- *Пјесма.*

1288. ТЕШИЋ, Момчило

„Враћање с рада“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV, бр.11

(1937), стр. 337.

- *Пјесма.*

1289. ТЕШИЋ, Момчило
„Растанак с воловима“ / Момчило Тешић : У: „Развитак“. – Год. IV, бр.
11 (1937), стр. 337.

- *Пјесма.*

1290. ТЕШИЋ, Момчило
„Киша : Луки Ђоковићу“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 12 (1937), стр. 366.

- *Пјесма.*

1291. ТЕШИЋ, Момчило
„Razmišljanja na njivi“ / Momčilo Tešić // „Развитак“. – Год. V, бр. 4
(1938), стр. 120-121.

- *Пјесма.*

1292. ТЕШИЋ, Момчило
„San u noći“ / Momčilo Tešić // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938), стр.
121.

- *Пјесма.*

1293. ТЕШИЋ, Момчило
„Seoska jesen“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8 и 9
(1938), стр. 269.

- *Пјесма.*

1294. ТЕШИЋ, Момчило
„После града“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8 и 9
(1938), стр. 271.

- *Пјесма.*

1295. ТЕШИЋ, Момчило
„Без волова“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8 и 9
(1938), стр. 272.

- *Пјесма.*

1296. ТЕШИЋ, Момчило
„Веровање о стоци“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4
(1937), стр. 137-139.

- *Рубрика Из народа о народу. Магијско вјеровање о здрављу стоке.*

1297. ТЕШИЋ, Момчило
„Заврачивање. Веровања о води“ / Момчило Тешић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 5 (1937), стр. 170-171.

- *Рубрика Из народа о народу. Враџбине које лијече кожне болести људи и стоке. Магична својства воде.*

1298. ТЕШИЋ, Момчило
„Verovanja o letini“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 7-8
(1937), стр. 250-251.

- *Рубрика Из народа о народу. Вјеровање у магијске појаве које утичу на количину приноса житарица.*

1299. ТЕШИЋ, Момчило
„Веровање о болестима“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 9 (1936), стр. 280-283.

- *Рубрика Из народа о народу. Народна вјеровања о настајању и лијечењу различитих обољења.*

1300. ТЕШИЋ, Момчило
„Strava“ / Momčilo Tešić // „Развитак“. – Год. IV, бр. 10 (1937), стр.
314-315.

- *Рубрика Из народа о народу. „Саливање трава“, народна техника лијечења страха.*

1301. ТЕШИЋ, Момчило
„Враћање с рада“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV, бр.
11(1937), стр. 336.

- *Пјесма.*

1302. ТЕШИЋ, Момчило
„Растанак с воловима“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV, бр.
11 (1937), стр. 337.

- *Пјесма.*

1303. ТЕШИЋ, Момчило
„Киша : Луки Ђокићу“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. IV,
бр. 12 (1937), стр. 366.

- *Пјесма.*

1304. ТЕШИЋ, Момчило
„Дете у народним веровањима“ / Момчило Тешић // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 12 (1937), стр. 376-379.

- *Рубрика Из народа о народу. Вјеровања којих се женеморају придржавати због здрављасвоје дјеце.*

1305. ТЕШИЋ, Момчило
„Веровање о птицама и домаћој живини“ / Момчило Тешић //
„Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 29-31.
- *Рубрика Из народа о народу. О вјеровањима и гатањима која се у народу везују за понашање појединих врста птица и домаће перади.*
1306. ТЕШИЋ, Момчило
„Уроци“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 3 (1938), стр. 97-98.
- *Рубрика Из народа о народу. Народна вјеровања у поступке којим се могу урећи људи и стока.*
1307. ТЕШИЋ, Момчило
„Razmišljanja na njivi“ / Momčilo Tešić // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938), стр. 120-121.
- *Пјесма.*
1308. ТЕШИЋ, Момчило
„San u poći“ / Momčilo Tešić // „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938), стр. 121.
- *Пјесма.*
1309. ТЕШИЋ, Момчило
„Вечита глад“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 182-187.
- *Приповијетка.*
1310. ТЕШИЋ, Момчило
„Гашење угљевља“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 6 (1938), стр. 193-195.
- *Рубрика Из народа о народу. Опис отклањања урока помоћу гашења угљевља.*

1311. ТЕШИЋ, Момчило
„Сеоска јесен“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9
(1938), стр. 269.

- *Пјесма.*

1312. ТЕШИЋ, Момчило
„После града“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9
(1938), стр. 271.

- *Пјесма.*

1313. ТЕШИЋ, Момчило
„Без волова“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9
(1938), стр. 272.

- *Пјесма.*

1314. ТЕШИЋ, Момчило
„Натра“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 8-9 (1938), стр.
282-284.

- *Рубрика из Народа о народу. Опис натре –справе за ткање.*

1315. ТЕШИЋ, Момчило
„Српски сељаци књижевници“. Момчило Тешић // „Развитак“. – Год.
V, бр. 10 (1938), стр. 304-306.

- *Есеј о темама и стилским компонентама литерарних радова Милоша Т. Јовашевића, Луке Јовановића, Миодрага Јаковљевића Радомира Тодоровића и Митра Попаре.*

1316. ТЕШИЋ, Момчило
„Заборав“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 10 (1938), стр.
307.

- Пјесма.

1317. ТЕШИЋ, Момчило
„Остарела девојка“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 11
(1938), стр. 351.

- Пјесма

1318. ТЕШИЋ, Момчило
„Неимари Југославије“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр.
12 (1938), стр. 360.

- Пјесма. Објављена поводом јубилеја 20. година постојања Југославије.

1319. ТЕШИЋ, Момчило
„Народна читанка : уредника Драгољуб Сретеновић“ / Момчило
Тешић // „Развитак“. – Год. V, бр. 12 (1938), стр. 387-388.

- Рубрика Прикази. Приказ часописа Народна читанка, чији је уредник Драгољуб Сретеновић, а која има мисију описмењавања села.

1320. ТЕШИЋ, Момчило
„U gostima“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939),
стр.132-134.

- Приповијетка.

1321. ТЕШИЋ, Момчило
„Календар `Сељачко коло`“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год.
VI, бр. 4 (1939), стр. 137-138.

- Рубрика Прикази. Приказ Календара „Сељачко коло“, у издању истоименог друштва из Загреба.

1322. ТЕШИЋ, Момчило
„Митар Попара : Чланци, расправе и песме“ / Момчило Тешић //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 138-139.

- *Рубрика Прикази. Приказ књиге Митра Попаре, сељака-књижевника.*

1323. ТЕШИЋ, Момчило
„Proletnji dan“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939),
стр. 221.

- *Пјесма.*

1324. ТЕШИЋ, Момчило
„Митра песма“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939),
стр. 222.

- *Пјесма.*

1325. ТЕШИЋ, Момчило
„Веровање о сновању, навијању и ткању“ / Момчило Тешић //
„Развитак“. – Год. VI, бр. 7 (1939), стр. 232-233.

- *Рубрика Из народа о народу. Народна вјеровања везана за ткање која су се задржала у неким селима Босанске крајине.*

1326. ТЕШИЋ, Момчило
„Песма освешћеног сељака“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год.
VI, бр. 8-9 (1939), стр. 282.

- *Пјесма.*

1327. ТЕШИЋ, Момчило
„Моје село“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 11 (1939),
стр. 346.

- *Пјесма.*

1328. ТЕШИЋ, Момчило
„Ženski rad“ / Momčilo Tešić // „Развитак“. – Год. VII, бр. 2 (1940), стр.
68.

- *Подјела послова на мушке и женске, те опис начина рада и помоћног прибора код пређе.*

1329. ТЕШИЋ, Момчило
„Кола“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр.
133-135.

- *Рубрика Из народа о народу. Детаљан опис дијелаова кола.*

1330. ТЕШИЋ, Момчило
„Лекови за деду Маринка“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 7-8 (1940), стр. 228- 232.

- *Приповијетка.*

1331. ТЕШИЋ, Момчило
„Двојнице“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940),
стр. 272.

- *Пјесма.*

1332. ТЕШИЋ, Момчило
„Женидба и удаја у народним обичајима“ / Момчило Тешић //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 10 (1940), стр. 292-303.

- *Народни обичаји села Босанске крајине у свадбеној церемонији.*

1333. ТЕШИЋ, Момчило
„Самооптужба и оптужба“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VII,
бр. 12 (1940), стр. 363.

- *Пјесма.*

1334. ТЕШИЋ, Момчило
„Прољеће на селу“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 3
(1941), стр. 83.

- *Пјесма.*

1335. ТЕШИЋ, Момчило
„Дрва“ / Момчило Тешић // „Развитак“. – Год. VIII, бр. 4 (1941), стр.
108-113.

- *Приповијетка.*

1336. ТИМОТИЈЕВИЋ, Божидар
„Кад једног дана пођем“ / Божидар Тимотијевић // „Развитак“. – Год.
I, бр. 3-4 (1972), стр. 44-[45].

- *Рубрика Нове странице. - Пјесме: „Змија“, „Дечаџи пролећни“, „Очеви и деца“, „Ђубретари“, „Старци“.*

1337. ТИХОМИР Р. Ђорђевић...
„Тих. Р. Ђорђевић : Лоше одело као заштита од урока“ // „Развитак“. –
Год. III, бр. 6 (1936), стр. 207.

- *Рубрика Прикази и биљешке. Чланак који је првобитно штампан у Прилозима за књижевност, језик, историју и фолклор.*

1338. ТИХОМИР Р. Ђорђевић
„Тихомир Р. Ђорђевић : „Белешке из наше народне поезије“ //
„Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 208.
- *Рубрика Прикази и биљешке. Отисак из Прилога проучавању народне поезије.*
1339. ТИХ. Р. Ђорђевић
„Тих. Р. Ђорђевић : Црна Чоха кроја каурскога“ // „Развитак“. – Год. III,
бр. 6 (1936), стр. 208.
- *Рубрика Прикази и биљешке. Прештампано из Гласника етн. музеја, књ. X.*
1340. ТИТО, Јосип Броз
„Из првог говора у слободном Београду“ / Јосип Броз Тито //
„Развитак“. – Год. III, бр. 4-6 (1974), стр. 5-[6].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Говор Јосипа Броза Тита.*
1341. ТОДИЋ, Бранислав
„Мајчина душица“ / Бранислав Тодић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 29- [29].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија : 1. „Војник“, 2. „Еол“.*
1342. ТОДОРОВИЋ, Мирољуб
„Мравињак“ / Мирољуб Тодоровић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1972), стр. [36]-38.
- *Пјесме. – Из збирке Мравињак: Туљан, Дабар, Гавран, Шкољка, Гуштер, Лос, Метилъ.*
1343. ТОДОРОВИЋ, Мирослав
„Пут“ / Мирослав Тодоровић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973),
стр. 101-[102].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија.*

1344. ТОДОРОВИЋ, Мирослав
„Мој двојник дрво“ / Мирослав Тодоровић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 4 (1974), стр. 56-[57].

- Рубрика *Нове странице*. – *Поезија*: 1. „Научите ове аше речи“, 2. „Длето“.

1345. ТОДОРОВИЋ, Мирослав
„Лична, сасвим лична поезија свакодневнице“ / Мирослав Тодоровић
// „Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3 (1975), стр. 94-[97].

- Рубрика *Књига и о књизи*. – *Приказ књига*: 1. Љубиша Рајковић : *Треперења, Млади мај, Књ. 1, 1971*; 2. *Под каменом цвет, Библиотека књижевног клуба „Б. Миљковић“*, 1973.

1346. ТОДОРОВИЋ, Мирослав
„Јутро, ведрина“ / Мирослав Тодоровић // „Развитак“. – Год. IV, бр.
8-9 (1975), стр. 34-[36].

- *Поезија*: 1. „Трагом длета ноћи“, 2. „Мртва природа, небо између“, 3. „Јесмо ли колико нисмо?“.

1347. ТОДОРОВИЋ, Станка
„Deli Milica“ / Stanka Todorović // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935),
стр. 17-21.

- *Приповијетка*.

1348. ТОДОРОВИЋ, Станка
„У граду“ / Станка Тодоровић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4 (1935),
стр. 151-152.

- *Пјесма 1. Једне недеље ; 2. На улици.*
Ст. Т. [Станка Тодоровић]

1349. ТОДОРОВИЋ, Станка

Станка Тодоровић : [У чланку су обрађене теме формирање политичких партија, избијање италијанско-абисинског рата, доношење уредбе о смањњу чиновничких надлежности и напори Друштва народа о спречавању ратне опасности]. У: „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1935), стр. 364-365.

- *Рубрика Политички преглед.*
С. Т. [Станка Тодоровић]

1350. ТОДОРОВИЋ, Станка

[Са прославе 25-огодишњице глумачког рада Косаре Рајчевић] / Танка Тодоровић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2 (1936), стр. 51-57.

- *Рубрика Позорошни преглед. – Приказ глумачког рада Косаре Рајчевић, са освртом на извођење драме „Васкрсење“ према роману Лава Николајевића Толстоја.*

1351. ТОДОРОВИЋ, Станка

„Priča o maloj Anici“ / Stanka Todorović // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 154-162.

- *Приповијетка.*

1352. ТОДОРОВИЋ, Станка

„Petar Kočić i njegovi saradnici“ / Stanka Todorović // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1937), стр. 10-12.

- *Ова је ствар писана за Кочићев број, али је морала да изостане због недостатка простора, коментар који је написало уредништво. Чланак посвећен оним саборцима Кочићевим, мање познатим, као што је нпр. Мартин Зрелец.*

1353. ТОДОРОВИЋ, Станка
„Puškinova proslava“ / Stanka Todorović // „Развитак“. – Год. IV, бр. 3
(1937), стр. 89-96.
- *О прослави стогодишњице смрти Александра Сергејевича Пушкина, одржаној у Бањалуци, фебруара 1937.*
1354. ТОДОРОВИЋ, Станка
„Seljački književni dan“ / Stanka Todorović // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 3 (1938), стр. 103-104.
- *Рубрика Биљешке. Огранак Сељачког кола у Бањалуци је 4. и 5. Фебруар организовао Сељачки књижевни дан на коме су се читале пјесме и приповијетке.*
1355. ТОДОРОВИЋ, Станка
„Годишња скупштина“ / Станка Тодоровић // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 4 (1939), стр. 140-142.
- *Рубрика Змијање. Извјештај са Главне годишње скупштине друштва „Змијање“, одржане 5. марта 1939. у Бањалуци.*
1356. ТОДОРОВИЋ, Станка
„Четрдесетогодишњи јубилеј гђе Љубице Ј. Јовановић Даде“ / Станка
Тодоровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 169-171.
- *Рубрика Позоришни преглед. Поводом 40. година позоришног рада Љубице Ј. Јовановић Даде.*
1357. ТОДОРОВИЋ, Станка
„Један светао гроб“ / Станка Тодоровић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10
(1939), стр. 312-313.
- *Поводом обиљежавања 25 година од погибије Петра Петковића, револуционара оmlадинца.*

1358. ТОДОРОВСКИ, Гане
„Језив Монолог“ / Гане Тодоровски // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1975), стр. 47-[49].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: I. „Седам навраћања мотиву трепетљика“.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
1359. ТОМАШЕВИЋ, Боривоје
„Поетска мисао Слободана Ракитића“ / Боривоје Томашевић //
„Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 69-[82].
- *Рубрика Реч и време. – Оглед о поезији Слободана Ракитића.*
1360. ТОМАШЕВИЋ, Боривоје
„Философске концепције прве и друге књиге „Сеоба“ / Боривоје
Томашевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 24-[42].
- *Рубрика Реч и време. – Књижевни оглед о књизи Сеоба Миолоша Црњанског. – одломак.*
1361. ТОМИЋ, Божидар М.
„Звонимир Ђубић : Каљуга“ / Божидар М. Томић // „Развитак“. – Год.
V, бр. 4 (1938), стр. 124-129.
- *Рубрика Прикази. Приказ Шубићевог романа Каљуга, који има културну и социјално-политичку, те моралну тенденцију која се огледа у сукобу двају генерација. Роман објављен у Баограду.*
1362. ТОМОВИЋ, Мирко
„Коџицево веће и клерсима“ / Мирко Томовић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 11 (1936), стр. 377-378.
- *О књижевној вечери одржаној у селу Клепцима код Чапљини 1913. у сврху прикупљања материјалне помоћи обољелом писцу.*

1363. ТОШОВИЋ, Ристо
„Балада о граду“ / Ристо Тошовић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 45-46.
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Пјесма.*
1364. ТРИ поповске буне
„Три поповске буне“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 - 6 (1910), стр. 158-167.
- *Поп Јовичина бупа или Дервентска бупа (1833); Поп Хаџина или Требавска (1858); Поп Протина или Орашка (1858).*
1365. ТРИФКОВИЋ, Ристо
„Велики Шербула“ / Ристо Трифковић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 5-[10].
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
1366. ТРКУЉА, Антон
„Растављају се звезде од сазвежђа“ / Антон Тркуља // „Развитак“. –
Год. IV, бр. 6-7 (1975), стр. [44].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Прозивке ноћи“, 2. „Разобличавам сенке“.*
1367. ТРУМИЋ, Петар
„Пред Видовдан 1940“ / Петар Трумић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 6
(1940), стр. [173]- 175.
- *Потреба за вјесрком и националном толеранцијом у циљу јачања одбрамбене моћи земље.*
#П. Трумић [Петар Трумић]

1368. ТУРЈАЧАНИН, Зорица
„На маргинама босанскохерцеговачке пјесме за дјецу“ / Зорица
Турјачанин : // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1974), стр. 81- [84].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Воја Марјановић : Песма као бајка*, Глас, Бања Лука, 1973.
1369. ТУРЈАЧАНИН, Зорица
„Опсесија названа море“ / Зорица Турјачанина // „Развитак“. – Год.
III, бр. 7 (1974), стр. 71-[73].
- Рубрика *књига и о књизи*. – Приказ књиге *Љубомир Цвијетић : Одох на море*, Свјетлост, Сарајево, 1973.
1370. ЋИРИЋ, Емина
„Песма“ / Емина Ћирић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 2-3 (1975), стр.
101-[102].
- Рубрика *Стихови чланова књ. Клуба библиотеке „Милутин Бојић“*. – Поезија:
1. „19. II 75.“, 2. „Ако се бојиш ноћи“, 3. „Док те волим“, 4. „Чекам“.
1371. ЋИРОВИЋ, Слободан
„Зеленко“ / Слободан Ћировић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975),
стр. 49-[52].
- Рубрика *Нове странице*. – Приповијетка.
1372. ЋОПИЋ, Бранко
„Они који лутају“ / Branko Ćopić // „Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938),
стр. 154-159.
- Приповијетка.

1373. ЋОРОВИЋ, Владимир
„Мита Димитријевић : приче“ / Владимир Ћоровић // „Развитак“. – Год.
I, бр. 5 -6 (1910), стр. 185-188.

- *Кратки осврт на приче Мите Димитријевића.*

1374. ЋОРОВИЋ, Светозар
„Просидба“ / Светозар Ћоровић // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 -6 (1910),
стр. 133-138.

- *Приповијетка.*
Свет. Ћоровић [Светозар Ћоровић]

1375. ЋОСИЋ, Бора
„Била је година...“ / Бора Ћосић // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. 70-71.

- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Приповијетка.*

1376. ЋОСИЋ, Добрица
[Поштована господо] / Добрица Ћосић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1
(1999), стр. 180-181.

- *Рубрика Писма. – Писмо упућено проф. др Миодрагу М. Вулину, председнику жирија за доделу књижевне награде „Петар Кочић“. – Београд, 29. август 1997.*

1377. УВОДНА реч
„Уводна реч“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999), стр. 5.

- *Уводна реч Миодрага М. Вулина, главног и оговорног уредника.*

1378. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Dijete i ulica“ / Dušan Umićević // „Развитак“. – Год. III, бр. 4 (1936),
стр. 11-117.
- *Социолошка студија о појави криминала и мјерама које би требало предузети за његово сузбијање.*
1379. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Skitnja i prosjačenje“ / Dušan Umićević // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
(1936), стр. 3-10.
- *Социолошка студија о појави скитница и просјачењу као друштвеном проблему, те основи за настанак криминалитета.*
1380. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Sevdalinka u Bosanskoj Krajini“ / Dušan Umićević // „Развитак“. – Год.
IV, бр. 12 (1937), стр. 361-365.
- *Историјат о босанској изворној пјесми, тзв. севдалинки.*
1381. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Seoska Sevdalinka“ / Dušan Umićević // „Развитак“. – Год. V, бр. 3
(1938), стр. 75-79.
- *Севдалинке које су се пјевале приликом бербе.*
1382. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Музичка обрада народне пјесме у Босанској Крајини“ / Душан
Умићевић // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. 325-333.
- *Приказана је првобитна форма музичке обраде народнепјесме, те постепен прелаз на мелодијску обрду и пратњу инструмената.*

1383. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Ojkanje u Bosanskoj Krajini“ / Dušan Umićević // „Развитак“. – Год. VI,
бр. 3 (1938), стр. 88-93.

- *Ојкање као врста народне воклане музике.*

1384. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Niјето kolo u Bosanskoj krajini“ / Dušan Umićević // „Развитак“. –
Год. VI, бр. 7 (1939), стр. [209]-213.

- *Насатанак народних игара и нијемог кола, као пратеће појаве културног развитака народа Босанске крајине.*

1385. УМИЋЕВИЋ, Душан
„Шаргија : стари народни музички инструмент“ / Душан Умићевић //
„Развитак“. – Год. VII, бр. 4 (1940), стр. 120-126.

- *Врсте тамбуре, која је запажена код старих Словена.*

1386. УРОШЕВИЋ, Влада
„Лутка“ / Влада Урошевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
84-[87].

- *Савремена македонска књижевност. – Приповијетка.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

1387. УРОШЕВИЋ, Влада
„Немир“ / Влада Урошевић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр.
88-[89].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. „Јужна звезда“, 2. „Спавачи“.*

1388. УРОШЕВИЋ, Драгиња
 „Самосветс поезије“ / Драгиња Урошевић / „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 103-[104].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге Анте Стамаћ : „Дешифрирање ваге“, Разлог, Загреб, 1972.
1389. УРОШЕВИЋ, Драгиња
 „Лион“ / Драгиња Урошевић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр. 23-[24].
- Рубрика. *Нове странице*. – Одгонетка- Загонетка.
1390. УФЛИК, Раде
 „Дилбагија“ / Раде Уфлик // „Развитак“. – Год. III, бр. 5 (1936), стр. 176.
- Рубрика *Из народа о народу*. – Објашњење појма „Дилбагија“. # Р. У. [Раде Уфлик]
1391. ФИЛИПОВИЋ, Миленко С.
 „Чечава“ / Миленко С. Филиповић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 123-124.
- *Узроци који доводе до нестанка старог становништва у селу Чечави, средњевековном црквеном средишту*. # Мил. С. Филиповић
1392. ФЛАКЕР, Александар
 „Крлежа о Достојевском“ / Александар Флакер // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 19-[29].
- Рубрика *Истраживања*. – Однос *Крлеже* према *Достојевском*.

1393. ФЛАКЕР, Александар
„Џовјек i povijest u Krležinim novelama : odlomak“ / Aleksandar Flaker
// „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр.118-[123].
- Рубрика *80 година Мирослава Крлеже*. – Тематски број. – Крлежин зборник, *Напријед*, Згб. 1964. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.
1394. ХАНЦИЋ, Изет
„Брзак“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 128.
- Рубрика *Нова имена*. – Поезија.
1395. ХАНЦИЋ, Изет
„Фреска људске патње“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972), стр. 138- [140].
- Рубрика *Дневник критичара*. – Приказ књиге Љубо Јандрић : „Прах и пепео“, Веселин Маслеша, Сарајево, 1971.
1396. ХАНЦИЋ, Изет
„Песник прелази у светлост“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 53-[56].
- Рубрика *Дневник критичара*. – Приказ књиге Велимир Милошевић : „Небески виногради“, Светлост, Сарајево, 1971.
1397. ХАНЦИЋ, Изет
„Између два света“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 112-113.
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге Ненад Радановић : „Јаков“, Светлост, Сарајево, 1971.

1398. ХАНЦИЋ, Изет
„Ведрине и радости живљења Д. Ерића“ / Изет Ханцић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 114-[115].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Добрица Ерић : Стари српски календар, Просвејта, Београд, 1972.*
1399. ХАНЦИЋ, Изет
„И пробуди се човјек“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9
(1973), стр. 105-[109].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Ристо Трифковић : *И пробуди се човјек, Свјетлост, Сарајево, 1972.*
1400. ХАНЦИЋ, Изет
„Листајући Рано устајање“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. III,
бр. 1-2 (1974), стр. 68-[70].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Милована Данојлића О раном устајању.*
1401. ХАНЦИЋ, Изет
„Глас бића“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1974), стр.
90-[92].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Драгиња Урошевић : Загласје, Просвета, Београд, 1972.*
1402. ХАНЦИЋ, Изет
„Истраживање културне баштине“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год.
III, бр. 7 (1974), стр. 65-[67].
- Рубрика *књига и о књизи*. – Приказ књиге *Војслав Максимовић : Некада и сада, Свјетлост, Сарајево, 1973.*

1403. ХАНЦИЋ, Изет
 „Слике минулог света“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. III, бр. 7
 (1974), стр. 68-[70].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Неџад Ибришимовић : Приче, Свјетлост, Сарајево, 1972.*
1404. ХАНЦИЋ, Изет
 „Ријетка књига“ / Изет Ханцић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 4-5 (1975),
 стр. 58-[59].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге *Зуко Џумхур : Писма из Азије, Каирос, Нови Сад, 1974.*
1405. ХАЦИ- ТАНЧИЋ, Саша
 „Једем кајмак, кувам компот- живим по рецепту“ / Саша Хаџи- Танчић
 // „Развитак“. – Год. III, бр. 1-2 (1974), стр. 43-[48].
- Рубрика *Нове странице*. – Приповијетка.
1406. ХЕРЕТЕК, Лидија
 „Обични савети“ / Лидија Херетек // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
 (1974), стр. 26-[27].
- Рубрика *Награђени песници VI фестивала Југословенске поезије мадих, Врбас, 1974.*
1407. ХИКМЕТ, Хазим
 „Како себе оковати“ / Хазим Хикмет // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9
 (1974), стр. 49-[53].
- Рубрика *Поезија без граница*. – Поезија: 1. „У сузама“, 2. „Завидљивац“, 3. „Последње речи сваке моје књиге“, 4. „Концерт број један у де молу Себастијана Баха“, 5. Писмо Давиду Ојстарху“, 6. „Отаџбина свих отаџбина“, 7. „Моја сахрана“.- Превео с руског Радослав Пајковић.

1408. ХИКМЕТ, Хазим
 „Писма Гаранту Бабу“ / Хазим Хекмет // „Развитак“. – Год. III, бр. 7
 (1974), стр. 33-[50].
- *Рубрика Реч и време. – Писма из Италије.*
1409. ЦВИЈЕТИЋ, Мићо М.
 „Мисаоност поетског ткива“ / Мићо М. Цвијетић // „Развитак“. – Год.
 II, бр. 6-9 (1973), стр. 96-[98].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Јакоб Јуришић : Гроб који траје, Веселин маслеша, Сарајево, 1972.*
1410. ЦЕСАРЕЦ, Аугуст
 „Miroslav Krleža“ / August Cesarec // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973),
 стр. 93-[94].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Тематски број. – Зрелишча, бр. 24, Москва 6-12. 2. 1923. Чланак је изашао под насловом Сувремена југословенска драмска умјетност . С руског превео Александар Флакер. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мате Лончар.*
1411. ЦЕСАРИЋ, Добриша
 „Prije 30 godina : prve моје uspomene на Krležu“ / Dobriša Cesarić //
 „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1973), стр. 112-[117].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – Тематски број. – Република, 9, књ. 2, бр. 7-8. Стр. 602-605, Загреб, српањ-коловоз, 1953. – Избор из критике о Крлежи /изабрао и приредио Мате Лончар.*
1412. ЦИГАНИ и музика...
 „Цигани и музика у Србији“ // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 -6 (1910), стр.
 191-192.
- *Под овим називом је из Босанске виле прештампан у посебну књигу истоимени чланак Тихомира Р. Ђорђевића.*

1413. ЦЈЕЛОКУПНА дјела Петра...
„Цјелокупна дјела Петра Петровића Његоша у Редакцији Др Данила
Вушевића, Београд 1935“ // „Развитак“. – Год. II, бр. 10 (1935), стр. 370.
- *Рубрика Биљешке.*
1414. ЦРЊАНСКИ Милош
„Андрић у послератној књижевности“ / Милош Црњански //
„Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр. 47-[48].
- *Рубрика 80 година Ива Надрића. – Тематски број. – Милош Црњански :
„Послератна књижевност, ЛМС, 1929.*
1415. Ч.
„Рад Змијања у прошлој години“ / Ч. // „Развитак“. – Год. IV, бр. 6
(1937), стр. 202-204.
- *Рубрика Змијање. Извјештај са четврте годишње скупштине главног одбора
друштва Змијање одржане у Бањалуци, 23. Априла 1937. год.*
1416. ЧЕРКЕЗ, Владимир
„Црвени трг“ / Владимир Черкез // „Развитак“. – Год. I, бр. 7-8 (1972),
стр. 104.
- *Рубрика Нове странице. – Пјесма.*
1417. ЧЕХОСЛОВАЧКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ привредни...
„Чехословачко-југословенски привредни годишњак“ // „Развитак“. –
Год. V, бр. 2 (1938), стр. 63
- *Рубрика Прикази. Из штампе је изашао, у издању Југословенско-чехословачке
привредне коморе у Београду, годишњак, чија је прва књига посвећена
Чехословачкој.*

1418. ЧИНГО, Живко

„Људи“ / Живко Чинго // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 102-
[109].

- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Приповијетка. - Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*

1419. ЧОЛАК, Тоде

„Лирика Мирослава Крлеже (I) / Тоде Чолек // „Развитак“. – Год. II, бр.
3-5 (1973), стр. 6-18.

- *Рубрика Датуми. – Књижевни огледи о лирици Мирослава Крлеже.*

1420. ЧОЛАК, Тоде

„Lirika Miroslava Krleže II“ / Tode Čolak // „Развитак“. – Год. II, бр. 10
(1973), стр. 24-[41].

- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже. – О лирици Мирослава Крлеже. – Тематски Број. - Податак о аутору из Садржаја.*

1421. ЧОЛАК, Тоде

„Лирика Мирослава Крлеже“ / Тоде Чолак // „Развитак“. – Год. II, бр.
11-12 (1973), стр. 31-[48].

- *Рубрика Реч и време. – О поезији Мирослава Крлеже.*

1422. ЧОЛАК, Тоде

„Лирика Мирослава Крлеже IV“ / Тоде Чолак // „Развитак“. – Год. III,
бр. 1-2 (1974), стр. 5-[23].

- *Рубрика Реч и време. – О лирици Мирослава Крлеже. – Погршна нумерација.*

1423. ЧОЛАК, Тоде
„Лирика Мирослава Крлеже IV“ / Тоде Чолак // „Развитак“. – Год. III,
бр. 3 (1974), стр. 5-[23].

- *Рубрика Реч и време. – О лирици Мирослава Крлеже.*

1424. ЧОЛАК, Тоде
„Лирика Мирослава Крлеже V“ / Тоде Чолак // „Развитак“. – Год. III,
бр. 4 (1974), стр. 23-[42].

- *Рубрика Реч и време. – О лирици Мирослава Крлеже.*

1425. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Поглед на државу“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год. II, бр. 1
(1935), стр. 5-7.

- *Политички осврт на државу и друштво.*

1426. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
[Savremeni pogledi br. 1, god. 1935, Slav. Brod, mjesecnik za književnosti
umjetnost, uređuje Josip Berković] / Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год.
II, бр. 2 (1935), стр. 31-32.

- *Рубрика Прикази и биљешке. О литерарној вриједности прилога.
Б. Ч. [Бранко Чубриловић]*

1427. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Унутрашњи политички преглед“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“. –
Год. II, бр. 3 (1935), стр. 114-116.

- *Рубрика Политички преглед. - О формирању Југословенске радикалне
заједнице и њезину ставу према хрватском питању.*

1428. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Два морала...“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6
(1935), стр. [209]-210.
- *О утицају животних услова на формирање морала, са диференцирањем колективног од индивидуалног морала и наговјештајем преваге колективног морала у будућности.*
1429. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Унутарњи политички преглед“ / Бранко Чубриловић : У: „Развитак“. –
Год. II, бр. 7-8 (1935), стр. 291-292.
- *Рубрика Политички преглед. – О формирању владе Милана Стојадиновића и коментар о њеној декларацији.*
1430. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Др. Никола Стојановић : наша политика“ / Бранко Чубриловић //
„Развитака“. – Год. II, бр. 7-8 (1935), стр. 294-295.
- *Рубрика Оцене и прикази. Приказ књиге Др Николе Стојановића Наша политика, која је објављена у издању Геце Кона, 1935. године.*
1431. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Унутрашњи политички преглед“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“.
– Год. II, бр. 9 (1935), стр. 322-323.
- *О формирању Југословенске радикалне заједнице и о њеном заузимању става према Хрватском питању.*
1432. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
„Нови путеви“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год. II, бр. 11-12
(1935), стр. [371]-372.
- *О поновном покретању „Развитка“ и сумирању свега онога што је Развитак донио у години дана излажења.*

1433. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
 „Васо Пелагић“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год. III, бр. 2
 (1936), стр. [69]-72.
- *Биографија Васе Пелагића са посебним освртом на рад у Бањалуци.*
1434. ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко
 „Демократија“ / Бранко Чубриловић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 1
 (1937), стр. [1]-2.
- *Задачи и развитак Демократије, који се састоје у укидању друштвене неједнакости.*
1435. ЧУБРИЛОВИЋ, Васо
 „Јован Јанчић – Сарајлија“ / Васо Чубриловић // „Развитак“. – Год.
 II, бр. 9 (1935), стр. 301-304.
- *О учешћу Јована Јанчића – Сарајлије на подизању устанка у Босанској крајини 1809. године.*
1436. ЧУТУРИЛО, Данило
 „Обласи“ / Danilo Ćuturilo // „Развитак“. – Год. VI, бр. 4 (1939), стр. 134.
- *Пјесма.*
1437. ЦАЦИЋ, Петар
 „Робуwени ђовјек u krleжином romanu“ / Petar Džadzić // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 10 (1973), стр. 124-[129].
- *Рубрика 80 година Мирослава Крлеже . – Тематски број. – НИИ. Бр. 192, Бгд. 5. 9. 1954; Зборник Мирослав Крлежа – ЈАЗУ, Згб. 1963. – Избор из критике о Крлежи / изабрао и приредио Мато Лончар.*

1438. ЦЕВАД Сулејманпашић ...
„Dževad Sulejmanpašić : Žurnalizam razarač čovečanstva“ //
„Развитак“. – Год. III, бр. 6 (1936), стр. 209.
- *Рубрика Прикази и биљешке. Приказ књиге Цевада Сулејманпашића, која је изашла у Загребу 1936. год.*
1439. ЦУМХУР, Зуко
„Сећање из Јевремове улице“ / Зуко Цумхур // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972), стр.78-[79].
- *Рубрика 80 година Ива Андрића. – Тематски број. – Есеј о Андрићу.*
1440. ЦУНИЋ, Слободан
„Свећа на ветру“ / Слободан Цунић // „Развитак“. – Год. I, бр. 3-4 (1972), стр. 46-56.
- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*
1441. ШАНТИЋ, Алекса
„На њиви“ / Алекса Шантић // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910), стр. 5.
- *Пјесма.*
1442. ШАНТИЋ, Алекса
„Камџуча“ / Алекса Шантић // „Развитак“. – Год. I, бр. 5 и 6 (1910), стр. 132.
- *Пјесма.*
1443. ШЕКЛЕР, Богдан
„Крак далековода“ / Богдан Шеклер // „Развитак“. – Год. I, бр. 4-5 (1972), стр. 33-[37].
- *Рубрика Нове странице. - Приповијетка.*

1444. ШЕКЛЕР, Богдан
 „Осам нових књига црногорских песника“ / Богдан Шеклер //
 „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 120-[124].
- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ осам песничких збирки црногорских песника : Сретен Перовић : Лесендро, Мирослав Ђуровић : Овидије са Ибра, Јанко Вујисић : Са горе сијерма, Бранко Бањевић : Гавран храни Црну Гору, Драгољуб Јекнић : Отварајући уста, Слободан Калезић : Бићемо кажњени, Ратко Вујочевић : Пастурица и Гојко Данчевић : Јесу да нијесу.*
1445. ШЕКЛЕР, Богдан
 „Чудалеста“ / Богдан Шеклер // „Развитак“. – Год. III, бр. 3 (1974),
 стр. 31-[35].
- *Рубрика Нове странице. – Из романа Вјечна кућа.*
1446. ШЕРЕР, Срђан
 „Запис“ / Срђан Шерер // „Развитак“. – Год. II, бр. 1 (1973), стр. 66-
 [69].
- *Рубрика Сведочанства . – Приказ дјела Миодрага Борисављевића.*
1447. ШЕСТИНСКИ, Олег
 „Лењинградска лирика“ / Олег Шестински // „Развитак“. – Год. I,
 бр. 7-8 (1972), стр. 136-[137].
- *Рубрика Поезија Без граница.- Пјесма. – превео М. Ђерковић.*
1448. ШИМОКОВИЋ, Марија
 „Ишчекујући Јону“ / Марија Шимоковић // „Развитак“. – Год. III,
 бр. 8-9 (1974), стр. 21-[22].
- *Рубрика Награђени песници VI фестивала Југословенске позције младих, врбас, 1974. –Пјесма.*

1449. ШНЕВАЈС, Едмунд
„Обичаји о рођењу и крштењу у Пљевској Долини“ / Едмунд Шневајс
// „Развитак“. – Год. V, бр. 4 (1938), стр. 103-109.
- *Академско размисљање о народним обичајима.*
1450. ШОБОТА, Мирта
„Птице“ / Мирта Шобота // „Развитак“. – Год. III, бр. 7 (1974), стр.
54-[57].
- *Рубрика Нова имена. – Поезија: 1. „Врапци“, 2. „Шева“, 3. „Рода“, 4. „Кукавица“, 5. „Лабуд“.*
1451. ШОПОВ, Ацо
„Молитва за једну обичну но још непронажену реч“ / Ацо Шопов //
„Развитак“. – Год. IV, бр. 1 (1975), стр. 33-[35].
- *Рубрика Савремена македонска књижевност. – Поезија: 1. „Има доле једна крв“, 2. „Осма молитва мога тела или ко ће да смисли ту љубав“.- Избор текстова и превод с македонског Слободан Мицковић.*
1452. ШОШИЋ, Јово
„Наш дуг Гаврилу Принципу“ / Јово Шошић // „Развитак“. – Год.
VI, бр. 2 (1939), стр. [37]-39.
- *Подизању дома и споменика у част Гаврила Принципа у Босанском Грахову.*
1453. ШТЕКОВИЋ, Лука
„Заиле“ / Лука Штековић // „Развитак“. – Год. II, бр. 6-9 (1973), стр.
75-[87].
- *Рубрика Путотис.*

1454. ШТЕКОВИЋ, Лука
„Сећање на Сретена“ / Лука Штековић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 2-3 (1975), стр. 21-[23].

- *Рубрика Нове странице. – Приповијетка.*

1455. ШТРБАЦ, Душан
„Светковање и жртве у нашем народу“ / Душан Штрбац // „Развитак“.
– Год. VII, бр. 3 (1940), стр. 97-99.

- *Рубрика Из народа о народу. – Народно вјеровање и празновање, приношење жртве и узроци њиховог настанка у нашем народу.*

1456. ШТРЕКЕЉ, Антон
[„Poljoprivreda u nastavi učiteljske škole“] / Anton Štrekelj // „Развитак“. – Год. III, бр. 8-9 (1936), стр. 247-249.

- *Објављено под заједничким називом „Стрчно оспособљавање нашег тежака“. Чланак износи факта о потреби увођења предмета пољопривреда у настави програм учитељске школе и потреби поећања броја пољопривредних школау Босанској крајини.*

1457. ШЋЕКИЋ, Вучина
„Поетско време“ / Вучина Шћекић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 116-117.

- *Рубрика Књига и о књизи. – Приказ књиге Лазар Ћ. Радовановић : Златно време, Књижевна заједница Петар Кочић, Београд, 1973.*

1458. ШЋЕКИЋ, Вучина
„Поетичка исповест“ / Вучина Шћекић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973), стр. 117-118.

- *Рубрика књига и о књизи. – Приказ књиге Наталија Марковић : Дуги прети тишине, Књижевна заједница Петар Кочић, Београд.*

1459. ШЋЕКИЋ, Вучина
 „Позна зора“ / Вучина Шћекић // „Развитак“. – Год. II, бр. 3-5 (1973),
 стр. 118-[119].
- Рубрика *Књига и о књизи*. – Приказ књиге Иван Цековић : *Позна зора*, Обода, Цетиње, 1972.
1460. ШЋЕКИЋ, Ненад
 „Изван тренутног трајања“ / Ненад Шћекић // „Развитак“. – Год. II,
 бр. 1 (1973), стр. 64-[65].
- Рубрика *Дневник критичара*. – Приказ збирке песама „Згласје“.
1461. ШЋЕПАНОВИЋ, Блажо
 „Булевар револуције“ / Блажо Шћепановић // „Развитак“. – Год. III,
 бр. 4-6 (1974), стр. [78].
- Рубрика *30 година слободе Београда*. – Пјесма.
1462. ШУБИЋ, Звонимир
 „Brak gospođe Marije : odlomak iz romana“ / Zvonimir Šubić //
 „Развитак“. – Год. II, бр. 1. (1935), стр. 27-33.
- *Одломак из романа „Хероји у папучама“, објављен 1935. Године.*
1463. ШУБИЋ, Звонимир
 „Деветсто шетрнаеста. Роман о рату од Стевана Јаковљевића.
 Библиотека `Наша књига`, издање Геце Кона А. Д“ / Звонимир Шубић /
 „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 30-31.
- Рубрика *Прикази и биљешке*. – *О реалистичком приказу догађаја и стилским одликама романа.*
 # 3. Ш. [Звонимир Шубић]

1464. ШУБИЋ, Звонимир
 [Marija Antoaneta od Štefana Cvaјga. Prevod Ise Velikanovića. Izdanje
 Binoze Zagreb] / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. II, бр. 2 (1935), стр. 32.
- *Рубрика Прикази и биљешке. – Осврт на роман Штефана Цвајга, Марија Антоанета.*
 # 3. III. [Звонимир Шубић]
1465. ШУБИЋ, Звонимир
 „Zгпса. Тамо i оvdје“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. II, бр. 4
 (1935), стр. 165-166.
- *Рубрика Књижевни преглед. О малограђанском реализму из којег проистиче игнорантски однос домаће средине према духовним вриједностима.*
 # III. [Звонимир Шубић]
1466. ШУБИЋ, Звонимир
 [Позоришне премијере: Велимир Јанковић : „Срећа А. Д.“,
 интерконтинентални спектакл у три чина с прологом ; Александар Дима :
 „Кин“, комад у пет чинова] / Звонимир Шубић // „Развитак“. – Год. II, бр. 4
 (1935), стр. 158-161.
- *Рубрика Позоришни преглед.*
 # 3. [Звонимир Шубић]
1467. ШУБИЋ, Звонимир
 [„Tri sata, roman od Đure Vilovića“] / Zvonimir Šubić // „Развитак“. –
 Год. II, бр. 5 (1935), стр. 204-205.
- *Рубрика Књижевни преглед. – Приказ романа Три сата, Ђуре Виловића, Библиотека „Модерни Хрватски писци“, издање „Бинозе“.*
 #III. [Звонимир Шубић]

1468. ШУБИЋ, Звонимир

„Slike iz provincije : odlomak romana“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. –

Год II, бр. 7-8 (1935), стр. 272-282.

- *Одломак из романа Звонимира Шубића слике из провинције.*

1469. ШУБИЋ, Звонимир

[Позоришне премијере: Петар Петровић Пеција : „Кад то не сме нико

знати“, шала са села у три чина; Барун Тренк : „Оперета у три чина“. Музика

Срећко Албини; Бернард Шо : „Пигмалион“, комедија у пет чинова;

Семерсет Мом : „Човек без хумора“] / Звонимир Шубић // „Развитак“. – Год.

II, бр. 10 (1935), стр. 365-370.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
3. III. [Звонимир Шубић]

1470. ШУБИЋ, Звонимир

[Pozorišne premijere : Miroslav Krleža : „U agoniji“; Nikolaj Vasiljević

Gogolj : „Ženidba“] / Zvonimir Šubić // „Развитак“. - Год. III, бр. 5 (1936), стр.

165-167.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
3. Шубић [Звонимир Шубић]

1471. ШУБИЋ, Звонимир

[Позоришне представе : С. Кобилин : „Свадба Кречинског; Раде

Прегарац : „Марија и Марта“; Мирослав Крлежа : „Леда“ ; Боривој Јевтић :

„Обећана земља“] / Звонимир Шубић // „Развитак“. – Год. IV, бр. 5 (1937),

стр. 167-168.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
3. III. [Звонимир Шубић]

1472. ШУБИЋ, Звонимир

[Позоришне премијере : Љубинка Бобић : „Отмено друштво“; Бенедит : „Црвене руже“; Ђоковић, Плаовић : „Вода са планине“ ; Мирослав Крлежа : „У логору“] / Звонимир Шубић // „Развитак“ . –Год. IV, бр. 11 (1937), стр. 338-342.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
3. Шубић [Звонимир Шубић]

1473. ШУБИЋ, Звонимир

„Odgovor gosp. Borivoju Nediću“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. V, бр. 1 (1938), стр. 21-25.

- *Рубрика Позоришни преглед. Одговор Боривоју Недићу на критику његових (Шубићевих) приказа позоришних премијера.*

1474. ШУБИЋ, Звонимир

[Gostovanje Frana Novakovića, prvaka beogradske drame u komadu „Na santi leđa“ od Vilhema Vernera i u komediji Branislava Nušića „Beograd nekad i sad“.Prikaz predstave Braća Karamazovi, prema romanu Fjodora Dostojevskog] / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. V, бр. 5 (1938), стр. 159-161.

- *Рубрика Позоришни преглед.*
Z. Š. [Звонимир Шубић]

1475. ШУБИЋ, Звонимир

„Seoska svadba u okolici V. Luke“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. V, бр. 11 (1938), стр. 340-350.

- *Позоришни комад у једном чину.*

1476. ШУБИЋ, Звонимир
„Bez odgovora“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 1 (1939),
стр. 26-30.
- *Приповијетка.*
1477. ШУБИЋ, Звонимир
„Šljive. Priповијетке od Milorada Gajića“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“.
– Год. VI, бр. 5 (1939), стр. 173-174.
- *Приказ Збирке приповиједака Шљиве и анализа Гајићевог литерарног рада.
Z. Š. [Звонимир Шубић]*
1478. ШУБИЋ, Звонимир
„Pozorišni pregled“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 6
(1939), стр. 196-201.
- *Извјештај о раду бањалучког позоришта у протеклој позоришној сезони.
Шта је све било на репертоару, која глумачка екипа је дала свој допринос.*
1479. ШУБИЋ, Звонимир
„Otimanje“ / Zvonimir Šubić // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10 (1939), стр.
298-308.
- *Приповијетка.*
1480. ШУБИЋ, Звонимир
„Имате ли што за царину“ / Звонимир Шубић // „Развитак“. – Год.
VI, бр. 10 (1939), стр. 310-311.
- *Рубрика Позоришни преглед. Позоришна премијера комада Вебера и
Хеникена. Податак о аутору из годишњег садржаја.*

1481. ШУБИЋ, Звонимир
„Скупштина бањолучке секције Удружења глумаца“ / Звонимир
Шубић // „Развитак“. – Год. VI, бр. 10 (1939), стр. 311.
- *Рубрика Позоришни преглед. Избор нове управе секције Удружења глумаца на годишњој скупштини 1939.*
1482. ШУБИЋ, Звонимир
„Исправак“ / Звонимир Шубић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940),
стр. 274.
- *Исправак навода од 1. јуна 1939, објављених у <развитку и извињење Боривоју Недићу због тих навода.*
#3. Ш. [Звонимир Шубић]
1483. ШУЈИЦА, Божидар
„Будим нове смелије људе“ / Божидар Шујица // „Развитак“. – Год. I,
бр. 4-5 (1972), стр. 18-[21].
- *Рубрика Нове странице. – Поезија: „Посвета елегија“, „Будим нове смелије људе“, „Балада“.*
1484. ШУЈИЦА, Божидар
[За време мог боравка...] / Божидар Шујица // „Развитак“. – Год. II, бр.
11-12 (1973), стр. [100].
- *Рубрика Поезија без граница. – текст уз преводе*
Б. Ш. [Божидар Шујица]
1485. ШУЈИЦА, Божидар
„Граде бели“ / Божидар Шујица // „Развитак“. – Год. III, бр. 4-6
(1974), стр. [68].
- *Рубрика 30 година слободе Београда. – Песма.*

8 Именски регистар

А

АВЛИН, Клод 2
АДАМОВИЋ, Драгиња 4
АЛЕЧКОВИЋ, Мира 5
АНДРЕЕВСКИ, Петре М. 6, 7,
АНДРЕЕВСКИ, Цане 8
АНДРИЋ, Иво 9, 10
АНДРЋ, Мирко 11,
АНТИЋ, Вера 12
АРСЕНОВИЋ, Томислав 13

Б

БАБИЋ, Жарко 15
БАБИЋ, Љубо 17
БАБИЋ, Милан 18
БАБИЋ, Милан Т. 19
БАЛАН, Душан 20
БАЛТИЋ, Светозар 23
БАНОВИЋ, Гојко 24, 25
БЕГИЋ, Јуре 26, 27, 28, 29, 30,
31
БЕШЛИЋ, Милан 34
БИЈЕЛИЋ, Стојан 35, 36
БИЛБИЈА, Владета 37, 38, 39
БИЛБИЈА, Илија 40

БИЛБИЈА, Милан 41
БЛАГОЈЕВИЋ, Божо 42
БЛАГОЈЕВИ, Радован 43, 44
БОБАН, Едуард 45, 46
БОБЕРИЋ, Душан 47, 48, 49
БОГДАНОВИЋ, Милан 50
БОДЛЕР, Шарл 52
БОЖИН, Мирјана 53
БОЖОВИЋ, Ратко 54
БОСНИЋ, Јелена 58
БОРИСАВЉЕВИЋ, Миодраг
60, 61, 62
БОЦАРИЋ, Шпиро 63
БОШКОВИЋ, Мило 64, 65
БОШКОВИЋ, Слободан 66, 67
БОШКОВСКИ, Јован 68
БОШКОВСКИ, Петра 69
БРАЈКОВИЋ, Драгомир 70, 71
БРАТУЊ, Ростислав 72
БРКОВИЋ, Јеврем 73
БУДИМИР, Милан 74, 75, 76,
77, 78
БУДИМИР, Иван 79
БУЛАТОВИЋ, Божо 80, 81, 82,
83, 84, 85, 86, 87
БУТОЗАН, Васо 88

В

ВАНГЕЛОВ, Атас 90
ВАРЕНИКА, Новак 91, 92, 93,
94, 95, 96
ВАСИЉЕВИЋ, Жарко 97
ВЕЉКОВИЋ, Милутин 98
ВЕШОВИЋ, Радоња 99
ВИДОЈКОВИЋ, Живорад 100
ВИЋЕН, Ана 101
ВИНАВЕР, Станислав 103, 104
ВИНХРАНОВСКИ, Никола 105
ВИТЕЗ, Григор 106
ВИТОРОВИЋ, Александар 107
ВЛАИСАВЉЕВИЋ, Владо 108,
109, 110
ВЛАИЋ, Ђорђе 111
ВЛАХОВИЋ, Вучић 112
ВОГРИНЕЦ, Мартин 113
ВОЈВОДИЋ, Момир 114, 115
ВОЛИНОВИЋ, Перко 116, 117
ВРАЊЕШЕВИЋ, Милан
ВРАЊЕШ, Ђорђе 118
ВРАЊЕШЕВИЋ, Милан 119
ВУЈАДИНОВИЋ, Радован 120
ВУЈИНОВИЋ, Јанко 121
ВУЈКОВИЋ, Сретен 122
ВУЈКОВИЋ Сретко 123, 124,
125, 126
ВУКАНОВИЋ, Јованка 127

ВУКАСОВИЋ, Милан 128, 129
ВУКОВИЋ, Владета 130, 131,
132, 133, 134
ВУЛИН, Миодраг М. 135
ВУЛИН, Радован 136, 137
ВУЧЕНОВ, Димитрије 138, 139
ВУЧЕНИЋ, Слободан 140, 141
ВУЧИЋ, Зоран 142, 143
ВУЧКОВИЋ, Гавро 144, 145,
146, 147
ВУЧКОВИЋ, Радован 148

Г

ГАЈИЋ, Милорад 149
ГАКОВИЋ, Петар Н. 150, 151,
152, 153, 154, 155, 156, 157, 158,
159, 160, 161, 162, 163, 164, 165,
166, 167, 168, 169, 170, 171, 172,
173.
ГАЛОГАЖА, Слободан 165
ГЕОРГИЕВСКИ, Ташко 176
ГЛИГОРИЋ, Велибор 177, 178
ГЛОМАЗИЋ, Милисав 179, 180
ГЛУШАЦ, Васо 181, 182, 183,
184, 185, 186, 187
ГОВЕДАРИЦА, Душан 188
ГРЦИЋ, Илија 189
ГРЧИЋ, Милан 190

Д

ДАВИЧО, Оскар 191, 192
ДАГЛАРЦА, Фазил Хусни 193
ДАЧОВИЋ, Милан 195
ДЕВЧЕРСКИ, Живко 197
ДЕКАРИС, Аугуст 198
ДЕНКОВИЋ-БРАТИЋ, Дивна 199
ДЕРОЊА, Осман 200
ДИВИЋ, Матија 201, 202, 203
ДИМИТРИЈЕВИЋ, Коста 206, 207
ДИМИТРИЈЕВИЋ, Рашко 208
ДИМОВИЋ, Данило 209
ДМИТРОВИЋ, Никола 210
ДРАКУЛ, Симон 211
ДРАЧ, Иван 212
ДРЕТАР, Томислав 213
ДРОБЊАК, Радоман 214
ДРЧА, Данило 215
ДУБАК, Будимир 216
ДУЛОВИЋ, Јован 217
ДУТИНА, Тодор 218
ДУШАНИЋ, Светозар 219, 220, 221, 222

Ђ

ЂАЛИЋ, Милосав 223
ЂЕВАНИЦА, Фадил 224

ЂЕРИЋ, Михаило 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277

ЂЕРКОВИЋ, Момчило 278, 279, 280

ЂОКОВИЋ, Божидар 281

ЂОНОВИЋ, Јанко 282

ЂОРЂЕВИЋ, Живорад 283

ЂОРЂЕВИЋ, Тихомир Р. 284, 285

ЂОРЂИЋ, Стојан 286

ЂУКИЋ, Богомир 287

ЂУРАНОВИЋ, Душан 288

ЂУРЂЕВИЋ, Драгомир 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314

ЂУРЂЕВИЋ, Душан 315, 316

ЂУРЂУЛОВ, Бранко 318, 319, 320

ЂУРКОВИЋ, Максо 321, 322

ЂУРКОВИЋ, Перо 323

ЂУРОВИЋ, Војислав 324

ЂУРОВИЋ, Милосав 325

ЂУРОВИЋ, Перо 326

Е

ЕРИЋ, Добрица 327, 328

Ж

ЖИВКОВИЋ, Живан 330

ЖИВКОВИЋ, Живорад 331

ЖИГИЋ, Драган 333

ЖИЦ-КЛАЧИЋ, Иво 334, 335,

336, 337, 338, 339, 340, 341, 342

ЖУЈО, Валеријан 343

З

ЗАГОРАЦ, Бранко 344, 345,

346, 347, 348, 349, 350, 351, 352,

353, 354, 355, 356, 357, 358

ЗДРАВКОВИЋ, Милица 359

ЗАЛАД, Ђуро 360

ЗАНИНОВИЋ, Вице 361

ЗАПЛАТА, Рудолф 362, 363

ЗЕЉКОВИЋ, Светозар 364, 365,

366

ЗЛАТАНОВИЋ, Момчило 367

ЗОГОВИЋ, Радован 379

ЗОРИЋ, Стојан 380

ЗРЕЛЕЦ, Мартин 381, 382

ЗРНИЋ, Васо 383

ЗУБОВИЋ, Јово 384, 385, 386,

387, 388, 389, 390, 391, 392, 393,

394, 395, 396, 397, 398, 399, 400,

401, 402, 403, 404, 405, 406,

407, 408, 409, 410, 411, 412, 413,

414, 415, 416, 417, 418, 419, 420,

421, 422, 423, 424, 425, 426, 427,

428, 429, 430, 431, 432, 433, 434,

435, 436, 437, 438, 439, 440

ЗУРУНИЋ, Тодор 441

И

ИВАНИШЕВИЋ, Бранко 442

ИВАНОВИЋ, Мирјана 443

ИВАНОВИЋ, Радомир 444

ИВАНОВСКИ, Гого 445

ИВАНОВСКИ, Србо 446

ИВАНЧЕВИЋ, Бранко 447,

448, 449, 450, 451, 452, 453, 454,

455

ИКОНИЋ, Мирко 463

ИЛИЋ, Крстивоје 464

ИЛОВАЧА, Велимир 465, 466

ИМАМОВИЋ, Хасиб 467

Ј

ЈАКИМОВСКИ, Чедо 468

ЈАКШИЋ, Алеса 469

ЈАКШИЋ, Сретен 470

ЈАНЕВСКИ, Славко 471, 472,
473

ЈАНКОВИЋ, Милан 474, 475,
476, 477, 478, 479, 480, 481, 482,
483, 484, 485, 486, 487

ЈАНКОВИЋ, Слободан 488,
489, 490

ЈАЊИЋ, Стево Ћ. 491

ЈЕКНИЋ, Драгољуб 499, 500,
501, 502, 503, 504, 505, 506, 507,
508

ЈОВАНОВИЋ, Епаминода 510

ЈОВАНОВИЋ, Јован 511, 512,
513, 514, 515, 516, 517, 518

ЈОВАНОВИЋ, Милан А. 519,
520

ЈОВАНОВИЋ, Момо 521

ЈОВАНОВИЋ, Радоје 522

ЈОВАНОВИЋ, Рашко 523

К

КАВАФИС, Констандинос 525

КАЈТАЗ, Омер 526

КАЛЕЗИЋ, Василије 527

КАЛЕЗИЋ, Милорад 528

КАНДИЋ, Душан 529

КАРАНОВИЋ, Милан 530, 531,
532, 533, 534, 535, 536, 537, 538,
539, 540, 541, 542, 543, 544, 545,

546, 547, 548, 549, 550, 551, 552,
553, 554, 555, 556

КАРАЦИЋ, Драгољуб 557

КАРАЦИЋ, Миле 558

КАРИН, Михаелис 559

КЕБЕЉИЋ, Бранко 560, 561,
562, 563

КЕЦМАН, Здравко 564, 565

КИЛИБАРДА, Новак 566

КЉУЧО, Хамзо 567, 568

КОВАЧ, Михаило 570

КОВАЧЕВИЋ, Божидар 571,
572, 573

КОВРЛИЈА, Сава 574

КОЛУНЦИЈА, Драган 575, 576

КОНДИЋ, Душан 577

КОНДИЋ, Симо 578, 579

КОНЕСКИ, Блаже 580, 581, 582

КОРОТИЧ, Виталиј 585

КОСТИЋ, Душан 586

КОСТИЋ, Милорад 587, 588,
589, 590, 591, 592

КОТЕСКИ, Јован 593

КОЧИЋ, Душица П. 594, 595,
596

КОЧИЋ, Петар 597, 598, 599,
600, 601, 602

КРАЉ, Ђорђе 604

КРЕФТ, Бранко 606

КРЕЦО, Перо 607

КРИЗМАН, Хинко 608
КРИЛОВИЋ, Бранка 609
КРНИЋ, Исмет 610
КРЊЕВИЋ, Вук 611
КРСТАНОВИЋ, Здравко 612
КРСТИЋ, Ђорђе 613
КРУШЕВАЦ, Тодор 614
КУЛЕНОВИЋ, Месуд 615
КУЛЕШОВ, Аркадиј 616
КУЛИШИЋ, Шпиро 617, 618,
619, 620, 621, 622
КУЛУНЦИЋ, Звонимир 623,
624, 625, 626, 627, 628, 629, 630,
631, 632, 633, 634, 635, 636, 637,
538, 639, 640

Л

ЛАГАРИЋ, Павле 641, 642, 643,
644, 645, 646, 647, 648, 649, 650,
651, 652, 653
ЛАЂАРСКИ, Иван 654
ЛАЗАРЕВИЋ, Златан 655
ЛАЗИН, Ђорђе 656
ЛАЗИЋ, Жикица 657
ЛАЗИЋ, Лаза 658
ЛАЗИЧИЋ, БРАНИСЛАВ 659,
660, 661, 662, 663, 664, 665, 666,
667, 668, 669, 670, 671, 672, 673,

674, 675, 676, 677, 678, 679, 680,
681, 682, 683, 684, 684, 686, 687
ЛАКИЋЕВИЋ, Драган 688, 689,
690
ЛИСЕ, Вјекослав 692
ЛОНЧАР, Ивица 693
ЛОНЧАР, Мате 694
ЛУКИЋ, Света 695

Љ

ЉУБИБРАТИЋ, Деланира 696
ЉУБИБРАТИЋ, Драгослав 697,
698, 699, 700, 701, 702, 703, 704,
705, 706, 707, 708, 709, 710, 711,
712
ЉУБИНКОВИЋ, Боривоје 713
ЉУШТАНОВИЋ, Југослав 714

М

МАЈКИЋ, Коста 717, 718, 719,
720, 721, 722, 723
МАКСИМОВИЋ, Десанка 724,
725, 726, 727
МАКСИМОВИЋ, Мирослав
728
МАЛАЂАРСКИ, Иван 729
МАЛЕЗАНОВИЋ, Небојша 730

МАЛЕСКИ, Владо 731
МАЛЕШЕВИЋ, Ристан 732,
733, 734, 735, 736, 737, 738, 739,
740, 741, 742, 743, 744, 745, 746,
747, 748, 749, 750, 751
МАМУЗИЋ, Илија 752, 753
МАНДИЋ, Зоран 754
МАНДИЋ, Игор 755
МАНДИЋ, Светислав 756
МАНДИЋ, Славко 757, 758,
759, 760, 761, 762, 763, 764, 765,
766, 767, 768, 769, 770, 771, 772,
773, 774, 775, 776, 777, 778
МАРИНКОВИЋ, Ранко 779
МАРИНКОВИЋ, Ване 780, 781
МАРЈАНОВИЋ, Вид 782
МАРЈАНОВИЋ, Воја 783, 784,
785, 786, 787, 788, 789
МАРКОВИЋ, Мила 790
МАРКОВИЋ, Слободан 791
МАРТИНОВИЋ, Миrash 792,
793
МАРЦИНКЈАВИЧУС, Јустинас
794
МАСЛЕША, Веселин 795
МАТВЕЈЕВИЋ, Предраг 796,
797
МАТЕВСКИ, Матеја 798
МАТИЋ, Душан 799, 800, 801
МАТИЦКИ, Миленко 802
МАТКОВИЋ, Маријан 803
МАХМУТЕФЕНДИЋ, Кемал
804
МАШАНОВИЋ, Димитрије 805
МЕЖЕЛАЈТИС; Едуард 806
МЕКУЛИ, Есад 807, 808, 809
МИЛАДИЋ, Јово 810
МИНДЕРОВИЋ, Чедомир 811
МИОЧИНОВИЋ, Мирјана 812
МИЈОВИЋ, Вељко 813, 814, 815
МИЈОВИЋ-КАНТ, Миодраг
816, 817
МИЈУШКОВИЋ, Неђо 818
МИКАШИНОВИЋ, Бранко 819
МИКИЋ, Алекса 820, 821, 822,
823
МИКИЋ, Радивоје 824, 825
МИЛЕКИЋ, Ђуро 827
МИЛЕТИЋ, Љубица 828
МИЛИВОЈЕВИЋ, Милан 829
МИЛИЋ, Лазар 830
МИЛОВИЋ, Момир 831
МИЛОШЕВИЋ, Велимир 832,
833
МИЛОШЕВИЋ, Владо 834, 835,
836
МИЛОШЕВИЋ, Здравко 837
МИЛОШЕВИЋ, Момчило 838
МИЛОШЕВИЋ, Перо 839

МИЛОШЕВИЋ-ЧАУШЕВИЋ,
Бранка 840, 841, 842, 843
МИЉКОВИЋ, Бранко 844
МИНИЋ, Војислав 845, 846,
847, 848, 849, 850
МИНИЋ, Снежана 851
МИТРОВИЋ, Исаија 852, 853,
854, 855, 856, 857, 858, 859, 860,
861, 862, 863, 864, 865, 866, 867,
868, 869, 870
МИТРОВИЋ, Стефан 871, 872
МИХАИЛОВИЋ, Миливоје
874
МИХИЋ, Илија 875
МИХИЋ, Мирко 876, 877, 878,
879, 880
МИШИЋ, Љубиша 881, 882
МЛАДЕНОВИЋ, Танасије 883
МОКРИН-ПАУЕР, Вида 884
МОЉЕВИЋ, Стево 885, 886,
887, 888, 889, 890, 891, 892, 893,
894, 895, 896, 897, 898, 899, 900,
901, 902, 903, 904, 905, 906, 907,
908, 909, 910, 911, 912, 913, 914,
915, 916, 917, 918, 919, 920, 921,
922, 923, 924, 925, 926, 927, 928,
929, 930, 931, 932, 933, 934, 935,
936, 937, 938, 939, 940, 941, 942,
943, 944.
МРДАЉ, Милан 946

МУРАТБЕГОВИЋ, Ахмет 947
МУШГ, Алберт 948

Н

НЕДЕЛКОВСКИ, Миле 956
НЕДИМОВИЋ, Богољуб 957,
958
НЕДИЋ, Боривоје 959, 960, 961
НЕЈМАН, Александар 962
МЕНАЊА, Стеван 964
НИКОЛАЈЕВИЋ, Димитрије
969
НИКОЛИЋ, Драгослав 970
НОВАК, Звонимир 972
НОВИЧИН, Љиља, 974

Њ

ЊЕСКИЋ, Живко 975
ЊЕЖИЋ, Живко 976

О

ОЖЕГОВИЋ, Ђорђе 977, 978
ОЛИЈИНК, Борис 979
ОПАЛИЋ, Теодор 980, 981
ОПАЧИЋ, Предраг 982
ОСТОЈИЋ, Карло 983

П

- ПАВИЋ, Борислав 985
ПАВИЋ, Владимир 986
ПАВИЋ, Милорад 987
ПАВЛИЋ, Никица 988
ПАВЛИЧКО, Дмитро 989, 990
ПАВЛОВИЋ, Миодраг 991, 992
ПАВЛОВСКИ, Божин 993
ПАВЛОВСКИ, Радован 994
ПАЈИЋ, Петар 995
ПАЈКОВИЋ, Радослав 996, 997
ПАНИЋ-Сурен, Милорад 999
ПАНОВ, Александар 1000,
1001, 1002, 1003, 1004, 1005,
1006, 1007, 1008, 1009, 1010,
1011, 1012
ПАРАУШИЋ, Момчило 1013,
1014
ПАРУН, Весна 1015
ПАШИЋ, Милутун 1016
ПЕЈЧИЋ, Јован 1017, 1018, 1019
ПЕЛАГИЋ, Васо 1020, 1021
ПЕРЕНЧЕВИЋ, Јован 1022
ПЕРКОВИЋ, Радоман 1023,
1024, 1025
ПЕРОВИЋ, Вукашин 1027
ПЕРОВИЋ, Милош 1028
ПЕТРОВ, Детко 1030
ПЕТРОВИЋ, Бранислав 1031
ПЕТРОВИЋ, Вељко 1033
ПЕТРОВИЋ, Душан 1033
ПЕТРОВИЋ, Душко 1034, 1035
ПЕТРОВИЋ, Милан 1036, 1037,
1038, 1039
ПЕТРОВИЋ, Милорад 1040
ПЕТРОВИЋ, Мирослава 1041
ПЕТРОВИЋ, Нина 1042
ПОПА, Васко 1046, 1047
ПОПОВ, Андрија 1048
ПОПОВИЋ, Богдан 1049
ПОПОВИЋ, Бранко 1050
ПОПОВИЋ, Ђорђе 1051
ПОПОВИЋ, Ђуро 1052
ПОПОВИЋ, Јован 1053
ПОПОВИЋ, Лаза 1054
ПОПОВИЋ, Милан 1055
ПОПОВИЋ, Милош Ђурин
1056, 1057
ПОПОВИЋ, Никола 1058
ПОПОВСКИ, Анте 1059
ПОТОКАР, Тоне 1061
ПРАЊИЋ, Крунослав 1062
ПРЕЛЕВИЋ, Милош 1064
ПРЕЛЕВИЋ, Раде 1065
ПРЕРАДОВИЋ, Ранко 1066,
1067
ПРШИЋ, Милоје 1072

Р

РАДАНОВИЋ, Ненад 1074
РАДЕНКОВИЋ, Радосав 1075
РАДИЋ-БЕЋИРИЋ,
Слободанка 1076
РАДИЧЕВИЋ, Бранко В. 1077
РАДОВАНОВИЋ, Лазар 1078,
1079, 1080
РАДОВИЋ, Војислав 1081, 1082
РАДОВИЋ, Милица 1083, 1084
РАДУЛОВИЋ, Јован 1085, 1086
РАЂЕНОВИЋ, Петар 1087,
1088, 1089, 1090, 1091, 1092,
1093, 1094, 1095, 1096, 1097,
1098, 1099, 1100, 1101, 1102,
1103, 1104, 1105, 1106, 1107,
1108, 1109, 1110, 1111, 1112,
1113, 1114, 1115, 1116, 1117,
1118, 1119, 1120, 1121, 1122,
1123, 1124, 1125, 1126, 1127,
1128, 1129, 1130, 1131, 1132,
1133, 1134, 1135, 1136, 1137,
1138, 1139, 1140, 1141, 1142,
1143, 1144, 1145, 1146, 1147,
1148, 1149, 1150, 1151, 1152,
1153, 1154, 1155, 1156, 1157,
1158, 1159, 1160, 1161, 1162,
1163, 1164, 1165, 1166, 1167
РАЖНАТОВИЋ, Михаило 1168
РАИЧКОВИЋ, Стеван 1169

РАЈКОВИЋ, Љубица 1170
РАЈКОВИЋ, Радомир 1171,
1172
РАКИЋ, Радосав 1173, 1174
РАКИЋ, Слободан 1175
РАС, Ева 1176
РАСУЛИЋ, Тома 1177,
РАЦКОВИЋ, Никола 1178,
1179
РАШКОВИЋ, Марко 1180
РЕЂЕП, Душан 1181
РИБНИКАР, Јара 1182
РИСОЈЕВИЋ, Ранко 1183
РИСТИЋ, Марко 1184
РИСТЕГОРАЦ, Иван 1185
РОБОТИЋ, Мартин 1186, 1187,
1188, 1189
РОЖДЕСТВЕНСКИ, Роберт
1190
РОСИЋ, Тиодор 1191
РУЗМАРИН, Персида 1192

С

САВИЋ, Никола 1193
САВИЋ-ВУКАНОВИЋ,
Јованка 1194
САМАРЏИЋ, Јован 1195
САМАРЏИЈА, Саво 1196
САРАЈЛИЋ, Изет 1197

СВИТЛИЧИНА, Хана 1199
СЕКУЛИЋ, Исидора, 1201
СЕЛИМОВИЋ, Меша 1202
СЕРГЕЈЕВСКИ, Димитрије
1203
СИМОВИЋ, Љубомир 1204,
1205
СИМОНЕНКО, Васиљ 1206
СИРОВИНА, Вукашин 1207,
1208, 1209, 1210, 1211, 1212,
1213
СИСОЈЕВИЋ, Мирјана 1214
СЈЕЛСКИ, Станко 1215
СКАРИЋ, Владислав 1216,
1217, 1218, 1219
СОЛЕВ, Дмитар 1220
СПАСИЋ, Живојин 1221
СПРЕМО, Угљеша 1222
СРДИЋ, Јулка 1223, 1224, 1225,
1226
СРЕДОЈЕВИЋ, Љиљана 1227
СТАМБОЛИЈА, Милан 1228
СТАМИЋ, Анте 1232
СТАНИЧИЋ, Милош 1233
СТАНОЈЕВИЋ, Мирослав 1234
СТЕВАНОВИЋ, Јован 1235
СТЕВАНОВИЋ, Тодор 1236
СТИЈОВИЋ, Милоња 1237
СТЈЕПАНОВИЋ, Перо 1238
СТОЈАНОВИЋ, Душан 1239

СТОЈАНОВИЋ, Јелена 1240,
1241, 1242
СТОЈНИЋ, Велимир 1243
СТУДЕН, Драган 1244
СУЋИЋ, Лазар 1245, 1246
СУЧЕВИЋ, Бранко 1247, 1248

Т

ТАДИЋ, Бранко 1249, 1250,
1251
ТАМАШ, Јулијан 1252
ТАРТАЉА, Гвидо 1253
ТАСИЧ, Србољуб 1254, 1255
ТАУТОВИЋ, Радојица 1257,
1258, 1259, 1260, 1261, 1262,
1263, 1264, 1265, 1266, 1267
ТВАРДОВСКИ, Александар
1268
ТЕОДОСИЈЕВИЋ, Јасмина
1270
ТЕШИЋ, Гојко 1271, 1272,
1273, 1274, 1275, 1276, 1277,
1278, 1279, 1280, 1281
ТЕШИЋ, Љубомир 1282
ТЕШИЋ, Милосав 1283, 1284,
1285, 1286
ТЕШИЋ, Момчило 1287, 1288,
1289, 1290, 1291, 1292, 1293,

1294, 1295, 1296, 1297, 1298,
1299, 1300, 1301, 1302, 1303,
1304, 1305, 1306, 1307, 1308,
1309, 1310, 1311, 1312, 1313,
1314, 1315, 1316, 1317, 1318,
1319, 1320, 1321, 1322, 1323,
1324, 1325, 1326, 1327, 1328,
1329, 1330, 1331, 1332, 1333,
1334, 1335
ТИМОТИЈЕВИЋ, Божидар 1336
ТИТО, Јосип Броз 1340
ТОДИЋ, Бранислав 1341
ТОДОРОВИЋ, Миролуб, 1342
ТОДОРОВИЋ, Мирослав 1343,
1344, 1345, 1346
ТОДОРОВИЋ, Станка 1347,
1348, 1349, 1350, 1351, 1352,
1353, 1354, 1355, 1356, 1357
ТОДОРОВСКИ, Гане 1358
ТОМАШЕВИЋ, Боривоје 1359,
1360
ТОМИЋ, Божидар 1361
ТОМОВИЋ, Мирко 1362
ТОШОВИЋ, Ристо 1363
ТРИФКОВИЋ, Ристо 1365
ТРКУЉА, Антон 1366
ТРУМИЋ, Петар 1367
ТУРЈАЧАНИН, Зорица 1368,
1369

Њ

ЊИРИЋ, Емина 1370
ЊИРОВИЋ, Слободан 1371
ЊОПИЋ, Бранко 1372
ЊОРОВИЋ, Владимир 1373
ЊОРОВИЋ, Светозар 1374
ЊОСИЋ, Бора 1375
ЊОСИЋ, Добрица 1376

У

УМИЋЕВИЋ, Душан 1378,
1379, 1380, 1381, 1382, 1383,
1384, 1385
УРОШЕВИЋ, Влада 1386, 1387
УРОШЕВИЋ, Драгиња 1388,
1389
УФЛИК, Раде 1390

Ф

ФИЛИПОВИЋ, Миленко 1391
ФЛАКЕР, Александар 1392,
1393

Х

ХАНЦИЋ, Изет 1394, 1395,
1396, 1397, 1398, 1399, 1400,
1401, 1402, 1403, 1404
ХАЦИ-ТАНЧИЋ, Саша 1405

ХЕРЕТИК, Лидија 1406
ХИКМЕТ, Хазим 1407, 1408

Ц

ЦВИЈЕТИЋ, Мићо 1409
ЦЕСАРЕЦ, Аугуст 1410
ЦЕСАРИЋ, Добриша 1411
ЦРЊАНСКИ, Милош 1414

Ч

ЧЕРКЕЗ, Владимир 1416
ЧИНГО, Живко 1418
ЧОЛАК, Тоде 1419, 1420, 1421,
1422, 1423, 1424
ЧУБРИЛОВИЋ, Бранко 1425,
1426, 1427, 1428, 1429, 1430,
1431, 1432, 1433, 1434
ЧУБРИЛОВИЋ, Васо 1435
ЧУТУРИЛО, Данило 1436

Џ

ЏАЏИЋ, Петар 1437
ЏУМХУР, Зуко 1439
ЏУНИЋ, Слободан 1440

Ш

ШАНТИЋ, Алекса 1441, 1442
ШЕКЛЕР, Богдан 1443, 1444,
1445
ШЕРЕР, Срђан 1446
ШЕСТИНСКИ, Олег 1447
ШИМОКОВИЋ, Марија 1448
ШНЕВАЈС, Едмунд 1449
ШОБОТА, Мирта 1450
ШОПОВ, Ацо 1451
ШОШИЋ, Јово 1452
ШТЕКОВИЋ, Лука 1453, 1454
ШТРБАЦ, Душан 1455
ШТРЕКЕЉ, Антон 1456
ШЋЕКИЋ, Вучина 1457, 1458,
1459
ШЋЕКИЋ, Ненад 1460
ШЋЕПАНОВИЋ, Блажо 1461
ШУБИЋ, Звонимир 1462, 1463,
1464, 1465, 1466, 1467, 1468,
1469, 1470, 1571, 1472, 1473,
1474, 1475, 1476, 1477, 1478,
1479, 1480, 1481, 1482
ШУЈИЦА, Божидар 1483, 1484,
1485.

АНОНИМИ

- „Аграрни меморандум“ 3
- „Балкански институт Београд“
21
- „Balkanski Patriotizam“ 22
- „Белешке о писцима“ 32
- „Бесплатан каталог књига
државне штампарије“ 33
- „Богумил“ 51
- „Болна Миља“ 55
- „Босанска вила“ 56
- „Босна од смрти бана Матије
Нинослава до владе сремског
краља Стевана Драгутина 1250-
1284“ 57
- „Борба. Орган социјалне
демократије“ 59
- „Виљем Шекспир : Пробрана
дела“ 102
- „Географско друштво“ 175
- „Да се исправи“ 191
- „Двадесет година Југославије“
196
- „Еротични елементи у српским
народним везовима“ 329
- „Змијањац : аграрни односи у
Румунији прије закона од 1864“
368
- „Из народа о народу“ 456
- „Из преписке М. Горког и Л.
Ленова“ 457
- „Из савремене индијске
поезије“ 458
- „Из савремене бугарске
поезије“ 459
- „Из управе и уредништва“ 460
[Изложба слика академског
сликара Боже Николића] 471
- „Између разгласја и Шутње“
462
- „Јапански пацифизам“ 492
- „Јауци са Змијања“ 493
- „Јауци са Змијања“ 494
- „Један заборављени спис Гавре
Вучковића Крајишника“ 495
- „Једна добра новина за тежака“
496
- „Једна културна светковина“
497
- „Једно Неодржано Предавање“
498
- „Јеретици или сањари“ 509
- „Југословенски културни клуб“
524
- „Краљ Петар Други“ 605

- „Мађарска Аграрна Банка. Савремена студија од Владимира Андрића“ 716
- „Мост на времену“ 945
- „Narodni govor“ 951
- „Narodno kolo, nedeljni list, za gospodarstvo i narodnu prosvjetu“ 952
- „Наш пут“ 953
- „Наша интелигенција“ 954
- „Наше народно јединство“ 955
- „Неколико писама из Старе Крајине“ 963
- „Нечиста крв“ 965, 966
- „Nešto iz istorije željezničke pruge Vanja Luka- Dobrljin“ 967
- „Никола Тесла“ 968
- „Нова књига Г. Ст. Новаковића“ 971
- „Нови живот“ 973
- „Отаџбина“ 984
- „Пан Володијовски : Роман Хенрика Сјенкјевића“ 998
- [ПЕРО Трумић] 1026
- „Песме Владе А. Поповића“ 1029
- „Петру Кочићу о двадесетој годишњици смрти му 28 VIII 1916 - 28 VIII 1936“ 1043
- „Писма Петру Кочићу“ 1044
- „Politika kao umetnost“ 1045
- „Посљедице турских напада на угарског краљевство“ 160
- „Предговор Горкога француском издању `Јазавац`“ 1063
- „Прилози проучавању наше народне керамике.“ 1068
- „Прича попа Марка“ 1069
- „Прометна банка за Развитак“ 1070
- „Proslava Lava Tolstoja u Moskvi“ 1071
- „Рад Змијања у Приједору“ 1073
- „Св. Сава у фолклору Босанске крајине : написао Милан Карановић, кустос Музеја у Сарајеву. – Бањалука, 1936“ 1198
- „Седамнаестогодишњица Совјета“ 1200
- „Srećan rad“ 1228
- „Српска књижевна задруга“ 1229
- „Српска катедра у Петрограду“ 1230
- „Текст измјене правила „Змијања“ 1269

„Тих. Р. Ђорђевић : Лоше одело
као заштита од урока“ 1337

„Тихомир Р. Ђорђевић :
„Белешке из наше народне
поезије“ 1338

„Тих. Р. Ђорђевић : Црна Чоха
кроја каурскога“ 1339

„Уводна реч“ 1377

„Цигани и музика у Србији“
1412

„Цјелокупна дјела Петра
Петровића Његоша у Редакцији
Др Данила Вушевића, Београд
1935“ 1413

„Чехословачко-југословенски
привредни годишњак“ 1417

„Dževad Sulejmanpašić :
Žurnalizam razarač čovečanstva“
1438

ИНИЦИЈАЛИ И ПСЕУДОНИМИ

А. 1

Б. 14

ВА. Н. 89

ЗМИЈАЊАЦ 369, 370, 371, 372,
373, 374, 375, 376, 377, 378

М. Х. 715

Н. Д. Б 950

Ч. 1415

9 Закључак

Израда библиографије представља предан рад на материји која је предмет научноистраживачког рада. Као предмет рада коришћен је часопис „Развитак“, који је основан и који је опстојавао у веома бурном историјском периоду. Овај часопис је оставио неизбрисив траг у културној историји српског народа, те се израдом ове библиографије и студије успјела приказати његова вриједност и значај, а самим тим је и потврђена почетна хипотеза ове докторске дисертације.

За израду библиографије коришћене су препоручене методе научноистраживачког рада. Библиографски метод је највише коришћен јер највећи дио рада представља библиографија у којој је обрађено и систематизовано 1479 библиографских јединица. Ове јединице су обрађене користећи ISBD (CP) стандард, који јасно дефинише редослијед података на које се наилази.

Што се тиче „Развитка“, може се закључити да је покренут у вријеме великих економских, историјских, културних и политичких турбуленција. У вријеме када Османско царство све више слаби, а с њиме и утицај руске државе, примат над Балканским полуострвом преузима све моћније Хабзбуршко царство. У таквој свеопштој вјетрометини значајно и стратешки важно подручје Босне и Херцеговине постаје дио моћног царства са чим се никако није могао сложити народ који је тлачен кроз вијекове и у сталној борби за остварење основних људских права, права на слободу.

Као и увијек у најтежим временима јављају се моћне идеје, слободарски покрети и истакнути појединци, борци за ослобођење и национално уједињење. Један од њих је и крајишки делија, патриота који се истицао својом плахом горштакком нарави и слободарским духом, изњедрен на Змијању, у Стричићима. Ријеч је о Петру Кочићу, сину свих слободарских Крајишника, горостасном борцу који се с пером у руци неустрашиво борио за слободу и право потлаченог малог човјека. Вођен напредним идејама, на трусном подручју и међу покореним народом он је најгласнији и у спреси са својим борбеним духом прво покреће „Отаџбину“ као

средство ослобађања националне свијести, а након њеног гашења оснива „Развитак“. Чињеница зашто је часопис око себе окупљао Кочића, Мајкића, Глушца, те касније и Чубриловића, Зубовића, Мољевића и других напредних сарадника довољно показује какву је вриједност имао и каквог је одређења био.

Због тога можемо закључити да су периоди 1910. и 1935–1941. значајнији у погледу прилога који су обрађивали друштвене односе, политичке и културне догађаје, историјске теме, етнографију и фолклор. Једино што је недостатак часописа у поменути периодима био су већа и значајнија књижевна јављања. Осим они кратких свјетлуцања у дјелу Алексе Шантића, Звонимира Шубића и наравно Кочића значајнијих књижевних стваралаца скоро да уопште и нема.

У периоду од 1972. до 1975. (?) „Развитак“ је био уже профилисан и поклањао је пажњу лијепој писаној ријечи, поезији, приповијеткама, одломцима, есејистици, али се знао ту и тамо наћи текст са истакнутом филозофском мишљу. Дакле, највише се истицао литерарним радовима. Поезију су у њему објављивала позната имена наше књижевности. Ту се истичу квалитетни књижевни прикази и вриједни и значајни прилози из домена књижевне критике. Међутим, у том периоду „Развитак“ није оставио сасвим очекиван траг, нити је заузео значајно мјесто у нашој периодици.

У том погледу часопис из 1910, те онај из 1935. имају већу културну вриједност и вјеродостојан су прилог проучавању културне историје

„Развитак“ из 1990. одише озбиљношћу приступа савјесног уредника који је схватио терет кочићевског „Развитка“ и жељу да се оснује часопис, који, истина, није основан у вихору тешких историјских дешавања те није ни могао давати прилоге какве је доносио тај кочићевски, нити је могао одисати слободарским и прогресивним идејама, али је зато могао сабрати вриједне цртице књижевне критике, извјесну дозу патриотизма, одражавајући субјективан став и повезаност уредника са горостасним ликом Петра Кочића.

Карактеристично и веома значајно за првих седам годишта је чињеница да „Развитак“, прибављајући нам све оно што је настало као плод тадашњих друштвених, политичких и историјских прилика, нуди свједочанство о минулим временима, једној епохи и часној историји нашег народа. Његова безвремена порука која се може

пронаћи иза сваке написане ријечи јесте порука слободе. Слободе као историјске тежње потлаченог народа.

Оно што нуди „Нова серија“ представља савремену југословенску књижевност која се рађала у потпуно другачијем окружењу, у систему братства и јединства, једнакости и социјалне правде. Дакле, периоду када је Југославија била на врхунцу своје моћи и када су се књижевници могли несметано бавити књижевним радом, пишући неоптерећено о љубави, слободи, родољубљу, а када су хтјели да се баве тежом тематиком, морали су се својски осврнути и загребати дубоко у прошлост.

Први период је значајнији за историјска, а други за књижевна проучавања, јер су у њему објављена дјела еминентних, надалеко познатих књижевника. Садсим, дакле, двије супротне синтезе и два различита приступа. Ријечју, два различита тла за настанак и развој, али једина нит која их спаја је Петар Кочић, као узор, књижевник, политичар и надасве – човјек. Једноставно речено – идеал нашег поднебља и јунак нашег доба.

О нашем Крајишнику Петру проф. др Димитрије Вученов својевремено је рекао:

„Кочић и после своје смрти је жив писац који говори и нама као што је говорио својим савременицима, да мостови између његових дела и нас стоје чврсто и да ми преко тога моста видимо човека дуга, бледа, продуховљена лица, густих накострешених обрва, јаких бркова, човека нежног и плаховитог, меког и тврдог, отпорног злу и несрећног, прогањаног и протериваног, човека неукротивог и човека који је свој, видимо уметника који је победио физичко, биолошко време и чије уметничко дело траје као грађевина створена за дуга времена.“⁴⁴

⁴⁴ „О српским реалистима и њиховим претходницима“ / Димитрије Вученов. – Београд : Друштво за српскохрватски језик и књижевност СР Србије, 1970. – Стр. 253.

10 Литература

1. „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1910)
2. „Нашем Петру“ / Јулка Срдић. У „Развитак“. – Год. III, бр. 11 (1936)
3. „Писмо сарадницима и пријатељима“ / Петар Рађеновић // „Развитак“. – Год. VII, бр. 9 (1940).
4. Лазар Кондић: Прве Ђачке невоље Петра Кочића – „Преглед“, Св. 153, Књ. XII, Год. X. – септембар 1936, стр. 474 – Сарајево. (Петар Кочић / Бранко Чубриловић. – Сарајево : Свјетлост, 1953).
5. Петар Кочић / Бранко Чубриловић. – Сарајево : Свјетлост, 1953.
6. Књижевност Младе Босне / Предраг Палавестра. – Сарајево : Свјетлост, 1965.
7. О књижевности: студије, есеји, критике, чланци: Петар Кочић / уредник Војислав Ђурић. – Београд : Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1965.
8. Petar Kočić : Dokumentarna građa : [priređio] Todor Kruševac. – Sarajevo : Muzej književnosti Bosne i Hercegovine, 1967.
9. Сабрана дјела : књига I / Петар Кочић . – Сарајево : свјетлост, 1967.
10. О српским реалистима и њиховим претходницима / Димитрије Вученов. – Београд : Друштво за српскохрватски језик и књижевност СР Србије, 1970. – Стр. 253.
11. Мост на жепи // „Развитак“. – Год. I, бр. 6 (1972)
12. Кочићево трајно присуство / Димитрије Вученов. // „Развитак“. – Год. I, бр. 1(1972).
13. Књижевна настојања у Банjoj Luci између два рата / Branko Milanović // Banja Luka u novijoj istoriji (1978-1945) : Zbornik radova s naučnog skupa održanog u Banjoj Luci od 18-20. novembra 1976. godine. – Sarajevo : Institut za istoriju, 1976.
14. Правни положај и унутрашњи политички развитак Босне и Херцеговине од 1878. до 1914. / Mustafa Imamović. – Sarajevo : Svjetlost, 1976.

15. Дијете и дјетињство у дјелу Петра Кочића / Зорица Турјачанин. У: Зборник радова о Петру Кочићу. – Институт за језик и књижевност у Сарајеву : Сарајево, 1977.
16. Кочићево дјело данас / Мидхат Бегих. З: Зборник Радова о Петру Кочићу. – Сарајево : Институт за језик и књижевност у Сарајеву. Одјељење за књижевност, 1979.
17. Отацбина I : монографија / Миодраг М. Вулин. – Сарајево : Свјетлост, 1991.
18. Српска библиографија у периодици : 1766-1941 / Александра Вранеш. – Београд : Драганић, 1997.
19. Старо српско књижаство / Велимир Старчевић. – Београд : Просвета, 1997.
20. Босна и Херцеговина / Владимир Ћоровић. – Бања Лука : Глас Српске ; Београд : Арс Либри, 1999.
21. Српска читаоница у Бањој Луци 1868-1941. године : слова, сводови и читаоничари / Ђорђе Микић. – Бања Лука : Институт за историју, 1999.
22. Уводна реч / Миодраг М. Вулин. // „Развитак“. – Год. I, бр. 1 (1999)
23. Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903 : monografije I / Tomislav Kaljačić. – Banja Luka ; Srpsko Sarajevo : Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske, 2000.
24. Основи библиографије / Александра Вранеш, Београд : Народна библиотека Србије, 2001.
25. Banja Luka u prošlosti I / Aleksandar Ravlić. – Banja Luka : Nezavisne novine, 2002.
26. Десет година Филозофског факултета : 1994-2004. – Бања Лука : Универзитет у Бањој Луци, 2004.
27. Штампa и штампарије у Бањалуци (до 1941) / Бојан Стојнић. – Бања Лука: Удружење архивских радника Републике српске, 2006.

Интернет странице:

1. <http://hr.wikipedia.org>, 1. 3. 2016.

11. Прилози

Прилог 1.

Изјава о ауторству

Потписани-а мр Славица Госиминовић

број уписа _____

Изјављујем

да је докторска дисертација под насловом

"Биографија часописа "Развој" са књижевнo-испратичком ситуацијом"

- резултат сопственог истраживачког рада,
- да предложена дисертација у целини ни у деловима није била предложена за добијање било које дипломе према студијским програмима других високошколских установа,
- да су резултати коректно наведени и
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио интелектуалну својину других лица.

Потпис докторанда

У Београду, 18. 3. 2016.

Госиминовић

Прилог 2.

**Изјава о истоветности штампане и електронске
верзије докторског рада**

Име и презиме аутора Славница Токчић-Милош
Број уписа _____
Студијски програм Библиотечарство
Наслов рада "Библиографска пасожица и развој са електронском медијом"
Ментор проф. др Александра Брајчић
Потписани др Славница Токчић-Милош

изјављујем да је штампана верзија мог докторског рада истоветна електронској верзији коју сам предао/ла за објављивање на порталу **Дигиталног репозиторијума Универзитета у Београду**.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци везани за добијање академског звања доктора наука, као што су име и презиме, година и место рођења и датум одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне библиотеке, у електронском каталогу и у публикацијама Универзитета у Београду.

Потпис докторанда

У Београду, 18.3.2016.

Токчић-Милош

Прилог 3.

Изјава о коришћењу

Овлашћујем Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“ да у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду унесе моју докторску дисертацију под насловом:

„Библиографска часописа „Радослав“ са књижевно-историјском судбура“

која је моје ауторско дело.

Дисертацију са свим прилозима предао/ла сам у електронском формату погодном за трајно архивирање.

Моју докторску дисертацију похрањену у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду могу да користе сви који поштују одредбе садржане у одабраном типу лиценце Креативне заједнице (Creative Commons) за коју сам се одлучио/ла.

1. Ауторство
2. Ауторство - некомерцијално
3. Ауторство – некомерцијално – без прераде
4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима
5. Ауторство – без прераде
6. Ауторство – делити под истим условима

(Молимо да заокружите само једну од шест понуђених лиценци, кратак опис лиценци дат је на полеђини листа).

Потпис докторанда

У Београду, 18. 3. 2016.

Тосић Милош

Биографија

Рођена је у Зајечару, 30. 1. 1977. године. Филозофски факултет, одсјек Српски језик и књижевност завршила 2000. године у Бањалуци. Исте године заснива радни однос у Народној библиотеци Добој, у Служби за обраду књижне грађе. Стручни испит за библиотекара полагаала је у Народној библиотеци Србије, 2001. год. Године 2003. присуствује једномјесечној обуци у Марибору, Словенија, за рад на програмском пакету COBISS. Након послова стручне обраде и класификације библиотечке грађе, ради у Матичној и развојној служби ове установе, а затим прелази у Службу за издавачко-штампарску дјелатност, гдје је обављала и послове информатора у Референсном одјељењу.

Магистарски рад „Етика у библиотекарству“ одбранила је 2011. године на Филолошком факултету у Београду, на катедри за Библиотекарство и информатику, код ментора проф. др Александре Вранеш.

Године 2012. стекла звање Вишег библиотекара, 2014. добила лиценцу за рад у библиотечком софтверу COBISS.

Од октобра 2014. године обавља послове директора Народне библиотеке Добој.

Аутор је рада „Библиотеке и савремена технологија“ објављеном у часопису „Значења“ бр. 52, те рада „Аутоматизација у библиотекарству кроз призму етике“ објављеном у „Значењу“ бр 70.

У часопису „Савремена библиотека“, бр. 29 објавила је приказ „Читалиште, деценију дуга традиција“ поводом десетогодишњице излажења „Панчевачког читалишта“.

У чаопису „Читалиште“ бр. 21 изашао је извјештај са стручног скупа одржаног на Јахорини, под називом „Корисници савремене библиотеке“.

Као предавач неколицину пута учествовала је на стручним скуповима за библиотекаре у организацији НУБ РС и Друштва библиотекара РС са сљедећим темама: „Значај постојања етичког кодекса у библиотекарству“, „Какав би требало да

буде савремени библиотекар“, Аутоматизација у библиотекарству кроз призму етике, Како достићи захтјеве савременог корисника библиотеке?

Такође је као предавач учествовала на семинару за школске библиотекарe регије Добој у организацији Матичне библиотеке Добој са предавањем „Образовање библиотекара“. Године 2013. године на међународном научном скупу Наука и глобализација, одржаном на Филозофском факултету Универзитета Источно Сарајево, имала је излагање на тему „Библиотекарство и глобализација“, те је коауторски рад „Утицај процеса глобализације на библиотекарство“ објавље у Зборнику радова Наука и глобализација : зборник радова са научног скупа (Пале, 17-19 мај 2013). – Књ. 8, Том 1/2. – Год. 2014, на страни 933-944. Такође је на истом факултету на научном скупу „Слобода и наука“ 2015. године имала излагање на тему „Библиотекарство и слобода“.